

**ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ
ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ
ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ**

**ΣΧΟΛΗ ΘΕΤΙΚΩΝ
ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ ΚΑΙ
ΓΕΩΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ**

**ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΣΕΡΡΩΝ**

**ΤΜΗΜΑ
ΓΕΩΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ
& ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΑΣ**

**ΔΙ-ΙΔΡΥΜΑΤΙΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
«ΠΡΟΛΗΨΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ»**

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΗ ΔΙΑΤΡΙΒΗ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ

**Θεοδώρου Μαρία
Χημικός Α.Π.Θ.**

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΗ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΣΕΙΣΜΙΚΗΣ ΔΙΑΚΙΝΔΥΝΕΥΣΗΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

ΤΡΙΜΕΛΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

**Δρ. Ευθύμιος Λέκκας
Δρ. Δημήτριος Παπανικολάου
Δρ. Στυλιανός Λόζιος**

**Καθηγητής Ε.Κ.Π.Α (Επιβλέπων)
Καθηγητής Ε.Κ.Π.Α
Επίκουρος Καθηγητής Ε.Κ.Π.Α**

**ΑΘΗΝΑ
ΙΟΥΛΙΟΣ 2012**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1	4
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

2.1	Γενικά	8
2.2	Γεωλογικά, τεκτονικά και γεωτεχνικά χαρακτηριστικά	9
2.3	Ιστορικό φυσικών καταστροφών στο Δήμο Κηφισιάς	10
2.3.1	Ο σεισμός της 7 ^{ης} Σεπτεμβρίου 1999	10

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

ΔΗΜΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

3.1	Ιστορική Αναδρομή	12
3.2	Γενικά χαρακτηριστικά	14
3.3	Οδικό δίκτυο	15
3.4	Πολεοδομική Οργάνωση- Χρήση γης	16
3.5	Δόμηση	18

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

ΓΕΩΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΔΟΜΗ

4.1	Εισαγωγή	23
4.2	Γεωλογική δομή του Λεκανοπεδίου Αθηνών	24
4.2.1	Γεωλογική δομή Δήμου Κηφισιάς	29
4.3	Τεκτονική δομή	30
4.3.1	Τεκτονική δομή της ευρύτερης περιοχής	30
4.3.2	Τεκτονική δομή του Λεκανοπεδίου	30
4.3.3	Τεκτονική δομή του ΒΑ τμήματος του λεκανοπεδίου- Δήμος Κηφισιάς	32

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

5.1	Ακραία καιρικά φαινόμενα – Πλημμύρες	35
5.2	Δασικές πυρκαγιές	37
5.3	Οι σεισμοί του 1981 και 1999	39
5.3.1	Οι σεισμοί του 1981	41
5.3.2	Ο σεισμός του 1999	42
5.3.2.α	Απογραφή σεισμοπλήκτων από Ε.Σ.Υ.Ε. 8,9 και 10/10/1999	43
5.3.2.β	Δευτεροβάθμιοι Έλεγχοι – ΤΑΣ Αχαρνών	45
5.3.3	Η περιοχή των Αδάμων	47
5.4	Ο σεισμός των Κυθήρων- Ιανουάριος 2006	52
5.5	Συμπεράσματα	53

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΗΜΟΥ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

6.1	Εισαγωγή	54
6.1.1	Υφιστάμενη οργάνωση το 2010	54
6.1.2	Υφιστάμενη οργάνωση το 2012	57

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΔΙΑΚΙΝΔΥΝΕΥΣΗΣ– Η ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

7.1	Εισαγωγή στην έννοια του κινδύνου (Hazard)	61
7.2	Αντίληψη Διακινδύνευσης (Risk Perception)	63
7.3	Θεωρητική Προσέγγιση	64
7.3.1	Προσέγγιση αποκαλυπτόμενης προτίμησης (revealed preference approach)	65
7.3.2	Η ψυχολογική προσέγγιση	66
7.3.2.α	Ευρετικές μέθοδοι και προκαταλήψεις (Heuristics and biases)	66
7.3.2.β	Γνωστική Ψυχολογία (Cognitive Psychology)	67
7.3.2.γ	Θεωρίες επιρροής των συναισθημάτων - Στιγματισμός (Affective theories and stigma)	68
7.3.2.δ	Νοητικά μοντέλα (Mental Models)	69
7.3.3	Κοινωνική και πολιτιστική προσέγγιση (The Cultural Theory of risk)	70
7.3.4	Κοινωνική ενίσχυση της διακινδύνευσης (Social amplification of risk framework -SARF)	71

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8

ΔΙΑΚΙΝΔΥΝΕΥΣΗ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ

8.1	Εισαγωγή στην έννοια της διακινδύνευσης σε σχέση με τις φυσικές καταστροφές	73
8.2	Εκτίμηση διακινδύνευσης	75
8.3	Αντίληψη Διακινδύνευσης	75
8.4	Διερεύνηση αντίληψης διακινδύνευσης	76
8.4.1	Ποιοτική και Ποσοτική προσέγγιση	76
8.4.2	Συλλογή πρωτογενών στοιχείων	79
8.4.3	Σχεδιασμός ερωτηματολογίου	80
8.4.4	Τρόποι συμπλήρωσης ερωτηματολογίου	82

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 9

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

9.1	Στόχος	85
9.1.2	Πεδίο Έρευνας	85
9.1.3	Χρόνος διεξαγωγής της Έρευνας	85
9.2	Βιβλιογραφική ανασκόπηση	85
9.2.1	Θεματικοί άξονες της έρευνας	91
9.3	Σχεδιασμός ερωτηματολογίου	95
9.3.1	Ενότητες ερωτήσεων ερωτηματολογίου	95
9.4	Τρόπος συμπλήρωσης ερωτηματολογίου	98
9.5	Προσδιορισμός αντιπροσωπευτικού δείγματος	98
9.6	Πιλοτική Έρευνα	99
9.7	Επεξεργασία πρωτογενών δεδομένων	100

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 10

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

10.1	Γενικά	102
10.2	Δημογραφικά χαρακτηριστικά και πληροφορίες για το πρόσωπο και το νοικοκυριό	103
10.3	Προσωπική γνώση και εμπειρία για το σεισμό	109
10.4	Αντίληψη διακινδύνευσης	120
10.5	Κοινωνική ενημερότητα	127
10.5.1	Ενημερότητα	127
10.5.2	Δραστηριότητες ενημερότητας	129
10.5.3	Ασκήσεις Ετοιμότητας	132
10.5.4	Σχέδιο Εκτάκτων Αναγκών Δήμου	135
10.6	Ετοιμότητα	136
10.7	Δείκτες Αντίληψης Διακινδύνευσης , Ενημερότητας, Ετοιμότητας και Κοινωνικής Ικανότητας	
10.7.1	Δείκτης Αντίληψης Διακινδύνευσης	143
10.7.2	Δείκτης Ενημερότητας	144
10.7.3	Δείκτης Ετοιμότητας	146
10.7.3	Δείκτης Κοινωνικής Ικανότητας	147

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 11

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

11.1	Συμπεράσματα	148
11.2	Προτάσεις	151
11.3	Παρατηρήσεις	152

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

153

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

160

Το Ερωτηματολόγιο

Παράρτημα II_1

172

Πίνακες Αναλυτικών Αποτελεσμάτων

Παράρτημα II_2

197

Πίνακες Υπολογισμού Δεικτών

Παράρτημα III

207

Πρόγραμμα «ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ» – ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Με την παρούσα μεταπτυχιακή μου διατριβή ολοκληρώνεται ο κύκλος σπουδών μου στο Δι-ιδρυματικό Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Πρόληψη και Διαχείριση Φυσικών Καταστροφών» των τμημάτων Γεωλογίας και Γεωπεριβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αθηνών και Γεωπληροφορικής και Τοπογραφίας του Τεχνολογικού Εκπαιδευτικού Ιδρύματος Σερρών.

Το ενδιαφέρον μου για το συγκεκριμένο πρόγραμμα σπουδών ξεκίνησε το 2008 όταν στα πλαίσια του Προγράμματος Συμπληρωματικής Εκπαίδευσης «Πρόληψη και Διαχείριση Φυσικών και Τεχνολογικών Καταστροφών» του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών που πραγματοποιείται με τη χρήση καινοτόμων μεθόδων εξ' αποστάσεως εκπαίδευσης (e- learning) ασχολήθηκα για πρώτη φορά με τις φυσικές καταστροφές.

Επέλεξα το Δήμο Κηφισιάς διότι είναι ο τόπος μόνιμης κατοικίας μου από το 2003 και το συγκεκριμένο θέμα στα πλαίσια της πρόθεσής μου να προσφέρω, σε εθελοντική βάση, είτε μέσω των αποτελεσμάτων της έρευνας είτε εμπράκτως σε οποιαδήποτε προσπάθεια της Τοπικής Αρχής για την αναβάθμιση της Πολιτικής Προστασίας. Ο εθελοντισμός είναι ένα θέμα που μας αγγίζει όλους, ανεξαρτήτως κοινωνικής τάξης, μορφωτικού επιπέδου και επαγγελματικής ιδιότητας.

Η εργασία αυτή δεν θα μπορούσε να πραγματοποιηθεί χωρίς την στήριξη πολλών ανθρώπων, η βοήθεια των οποίων ήταν ιδιαίτερα σημαντική και τους οποίους οφείλω να ευχαριστήσω.

Πρώτα από όλους θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά τον Δρ. Ευθύμιο Λέκκα, Καθηγητή Γεωλογίας του Ε.Κ.Π.Α για την ανάθεση του θέματος, την επίβλεψη, τις κατευθύνσεις και τις εύστοχες παρεμβάσεις του στην πορεία της έρευνας καθώς και τους Δρ. Δημήτριο Παπανικολάου και Δρ. Στυλιανό Λόζιο, Καθηγητές του ιδίου Πανεπιστημίου, για το θετικό πνεύμα συνεργασίας κατά την εκπόνηση της παρούσας διατριβής. Ιδιαίτερα ευχαριστώ τον Δρ. Δημήτριο Παπανικολάου για την επιλογή του, ως μέλος της επιτροπής, στο να μου δοθεί η ευκαιρία να συμμετάσχω στο

Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα και για τις γνώσεις που μου προσέφερε κατά τη διάρκεια του Μεταπτυχιακού Προγράμματος.

Τον Εμμανουήλ Ανδρεαδάκη Γεωλόγο Ε.Κ.Π.Α MSc και υποψήφιο Διδάκτορα στο Πανεπιστήμιο Αθηνών καθώς και την Δέσποινα Μίνου- Μινοπούλου Γεωλόγο MSc και υποψήφια Διδάκτορα στο Χαροκόπειο Πανεπιστήμιο για την αμέριστη βοήθειά τους, τον χρόνο που διέθεσαν για την λεπτομερή καταγραφή των παρατηρήσεών τους και το πολύτιμο υλικό που μου προσέφεραν ιδιαίτερα στο σχεδιασμό του ερωτηματολογίου, όλα καθοριστικής σημασίας για την ολοκλήρωση της παρούσας μελέτης.

Επίσης θέλω να αναγνωρίσω τη σημαντική συνεισφορά κάποιων ανθρώπων στη συλλογή στοιχείων, απολύτως απαραίτητων για την επιτυχημένη έκβαση της συγκεκριμένης εργασίας. Ειδικότερα απευθύνω τις ευχαριστίες μου:

Στην κα. Άννα Κορογιαννάκη, Πρόεδρο του Δημοτικού Συμβουλίου του Δήμου Κηφισιάς, την οποία είχα την τύχη να γνωρίσω το 2009 ως Αντιδήμαρχο Πολιτικής Προστασίας, η οποία ενεθάρρυνε την προσπάθειά μου και μου επέτρεψε να έχω πρόσβαση σε όλα τα στοιχεία που αφορούσαν στον Επιχειρησιακό Σχεδιασμό του Δήμου σε θέματα Πολιτικής Προστασίας.

Τον κ. Ιωάννη Δημητρακόπουλο, εργαζόμενο στο Δήμο Κηφισιάς στο γραφείο Πολιτικής Προστασίας μέχρι τον Δεκέμβριο 2010, κάτοικο Κηφισιάς, ο οποίος συμμετείχε στην έρευνα καθώς χωρίς τη αμέριστη βοήθεια του δεν θα είχε επιτευχθεί η συμπλήρωση ικανοποιητικού αριθμού ερωτηματολογίων για την παρούσα έρευνα.

Την κα Στέλλα Οικονομίτσιου, απόφοιτο Α.Σ.Σ.Ο.Ε MBA, κάτοικο Κηφισιάς, η οποία επίσης συμμετείχε στην έρευνα. Χωρίς τη αμέριστη βοήθεια της, δεν θα είχε επιτευχθεί η συμπλήρωση ικανοποιητικού αριθμού ερωτηματολογίων για την παρούσα έρευνα. Εξίσου πολύτιμές και οι παρατηρήσεις της κατά την προκαταρκτική-πιλοτική έρευνα διότι διευκόλυναν την ομαλή εξέλιξη του όλου εγχειρήματος.

Τον κ. Γεώργιο Ντάνο, προϊστάμενο του Τ.Α.Σ. Αχαρνών και την κα Ρούλα Στεργίου, διοικητικό υπάλληλο του Τ.Α.Σ Αχαρνών για την απρόσκοπτη παροχή

στοιχείων και την περαιτέρω συνεργασία τους κατά τη διάρκεια επεξεργασίας των δεδομένων.

Τον κ. Γεώργιο Παππά, ερευνητή στο Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ), για την διάθεση των αποτελεσμάτων της έρευνας: «Κοινωνικές και Ψυχολογικές Επιπτώσεις των Σεισμών του 1999 στους κατοίκους του λεκανοπεδίου της Πρωτεύουσας – Η περίπτωση του ΙΛΙΟΥ».

Τον κ. Γιάννη Ρουκουτάκη και τον κ. Ανδρέα Σεργάκη, Αγρ. Τοπογράφους Μηχανικούς και την εταιρεία Terra -Mapping the Globe Ε.Π.Ε για την παροχή στοιχείων και την πολύτιμη υποστήριξή τους σε θέματα εφαρμογής Γεωγραφικών Πληροφοριακών Συστημάτων (G.I.S).

Τον κ. Παμίνο Αναστασόπουλο, τον κ. Κώστα Καλαθά και την Εταιρεία EXPLORER Worldwide Research Ε.Π.Ε, για τις οδηγίες σχετικά με τον τρόπο επιλογής του δείγματος για την συγκεκριμένη έρευνα καθώς και για την ταχύτατη εξαγωγή των στατιστικών αποτελεσμάτων.

Τέλος θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους όσους συμμετείχαν στην έρευνα, για τη συνεργασία τους, για το χρόνο που διέθεσαν και για όσα ενδιαφέροντα συζητήθηκαν. Είναι αυτονόητο ότι χωρίς τη πολύτιμη συμμετοχή τους θα ήταν αδύνατο να πραγματοποιηθεί η παρούσα έρευνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Οι φυσικές καταστροφές υπήρχαν πάντοτε στην γεωλογική ιστορία σαν ακραία φυσικά φαινόμενα στον χρόνο, στην ένταση ή στον χώρο, οι δε επιπτώσεις τους εξαρτώνται από την ύπαρξη ή όχι οργανωμένων κοινωνιών και από το γενικό επίπεδο πολιτισμού και τεχνολογικής ανάπτυξης του ανθρώπου. Οι φυσικές καταστροφές συνδυάζουν επιπτώσεις τόσο στο φυσικό περιβάλλον όσο και στον άνθρωπο.

Η απειλή των ανθρώπινων πληθυσμών από τις φυσικές καταστροφές προκαλεί ποικίλες αντιδράσεις που στοχεύουν κατά κύριο λόγο την ελάττωση του επιπέδου του κινδύνου από την επερχόμενη καταστροφή. Πολλοί κοινωνιολόγοι υποστηρίζουν ότι η προσέγγιση των φυσικών καταστροφών από τον άνθρωπο αποτελεί διαδικασία πολύ περισσότερο σημαντική από τις ίδιες τις φυσικές διεργασίες λόγω της καλά ανεπτυγμένης ικανότητας του ανθρώπου να αντιμετωπίζει τον κίνδυνο.

Οι αντιλήψεις των ανθρώπων και των διαχειριστών των καταστροφών στις σύγχρονες δυτικές βιομηχανικές κοινωνίες έχουν διανύσει τρία στάδια (Quarantelli, 1989). Κατά το πρώτο στάδιο, οι φυσικές καταστροφές εθεωρούντο ως «θεομηνίες» δηλαδή ήταν δημιουργήματα του θεού και μεταφυσικών δυνάμεων. Κατά το δεύτερο στάδιο, λόγω της ανάδειξης των φυσικών και θετικών επιστημών, οι φυσικές καταστροφές εθεωρούντο απόρροια των διεργασιών της φύσης. Κατά το τρίτο και παρόν στάδιο, μετά την ανάδειξη των κοινωνικών επιστημών, οι φυσικές καταστροφές, θεωρούνται έργο των ανθρώπων, τουλάχιστον ως προς την ένταση, την έκταση και τα αποτελέσματά τους αν όχι ως προς τη γέννησή τους (Πετρόπουλος και συν. 2003).

Είναι σαφές ότι το θέμα των καταστροφικών φαινομένων είναι σαφώς πολυκλαδικό και μόνο σαν τέτοιο μπορεί να αντιμετωπισθεί. Ένας μεγάλος αριθμός επιστημόνων πολλών κλάδων σε παγκόσμιο επίπεδο έχει προσανατολιστεί στη συστηματική έρευνα των φαινομένων, που περιλαμβάνει την αναγνώριση, γεωγραφική οριοθέτηση, πιθανολογική εκτίμηση, πρόληψη και διαχείριση –αντιμετώπιση.

Στη διεθνή βιβλιογραφία (Cigler, 1988) έχει επισημανθεί μια τάση για την επικέντρωση σε «δομικά» (structural) μέτρα πρόληψης (π.χ. ποιότητα και ανθεκτικότητα των κατασκευών σε περίπτωση σεισμών, φράγματα και αναχώματα σε περίπτωση πλημμύρας, τείχος αναχαίτισης κυμάτων κτλ.) και λιγότερο σε «μη δομικά» μέτρα (π.χ. κανονισμοί για χρήση γης, πολεοδομικοί κανονισμοί, οικοδομικοί κώδικες και οικονομικά προγράμματα, όπως τα φορολογικά και ασφαλιστικά κίνητρα), που αποσκοπούν στην απομάκρυνση κατασκευών και δραστηριοτήτων από περιοχές υψηλής επικινδυνότητας.

Είναι προφανές ότι μια «συστημική /ολοκληρωμένη αντιμετώπιση /διαχείριση των καταστροφών» προϋποθέτει εφαρμογή μέτρων και στα δύο επίπεδα, λαμβάνοντας φυσικά υπόψη τα όρια, τα ιστορικά δεδομένα και τις τοπικές ιδιαιτερότητες αλλά και εξίσου σημαντικό, την γνώση, την εμπειρία και την αντίληψη της τοπικής κοινωνίας καθώς η επιτυχής εφαρμογή οιοδήποτε σχεδίου προϋποθέτει και την ενεργό συμμετοχή της (D.K. Bird et al 2011).

Η απόκριση του κοινωνικού συστήματος εξαρτάται από τα έμφυτα χαρακτηριστικά και τη δυναμική του κατάστασης. Ο οιοσδήποτε σχεδιασμός αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών θα πρέπει να προσαρμοστεί στον άνθρωπο και όχι ο άνθρωπος στο σχέδιο έκτακτης ανάγκης. Θα πρέπει να βασίζεται σε ρεαλιστική και όχι στερεότυπη απεικόνιση της ανθρώπινης συμπεριφοράς /αντίδρασης σε περίπτωση καταστροφής. Η μη εφαρμογή αυτής της αρχής θα δημιουργήσει προβλήματα στην κινητοποίηση αλλά και στην ορθολογική ανάπτυξη των δυνάμεων.

Ο σχεδιασμός μιας χώρας θα πρέπει να λαμβάνει ιδιαίτερα υπόψη του τις τοπικές συνθήκες και αντιδράσεις, έχοντας υπόψη και την επίδραση των τοπικών πολιτισμικών παραγόντων. Το γενικό επιχειρησιακό σχέδιο «ΞΕΝΟΚΡΑΤΗΣ» είναι το βασικό θεσμικό εργαλείο Πολιτικής Προστασίας στην Ελλάδα και θέτει το πλαίσιο, τις βάσεις και τη μεθοδολογία του επιχειρησιακού σχεδιασμού για την ανάπτυξη της επιχειρησιακής ικανότητας και των ειδικών σχεδίων κάθε αρμόδιου φορέα για κάθε είδος καταστροφής. Ο επιχειρησιακός σχεδιασμός αναπτύσσεται σε όλες τις φάσεις και τα στάδια από την πρόληψη στο προκαταστροφικό στάδιο μέχρι την αποκατάσταση στο μετακαταστροφικό και αποτελεί πλήθος θεσμικών, οργανωτικών και υλικοτεχνικών προϋποθέσεων. Με την αναβάθμιση της Πολιτικής

Προστασίας Νόμος 3013/2002 (ΦΕΚ 102 Α /1-5-2002) δίδεται ιδιαίτερη έμφαση στην έννοια του σχεδιασμού τόσο σε επίπεδο πρόληψης όσο και επέμβασης και αντιμετώπισης μιας καταστροφής.

Η παρούσα εργασία έχει ως κύριο στόχο την διερεύνηση και εκτίμηση της αντίληψης της σεισμικής διακινδύνευσης των κατοίκων της Δημοτικής Ενότητας Κηφισιάς του Δήμου Κηφισιάς με τη χρήση ειδικά σχεδιασμένων ερωτηματολογίων για το σκοπό αυτό. Η διεξαγωγή της έρευνας με την χρήση των ερωτηματολογίων αποτελεί ουσιαστικά το τρίτο μέρος της εργασίας αυτής.

Η συνολική μελέτη δομείται σε τρία μέρη που έχουν ως ακολούθως:

Το πρώτο μέρος αφορά στη διερεύνηση των φυσικών κινδύνων που δυνητικά θα μπορούσαν να προκαλέσουν καταστροφές στην Κηφισιά μέσω του ιστορικού των φυσικών καταστροφών στην περιοχή και της βιβλιογραφικής ανασκόπησης αναφορικά με το γεωτεκτονικό καθεστώς της περιοχής. Παράλληλα αποτυπώνεται η υφιστάμενη κατάσταση όσον αφορά στην πολεοδομική οργάνωση (δόμηση, χρήσεις γης, οδικό δίκτυο κλπ) και στην Επιχειρησιακή Οργάνωση του Δήμου Κηφισιάς στον τομέα της Πολιτικής Προστασίας. Με την ολοκλήρωση του πρώτου μέρους κρίναμε ότι ο σοβαρότερος φυσικός κίνδυνος για την Κηφισιά θα ήταν ένας πιθανός σεισμός οπότε εστιάσαμε στην αντίληψη της σεισμικής διακινδύνευσης.

Το δεύτερο μέρος αφορά στην επιλογή του τρόπου προσέγγισης του κοινού προκειμένου να συγκεντρώσουμε τις πληροφορίες που θα μας επιτρέψουν να προχωρήσουμε στην εκτίμηση της σεισμικής διακινδύνευσης. Ο πρώτος στόχος είναι η προσπάθεια κατανόησης και εξοικείωσης με την έννοια της διακινδύνευσης με την οπτική της κοινωνιολογικής προσέγγισης που περιλαμβάνει επιγραμματικά, μέσω της βιβλιογραφικής ανασκόπησης, την ιστορική εξέλιξη της έρευνας, τις μεθοδολογίες και τις προσεγγίσεις και τα τελικά πορίσματα. Στην συνέχεια μελετήσαμε διεξοδικότερα την εκτίμηση της αντίληψης διακινδύνευσης του κοινού σε σχέση με τους φυσικούς κινδύνους και διαπιστώσαμε ότι πρόκειται για ένα παράγοντα που θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη στη χάραξη των περισσοτέρων στρατηγικών διαχείρισης και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών κυρίως εάν πρόκειται οι άνθρωποι αυτοί να συμμετάσχουν στην εφαρμογή των στρατηγικών διαχείρισης. Επίσης διαπιστώσαμε ότι τα ερωτηματολόγια είναι από τα

πλέον δημοφιλή και θεμελιώδη εργαλεία για την απόκτηση πληροφοριών σε σχέση με τη γνώση και την αντίληψη του κοινού σε θέματα που αφορούν σε φυσικές καταστροφές.

Στο τρίτο και τελευταίο τμήμα της εργασίας αυτής, προσπαθήσαμε να συμπεριλάβουμε, με τον πληρέστερο δυνατό τρόπο, τα αποτελέσματα από την βιβλιογραφική ανασκόπηση αντίστοιχων ερευνών που πραγματοποιήθηκαν σε διάφορες χώρες σε σχέση με την εκτίμηση της διακινδύνευσης όσον αφορά στους διάφορους φυσικούς κινδύνους. Από τις πληροφορίες που συγκεντρώσαμε ορίσαμε αρχικά τους θεματικούς άξονες της έρευνας, στη συνέχεια σχεδιάσαμε το ερωτηματολόγιο, καθορίσαμε την μεθοδολογία της έρευνας και τέλος προχωρήσαμε στη πραγματοποίηση του βασικού μας στόχου την διεξαγωγή της έρευνας. Τέλος μετά την αναλυτική επεξεργασία, παρουσίαση και αξιολόγηση των αποτελεσμάτων επιχειρήσαμε να συνδυάσουμε επιλεγμένα ποσοτικά και ποιοτικά δεδομένα που προέκυψαν από την έρευνα με στόχο τον υπολογισμό δεικτών που θα καταδεικνύουν το επίπεδο αντίληψης της σεισμικής διακινδύνευσης και της κοινωνικής ικανότητας των κατοίκων της Κηφισιάς.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΙΑ ΑΡΧΙΚΩΝ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ

2.1 Γενικά

Από την Τεχνική Υπηρεσία και το Γραφείο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Κηφισιάς μας δόθηκαν οι ακόλουθοι χάρτες:

- Γενικό Πολεοδομικό Σχέδιο Δήμου Κηφισιάς σε κλίμακα 1:10000 (Οργανισμός Ρυθμιστικού Σχεδίου και Προστασίας Περιβάλλοντος 2002) ΦΕΚ 75Δ/91, ΦΕΚ 1108/Δ/93, ΦΕΚ 800/Δ/99
- Υφιστάμενη Ιεράρχηση Οδικού Δικτύου Κηφισιάς σε κλίμακα 1:5000 (Τεχνικός Σύμβουλος – Συγκοινωνιολόγος Μαυρογεώργης Θ. 2005)
- Φυσικό Αέριο Αττικής – Εποπτικός Χάρτης Δικτύων και Βανών- Δήμος Κηφισιάς (Εταιρεία Παροχής Φυσικού Αερίου Αττικής 18/06/2008)

Αφού έγινε γεωαναφορά των παραπάνω χαρτών στο προβολικό σύστημα ΕΓΣΑ 87, ψηφιοποιήθηκαν τα επίπεδα του οδικού δικτύου, των οικοδομικών τετραγώνων και των λοιπών στοιχείων που χρησιμοποιήσαμε για την σύνταξη θεματικών χαρτών σχετικών με την εκπόνηση της παρούσας εργασίας.

Από την Ε.Σ.Υ.Ε μας χορηγήθηκαν τα στοιχεία της απογραφής του έτους 2001 για το σύνολο του νομού Αττικής σε ηλεκτρονική μορφή (πίνακες excel).

Τα στοιχεία είναι καταχωρημένα ανά δήμο και ανά οικοδομικό τετράγωνο (Ο.Τ.). Από το σύνολο των στοιχείων απομονώσαμε εκείνα που αφορούσαν στο Δήμο Κηφισιάς και ειδικότερα: αριθμό κατοίκων, ηλικιακές ομάδες, αριθμό νοικοκυριών, αριθμό κατοικιών και χρονολογία κατασκευής πάντοτε με σημείο αναφοράς τα οικοδομικά τετράγωνα.

Επίσης μας ενημέρωσαν ότι οι αριθμοί των Ο.Τ. αντιστοιχούσαν στην βάση πληροφοριών της απογραφής του 1991 και για το λόγο αυτό μας έδωσαν και ένα πίνακα αντιστοίχισης των παλαιών με τα νέα Ο.Τ.

Στη συνέχεια, μετά τον έλεγχο και την αντιστοίχιση των Ο.Τ., τα στοιχεία της απογραφής που επιλέξαμε για τους σκοπούς της παρούσας εργασίας, μεταφέρθηκαν σε περιβάλλον γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών -GIS- προκειμένου να έχουμε καλύτερη εποπτεία της χωρικής τους κατανομής.

Από την **Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ) Κηφισιάς** καταγράψαμε τις αντικειμενικές αξίες των ζωνών από τους αναρτημένους πίνακες. Για την ψηφιακή αποτύπωση σε χάρτη μας δόθηκαν τα όρια των οδών που περικλείουν τις διάφορες ζώνες.

2.2 Γεωλογικά, τεκτονικά και γεωτεχνικά χαρακτηριστικά

Για το τμήμα αυτό της εργασίας χρησιμοποιήθηκαν οι εξής χάρτες:

Γεωλογικός Χάρτης του Λεκανοπεδίου σε κλίμακα 1:25000 (Papanikolaou et al.1999)

Νεοτεκτονικός Χάρτης του Λεκανοπεδίου σε κλίμακα 1:25000 (Papanikolaou et al.1999)

Χάρτης Ζωνών Σεισμικής Επικινδυνότητας Εδαφών του Λεκανοπεδίου της Αθήνας (Μαρίνος και συν. 2002)

ΙΓΜΕ, Φύλλο Κηφισιά σε κλίμακα 1:50000 (2001)

Αφού έγινε γεωαναφορά των παραπάνω χαρτών στο προβολικό σύστημα ΕΓΣΑ 87, τα ψηφιοποιημένα επίπεδα των γεωλογικών σχηματισμών, των ρηγμάτων, του υδρογραφικού δικτύου, των ισοϋψών καμπυλών, των ορίων του Δήμου Κηφισιάς και των ζωνών σεισμικής επικινδυνότητας εδαφών χρησιμοποιήθηκαν για την σύνταξη των θεματικών χαρτών.

2.3 Ιστορικό φυσικών καταστροφών στο Δήμο Κηφισιάς

Στις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου Κηφισιάς που απευθυνθήκαμε, Γραφείο Πολιτικής Προστασίας και Τεχνικές Υπηρεσίες, δεν υπήρχε κάποιο αρχείο με το ιστορικό εκδήλωσης φυσικών καταστροφών. Οι πληροφορίες που συγκεντρώσαμε

για πλημμυρικά φαινόμενα και πυρκαγιές από το 1964 μέχρι σήμερα προέρχονται από τον τοπικό τύπο, εφημερίδα «ΚΗΦΙΣΙΑ» (www.kifisianews.gr) και από συζητήσεις με τους κατοίκους. Για κάθε πληροφορία που αναφέρουμε σημειώνουμε τον αριθμό και την ημερομηνία έκδοσης του φύλλου στο οποίο βρίσκεται.

2.3.1 Ο σεισμός της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 1999

Από την Ε.Σ.Υ.Ε μας χορηγήθηκαν τα στοιχεία της απογραφής του πληθυσμού, των κατοικιών και των επιχειρήσεων των σεισμόπληκτων περιοχών που διενήργησε η Ε.Σ.Υ.Ε. ένα μήνα μετά το σεισμό στις 9, 10 και 11 Οκτωβρίου 1999.

Η απογραφή αφορούσε στους 33 Δήμους του Ν. Αττικής, που ορίστηκαν στην απόφαση του Υπ. Εθν. Οικονομίας και των Υφυπουργών Οικονομικών και ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ. 3751/ΤΠ31/10-9-1999 (ΦΕΚ 1712/Β/10-9-1999).

Στην απογραφή καταγράφονται μόνο τα κτίρια που είχαν χαρακτηριστεί ΚΙΤΡΙΝΑ ή ΚΟΚΚΙΝΑ από τον Πρωτοβάθμιο ή/και τον Δευτεροβάθμιο Έλεγχο εφόσον ο Δευτεροβάθμιος είχε πραγματοποιηθεί μέσα στο χρονικό διάστημα που μεσολάβησε από το σεισμό.

Στα στοιχεία της απογραφής των σεισμόπληκτων περιοχών από την Ε.Σ.Υ.Ε. δεν αναφέρονται διευθύνσεις οπότε δεν είναι δυνατή η απεικόνιση σε χάρτη των θέσεων των κτιρίων που είχαν χαρακτηριστεί κίτρινα ή κόκκινα. Εφόσον όμως δεν είχαν ολοκληρωθεί οι Δευτεροβάθμιοι Έλεγχοι η αποτύπωση των στοιχείων αυτών δεν θα αντιστοιχούσε στην οριστική εικόνα των καταστροφών.

Από τον Τομέα Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων (Τ.Α.Σ) Αχαρνών μας χορηγήθηκαν τα στοιχεία που αφορούσαν στους Δευτεροβάθμιους ελέγχους που διενεργήθηκαν στο Δήμο Κηφισιάς (επίσκεψη στον ΤΑΣ Απρίλιος 2010)

Για τα χαρακτηρισμένα ΚΟΚΚΙΝΑ κτίρια μας δόθηκαν τα Πρωτόκολλα Επικινδύνων Ετοιμόρροπων κτιρίων (Π.Ε.Ε) για κατοικίες και βιομηχανικά κτίρια ξεχωριστά. Σε καμία καταχώρηση δεν υπήρχαν συντεταγμένες (χ, ψ) και η ψηφιακή τους αποτύπωση σε χάρτη έγινε βάσει της διεύθυνσης στα Π.Ε.Ε.

Για τα χαρακτηρισμένα ΚΙΤΡΙΝΑ μας δόθηκαν τα αρχεία των Δευτεροβαθμίων Ελέγχων (για κατοικίες και για βιομηχανικούς χώρους) που περιείχαν όλες τις

εκθέσεις αυτοψίας ανά ιδιοκτησία και όχι απαραίτητα ανά κτίριο. Επειδή δε οι καταχωρήσεις γίνονται με βάση τη διεύθυνση είναι πιθανόν σε μία διεύθυνση να αντιστοιχούν περισσότερες από μία εγγραφές (Ιωακειμίδου Α. 2008). Σε καμία καταχώρηση δεν υπήρχαν συντεταγμένες (χ, ψ).

Στη συνέχεια δημιουργήσαμε δύο νέα αρχεία- πίνακες excel- χαρακτηρισμένων κίτρινων κατοικιών και βιομηχανικών χώρων με την καταχώρηση του συνόλου των στοιχείων δηλ. διεύθυνση, χρονολογία κατασκευής, αριθμό ορόφων, τύπο κατασκευής, ημερομηνία ελέγχου κλπ.

Για την παρούσα εργασία η καταγραφή με βάση τις ιδιοκτησίες -για τις **κατοικίες**- δεν δημιουργεί πρόβλημα διότι μας ενδιαφέρει ο αριθμός των πληγέντων νοικοκυριών. Σε δεύτερο στάδιο, για την ψηφιακή τους αποτύπωση, ομαδοποιήσαμε τις εγγραφές ανά διεύθυνση.

Το αρχείο των Δευτεροβαθμίων Ελέγχων των βιομηχανικών χώρων, εκτός από τα αμιγώς βιομηχανικά κτίρια περιέχει: όλες τις επαγγελματικές στέγες (γραφεία, καταστήματα, ιατρεία κλπ), δημόσια κτίρια (παιδικοί σταθμοί, Κ.Α.Π.Η, εκκλησίες, ιατρεία Ι.Κ.Α κλπ) και τα διατηρητέα κτίρια. Κατά ψηφιακή τους αποτύπωση σε χάρτη δεν τα διαχωρίσαμε στις διάφορες κατηγορίες.

Κατά την επεξεργασία των στοιχείων αντιμετωπίσαμε σειρά δυσκολιών όπως είχαν ήδη αναφερθεί (Ιωακειμίδου Α. 2008). Διαπιστώσαμε την ανυπαρξία ενός προτύπου καταγραφής δεδομένων. Τα πεδία καταγραφής δεν είχαν κοινή μορφή και ιδιαίτερα στο πεδίο των διευθύνσεων όπου έπρεπε να γίνει έλεγχος της ορθογραφίας και του τρόπου καταχώρησης. Η έλλειψη ενός ενιαίου πρότυπου καταγραφής δεδομένων σε διάφορες υπηρεσίες δεν επιτρέπει την ολοκληρωμένη αξιοποίηση πληθώρας δεδομένων και οποιαδήποτε προσπάθεια προς την κατεύθυνση αυτή καθίσταται μία επίπονη και ιδιαίτερα χρονοβόρα διαδικασία.

ΔΗΜΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

3.1 Ιστορική αναδρομή

Η «Κοινότης Κηφισιάς» δημιουργήθηκε στα 1870 όταν οι Κηφισιώτες γηγενείς, θέλοντας να ενισχύσουν την οικονομία του τόπου τους και να βελτιώσουν τη διαβίωσή τους συνέστησαν έναν συνεταιρισμό με την επωνυμία «Κοινότης Κηφισιάς – Πρώτη Εταιρεία του Εξοχικού της Αττικής Λαού». Βέβαια δεν επρόκειτο για μία κοινότητα με την έννοια που της δίνουμε σήμερα. Την εποχή εκείνη, σύμφωνα με μια απογραφή στα τέλη του 19^{ου} αιώνα, η Κηφισιά δεν αριθμούσε περισσότερους από 700 κατοίκους.

Ένας παράγοντας που έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην ανάπτυξη της Κηφισιάς ήταν η σιδηροδρομική σύνδεσή της με την Αθήνα το 1882. Η προσπέλαση προς τα βόρεια προάστια έγινε ευκολότερη και σιγά-σιγά η Κηφισιά άρχισε να καθιερώνεται ως τόπος παραθερισμού και ψυχαγωγίας των Αθηναίων. Ήδη στα 1900 οι μόνιμοι κάτοικοι της Κηφισιάς ξεπερνούσαν τους 1.500 και σε αυτή την αύξηση συνέβαλαν και διάφοροι ομογενείς από την Χίο, την Αίγυπτο και την Κωνσταντινούπολη που ήλθαν να εγκατασταθούν στο όμορφο προάστιο.

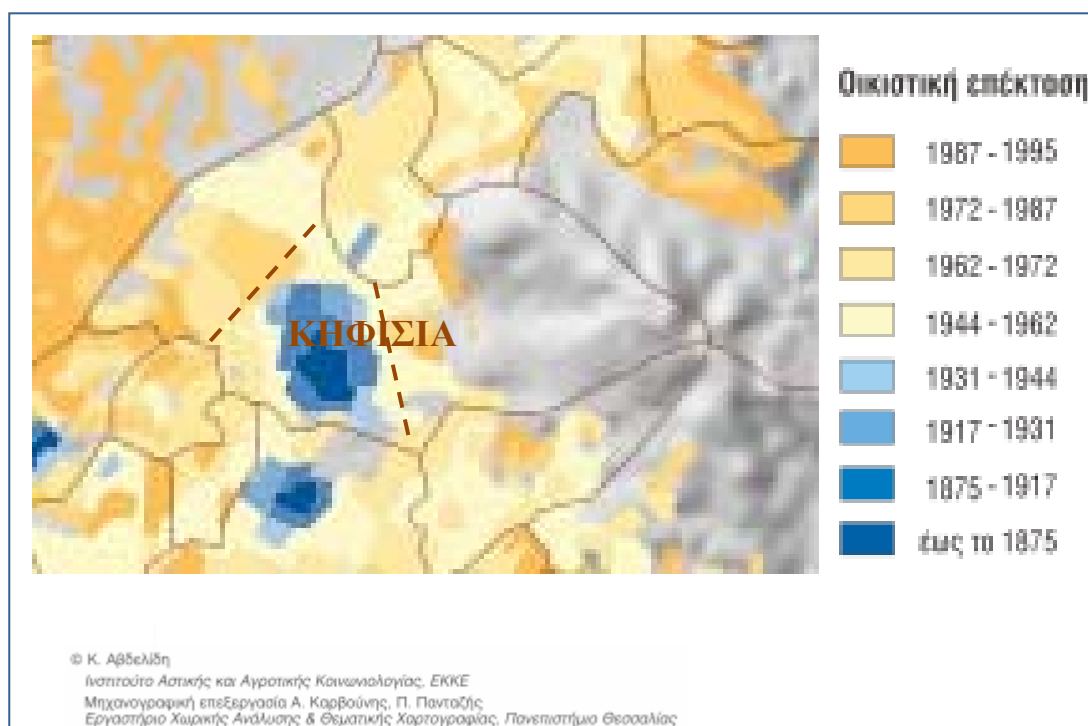
Με το Διάταγμα της 16^{ης} Φεβρουαρίου 1925, η Κηφισιά αποσπάστηκε από τον Δήμο Αθηναίων στον οποίον ανήκε μέχρι τότε και έγινε κοινότητα. Στα όρια της περιλάμβανε ακόμη τους συνοικισμούς Εκάλης και Νέας Ερυθραίας. Ο πρώτος αποσπάστηκε από την Κοινότητα Κηφισιάς τον Ιούλιο του 1928 και ο δεύτερος τον Ιανουάριο του 1934.

Η Κηφισιά έγινε Δήμος το 1942. Περίπου δύο χρόνια πριν, ξημερώματα της 28^{ης} Οκτωβρίου 1940, στο σπίτι του στη Κηφισιά, στην οδό Δαγκλή, ο τότε πρωθυπουργός Ιωάννης Μεταξάς απάντησε «ΟΧΙ» στο τηλεσίγραφο του Μουσολίνι.

Στα χρόνια του Πρώτου Παγκοσμίου Πολέμου, αλλά και μετά τη Μικρασιατική Καταστροφή η Κηφισιά φιλοξένησε ένα σωρό πρόσφυγες. Πολύ αργότερα, στη δεκαετία του 1960 ακολούθησαν οι Έλληνες της Αιγύπτου. Το Άστυ των Αιγυπτιωτών, στην

περιοχή του Ναού της Αγίας Παρασκευής, είναι σήμερα μία από τις ομορφότερες συνοικίες της πόλης.

Από τα μέσα της δεκαετίας του 1950 και μετά επιταχύνεται η επέκταση του αστικού ιστού Εικ.3.1 με αποτέλεσμα να χάνεται σιγά -σιγά το πράσινο από το κέντρο του προαστίου και να παραχωρεί τη θέση του στο μπετόν και την εμπορική εκμετάλλευση της γης. Επαύλεις, παραδοσιακά κτίρια και ξενοδοχεία αλλάζουν χέρια και μετατρέπονται σε εμπορικά κέντρα και συγκροτήματα γραφείων συχνά με σεβασμό στην παράδοση, άλλοτε όμως με παρεμβάσεις που δύσκολα θυμίζουν τις ομορφιές του «χτες».

Εικ. 3.1 Περίοδοι οικιστικής επέκτασης στο Δήμο Κηφισιάς

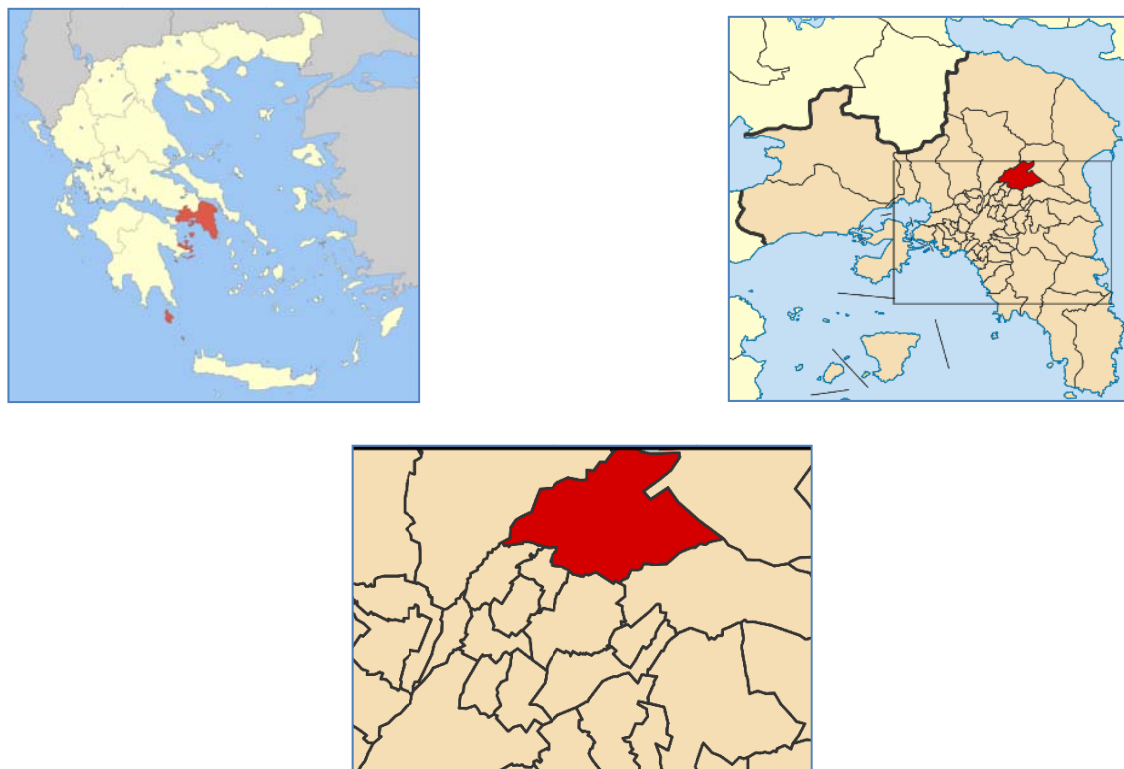
Σύμφωνα με την απογραφή του 1951 η Κηφισιά αριθμούσε 12.991 κατοίκους και μέχρι το 1981 παρουσίασε αύξηση 150% περίπου. Η πληθυσμιακή εξέλιξη του Δήμου Κηφισιάς μετά το 1981 εξελίσσεται με ομαλούς ρυθμούς, χωρίς απότομες μεταβολές, αλλά με ήπιες αυξητικές τάσεις. Στον Πίνακα 3.1 που ακολουθεί παρατίθεται η πληθυσμιακή εξέλιξη από το 1981 έως την απογραφή του 2001.

Πίνακας 3.1 Πληθυσμιακή εξέλιξη στο Δήμο Κηφισιάς		
Χρονολογία	Πληθυσμός	Αύξηση %
1951	12.991	-
1981	31.876	145
1991	39.166	23
2001	43.929	12
(Πηγή ΕΣΥΕ)		

3.2 Γενικά χαρακτηριστικά

Ο Δήμος Κηφισιάς, με έδρα την Κηφισιά, συστάθηκε με το πρόγραμμα Καλλικράτης Ν. 3852/2010 (ΦΕΚ87/7.6.2010), από τη συνένωση των προϋπαρχόντων δήμων: Κηφισιάς, Νέας Ερυθραίας και Εκάλης. Διοικητικά ανήκει στην Περιφέρεια Αττικής και συγκεκριμένα στην περιφερειακή ενότητα Βόρειου Τομέα Αθηνών.

Βρίσκεται στο ΒΑ τμήμα του Λεκανοπεδίου των Αθηνών στις δυτικές παρυφές του Πεντελικού όρους. Τα όρια του δήμου εκτείνονται από τους ορεινούς όγκους του Πεντελικού και τη ράχη του Κοκκιναρά στα ανατολικά μέχρι τον ποταμό Κηφισό στα δυτικά. Η συνολική έκταση του Δήμου, μετά τη συνένωση των δήμων Κηφισιάς, Νέας Ερυθραίας και Εκάλης είναι 34,03 τ. χλμ. (Εικόνα 3.2).

Εικ. 3.2 Δήμος Κηφισιάς (Πρόγραμμα Καλλικράτης)

Ο Δήμος Κηφισιάς συνορεύει ΒΑ με το Δήμο Διονύσου, Α-ΝΑ με το Δήμο Πεντέλης, Νότια με το Δήμο Αμαρουσίου, Ν-ΝΔ με τους Δήμους Λυκόβρυσης –Πεύκης και το Δήμο Μεταμόρφωσης και τέλος Δυτικά με το Δήμο Αχαρνών.

Το μέγιστο μορφολογικό ύψος είναι 1000 μέτρα και απαντά στο ανατολικότερο άκρο του Δήμου, στην κορυφή του Πεντελικού όρους ενώ το ελάχιστο 160 μέτρα απαντά στο δυτικό άκρο στα όρια με το ποταμό Κηφισό. Ουσιαστικά, η πόλη ξεκινά από ένα υψόμετρο 400μ κλίσης από τα ανατολικά (Πολιτεία), προς τα δυτικά (Πανόραμα και Αδάμες).

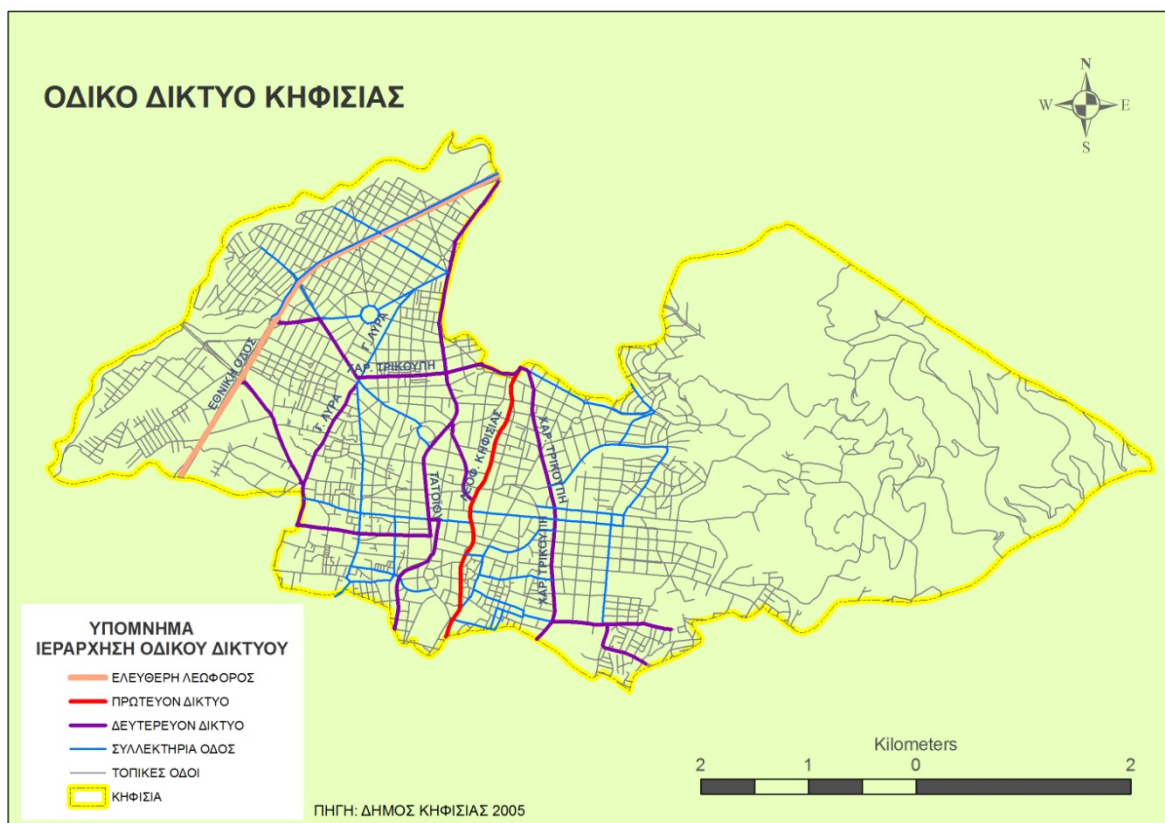
Ο Δήμος Κηφισιάς απαριθμεί σήμερα 71.100 κατοίκους (Δελτίο τύπου ΕΛ.ΣΤΑΤ. 22/07/2011) και σε σχέση με την απογραφή του 2001 παρουσιάζει μια μέση αύξηση της τάξης περίπου του 10% οπότε και απαριθμούσε περί τους 64.558 κατοίκους.

3.3 Οδικό δίκτυο

Το τοπικό οδικό δίκτυο της Κηφισιάς αναπτύσσεται από ανατολικά προς δυτικά-ΒΔ με διάταξη ανάλογη της επιμήκους διάταξης της πόλης και των κύριων λειτουργιών της. Δύο κύριες οδικές αρτηρίες του λεκανοπεδίου Αθηνών, η Εθνική οδός Αθηνών -Θεσσαλονίκης και η Λεωφόρος Κηφισιάς διασχίζουν την Κηφισιά από ΝΔ προς ΒΑ με διάταξη κάθετη προς το τοπικό οδικό δίκτυο (Χάρτης 3.1).

Η λεωφόρος Κηφισιάς διέρχεται από το κέντρο της πόλης και αποτελεί το πρωτεύον οδικό δίκτυο της περιοχής. Κατά τις εργάσιμες μέρες και ώρες εμφανίζει πολύ υψηλό κυκλοφοριακό φόρτο που διατηρείται υψηλός και το υπόλοιπο χρονικό διάστημα λόγω του σημαντικού αριθμού των διερχόμενων οχημάτων που κατευθύνονται στις ΒΑ περιοχές του λεκανοπεδίου.

Το δευτερεύον οδικό δίκτυο και οι συλλεκτήριες οδοί (Χ. Τρικούπη, Τατοΐου, Γ. Λύρα, Αχαρνών, Καλυφτάκη κλπ) αναπτύσσονται παράλληλα και κάθετα προς το πρωτεύον και συνδέουν τις τοπικές οδούς με την Εθνική Οδό και τη Λεωφόρο Κηφισιάς και τη πόλη με τους γειτονικούς Δήμους . Κατά τις εργάσιμες μέρες και ώρες εμφανίζουν υψηλό κυκλοφοριακό φόρτο με σημαντική εξασθένηση το υπόλοιπο χρονικό διάστημα.

Χάρτης 3.1 Ιεράρχηση οδικού δικτύου Κηφισιάς

3.4 Πολεοδομική οργάνωση – Χρήσεις γης

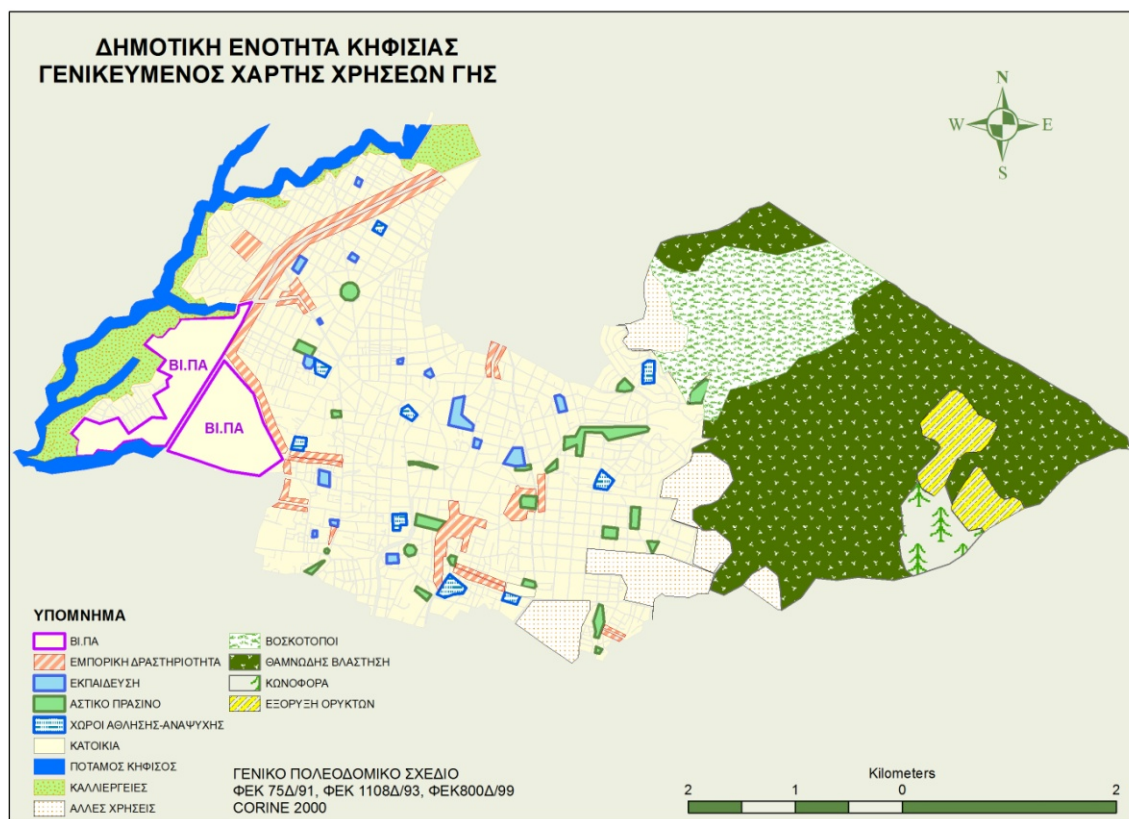
Η πολεοδομική μονάδα της Κηφισιάς περιλαμβάνει μικρότερα τμήματα, στα οποία αναπτύσσονται οι δραστηριότητες της πολιτικής, οικονομικής και κοινωνικής ζωής των κατοίκων (Χάρτης 3.2). Ειδικότερα, διακρίνουμε τα αντίστοιχα τμήματα :

- **Περιοχές Κατοικίας** Ξεκινούν από τις δυτικές πλαγιές του Πεντελικού όρους σε υψόμετρο 400 μ. περίπου και αναπτύσσονται σε όλη τη περιοχή μέχρι τα δυτικά όρια στον ποταμό Κηφισό. Περιλαμβάνουν κυρίως κατοικίες σε συντριπτικό ποσοστό, ενώ κατά θέσεις υφίστανται και άλλες χρήσεις, όπως εμπόριο, αναψυχή και παροχή υπηρεσιών.
- **Ημιαστικές περιοχές** Περιλαμβάνουν εκείνες τις περιοχές στις οποίες δεν έχει γίνει πλήρης αστικοποίηση. Εντοπίζονται περιθωριακά στο ανατολικό και δυτικό τμήμα του Δήμου και εντάχθηκαν πρόσφατα στο πολεοδομικό σχέδιο.
- **Περιοχές Εμπορικών Δραστηριοτήτων - Παροχής Υπηρεσιών** Περιλαμβάνουν κυρίως καταστήματα λιανικής και χονδρικής πώλησης, βιοτεχνίες αλλά και κτίρια γραφείων, ενώ

η συμμετοχή των χώρων που χρησιμεύουν για κατοικία, είναι σχετικά μικρή. Οι περιοχές των εμπορικών δραστηριοτήτων απαντούν στο κέντρο της πόλης, κατά μήκος των μεγάλων αρτηριών (π.χ. Εθνική Οδός, Λεωφόρος Κηφισίας, Τατοΐου, Χ. Τρικούπη κλπ) και στις γειτονιές στα τοπικά κέντρα.

- **Βιομηχανικό Πάρκο (ΒΙ.ΠΑ)** Στο ΝΔ άκρο, εκατέρωθεν της Εθνικής Οδού, εκτείνεται η βιομηχανική περιοχή του Δήμου Κηφισίας. Στο τμήμα του ΒΙ.ΠΑ. ανατολικά της Εθνικής Οδού, βρίσκεται το αυτοκινητοστάσιο του Δήμου όπου μαζί με τη Διεύθυνση Καθαριότητας συστεγάζεται και το τοπικό Γραφείο Πολιτικής Προστασίας. Στην ίδια περιοχή του ΒΙ.ΠΑ. υπάρχουν οι εγκαταστάσεις της Πυροσβεστικής Ακαδημίας και του Πυροσβεστικού Κλιμάκιου Κηφισίας.

- **Περιοχές Αναψυχής.** Οι κύριοι χώρος αναψυχής εντός της πόλης είναι στο κέντρο το Άλσος της Κηφισίας δίπλα στο σταθμό του ΗΣΑΠ και ανατολικότερα το Άλσος Κεφαλαρίου ενώ σημαντικός χώρος αναψυχής εκτός κέντρου μπορεί να θεωρηθεί το Άλσος Συγγρού και η Πεντέλη. Τοπικά και κατά γειτονιές υπάρχουν μικροί χώροι αναψυχής, όπως πλατείες, παιδικές χαρές, ακάλυπτοι χώροι, γήπεδα κλπ.

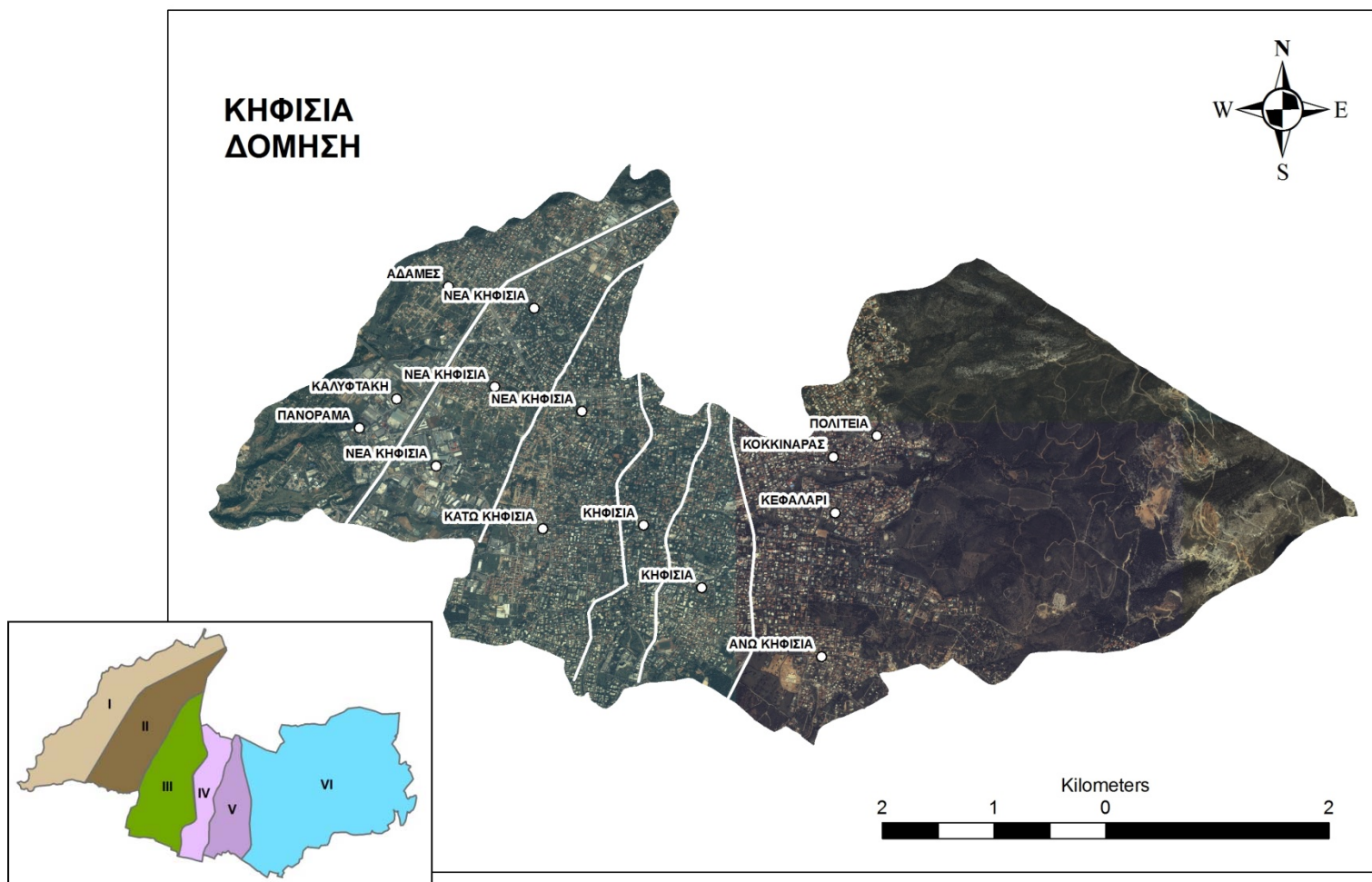
Χάρτης 3.2 Γενικευμένος χάρτης χρήσεων γης

3.5 Δόμηση

Η πυκνότητα δόμησης της πόλης της Κηφισιάς έτσι όπως έχει καθοριστεί από αλληπάλληλα διατάγματα συντελεστών δόμησης και όρων δόμησης παρουσιάζει μια διάταξη ελαττούμενης πυκνότητας από το κέντρο στην περιφέρεια.

Οι οδικοί άξονες που διασχίζουν τη Κηφισιά (Εθνική Οδός, Γ. Λύρα, Τατοΐου, Λεωφόρος Κηφισιάς και Χ. Τρικούπη) την χωρίζουν ουσιαστικά σε 6 τομείς (Εικόνα 3.3).

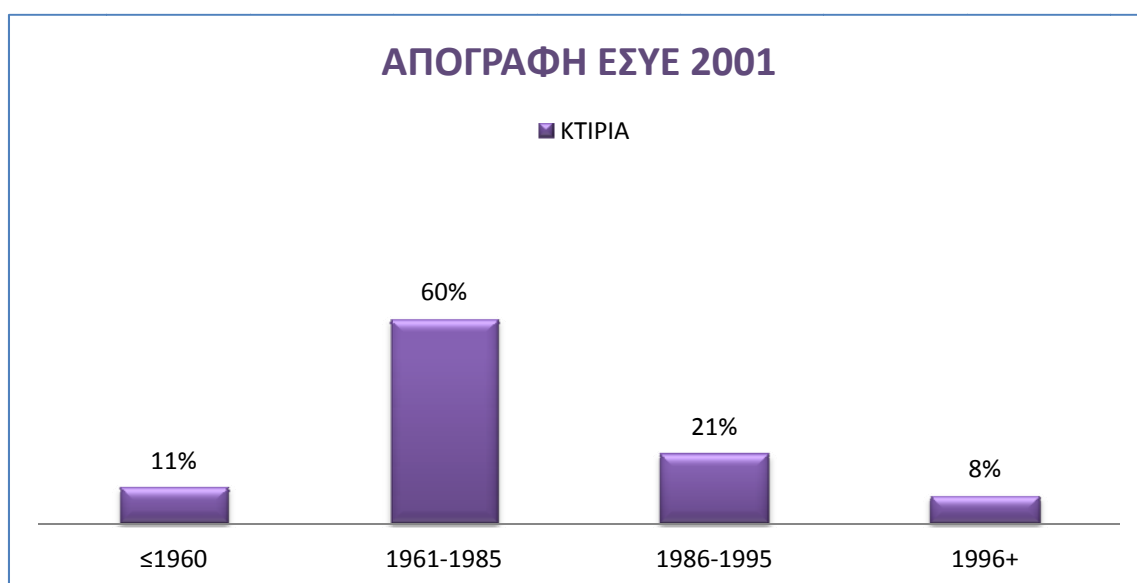
- Οι τομείς I & II που βρίσκονται εκατέρωθεν της Εθνικής Οδού Αθηνών – Θεσσαλονίκης χαρακτηρίζονται από παρόμοιες χρήσεις γης: βιομηχανική, εμπορική, γεωργική και κατοικίας . Ο τομέας I είναι εντάχθηκε πρόσφατα στο σχέδιο πόλης χαρακτηρίζεται από τη χαμηλότερη πυκνότητα δόμησης στη περιοχή.
- Οι τομείς IV & V βρίσκονται εκατέρωθεν της Λεωφόρου Κηφισιάς και ουσιαστικά αποτελούν το ιστορικό κέντρο της Κηφισιάς. Πρόκειται για το παλαιότερο τμήμα της πόλης στο οποίο βρίσκεται το εμπορικό κέντρο της περιοχής και αρκετά αξιόλογα παλαιά κτίρια τα οποία έχουν χαρακτηριστεί ως διατηρητέα

Εικ. 3.3 Δορυφορική εικόνα της Κηφισιάς

- Ο τομέας ΙΙΙ άρχισε να αναπτύσσεται από μέσα της δεκαετίας του 1950 και σήμερα είναι το πιο πυκνοκατοικημένο τμήμα της Κηφισιάς. Στον τομέα αυτό βρίσκεται και η γειτονιά με τις πολυάριθμες εργατικές κατοικίες της περιοχής.
- Τέλος ο τομέας VI, στο ανατολικό άκρο της πόλης, μπορεί να χαρακτηριστεί ως περιαστική περιοχή αμιγούς κατοικίας με ελάχιστες εμπορικές δραστηριότητες που αφορούν κυρίως στην εστίαση και διασκέδαση. Είναι ο μεγαλύτερος σε έκταση τομέας, νέος ως προς την οικιστική εξέλιξη, με αρκετούς ελεύθερους χώρους και με την εντονότερη οικοδομική δραστηριότητα στη περιοχή ακόμη και σήμερα.

Βάσει της χρονολογίας κατασκευής των κτιρίων της Κηφισιάς (απογραφή ΕΣΥΕ 2001), η κατανομή τους σύμφωνα με τους αντισεισμικούς κανονισμούς δόμησης -1960,1985,1995 και 2001 (ΕΑΚ 2000,ΟΑΣΠ Απρίλιος 2001)- παρουσιάζεται στο Γράφημα 3.1.

Γράφημα 3.1 Κατανομή κτιρίων Κηφισιάς σύμφωνα με τους αντισεισμικούς κανονισμούς δόμησης

Η πυκνότητα του πληθυσμού παρουσιάζει μια διάταξη ανάλογη της επέκτασης που έλαβε χώρα κατά τα τελευταία χρόνια. Οι πιο πυκνοκατοικημένες περιοχές εντοπίζονται στους τομείς ΙΙΙ,ΙV και V,ακολουθούν οι τομείς Ι και ΙΙ και τέλος ο τομέας VI (Πίνακας 3.2).

Πίνακας 3.2 Κατανομή κατοίκων και νοικοκυριών ανά τομέα					
ΤΟΜΕΑΣ		ΕΚΤΑΣΗ (km ²)	ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΕΣΥΕ 2001	ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΕΣΥΕ 2001	ΠΥΚΝΟΤΗΤΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ (κάτοικοι/km ²)
I	ΟΡΙΟ ΔΗΜΟΥ ΕΘΝ. ΟΔΟΣ	3.56	2633	843	740
II	ΕΘΝ. ΟΔΟΣ Γ.ΛΥΡΑ	2.85	5825	1933	2040
III	Γ. ΛΥΡΑ ΤΑΤΟΪΟΥ	2.87	13944	4755	4860
IV	ΤΑΤΟΪΟΥ ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ	1.34	5374	2000	4010
V	ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ	1.50	6502	2552	4340
VI	Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ ΟΡΙΟ ΔΗΜΟΥ	13.98	9664	3405	690
ΣΥΝΟΛΟ		26.10	43942	15488	1680

Στις Εικόνες 3.4 έως 3.13 αποτυπώνεται μια άποψη για τους διαφορετικούς τομείς στην Κηφισιά

Εικ. 3.4 Τομέας VI

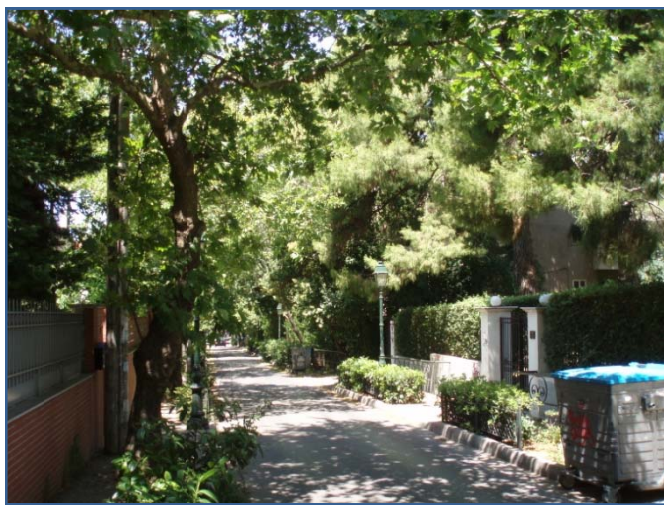
Εικ. 3.5 Τομέας V

Εικ. 3.6 Εμπορικό κέντρο Κηφισιάς (Τομέας V)

Εικ. 3.7 Άλσος Κηφισιάς (Τομέας IV)

Εικ. 3.8 Τομέας III

Εικ. 3.9 Εργατικές κατοικίες (Τομέας III)

Εικ. 3.10 Ανατολικό ΒΙ.ΠΑ. (Τομέας II)

Εικ. 3.11 Δυτικό ΒΙ.ΠΑ. (Τομέας I)

Εικ. 3.12 Αδάμες (Τομέας Ι)

Εικ. 3.13 Νοσοκομείο Αγ. Ανάργυροι (Τομέας Ι)

ΓΕΩΛΟΓΙΚΗ ΚΑΙ ΤΕΚΤΟΝΙΚΗ ΔΟΜΗ

4.1 Εισαγωγή

Η γεωλογική και η τεκτονική δομή μιας περιοχής καθορίζει τη διαμόρφωση του αναγλύφου και διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην κατανομή των καταστροφών από τους φυσικούς κινδύνους που θα μπορούσαν να απειλήσουν την περιοχή. Ειδικότερα στην περίπτωση σεισμικής διέγερσης καθορίζει σε μεγάλο βαθμό το συχνοτικό περιεχόμενο των σεισμικών κυμάτων και τα χαρακτηριστικά των εδαφικών κινήσεων.

Στο σεισμό της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 1999 επιβεβαιώθηκε η ύπαρξη ενεργών τεκτονικών δομών στα όρια του πολεοδομικού συγκροτήματος των Αθηνών. Αντίθετα, οι σεισμοί του 1981 που έγιναν ιδιαίτερα αισθητοί στο λεκανοπέδιο και προξένησαν και αρκετές καταστροφές προκλήθηκαν από τη δραστηριοποίηση ρηγμάτων της ευρύτερης περιοχής του λεκανοπεδίου – Αλκυονίδες και Καπαρέλλι.

Στο ΒΑ τμήμα του Λεκανοπεδίου των Αθηνών βρίσκεται ο Δήμος Κηφισιάς. Εκτεταμένες βλάβες καταγράφηκαν και στους δύο σεισμούς που προαναφέραμε με τραγικές συνέπειες από το σεισμό της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 1999 όπου σημειώθηκαν και ανθρώπινες απώλειες από την κατάρρευση κτιρίων.

Σε συνέχεια όσων αναφέραμε παραπάνω είναι προφανές ότι η περιοχή του λεκανοπεδίου μπορεί να επηρεασθεί από σεισμικές ρηξιγενείς ζώνες που βρίσκονται αρκετά χιλιόμετρα μακρύτερα και σε περιοχές με διαφορετικό νεοτεκτονικό καθεστώς. Για το λόγο παρουσίαση των γεωλογικών σχηματισμών και των τεκτονικών δομών στην περιοχή του Δήμου Κηφισιάς θα γίνει σε συνδυασμό με μια σύντομη αναφορά των αντίστοιχων δομών του λεκανοπεδίου και της ευρύτερης περιοχής.

4.2 Γεωλογική δομή του Λεκανοπεδίου Αθηνών

Το λεκανοπέδιο των Αθηνών, μήκους 22 χλμ περίπου από ΒΑ-ΝΔ και πλάτους 11 χλμ εγκαρσίως, αποτελεί τη μεγαλύτερη και τη σημαντικότερη από τις τέσσερις πεδιάδες της Αττικής που χαρακτηρίζουν το χαμηλό, ομαλό τοπίο της Αττικής χερσονήσου. Οριοθετείται φυσικά από ορεινούς όγκους διαφόρων διευθύνσεων οι οποίοι αναπτύσσονται περιφερειακά και το περιβάλλουν από τα Δυτικά προς Βορρά και προς τα Ανατολικά με τη σειρά Αιγάλεω, Ποικίλο Όρος, Πάρνηθα, Πεντέλη και Υμηττός, ενώ προς τα νοτιοδυτικά ανοίγεται στον Σαρωνικό Κόλπο.

Οι σχηματισμοί, οι οποίοι λαμβάνουν μέρος στη γεωλογική δομή του λεκανοπεδίου, διακρίνονται σε αλπικούς και μεταλπικούς. Οι αλπικοί εντοπίζονται στους ορεινούς όγκους που περιβάλλουν το λεκανοπέδιο αλλά και στους μικρούς λόφους που αναπτύσσονται μέσα σε αυτό, ενώ οι μεταλπικοί πληρούν το εσωτερικό του λεκανοπεδίου (Papanikolaou et al.1999).

Από γεωλογική άποψη η κυρίαρχη αλπική δομή, η οποία χαρακτηρίζει ολόκληρη την περιοχή του Λεκανοπεδίου είναι η παρουσία μιας μεγάλης τεκτονικής ζώνης (αποκόλληση – detachment), που οριοθετεί δύο τελείως διαφορετικές κατηγορίες πετρωμάτων (Papanikolaou et al.1999) (Εικ. 4.1).

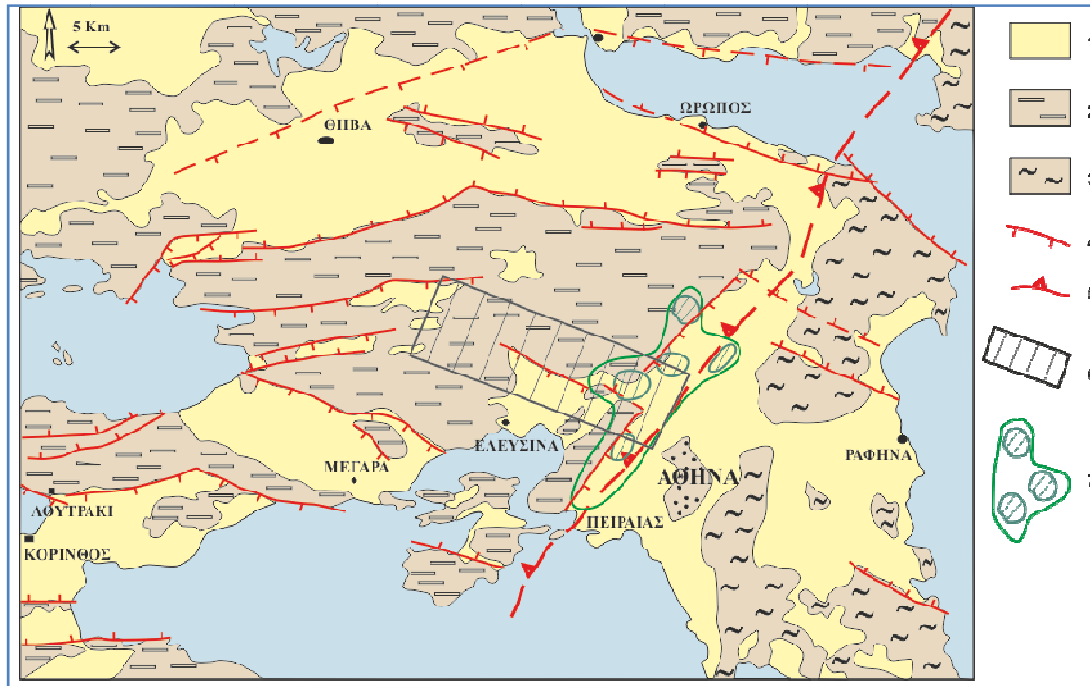
Η τεκτονική ζώνη που χωρίζει τις δύο κατηγορίες πετρωμάτων, τα οποία ας σημειωθεί ότι ανήκουν σε διαφορετικές γεωτεκτονικές ενότητες, έχει μια γενική κλίση προς τα βορειοδυτικά, το ίχνος της δε στην επιφάνεια είναι περίπου παράλληλο προς τον οδικό άξονα της Εθνικής οδού Αθηνών – Αφιδνών (Κιούρκων). Τα πετρώματα ανατολικά της ζώνης ανήκουν στην ενότητα του μεταμορφωμένου αυτόχθονου της Αττικής ενώ δυτικά της ζώνης στην Ενότητα Υποπελαγονικής (Εικ. 4.1).

Οι **αλπικοί σχηματισμοί του λεκανοπεδίου** αποτελούνται από τις παρακάτω λιθολογικές ενότητες:

- **Ενότητα Αθηνών**

Η ενότητα Αθηνών (σχιστόλιθοι Αθηνών) πληροί σχεδόν στο σύνολο του το εσωτερικό του

Λεκανοπεδίου των Αθηνών αλλά οι επιφανειακές της εμφανίσεις καταλαμβάνουν έκταση πολύ μικρότερη από την πραγματική της εξάπλωση, λόγω του γεγονότος ότι στο μεγαλύτερό της μέρος καλύπτεται από τις μεταλλικές αποθέσεις του Νεογενούς και του Τεταρτογενούς.

Εικόνα 4.1 Απλοποιημένος γεωλογικός χάρτης ευρύτερης περιοχής Αττικής 1:Μεταλλικοί σχηματισμοί, 2:μη μεταμορφωμένοι αλπικοί σχηματισμοί, 3:μεταμορφωμένοι αλπικοί σχηματισμοί, 4:κύρια ενεργά ρήγματα, 5:τεκτονική επαφή, 6:περιοχή μεγάλης σεισμικής δραστηριότητας, 7:ζώνη μεγάλων βλαβών (Papanikolaou et al. 1999)

Η βορειότερη εμφάνισή της απαντά στην περιοχή, που αποτελεί όριο μεταξύ των Δήμων Άνω Λιοσίων και Αχαρνών (Μενιδίου), ενώ οι νοτιότερες εμφανίσεις της παρατηρούνται στην περιοχή μεταξύ Νίκαιας και Κερατσινίου προς τα δυτικά και κοντά στις νοτιοδυτικές απολήξεις του Υμηττού προς τα ανατολικά αντίστοιχα.

Κατά μήκος της δυτικής παρυφής του Λεκανοπεδίου οι εμφανίσεις της Ενότητας των Αθηνών σχηματίζουν επιμήκη ζώνη, την οποία αποτελούν οι λόφοι και πρόβουνι των ορεινών μαζών του κυρίως Αιγάλεω και του Ποικίλου Όρους.

Η ενότητα αυτή επίσκειται τόσο των μη μεταμορφωμένων πετρωμάτων της Βορειοδυτικής Αττικής (Υποπελαγονική) όσο και των μεταμορφωμένων της Ανατολικής και Νοτιανατολικής Αττικής (σχετικά αυτόχθονου).

- **Ενότητα Υποπελαγονικής**

Η ενότητα της Υποπελαγονικής είναι η αμέσως υποκείμενη της Ενότητας των Αθηνών αλπική ενότητα, όπως παρατηρείται κατά μήκος της δυτικής παρυφής του Λεκανοπεδίου από το Κερατσίνι μέχρι τα Άνω Λιόσια. Πρόκειται για ιζηματογενή έως ημιμεταμορφωμένα πετρώματα.

Η ενότητα αυτή δομεί τους ορεινούς όγκους που “φράσσουν” προς τα δυτικά και βορειοδυτικά το Λεκανοπέδιο των Αθηνών, δηλαδή του Αιγάλεω, του Ποικίλου Όρους, που αποτελεί και την προς βορρά προέκτασή του, καθώς και της Πάρνηθας.

- **Ενότητα Αλεποβουνίου**

Η ενότητα Αλεποβουνίου, που συνιστά ένα τμήμα της ενότητας Αθηνών, εμφανίζεται κατά μήκος των δυτικών προπόδων του Υμηττού, που αντιπροσωπεύουν την ανατολική παρυφή του Λεκανοπεδίου των Αθηνών. Αυτή η ενότητα είναι τεκτονικά σφηνωμένη μεταξύ των μεταμορφωμένων σχηματισμών του Υμηττού που υπόκεινται και των σχηματισμών της ενότητας Αθηνών που υπέρκειται.

Αποτελείται από ελαφρά μεταμορφωμένα πετρώματα που δομούν την επιμήκη σειρά των λόφων, οι οποίοι αναπτύσσονται ως πρόβουνι του Υμηττού από την περιοχή του αυχένα του προς την οροσειρά της Πεντέλης μέχρι την περιοχή της Αργυρούπολης.

- **Μεταμορφωμένοι Σχηματισμοί Αττικής**

Οι Μεταμορφωμένοι Σχηματισμοί της Αττικής αποτελούν το σχετικά αυτόχθονο της περιοχής του Λεκανοπεδίου, είναι δηλαδή οι κατώτεροι τεκτονικά σχηματισμοί που σχηματίζουν το υπόβαθρο, πάνω στο οποίο επικάθονται όλοι οι άλλοι σχηματισμοί (αλπικές ενότητες και μεταλπικές αποθέσεις). Οι σχηματισμοί αυτοί δομούν τις δύο μεγάλες οροσειρές που οριοθετούν και φράσσουν προς τα ανατολικά το Λεκανοπέδιο των Αθηνών, δηλαδή τις οροσειρές του Πεντελικού και του Υμηττού.

Μπορούν λοιπόν να διακριθούν μέσα στους μεταμορφωμένους γενικά σχηματισμούς που δομούν τους ορεινούς όγκους Πεντελικού και Υμηττού τα παρακάτω κύρια λιθολογικά σύνολα : α) μάρμαρα μεσοζωικής γενικά ηλικίας, β) σχιστόλιθοι επίσης μεσοζωικής ηλικίας και γ) δολομίτες και δολομιτικά μάρμαρα τριαδικής ηλικίας.

Τα μάρμαρα μεσοζωικής ηλικίας συγκροτούν το σύνολο των ανθρακικών τμημάτων της ορεινής μάζας του Πεντελικού, καθώς και την κύρια μάζα του Υμηττού. Τόσο στην οροσειρά του Πεντελικού όσο και στην οροσειρά του Υμηττού οι σχιστόλιθοι υπόκεινται των μαρμάρων. Οι Δολομίτες και Δολομιτικά Μάρμαρα Τριαδικής ηλικίας εμφανίζονται στο κεντρο-δυτικό τμήμα του Υμηττού και στο νότιο τμήμα αυτού.

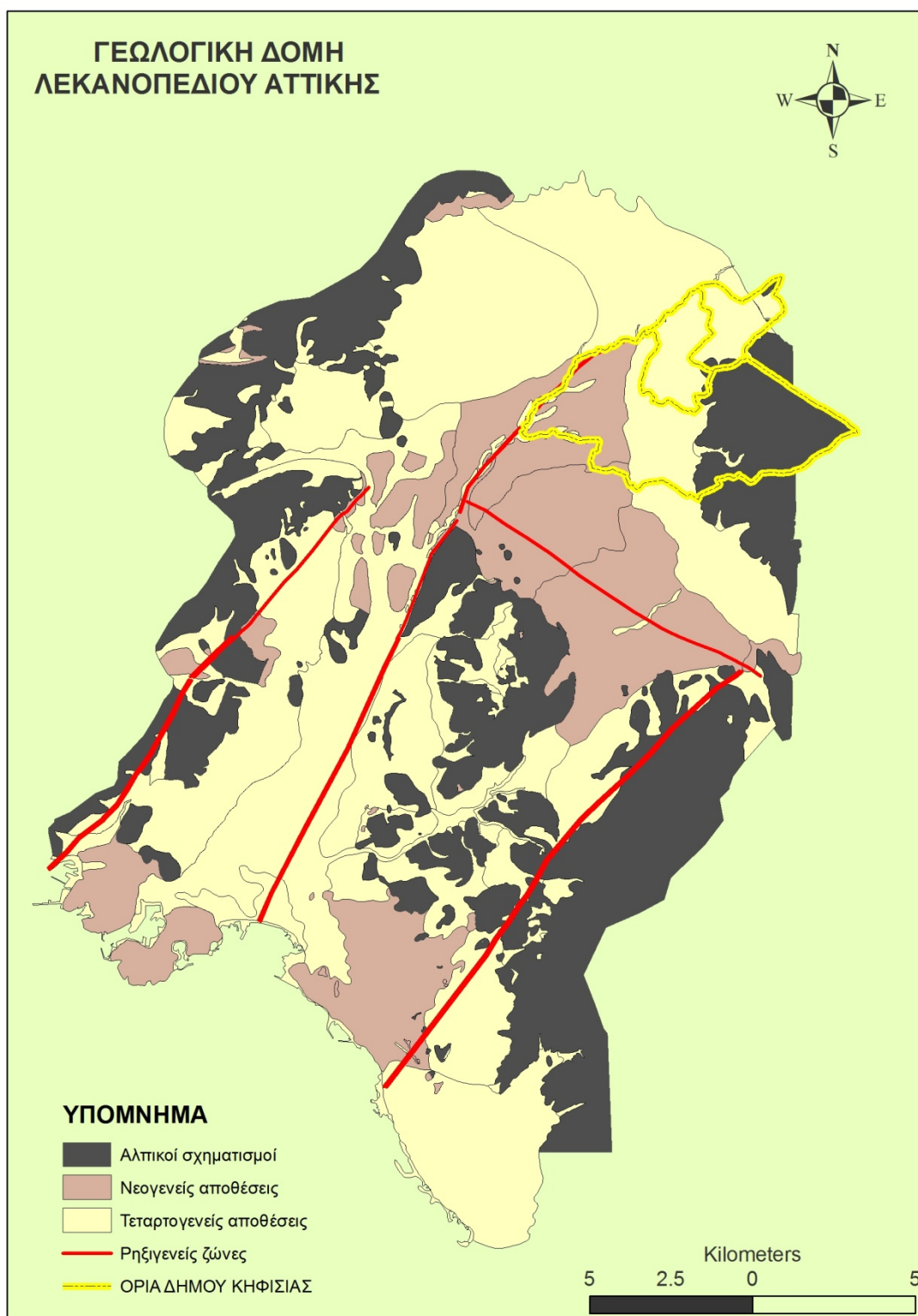
Οι **μεταλπικοί σχηματισμοί του λεκανοπεδίου** επικάθονται ασύμφωνα πάνω στους προηγούμενους αλπικούς σχηματισμούς και αφορούν νεώτερες διαπλάσεις ιζημάτων, οι οποίες ανήκουν στο Νεογενές και Τεταρτογενές.

- **Νεογενείς αποθέσεις**

Οι διαπλάσεις του Νεογενούς σχηματίζουν μικρούς λοφίσκους εντός του Λεκανοπεδίου, οι σημαντικότεροι των οποίων αναπτύσσονται στις περιοχές Ζεφυρίου, Ν. Φιλαδέλφειας, Ν. Ιωνίας, Περιστερίου και Δάσους Χαϊδαρίου. Πρόκειται για λιμναίες έως λιμνοχερσαίες αποθέσεις. Αντίθετα, νοτιότερα, προς την παραλιακή ζώνη (Πειραιάς – Φάληρο – Ελληνικό) εμφανίζονται και τυπικές θαλάσσιες αποθέσεις.

- **Τεταρτογενείς αποθέσεις**

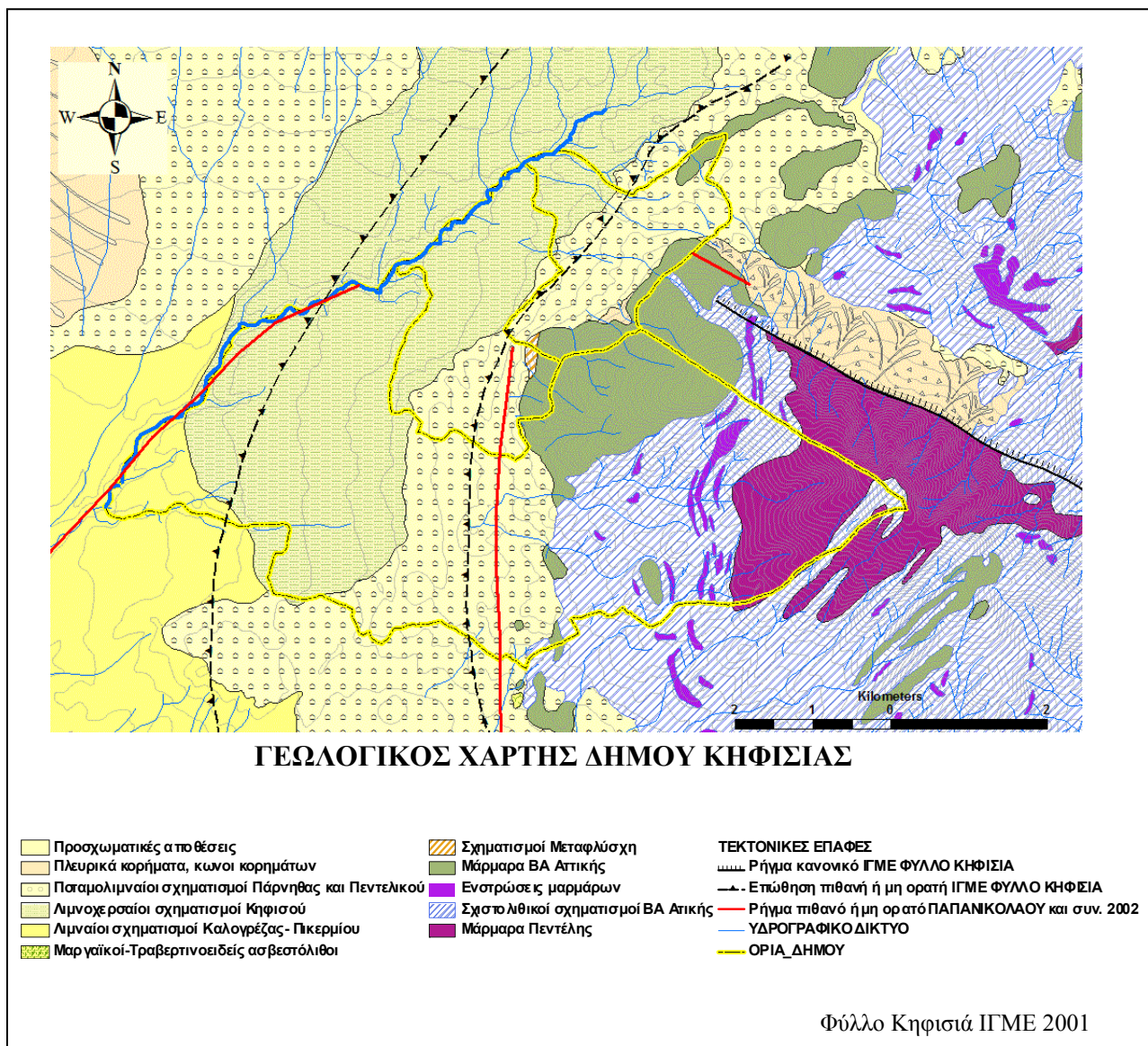
Επί όλων των προηγούμενων σχηματισμών επικάθονται οι νεώτερες Τεταρτογενείς αποθέσεις, που σχηματίζουν ένα ιζηματογενές επικάλυμμα που καλύπτει τις παλαιότερες δομές. Σ' αυτές συμμετέχουν, οι ανθρωπογενείς αποθέσεις που μπορεί να περιέχουν και «μη γεωλογικά» υλικά όπως προϊόντα κατεδαφίσεων, τα φερτά υλικά των ποταμών του Λεκανοπεδίου (Κηφισού και Ιλισού), οι πλευρικές αποθέσεις κορημάτων και τα αλλουβιακά ριπίδια, που σχηματίζουν οι χείμαρροι των κοιλάδων των περιβαλλουσών οροσειρών. Πρόκειται κατά βάση για ποταμοχερσαίες και ηπειρωτικές αποθέσεις.

Χάρτης 4.1 Γεωλογική δομή του Λεκανοπεδίου Αττικής (Απλοποίηση από Παπανικολάου et al 2002)

4.2.1 Γεωλογική δομή Δήμου Κηφισιάς

Ειδικότερα τώρα η **περιοχή του Δήμου Κηφισιάς** δομείται από αλπικούς σχηματισμούς οι οποίοι αποτελούν το υπόβαθρο της περιοχής και ανήκουν στην ενότητα του μεταμορφωμένου αυτόχθονου της Αττικής (Μάρμαρα Πεντέλης, Μάρμαρα Βορειοανατολικής Αττικής μεσοζωικής γενικά ηλικίας και Σχιστολιθικούς σχηματισμούς ΒΑ Αττικής με ενστρώσεις μαρμάρων μεσοζωικής ηλικίας).

Χάρτης 4.2 Γεωλογικός χάρτης Δήμου Κηφισιάς

Οι μεταλλικοί σχηματισμοί που επικάθονται των προηγούμενων αλπικών αφορούν σε νεογενείς αποθέσεις (λιμνοχερσαίοι σχηματισμοί Κηφισού) στο Δυτικό-Βορειοδυτικό τμήμα του Δήμου με όριο το ποταμό Κηφισό και τεταρτογενείς αποθέσεις (πλευρικά κορήματα, κώνοι κορημάτων και ριπίδια) στο τμήμα που βρίσκεται στους πρόποδες του Πεντελικού όρους (Χάρτης 4.2)

4.3 Τεκτονική δομή

4.3.1 Τεκτονική δομή της ευρύτερης περιοχής

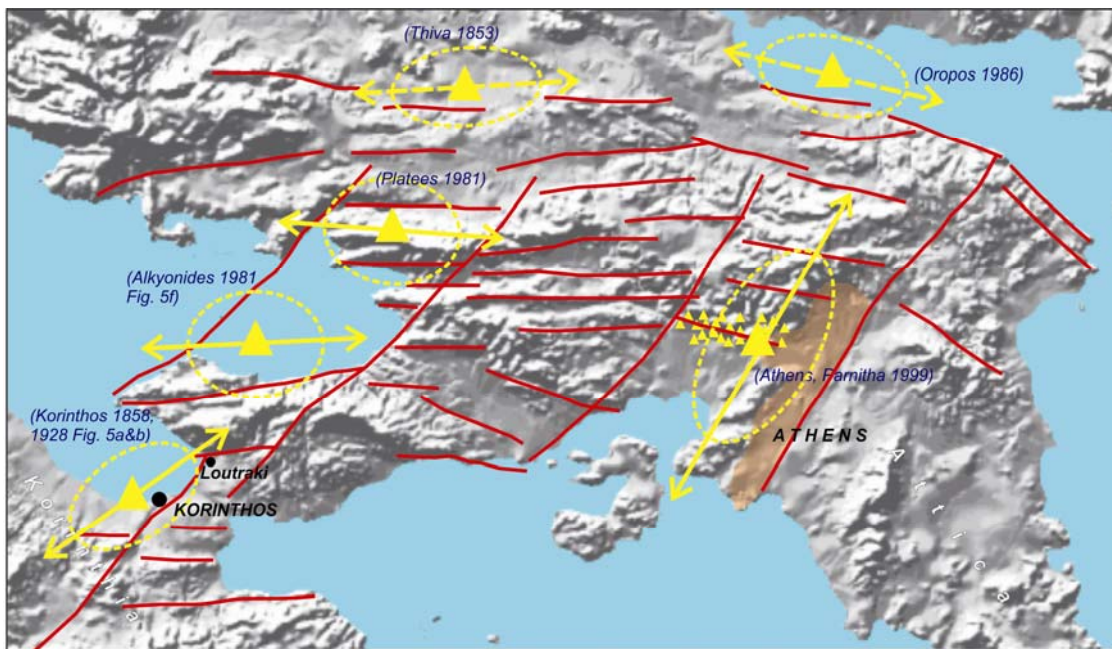
Μια γενικότερη περιγραφή του νεοτεκτονικού καθεστώτος της ευρύτερης περιοχής από τον Ανατολικό Κορινθιακό μέχρι τη Νότια Εύβοια και τις Βόρειες Κυκλάδες δίνει τη δυνατότητα διάκρισης τριών περιοχών με διαφορετική σεισμική δραστηριότητα και χαρακτηριστικά, Εικ. 4.2, (Μαριολάκος & Παπανικολάου 1987, Παπανικολάου & Λόζιος 1990):

- μία δυτική περιοχή στον Ανατολικό Κορινθιακό και στη Βοιωτία, όπου επικρατούν ρήγματα Α-Δ και έντονη παραμόρφωση,
- μία ενδιάμεση περιοχή από την λεκάνη των Μεγάρων, το Θριάσιο Πεδίο και την Πάρνηθα έως τη λεκάνη του Ωρωπού στο βόρειο τμήμα του Νότιου Ευβοϊκού, όπου επικρατούν ρήγματα ΔΒΔ-ΑΝΑ με σημαντική παραμόρφωση
- μία ανατολική περιοχή στην Ανατολική Αργολίδα, Ανατολική και Νότια Αττική, Νότια Εύβοια και Βόρειες Κυκλάδες όπου επικρατούν ρήγματα ΒΔ-ΝΑ με πολύ μειωμένο βαθμό παραμόρφωσης.

4.3.2 Τεκτονική δομή του Λεκανοπεδίου

Το Λεκανοπέδιο αποτελεί ένα μεγάλο βύθισμα με γενική διεύθυνση ΒΒΑ–ΝΝΔ, που οριοθετείται τόσο ΔΒΔ όσο και ΑΝΑ από μεγάλους ορεινούς όγκους.

Οι περιθωριακές ρηξιγενείς ζώνες δεν είναι οι μοναδικές μεγάλης κλίμακας τεκτονικές γραμμές που απαντώνται στην περιοχή του Λεκανοπεδίου. Εντοπίζονται δύο ακόμη μεγάλες ρηξιγενείς ζώνες "Ζεφυρίου –Αγ. Παρασκευής" με διεύθυνση ΔΒΔ–ΑΝΑ και "Κηφισού" με διεύθυνση ΒΒΑ–ΝΝΔ αποτέλεσμα των οποίων είναι το λεκανοπέδιο να χωρίζεται σε τέσσερα επί μέρους τμήματα το καθένα από τα οποία φαίνεται να ακολουθεί τη δική του νεοτεκτονική και παλαιογεωγραφική εξέλιξη.

Εικ. 4.2 Το νεοτεκτονικό πλαίσιο του ευρύτερου χώρου της Αττικής. Με κίτρινο τρίγωνο απεικονίζονται τα επίκεντρα ιστορικών σεισμών, με κίτρινη έλλειψη και διπλό βέλος η κύρια κατεύθυνση των μακροσεισμικών εντάσεων και με πορτοκαλί σκιά η περιοχή που επλήγη από το σεισμό της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 1999 (Papanikolaou et al. 1999)

- **Περιθωριακές ρηξιγενείς ζώνες**

Στο δυτικό περιθώριο του βυθίσματος αναπτύσσονται οι ορεινοί όγκοι του Αιγάλεω, του Ποικίλου και της Πάρνηθας (αμεταμόρφωτοι αλπικοί σχηματισμοί), με μια αντίστοιχη ΒΒΑ–ΝΝΔ διεύθυνση. Η περιθωριακή ρηξιγενής ζώνη, που οριοθετεί τους αλπικούς από τους μεταλπικούς σχηματισμούς, δεν αποτελεί ένα ενιαίο ρήγμα, αλλά είναι περισσότερη πολύπλοκη, με επιμέρους ρήγματα διαφόρων διευθύνσεων.

Μια αντίστοιχη κατάσταση, όχι όμως τόσο πολύπλοκη και με μικρότερο αριθμό ρηγμάτων (που προϋποθέτει ως εκ τούτου και διαφορετική τεκτονική εξέλιξη), εντοπίζεται και στο

ανατολικό περιθώριο του βυθίσματος, που αναπτύσσονται οι μεταμορφωμένοι σχηματισμοί των ορεινών όγκων του Υμηττού και της Πεντέλης.

- **Ρηξιγενής ζώνη Κηφισού**

Έτσι, κατά μήκος του Κηφισού ποταμού εντοπίζεται άλλη μία μεγάλη ρηξιγενής ζώνη, με αντίστοιχη BBA–NNΔ διεύθυνση, που χωρίζει το Λεκανοπέδιο σε δύο επιμέρους τμήματα, το Ανατολικό και το Δυτικό, με τη δική του νεοτεκτονική και παλαιογεωγραφική εξέλιξη το καθένα. Η διαφοροποίηση αυτή αντικατοπτρίζεται τόσο στον αριθμό και τα γεωμετρικά χαρακτηριστικά των ρηγμάτων όσο και στο είδος και την εμφάνιση των σχηματισμών που απαντώνται σε καθένα από τα τμήματα αυτά.

- **Ρηξιγενής ζώνη "Ζεφυρίου –Αγ. Παρασκευής"**

Εκτός από την Α–Δ περίπου αυτή ασυμμετρία του Λεκανοπεδίου, εντοπίζεται και άλλη μια διαφοροποίηση από Βορρά προς Νότο, που έχει να κάνει τόσο με τις φάσεις των μεταλλικών ιζημάτων που παρατηρούνται αλλά και με την ύπαρξη ή όχι ρηξιγενών ζωνών, αναδύσεων του αλπικού αναγλύφου κλπ.

Η διαφοροποίηση αυτή λαμβάνει χώρα κατά μήκος μιας μεγάλης ρηξιγενούς γραμμής, που με διεύθυνση ΔΒΔ–ΑΝΑ διασχίζει το Λεκανοπέδιο από το όριο Ποικίλου –Πάρνηθας (Ζεφύρι) στα δυτικά μέχρι το όριο Υμηττού –Πεντέλης (Αγ. Παρασκευή) στα ανατολικά.

Η μεγάλη αυτή τεκτονική γραμμή χωρίζει τους ορεινούς όγκους της Πάρνηθας και της Πεντέλης στα Βόρεια από τους ορεινούς όγκους του Αιγάλεω και του Υμηττού στα νότια. Σημαντικές διαφοροποιήσεις εντοπίζονται και στο εσωτερικό του Λεκανοπεδίου. Βόρεια από τη ζώνη αυτή αναπτύσσονται οι νεογενείς λιμναίες και χερσαίες αποθέσεις, που συνήθως δεν εμφανίζονται νοτιότερα, ενώ λείπουν και οι εμφανίσεις του αλπικού υποβάθρου αφού μόνο νότια από τη ζώνη αυτή οι αναδύσεις της αλλόχθονης ενότητας είναι συχνές. Επιπλέον και ο αριθμός των παρατηρούμενων ρηγμάτων είναι μικρότερος στο βόρειο τμήμα σε αντίθεση με το νότιο όπου αυτά είναι αρκετά περισσότερα.

4.3.3 Τεκτονική δομή του ΒΑ τμήματος του λεκανοπεδίου- Δήμος Κηφισιάς

Λόγω των διαφόρων ρηξιγενών ζωνών το λεκανοπέδιο χωρίζεται σε τέσσερα επί μέρους τμήματα το καθένα από τα οποία φαίνεται να ακολουθεί τη δική του νεοτεκτονική και παλαιογεωγραφική εξέλιξη.

Το ΒΑ τμήμα αυτό του Λεκανοπεδίου, όπου βρίσκεται ο Δήμος Κηφισιάς, χαρακτηρίζεται από την απουσία σημαντικών τεκτονικών γραμμών, χωρίς αυτό βέβαια να σημαίνει ότι δεν υπάρχουν, απλά σήμερα είναι δύσκολο να εντοπισθούν είτε γιατί είναι καλυμμένα από τα σύγχρονα ιζήματα είτε λόγω της πυκνής, σε ορισμένες περιοχές, δόμησης. Έτσι λοιπόν στο τμήμα αυτό δεν εμφανίζονται παρά τα μεγάλα περιθωριακά ρήγματα (χάρτες 4.2 και 4.3).

Δυτικά η περιοχή οριοθετείται από το βόρειο τμήμα της μεγάλης ρηξιγενούς ζώνης του Κηφισού, που αποτελεί και το **όριο του Δήμου Κηφισιάς** προς τα δυτικά. Η ρηξιγενής αυτή ζώνη τέμνει νεογενείς σχηματισμούς και εντοπίζεται συνήθως κατά μήκος της ένα σύστημα από 4-5 κλιμακωτά ρήγματα, με διεύθυνση ΒΑ–ΝΔ και μεγάλες κλίσεις προς τα ΒΔ.

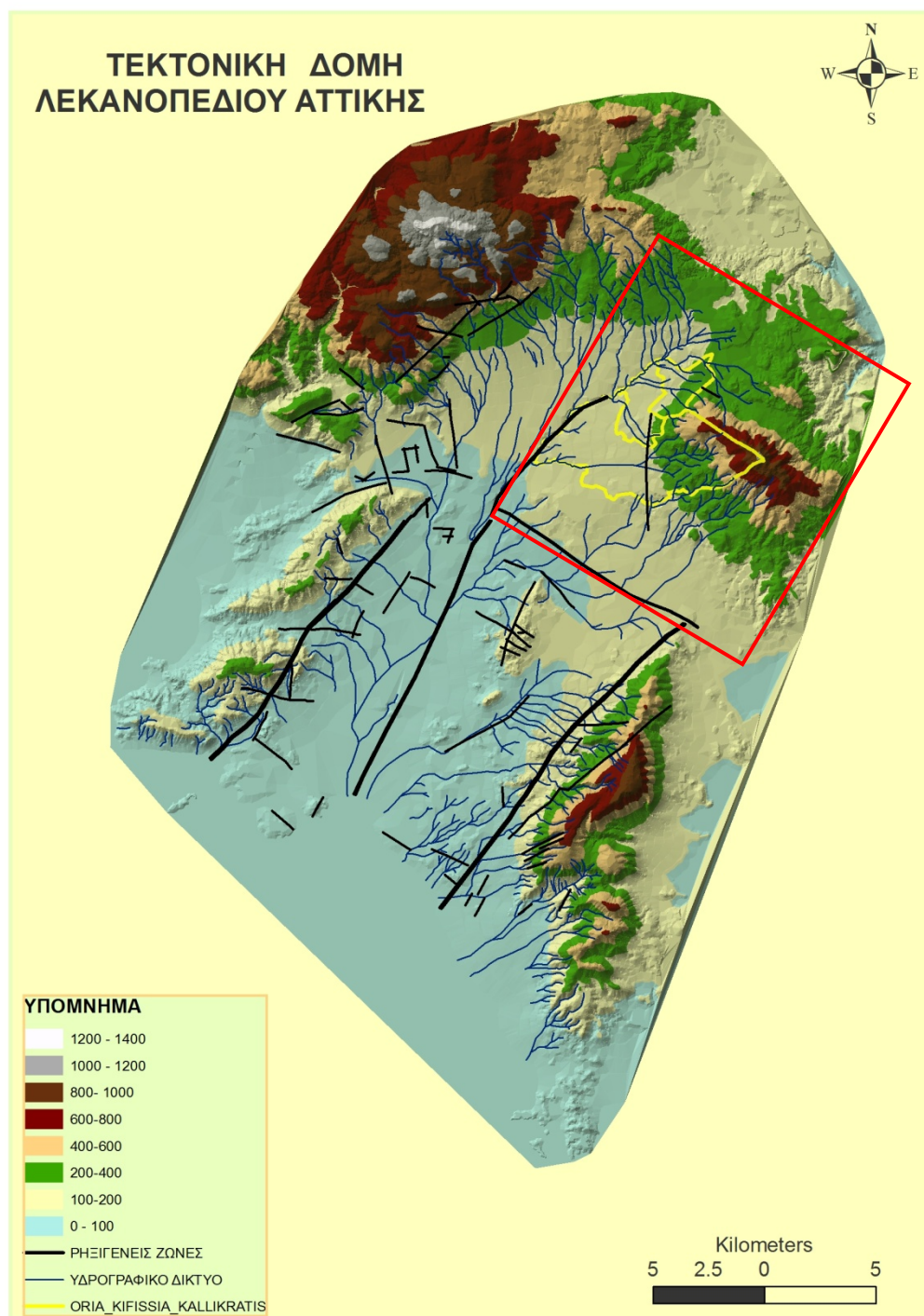
Ανατολικά η περιοχή, και **εντός των ορίων του Δήμου Κηφισιάς**, οριοθετείται από μία, επίσης μεγάλη, ρηξιγενή ζώνη με διεύθυνση περίπου Β–Ν, που σήμερα, όμως, βρίσκεται καλυμμένη από τα κορήματα και την πυκνή δόμηση της περιοχής. Αναφέρεται όμως σε πολλές παλαιότερες εργασίες, σαν περιθωριακή ρηξιγενής ζώνη της Πεντέλης που οριοθετεί τους μεταμορφωμένους σχηματισμούς (χάρτης 4.2)

Νότια η περιοχή οριοθετείται από την ανατολική προέκταση της μεγάλης ρηξιγενούς ζώνης "Ζεφυρίου – Αγ. Παρασκευής", που συνήθως εκφράζεται είτε με τη μορφή συστήματος ρηγμάτων με κύρια ΔΒΔ–ΑΝΑ διεύθυνση, που τέμνουν τους νεογενείς σχηματισμούς, είτε εντοπίζεται από γεωφυσικές διασκοπήσεις και γεωτρήσεις, καλυμμένη από τις σύγχρονες προσχώσεις, όπως στην ευρύτερη περιοχή της Ρεματιάς του Χαλανδρίου.

Στην ΒΑ απόληξη του τμήματος αυτού του λεκανοπεδίου εμφανίζεται ένα πολύ μικρό τμήμα από τη μεγάλη ρηξιγενή ζώνη που οριοθετεί το βόρειο περιθώριο της Πεντέλης. Η ρηξιγενής αυτή ζώνη παρουσιάζει διεύθυνση ΔΒΔ–ΑΝΑ, φέρνει σε επαφή τους μεταμορφωμένους σχηματισμούς με κορήματα και αλλούβια.

Μικρότερα ρήγματα της τάξης των μερικών μέτρων εντοπίζονται σε ορισμένες θέσεις στο εσωτερικό του ΒΑ αυτού τμήματος του Λεκανοπεδίου, να τέμνουν συνήθως τους νεογενείς

σχηματισμούς. Δεν σχηματίζουν όμως συγκεκριμένες ζώνες που να υποδηλώνουν την ύπαρξη κάποιας μεγαλύτερης ρηξιγενούς ζώνης.

Χάρτης 4.3 Τεκτονική δομή του Λεκανοπεδίου Αττικής (Απλοποίηση από Παπανικολάου et al 2002)
Σε κόκκινο πλαίσιο το ΒΑ τμήμα με το Δήμο Κηφισιάς

ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΦΥΣΙΚΩΝ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΩΝ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

5.1 Ακραία καιρικά φαινόμενα – Πλημμύρες

Την τελευταία δεκαπενταετία, σχεδόν κάθε 2 χρόνια εκδηλώνονται στην περιοχή έντονα καιρικά φαινόμενα- βροχοπτώσεις, χιονοπτώσεις, παγετός κλπ. Παρόλα αυτά δεν αναφέρθηκαν καταστροφές ούτε παρατηρήθηκαν ιδιαίτερα προβλήματα.

Στις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου Κηφισιάς που απευθυνθήκαμε, Γραφείο Πολιτικής Προστασίας και Τεχνικές Υπηρεσίες, δεν υπήρχε κάποιο αρχείο με το ιστορικό καταγεγραμμένων πλημμυρικών φαινομένων. Οι πληροφορίες που συγκεντρώσαμε από το 1964 μέχρι σήμερα προέρχονται από τον τοπικό τύπο και από συζητήσεις με τους κατοίκους.

Το ρέμα του Κοκκιναρά (Χάρτης 4.2 Γεωλογικός Κηφισιάς) αναπτύσσεται κατά μήκος της Κηφισιάς ξεκινώντας ανατολικά από την Πεντέλη και καταλήγοντας δυτικά στον ποταμό Κηφισό. Κατά διαστήματα παρουσιάζει διακοπτόμενη επιφανειακή ροή λόγω της ανάπτυξης του οικιστικού ιστού.

Από τη αναδρομή στον τοπικό τύπο, εφημερίδα «ΚΗΦΙΣΙΑ» καταγράψαμε 4 πλημμυρικά γεγονότα μέχρι το 1995 (1967, 1977, 1978 και 1983). Προκλήθηκαν κυρίως υλικές ζημιές, ενώ στις πλημμύρες το 1977 υπήρξε 1 νεκρός και 46 σπίτια πλημμύρισαν στην περιοχή Πολιτείας – Κοκκιναρά (Πίνακας 5.1).

Αυτό ήταν αναμενόμενο καθώς από τα μέσα της δεκαετίας του 1950 και μετά ο αστικός ιστός αναπτύχθηκε με πολύ γρήγορους ρυθμούς χωρίς την αντίστοιχη κατασκευή νέων υποδομών ή επέκταση των υφιστάμενων. Το 80% περίπου των κατοικιών στην Κηφισιά κτίστηκαν μεταξύ 1960 και 1995.

Τα πρώτα αντιπλημμυρικά έργα έγιναν το 1995. Έκτοτε η κατάσταση ομαλοποιήθηκε, τα προβλήματα περιορίστηκαν και δεν σημειώθηκαν καταστροφές από πλημμύρες.

Μετά τις σοβαρές πυρκαγιές που κατέκαψαν την Πεντέλη το 2007 και 2009 ξεκίνησαν νέα αντιπλημμυρικά έργα το 2010 σε διάφορες περιοχές του Δήμου Κηφισιάς εντός των λεκανών απορροής των καμένων δασικών εκτάσεων (Εικ. 5.1).

Πίνακας 5.1 Καταγραφή ακραίων καιρικών φαινομένων- Πλημμύρες	
Αρ. ΦΥΛΛΟΥ	ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΚΗΦΙΣΙΑ»
42/ 12-67	Ακραία καιρικά φαινόμενα (Κατάρρευση μαντρότοιχου- πλημμύρες)
194/ 12-77	Έντονα καιρικά φαινόμενα 1 νεκρός από λάσπη 43 σπίτια πλημμύρισαν σε Κηφισιά, Κεφαλάρι και Κοκκιναρά
195/ 1-78	Έντονα καιρικά φαινόμενα- Πτώση δέντρων- Πρόβλημα ΔΕΗ ΟΤΕ – Κατέρρευσαν μαντρότοιχοι
254/ 2-83	Ακραία καιρικά φαινόμενα -Αποκοπή αγωγών από πτώση δένδρων -800 σημεία βλαβών
428/ 11-95	Αντιπλημμυρικά έργα
453/ 1-97	Ακραία καιρικά φαινόμενα χωρίς προβλήματα
481/ 4-98	Ακραία καιρικά φαινόμενα 17-25 Μαρτίου -Πτώση δένδρων - Προβλήματα ηλεκτροδότησης
605/ 11-01	Έντονες βροχοπτώσεις 1ο Λύκειο 2 τραυματίες –ελαφρά από σοβάδες από το ταβάνι
611/ 8-02	Ακραία καιρικά φαινόμενα -Πτώση δένδρων -Παγετός -Προβλήματα σε υδροδότηση, ηλεκτροδότηση, κλειστοί δρόμοι
713/ 2-04	Ακραία καιρικά φαινόμενα χωρίς προβλήματα
802/ 11-05	Ακραία καιρικά φαινόμενα - Πλημμύρες
816/ 1-06	Ακραία καιρικά φαινόμενα χωρίς προβλήματα
924/ 02-08	Ακραία καιρικά φαινόμενα Χιονόπτωση – Παγετός – Θυελλώδεις άνεμοι χωρίς προβλήματα

Τα ακραία καιρικά φαινόμενα είναι δυνατόν να δημιουργήσουν και στο μέλλον προβλήματα στην ηλεκτροδότηση και στις τηλεπικοινωνίες της περιοχής καθώς τα δίκτυα της ΔΕΗ και του ΟΤΕ είναι εν μέρει υπογειοποιημένα.

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ ΑΘΗΝΩΝ - ΠΕΙΡΑΙΩΣ	
ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΘΗΝΩΝ	
ΕΡΓΟ	ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΑΝΤΙΠΛΗΜΜΥΡΙΚΩΝ ΕΡΓΩΝ (ΑΓΩΓΩΝ ΟΜΒΡΙΩΝ ΥΔΑΤΩΝ) ΣΕ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΚΗΦΙΣΙΑΣ ΕΝΤΟΣ ΤΩΝ ΛΕΚΑΝΩΝ ΑΠΟΡΡΟΗΣ ΤΩΝ ΚΑΜΕΝΩΝ ΔΑΣΙΚΩΝ ΕΚΤΑΣΕΩΝ
ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ	3.350.000,00 € ΕΥΡΩ
ΦΟΡΕΑΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΝΟΜΑΡΧΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΠΡΟΪΣΤΑΜΕΝΗ ΑΡΧΗ	ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ - Δ/ΝΣΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΔΙΕΥΘΥΝΟΥΣΑ ΥΠΗΡΕΣΙΑ	ΤΜΗΜΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗΣ ΕΡΓΩΝ Δ.Τ.Υ.Ν.Α.
ΑΝΑΔΟΧΟΣ	ΑΛΥΣΟΣ ΑΤΕ
ΤΟ ΕΡΓΟ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΕΙΤΑΙ ΑΠΟ ΠΙΣΤΩΣΕΙΣ ΤΗΣ ΝΟΜΑΡΧΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ	

Εικ. 5.1 Αντιπλημμυρικά έργα μετά τις πυρκαγιές του 2007 και 2009

5.2 Δασικές πυρκαγιές

Από τη αναδρομή στον τοπικό τύπο, εφημερίδα «ΚΗΦΙΣΙΑ» από το 1964 έως σήμερα καταγράψαμε συνολικά 19 πυρκαγιές. Σε όλες τις περιπτώσεις οι πυρκαγιές εκδηλώθηκαν περιφερειακά των ορίων της Κηφισιάς καθώς ανατολικά βρίσκεται η Πεντέλη (Εικ. 5.2), ΒΔ η δασική έκταση της Βαρυμπόμης και νότια το Κτήμα Συγγρού. Στο εσωτερικό της Κηφισιάς υπάρχουν κυρίως αστικά άλση συχνά όμως με τη μορφή μικρών δασικών εκτάσεων.

Οι πυρκαγιές στη Πεντέλη απείλησαν 7 φορές την Πολιτεία – περιοχή με κατοικίες. Οι σοβαρότερες ήταν το 1978, 2007 και 2009. Δεν υπήρξαν νεκροί ή τραυματίες παρά μόνο περιορισμένες υλικές ζημιές. Ωστόσο είναι αναπόφευκτες οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις όπως επίσης και η αύξηση πιθανότητας εκδήλωσης πλημμύρας και για το λόγο αυτό εκπονήθηκαν αντιπλημμυρικά έργα το 2010.

Η Κηφισιά απειλήθηκε από 2 ακόμη πυρκαγιές στις περιοχές Πανόραμα και Νέα Κηφισιά. Υπήρξαν μόνο υλικές ζημιές. Στις περιοχές αυτές εκτός από κατοικίες υπάρχουν εργοστάσια, εμπορικές εταιρείες, εταιρείες διανομής καυσίμων κ.α.

Το 1983 συγκροτήθηκαν για πρώτη φορά ομάδες πυρασφάλειας για τους καλοκαιρινούς μήνες.

Πίνακας 5.2 Καταγραφή πυρκαγιών που απείλησαν την Κηφισιά	
Αρ. ΦΥΛΛΟΥ	ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ «ΚΗΦΙΣΙΑ»
109/ 8-71	Πυρκαγιά ΝΕΑ ΚΗΦΙΣΙΑ κινδύνευσαν εργοστάσια 100 στρέμματα οπωροφόρα και 120 ζώα σε χοιροστάσιο
139/ 6-73	Πυρκαγιά ΒΔ Πεντέλη. Απειλήσε Εκάλη, Πολιτεία και Διόνυσο Θεωρήθηκε η μεγαλύτερη σε έκταση των τελευταίων χρόνων
188/ 7-77	Πυρκαγιά σε Κρυονέρι, Βαρυμπόμπη, Αγ. Στέφανο,- Σχηματάρι
201/ 7-78	Πυρκαγιά Πεντέλη 20000 στρ. Δάσος Κοκκιναρά
226/ 9-80	Πυρκαγιά σε Θρακομακεδόνες, Βαρυμπόμπη και Πάρνηθα
236/ 8- 81	Πυρκαγιά Δυτική Πεντέλη. Απειλήσε Πολιτεία, Κοκκιναρά, Μελίσσια
259/ 8-83	Συγκρότηση ομάδων πυρασφαλείας για το καλοκαίρι
287/ 12-85	Πυρκαγιά Άλσος Συγγρού.
353/ 10-91	Πυρκαγιά Άλσος Συγγρού εμπρησμός
422/ 8-95	Πυρκαγιά Πεντέλη Χωρίς πρόβλημα η Κηφισιά
443/ 7-96	Πυρκαγιά Πεντέλη εμπρησμός 11&13/7 70 στρέμματα - Στις 13/7 20 στρ. Κοκκιναρά - 15/7 Βαρυμπόμπη. Αντιμετωπίστηκε καλά και από τα τοπικά μέσα
488/ 7-98	Πυρκαγιά Βαρυμπόμπη επί 5 ημέρες. Καταστράφηκαν 500 στρέμματα δάσος & 500 στρέμματα αγροτικές καλλιέργειες
489/ 8-98	Πυρκαγιά γέφυρα Ν. Ερυθραίας. Καταστράφηκαν 1000 στρέμματα
548/ 8-00	Πυρκαγιά στη Πεντέλη
595/ 8-01	Πυρκαγιά στο Πανόραμα Κηφισιάς και Ρέμα Χελιδονούς
684/ 8-03	Πυρκαγιά Άλσος Συγγρού, Καρέλλα
744/ 9-04	Πυρκαγιά στον Κοκκιναρά
840/ 7-06	Πυρκαγιά στο Άλσος Συγγρού
898/ 8-07	Πυρκαγιά στη Πεντέλη. Η Κηφισιά απειλήθηκε στις παρυφές της κατοικημένης περιοχής
999/ 8-09	Πυρκαγιές στη ΒΑ Αττική και στη Πεντέλη. Η Κηφισιά απειλήθηκε στις παρυφές της κατοικημένης περιοχής

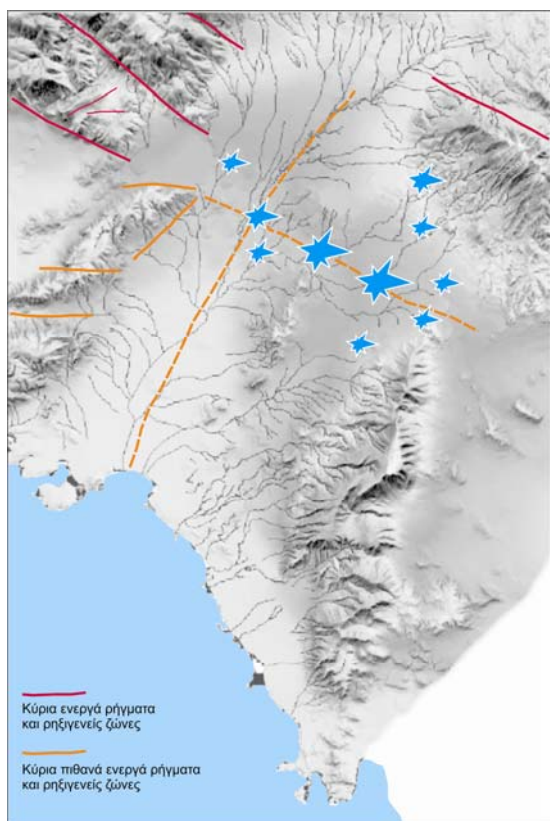

Εικ. 5.2 Ανατολική Κηφισιά και άποψη της Πεντέλης μετά τις πυρκαγιές του 2007 και 2009

5.3 Οι σεισμοί του 1981 και 1999

Όπως είναι γνωστό, η Αττική και η ευρύτερη περιοχή του λεκανοπεδίου, επλήγησαν στις 24 Φεβρουάριου και 4 Μαρτίου 1981 από σεισμούς μεγέθους $MS=6.7$ και $MS=6.4$ αντίστοιχα. Το επίκεντρο των σεισμών τοποθετήθηκε στην περιοχή των Αλκυονίδων νήσων στον Κορινθιακό κόλπο, ενώ το εστιακό βάθος δεν υπερέβαινε τα 20 χλμ. Τα ρήγματα που δραστηριοποιήθηκαν είχαν γενική διεύθυνση Α-Δ το ίδιο και η κατανομή των μακροσεισμικών εντάσεων (Εικ. 5.3 Παπανικολάου και συν. 2002).

Οι σεισμοί έγιναν εξαιρετικά αισθητοί στο λεκανοπέδιο. Από τον κύριο σεισμό προκλήθηκαν σημαντικότερες βλάβες τόσο στο λεκανοπέδιο όσο και στην ευρύτερη περιοχή. Οι συνοικίες που επλήγησαν περισσότερο είναι το Χαλάνδρι, το Ηράκλειο, η Κηφισιά, η Μεταμόρφωση, ο Χολαργός, η Αγ. Παρασκευή, οι Αχαρνές, το Μαρούσι, η Ν. Ιωνία και τα Βριλήσσια.

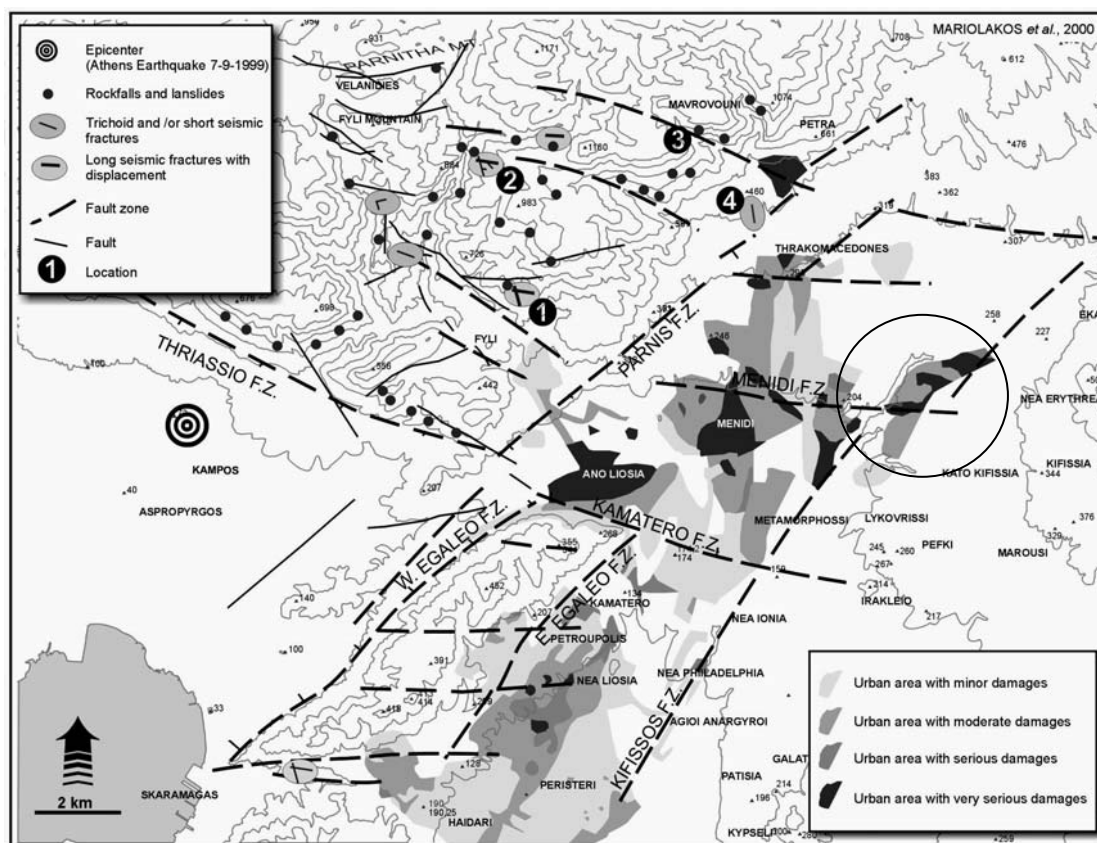

Εικ. 5.3 Η κατανομή των καταστροφών από τους σεισμούς του 1981 (Παπανικολάου και συν 2002)

Ο ισχυρός σεισμός της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 1999 ήταν μεγέθους $MS=5,9$ σύμφωνα με το Γεωδυναμικό Ινστιτούτο του Αστεροσκοπείου Αθηνών. Το επίκεντρο εντοπίστηκε στη περιοχή της λεκάνης του Ασπροπύργου σε απόσταση περίπου 20 χλμ ΒΔ των Αθηνών (Papadimitriou et al. 2000).

Το σεισμικό ρήγμα με διεύθυνση ΔΒΔ-ΑΝΑ ενεργοποιήθηκε σε βάθος περίπου 15-20 χλμ χωρίς επιφανειακή εκδήλωση. Βρίσκεται στην προέκταση των αντίστοιχης διεύθυνσης ενεργών σεισμικών ρηγμάτων που εντοπίζονται στον ευρύτερο χώρο του Ανατολικού Κορινθιακού κόλπου τα οποία είναι υπεύθυνα για καταστροφικούς σεισμούς από τους ιστορικούς χρόνους μέχρι σήμερα (Αρχαία Κόρινθος, Κόρινθος, Αλκυονίδες κλπ).

Οι ζώνες των βλαβών για το σύνολο της περιοχής αναπτύσσονται σε μια γενική ΒΑ-ΝΔ διεύθυνση, σχεδόν κάθετη προς τη διεύθυνση της σεισμικής ζώνης (Εικ. 4.1 και Εικ. 5.4).

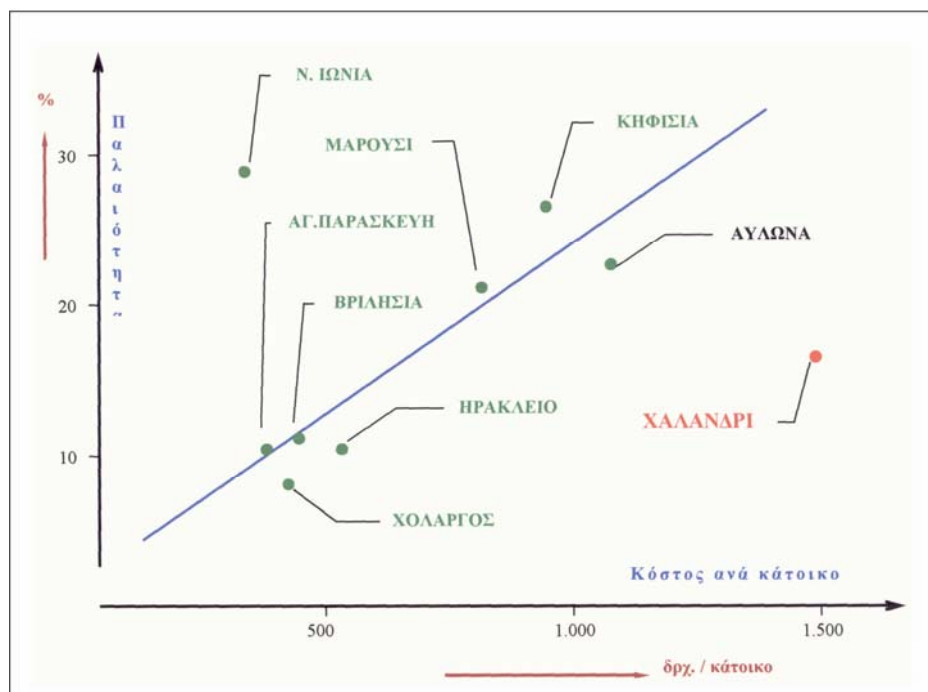
Εικ. 5.4 Η κατανομή των καταστροφών σε κατοικημένες περιοχές από το σεισμό του 1999
Σε κύκλο η περιοχή των Αδάμων στην Κηφισιά (Mariolakos et al. 2000)

5.3.1 Οι σεισμοί του 1981

Στο Δήμο Κηφισιάς, σύμφωνα με στοιχεία της Ε.Σ.Υ.Ε. και του ΤΑΣ (Τομέας Αποκατάστασης Σεισμοπλήκτων) Αν. Αττικής (1984) δόθηκαν συνολικά 75 άδειες επισκευής. Από τις 75 άδειες οι 43 (57%) αφορούν σε κτίρια από φέρουσα τοιχοποιία, οι 25 (33%) αφορούν σε κτίρια με οπλισμό από οπλισμένο σκυρόδεμα και 7(10%) αφορούν μικτές κατασκευές. Παρατηρήθηκε επίσης μεγάλη συχνότητα ζημιών σε διώροφα και τριώροφα κτίρια.

Στο διάγραμμα (σχήμα 5.5) όπου συνδυάζεται το κόστος επισκευής ανά κάτοικο με την παλαιότητα των κτισμάτων σε κάθε περιοχή παρατηρούμε ότι η Κηφισιά είναι από τις περιοχές που κινούνται γύρω από μία γραμμική σχέση. Το υψηλό κόστος επισκευής οφείλεται αφενός μεν στην παλαιότητα των κτισμάτων αφετέρου δε στο υψηλό ποσοστό κτισμάτων από φέρουσα τοιχοποιία και μικτές κατασκευές (67%). Από τα στοιχεία της μελέτης (Ε.Σ.Υ.Ε. και ΤΑΣ 1984) προέκυψε ότι απαιτήθηκαν πολύ περισσότερα χρήματα για την επισκευή ενός τετραγωνικού μέτρου φέρουσας

τοιχοποιίας ή μικτής κατασκευής σε σύγκριση με την επισκευή ενός τετραγωνικού μέτρου κτίσματος από οπλισμένο σκυρόδεμα.

Εικ. 5.5 Κόστος ανά κάτοικο σε σχέση με την παλαιότητα των κτιρίων στον σεισμό του 1981- **Παλαιότητα**: ποσοστό % των κτιρίων ηλικίας άνω των 40 ετών προς το σύνολο των κτιρίων ανά Δήμο ή Κοινότητα (Λέκκας και συν. 1999)

Σύμφωνα με πληροφορίες από τον τοπικό τύπο (εφημερίδα ΚΗΦΙΣΙΑ φύλλο 231 / Φεβρ. 1981) 15 κατοικίες κρίθηκαν επικίνδυνες για να κατοικηθούν, 55 οικοδομές υπέστησαν σοβαρές ζημιές ενώ 68 οικοδομές υπέστησαν μικρές ζημιές.

5.3.2 Ο σεισμός της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 1999

Ο απολογισμός του σεισμού της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 1999 για το Δήμο Κηφισιάς έφθασε τους 18 νεκρούς από την κατάρρευση τριών βιομηχανικών κτιρίων (Προκός Φουρλής και Φαράν) και δύο κατοικιών στην περιοχή των Αδάμων.

Αμέσως μετά το σεισμό συνεργεία μηχανικών διενήργησαν τον Πρωτοβάθμιο έλεγχο των κτιρίων. Σκοπός του Πρωτοβάθμιου ελέγχου είναι αποτίμηση, όσο το δυνατόν

συντομότερα του αριθμού των κτιρίων που είναι ακατάλληλα για χρήση και των νοικοκυριών που παραμένουν άστεγα.

Τα κτίρια κατατάσσονται από άποψη καταλληλότητας σε τρεις κατηγορίες:

ΠΡΑΣΙΝΑ: Κατάλληλα για χρήση

ΚΙΤΡΙΝΑ: Προσωρινά ακατάλληλα για χρήση

ΚΟΚΚΙΝΑ: Ακατάλληλα για χρήση- Επικίνδυνα

Στη συνέχεια ακολούθησε ο Δευτεροβάθμιος και οριστικός έλεγχος των κτιρίων προκειμένου να ενταχθούν οι πληγέντες στο πρόγραμμα στεγαστικής αποκατάστασης. Στο Δευτεροβάθμιο έλεγχο επανελέγχονται με μεγαλύτερη προσοχή όλα τα κτίρια τα οποία χαρακτηρίστηκαν κίτρινα και κόκκινα στο Πρωτοβάθμιο έλεγχο. Τα αποτελέσματα του Δευτεροβάθμιου ελέγχου στο Δήμο Κηφισιάς, για το σύνολο των κτιρίων που ελέγχθηκαν έδειξαν : 8% κόκκινα, 54% κίτρινα και 38% πράσινα (Ιωακειμίδου 2008).

5.3.2.α Απογραφή σεισμοπλήκτων από Ε.Σ.Υ.Ε.

Τα στοιχεία που παραθέτουμε προέρχονται από την απογραφή του πληθυσμού, των κατοικιών και των επιχειρήσεων των σεισμόπληκτων περιοχών που διενήργησε η Ε.Σ.Υ.Ε. ένα μήνα μετά το σεισμό στις 9, 10 και 11 Οκτωβρίου 1999 (Κεφ. 2.3.1).

• ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ

Η Ε.Σ.Υ.Ε. κατάγραψε συνολικά 1451 χαρακτηρισμένες κατοικίες από τις οποίες 168 (12%) κόκκινες και 1283 (88%) κίτρινες οι οποίες αναφέρονται αναλυτικά ανάλογα με το είδος κατοικίας στον Πίνακα 5.3.

Πίνακας 5.3 Χαρακτηρισμός κατοικιών (Ε.Σ.Υ.Ε.)			
ΕΙΔΟΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ	ΚΟΚΚΙΝΕΣ	ΚΙΤΡΙΝΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ
ΜΟΝΟΚΑΤΟΙΚΙΑ	64	220	284
ΔΙΠΛΟΚΑΤΟΙΚΙΑ	50	252	302
ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑ	49	752	801
ΚΕΝΗ/ ΑΛΛΟ	5	59	64
ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ	168	1283	1451

- **ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ**

Η Ε.Σ.Υ.Ε. κατέγραψε συνολικά 1415 πληγέντα νοικοκυριά (3971 άτομα) από τα οποία τα 32 είχαν διασπαστεί σε διαφορετικά καταλύματα. Σύμφωνα με την απογραφή του 2001 ο Δήμος Κηφισιάς αριθμούσε 15488 νοικοκυριά οπότε τα πληγέντα νοικοκυριά αντιστοιχούν περίπου στο 9% του συνόλου.

Στον Πίνακα 5.4 αναφέρονται αναλυτικά ο αριθμός των πληγέντων νοικοκυριών ανά είδος καταλύματος.

Πίνακας 5.4 ΠΛΗΓΕΝΤΑ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΔΙΑΣΠΑΣΘΕΙ ΑΝΑ ΕΙΔΟΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ (Ε.Σ.Υ.Ε.)		
ΕΙΔΟΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΟΣ	ΙΔΙΟ	ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟ
Οργανωμένη κατασκήνωση	348	2
Μεμονωμένη σκηνή	80	3
Τροχόσπιτο	16	1
Ξενοδοχείο	10	0
Φιλοξενία σε συγγενείς ή φίλους	436	18
Ενοικιαζόμενη κατοικία μετά το σεισμό οικία	80	1
Πληγείσα κατοικία	370	5
Λοιπές περιπτώσεις	43	2
ΣΥΝΟΛΟ	1383	32

- **ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ**

Η Ε.Σ.Υ.Ε. κατέγραψε συνολικά 107 χαρακτηρισμένες επιχειρήσεις από τις οποίες 27 κόκκινες και 80 κίτρινες (Πίνακας 5.5).

Πίνακας 5.5 ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΜΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (Ε.Σ.Υ.Ε.)										
ΕΙΔΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗΣ		ΚΟΚΚΙΝΕΣ	ΚΙΤΡΙΝΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ	ΠΡΟΣΩΡΙΝΑ ΕΚΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ	ΟΡΙΣΤΙΚΑ ΕΚΤΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ	ΚΑΝΟΝΙΚΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ	ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ
ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ	21	5	16	1079	12	847	3	63	6	169
ΕΜΠΟΡΙΟ	36	12	24	680	11	152	12	433	13	95
ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ	44	10	34	275	10	37	16	148	18	90
ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ	1	0	1	1	1	1	0	0	0	0
ΟΡΥΧΕΙΑ /ΛΑΤΟΜΕΙΑ	5	0	5	123	0	0	5	123	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	107	27	80	2158	34	1037	36	767	37	354
Από τις 37 εταιρείες που λειτουργούσαν κανονικά 2 ήταν χαρακτηρισμένες κόκκινες										

5.3.2.β Δευτεροβάθμιοι έλεγχοι- ΤΑΣ Αχαρνών

Τα στοιχεία των δευτεροβαθμίων ελέγχων συγκεντρώθηκαν μετά από επίσκεψη στο Τ.Α.Σ. Αχαρνών τον Απρίλιο του 2010.

Από τα δύο αναλυτικά αρχεία για το Δήμο Κηφισιάς (κατοικίες και βιομηχανικούς-βιοτεχνικούς χώρους), έγινε λεπτομερής καταγραφή όλων των χαρακτηρισμένων κόκκινων και κίτρινων κτιρίων. Υπενθυμίζουμε ότι η καταγραφή αφορά σε ιδιοκτησίες και όχι σε κτίρια οπότε για την ίδια διεύθυνση μπορεί να αντιστοιχούν περισσότερες από μία εγγραφές (βλ. Κεφ. 2).

Η καταμέτρηση των κόκκινων κτιρίων έγινε από τα Π.Ε.Ε. (Πρωτόκολλα Επικινδύνως Ετοιμόρροπων Κτιρίων) τα οποία μας χορήγησε το Τ.Α.Σ. Αχαρνών. Μας χορηγήθηκαν δύο ξεχωριστοί κατάλογοι ο πρώτος για κατοικίες και ο δεύτερος για βιομηχανικά κτίρια.

Από τα στοιχεία προέκυψε ότι οι Δευτεροβάθμιοι έλεγχοι είχαν ολοκληρωθεί εντός του 1999.

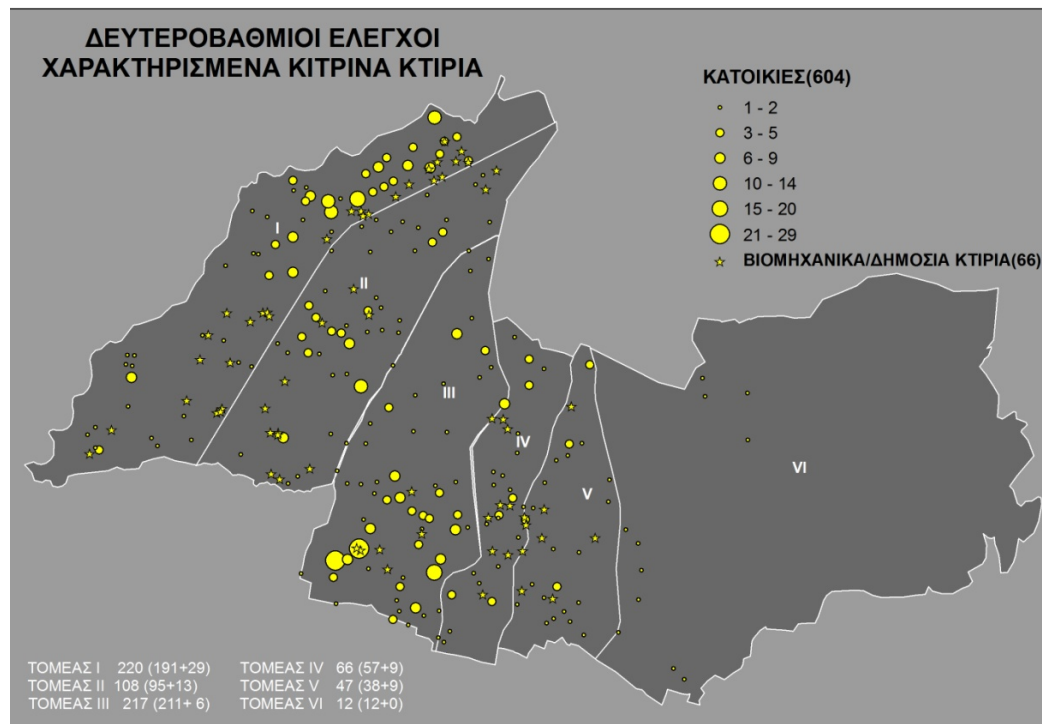
Η καταμέτρηση έδωσε συνολικά 708 χαρακτηρισμένες κατοικίες από τις οποίες 604 (85%) κίτρινες και 104 (15%) κόκκινες δηλαδή κατεδαφιστέες και 84 χαρακτηρισμένα βιομηχανικά –βιοτεχνικά κτίρια από τα οποία 75 (89%) κίτρινα και 9 (11%) κόκκινα δηλαδή κατεδαφιστέα.

Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα από την απογραφή που πραγματοποίησε η Ε.Σ.Υ.Ε. ένα μήνα μετά το σεισμό (8-10 Οκτωβρίου 1999) με τα οριστικά, όπως αυτά προέκυψαν από τους δευτεροβάθμιους ελέγχους παρατηρούμε ότι μετά τον δευτεροβάθμιο έλεγχο ο αριθμός των χαρακτηρισμένων κίτρινων κατοικιών μειώθηκε περίπου στο μισό και οι κόκκινες κατά 40% (Πίνακας 5.6).

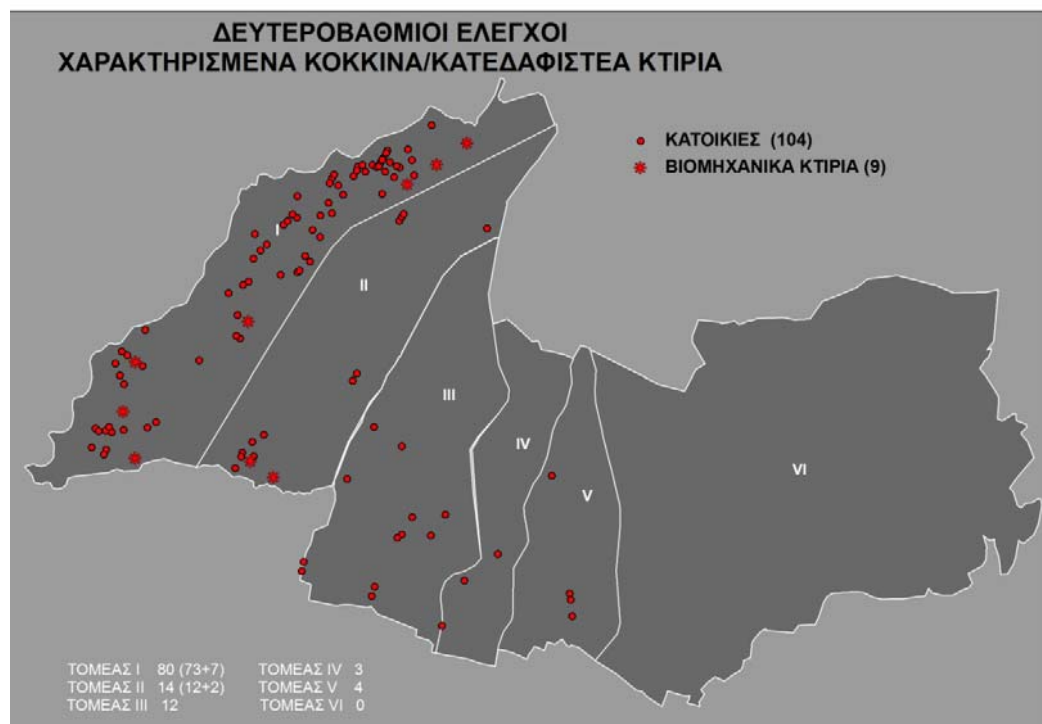
ΠΙΝΑΚΑΣ 5.6 Αποτελέσματα Δευτεροβάθμιου ελέγχου				
	ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ		ΒΙΟΜΗΧ.ΚΤΙΡΙΑ	
	ΚΙΤΡΙΝΕΣ	ΚΟΚΚΙΝΕΣ	ΚΙΤΡΙΝΑ	ΚΟΚΚΙΝΑ
Ε.Σ.Υ.Ε. 8-10 Οκτωβρίου 1999	1283	168	80	27
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ Τ.Α.Σ. Αχαρνών Απρίλιος 2010	604	104	75	9

Στις εικόνες 5.6 και 5.7 που ακολουθούν απεικονίζονται οι θέσεις των χαρακτηρισμένων κίτρινων ιδιοκτησιών και κόκκινων (κατεδαφιστέων) κτιρίων. Η

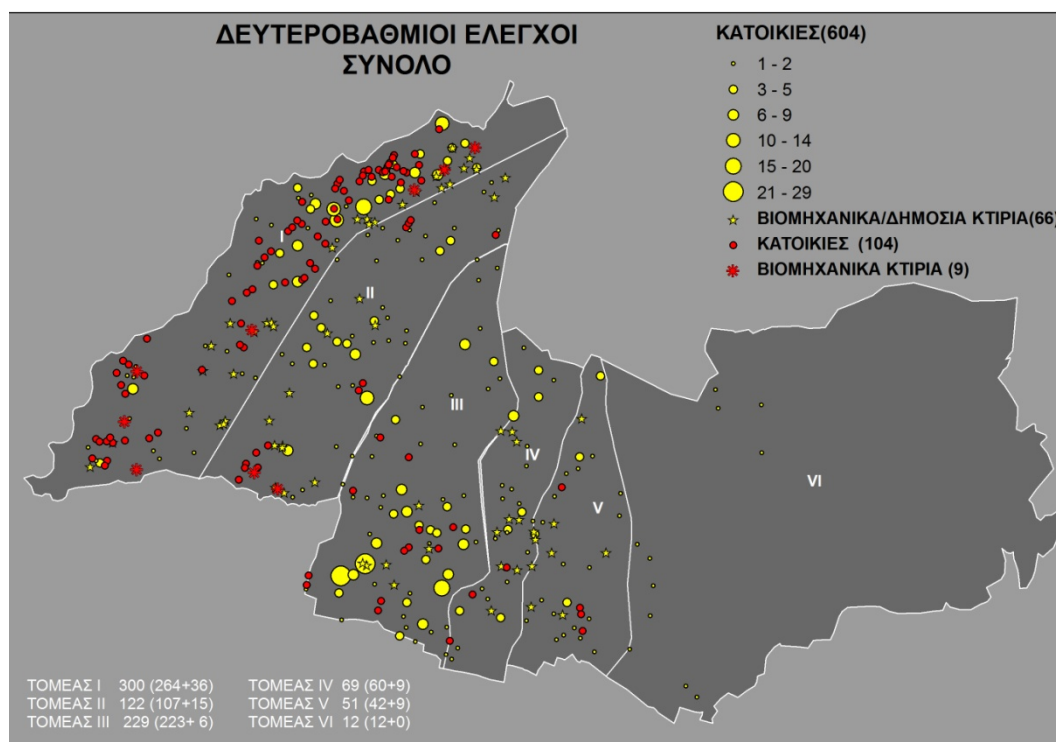
συνολική εικόνα των βλαβών στην Κηφισιά όπως προέκυψε από το σύνολο των δευτεροβάθμιων ελέγχων αποτυπώνεται στην εικόνα 5.8. Οι λευκοί αριθμοί σε παρένθεση ανά τομέα αντιστοιχούν ο πρώτος στις κατοικίες και ο δεύτερος σε βιομηχανικά κτίρια.

Εικ. 5.6 Κατανομή χαρακτηρισμένων κίτρινων ιδιοκτησιών ανά τομέα μελέτης.

Εικ. 5.7 Κατανομή χαρακτηρισμένων κόκκινων κτιρίων ανά τομέα μελέτης

Εικ. 5.8 Κατανομή συνολικών βλαβών ανά τομέα μελέτης

Παρατηρούμε ότι η περιοχή δεν επλήγη με ομοιόμορφο τρόπο. Ο τομέας VI δεν επηρεάστηκε σχεδόν καθόλου από το σεισμό σε αντίθεση με τους τομείς I, II και III στους οποίους καταγράφηκαν οι περισσότερες βλάβες.

Στον τομέα I βρίσκεται η περιοχή των Αδάμων για την οποία γίνεται ιδιαίτερη αναφορά στη συνέχεια. Στο νότιο τμήμα του τομέα III η αυξημένη συγκέντρωση σε χαρακτηρισμένες κίτρινες ιδιοκτησίες αφορά στις εργατικές κατοικίες της Κηφισιάς.

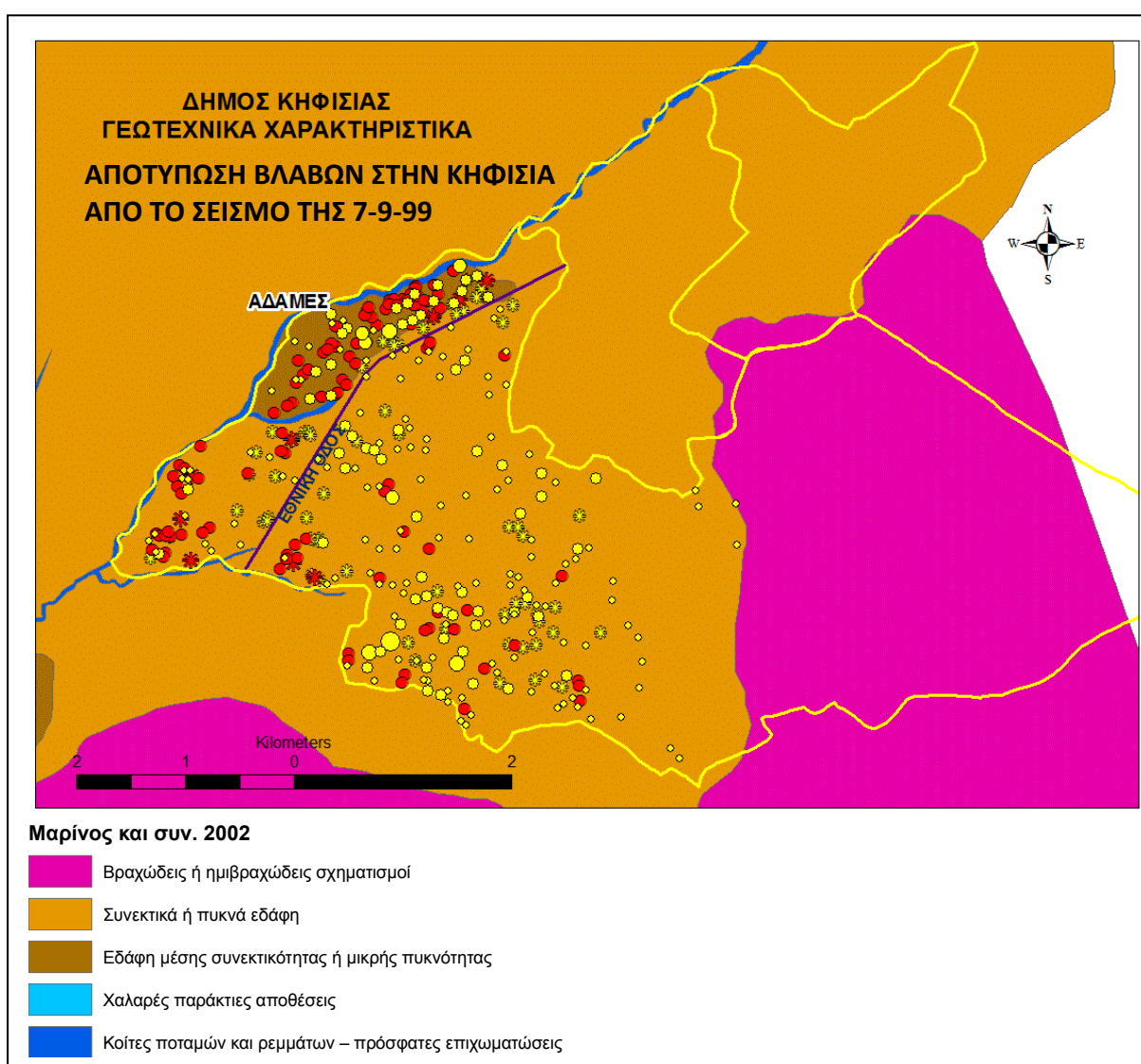
5.3.3 Η περιοχή των Αδάμων

Η περιοχή των Αδάμων, βρίσκεται δίπλα στο σημείο όπου το φαράγγι τού Κηφισού παρουσιάζει μέγιστο βάθος περίπου 40 μ. και απότομη κλίση του πρανούς της χαράδρας σχεδόν 2:1 (μήκος προς ύψος). Εκτείνεται σε μήκος 1.200 μ. και πλάτος 300 μ. μεταξύ Εθνικής Οδού και ρέματος Χελιδονούς (Γκαζέτας 2001).

Τα περισσότερα κτίρια στην περιοχή είχαν κατασκευασθεί κατά την δεκαετία τού 1970 και στις αρχές της δεκαετίας τού 1980. Η ποιότητα των κατασκευών ήταν παρόμοια με τη ποιότητα κτιρίων σε άλλες περιοχές της Αττικής που βρίσκονται

μεταξύ του κέντρου των Αθηνών και σε ίσες ή μικρότερες αποστάσεις από το επίκεντρο του σεισμού αποστάσεις (Καματερό, Πετρούπολη, Περιστερί).

Το έδαφος των Αδάμων κατατάσσεται στη κατηγορία 3 (Μαρίνος και συν. 2002) που αντιστοιχεί σε εδάφη μέσης συνεκτικότητας ή μικρής πυκνότητας (Εικ. 5.9). Κατά ΕΑΚ 2000 τα εδάφη κατατάσσονται στη κατηγορία Β εκτός από αυτά με λιγότερο συνεκτική δομή των οποίων το πάχος είναι μεγαλύτερο από 10-20 μ. τα οποία κατατάσσονται στη κατηγορία Γ. Από τα αποτελέσματα των γεωτεχνικών μελετών που διεξήχθησαν από το Κ.Ε.Δ.Ε. φαίνεται ότι τα εδάφη της περιοχής των Αδάμων κατατάσσονται στην κατηγορία Γ.

Εικ. 5.9 Γεωτεχνικά χαρακτηριστικά Δήμου Κηφισιάς (Μαρίνος και συν 2002) και αποτύπωση συνολικών βλαβών από το σεισμό της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 1999 .

Οι Δευτεροβάθμιοι μετασεισμικοί έλεγχοι στην περιοχή έδωσαν τα ακόλουθα αποτελέσματα (στοιχεία από ΤΑΣ Αχαρνών 2010):

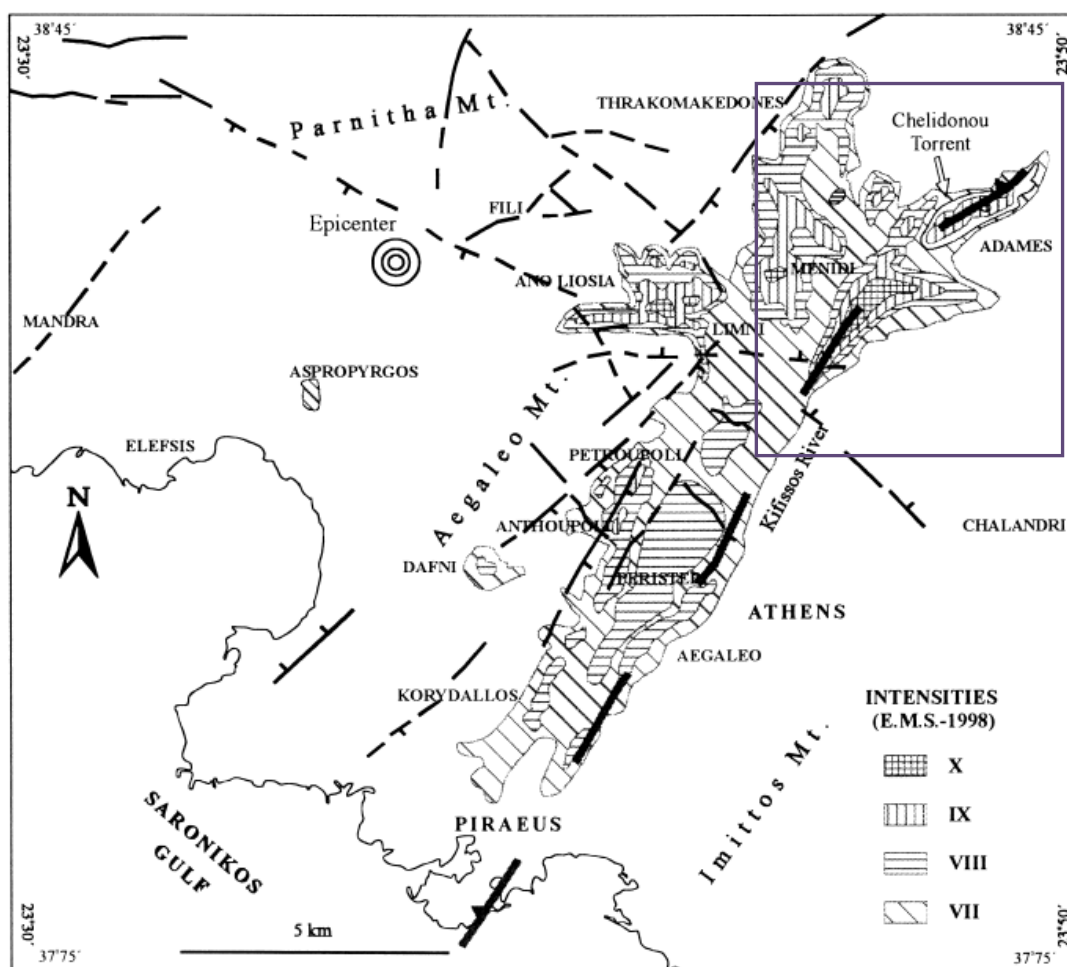
- 209 ιδιοκτησίες με βλάβες εκ των οποίων 158 κίτρινες (76%) που αντιστοιχούν στο 26% του συνόλου της Κηφισιάς και 51 κόκκινες (24%) ή 49% του συνόλου της Κηφισιάς (Εικ. 5.8).

Το μέγεθος των βλαβών είναι συνάρτηση της έντασης που επεκράτησε (X, IX και VIII της κλίμακας EMS-1998) ενώ στις προαναφερθείσες περιοχές η ένταση δεν υπερέβη την τιμή VII+ (Εικ. 5.10).

Στις Αδάμες μία πρόσθετη ενίσχυση της έντασης του σεισμικού κραδασμού προέρχεται τεκμηριωμένα από την ύπαρξη της απότομης και βαθιάς χαράδρας του Κηφισού. Οι κυματικές διαθλάσεις και περιθλάσεις στα πρηνή και οδηγούν σε αύξηση της οριζόντιας και κατακόρυφης επιτάχυνσης σε μια μικρή ζώνη, λίγες δεκάδες μέτρα από το χείλος της χαράδρας σε αυτήν ακριβώς την περιοχή όπου σημειώθηκε η μεγαλύτερη έκταση βλαβών στις Αδάμες, και η "πυκνότερη" ίσως συσσώρευση καταρρεύσεων (Γκαζέτας 2001).

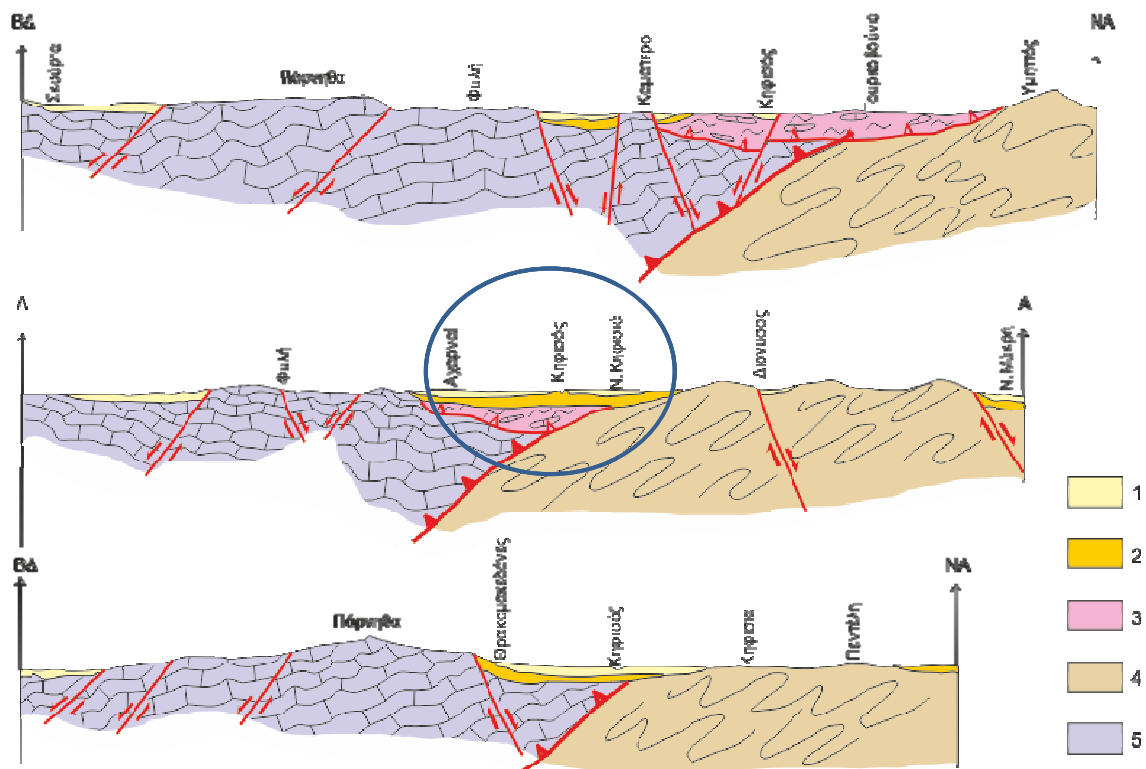
Η περίπτωση των Αδάμων είναι μία τεκμηριωμένη απόδειξη συνδυασμού επιδράσεων τοπογραφίας και εδαφικής ετερογένειας. Η έκταση και η διασπορά των ζημιών είναι αποτέλεσμα ορισμένων παραγόντων που έδρασαν τόσο σε μακροκλίμακα όσο και σε μικροκλίμακα (Lekkas 2001).

Οι παράγοντες σε μακροκλίμακα συσχετίζονται και αφορούν στη διάταξη των μέγιστων εντάσεων σε δύο εγκάρσιες διευθύνσεις ANA-ΔΒΔ και ΒΒΑ-ΝΝΔ που αποδίδονται στη διεύθυνση του σεισμογόνου ρήγματος και σε μεγάλης κλίμακας ΒΑ-ΝΔ τεκτονικές δομές που έπαιξαν σημαντικό ρόλο στη κατεύθυνση και εκτόνωση της σεισμικής ενέργειας σε συγκεκριμένες ζώνες.

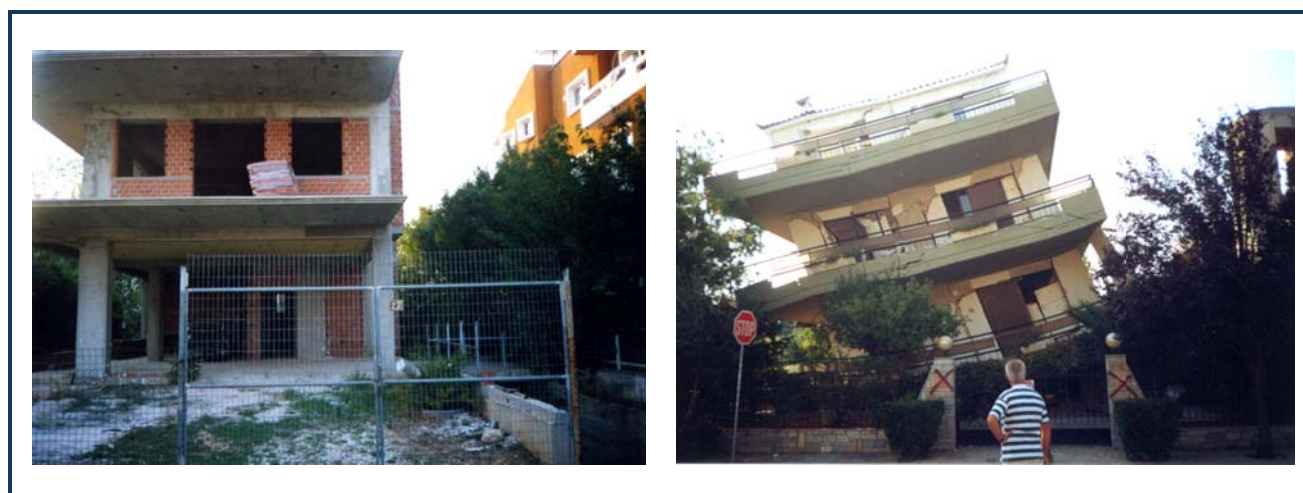
Εικ. 5.10 Χάρτης κατανομής εντάσεων (IEMS-1998) της ευρύτερης περιοχής των Αθηνών στο σεισμό της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 1999. Σε πλαίσιο η περιοχή των Αδάμων στην Κηφισιά (Λέκκας 2001)

Οι παράγοντες σε μικροκλίμακα που συσχετίζονται με την διασπορά των ζημιών αποδίδονται στη παρουσία ορισμένων γεωλογικών σχηματισμών, την παρουσία τεκτονικών δομών κάτω από τους πρόσφατους σχηματισμούς, τις τοπικές εδαφικές συνθήκες και το μορφολογικό ανάγλυφο (Εικ. 5.11 σε κύκλο).

Εικ. 5.11 Αντιπροσωπευτικές γεωλογικές τομές από τον ευρύτερο χώρο της Αττικής και της πλειόσειστης περιοχής από τους σεισμούς της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 1999 (1: αλλούβια, 2: νεογενή, 3: αλλόχθονη ενότητα, 4: μεταμορφωμένοι σχηματισμοί, 5: μη μεταμορφωμένοι σχηματισμοί (Παπανικολάου και συν. 1999)

Στις εικόνες 5.12, 5.13 και 5.14 αποτυπώνονται τόσο η έκταση όσο και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά βλαβών σε διάφορα κτίσματα της περιοχής των Αδάμων.

Εικ. 5.12 Κατοικίες στις Αδάμες στον ίδιο δρόμο (Πηγή: Φωτογραφικό αρχείο Ι. Φουντούλη)

Εικ. 5.13 Κατάρρευση πτέρυγας του εργοστασίου Φαράν στις Αδάμες (Lekkas 2001)

Εικ. 5.14 Κατάρρευση πτέρυγας εργοστασίου στις Αδάμες (Πηγή: Φωτογραφικό αρχείο Ι. Φουντούλη)

5.4 Ο σεισμός των Κυθήρων- Ιανουάριος 2006

Ολοκληρώνοντας την αναφορά μας στους πρόσφατους σεισμούς που έγιναν ιδιαίτερα αισθητοί και προκάλεσαν ζημιές στην Κηφισιά πρέπει να αναφέρουμε και τον σεισμό

των Κυθήρων τον Ιανουάριο του 2006. Σύμφωνα με πληροφορίες που συλλέξαμε από τον τοπικό τύπο (εφημερίδα ΚΗΦΙΣΙΑ φύλλο 814/ Ιαν. 2006) παρουσιάστηκαν προβλήματα σε οικοδομές που δεν είχαν επισκευασθεί από το σεισμό του 1999.

Κατά την επίσκεψή μας στο ΤΑΣ Αχαρνών ρωτήσαμε αν γνώριζαν κάτι σε σχέση με το θέμα αυτό αλλά μας ενημέρωσαν ότι δεν είχε απευθυνθεί κανείς στην υπηρεσία τους για αποκατάσταση ζημιών.

5.5 Συμπεράσματα

Από το ιστορικό των φυσικών καταστροφών των τελευταίων 50 ετών στην Κηφισιά διαπιστώνουμε ότι ο σεισμός προκάλεσε τις μεγαλύτερες καταστροφές στη περιοχή με πολύ σοβαρές κοινωνικές και οικονομικές διαταραχές.

Πέρα από τις ανθρώπινες απώλειες αναφερόμενοι στις υλικές ζημιές διαπιστώνουμε ότι πολλά κτίσματα υπέστησαν βλάβες που απαιτούσαν επισκευές. Το πρόβλημα στην περίπτωση αυτή είναι ποσά από αυτά επισκευάστηκαν και αν έγινε σωστή αποκατάσταση ζημιών.

Ένα μεγάλο ερωτηματικό υπάρχει επίσης όσον αφορά στην συμπεριφορά των εγκαταστάσεων του φυσικού αερίου σε περίπτωση σεισμού και στην πιθανότητα πρόκλησης **αστικής πυρκαγιάς** καθώς δεν είναι γνωστό πως θα επιδράσουν οι παράγοντες σε μικροκλίμακα, δηλαδή η παρουσία ορισμένων γεωλογικών σχηματισμών, η παρουσία τεκτονικών δομών κάτω από τους πρόσφατους σχηματισμούς, οι τοπικές εδαφικές συνθήκες και το μορφολογικό ανάγλυφο, στους οποίους και αποδίδεται η διασπορά των ζημιών στα προηγούμενα σεισμικά γεγονότα.

Ο σεισμός είναι ένα φυσικό φαινόμενο το οποίο εκδηλώνεται απότομα και χωρίς προειδοποίηση προκαλώντας έντονο φόβο και ανασφάλεια και δεν αφήνει πολλά περιθώρια για προφύλαξη και δράση. Παράλληλα επειδή η συχνότητα εμφάνισης σοβαρών σεισμικών γεγονότων δεν είναι μεγάλη ο κόσμος ξεχνά και δεν τον απασχολούν πιθανές επιπτώσεις από ένα σεισμό. Σε συνδυασμό δε με το γεγονός ότι είναι πολύ δύσκολη η ακριβής πρόβλεψη σεισμικών γεγονότων στο άμεσο μέλλον καθιστά κατά τη γνώμη μας τον σοβαρότερο φυσικό κίνδυνο που θα μπορούσε να απειλήσει εκ νέου την περιοχή.

ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΔΗΜΟΥ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

6.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Κατά τη διάρκεια της εκπόνησης της παρούσας πραγματοποιήσαμε δύο επισκέψεις στο γραφείο Πολιτικής Προστασίας προκειμένου να συζητήσουμε με τον Αντιδήμαρχο Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Κηφισιάς. Οι επισκέψεις έγιναν τον Ιούνιο του 2010 και τον Φεβρουάριο του 2012 και καταγράψαμε την υφιστάμενη δομή και οργάνωσης της Πολιτικής Προστασίας. Σημειώνουμε ότι το Φεβρουάριο του 2012 ο Δήμος Κηφισιάς, που συστάθηκε με το πρόγραμμα Καλλικράτης, περιελάμβανε πλέον και τους προϋπάρχοντες Δήμους Νέας Ερυθραίας και Εκάλης.

6.1.1 Υφιστάμενη οργάνωση το 2010

Στην Εισηγητική έκθεση της Αντιδημάρχου Πολιτικής Προστασίας με θέμα «Αναβάθμιση του ρόλου της Πολιτικής Προστασίας ως παράγοντα αιχμής για την Πρόληψη και Διαχείριση Φυσικών και Τεχνολογικών Καταστροφών στο Δήμο Κηφισιάς» (Αύγουστος 2007) περιγράφεται η υφιστάμενη κατάσταση ως ακολούθως:

- Ο Δήμος Κηφισιάς αντιμετωπίζει σήμερα το σύνολο των θεμάτων που άπτονται της διαχείρισης καταστάσεων εκτάκτων αναγκών κυρίως με τα μέσα, τα υλικά και το προσωπικό που διαθέτει η Διεύθυνση Καθαριότητας.
- Συμμετέχει στο Σύνδεσμο Δήμων & Κοινοτήτων για την Προστασία και την Ανάπλαση του Πεντελικού (Σ.Π.Α.Π.)
- Ορίζει Αντιδήμαρχο Πολιτικής Προστασίας που είναι ταυτόχρονα και Αντιδήμαρχος Καθαριότητας
- Δεν διαθέτει σχεδιασμό διαχείρισης ανά καταστροφή, ούτε σύστημα εκπαίδευσης με αποτέλεσμα η αντίδρασή του να είναι ευκαιριακή και να στηρίζεται στην πρωτοβουλία, την φαντασία και την αντοχή όσων εμπλέκονται ηθελήμενα ή αθέλητα στην αντιμετώπιση της οποιασδήποτε κατάσταση έκτακτης ανάγκης ή καταστροφής.

- Παρά το γεγονός ότι στο παρελθόν αντιμετωπίστηκαν με σχετική επιτυχία καταστάσεις καταστροφών από σεισμό και πυρκαγιά, η εμπειρία αυτή δεν αξιολογήθηκε προκειμένου να οδηγήσει στο σχεδιασμό ενός συστήματος αντιμετώπισης και διαχείρισης κρίσεων.

Αναφέρουμε ότι η πρώτη από τις προτεινόμενες ενέργειες είναι η σύσταση Τοπικού Συντονιστικού Οργάνου (ΣΤΟ).

Οι μεταγενέστερες εισηγητικές εκθέσεις που αφορούσαν στην σύνταξη μνημονίων ενεργειών για κάθε κίνδυνο ξεχωριστά έχουν ως εξής:

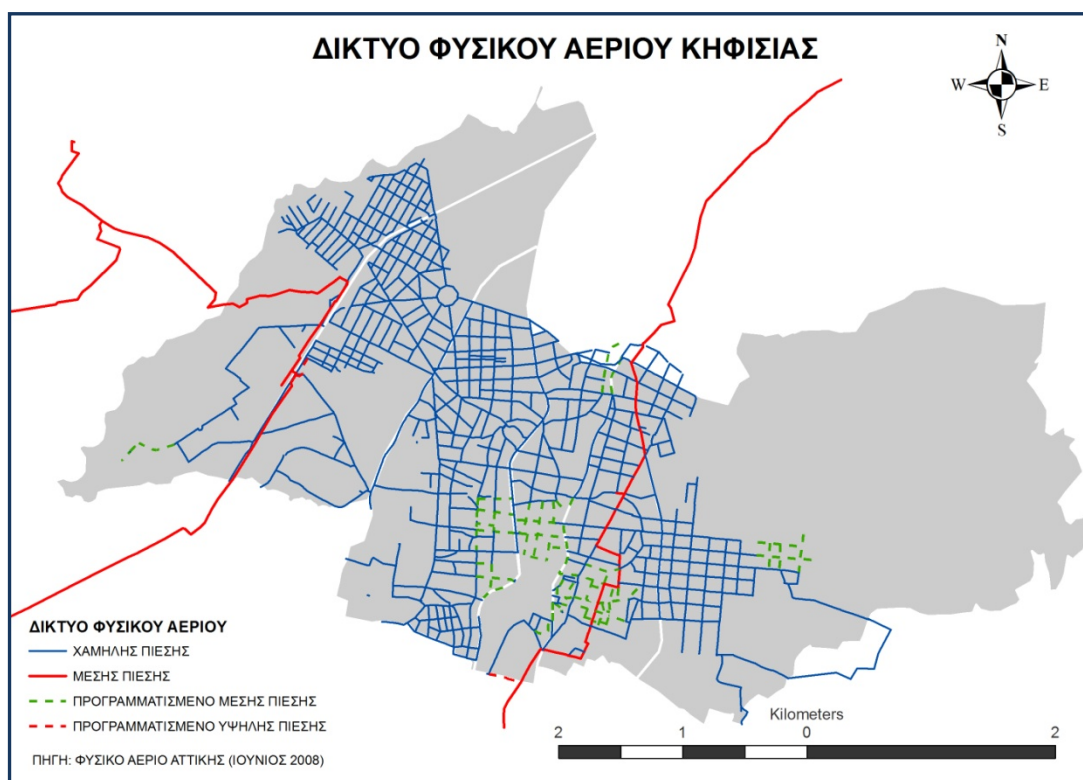
- Σύνταξη μνημονίου ενεργειών για την αντιμετώπιση πλημμυρικών φαινομένων στο Δήμο Κηφισιάς. (Σεπτέμβριος 2007)
- Σύνταξη μνημονίου ενεργειών για την αντιμετώπιση ακραίων καιρικών φαινομένων (χιονοπτώσεις, παγετός) στο Δήμο Κηφισιάς. (Σεπτέμβριος 2007, αναθεώρηση Μάρτιος 2008)
- Σύνταξη μνημονίου ενεργειών για την αντιμετώπιση πυρκαγιάς στο Δήμο Κηφισιάς. (Μάρτιος 2008)
- Σύνταξη μνημονίου ενεργειών για την αντιμετώπιση σεισμών στο Δήμο Κηφισιάς (Μάρτιος 2008)

Σε σχέση με τους σεισμούς υπήρχαν επίσης :.«Μνημόνιο Ενεργειών για την Αντισεισμική Προστασία των Σχολείων της Α/βάθμιας και Β/βάθμιας Εκπαίδευσης» του ΟΑΣΠ και η μελέτη του ΟΑΣΠ για τις γενικές προδιαγραφές των χώρων συγκέντρωσης του πληθυσμού σε περίπτωση σεισμού επίσης.

Από την μελέτη των παραπάνω εισηγητικών εκθέσεων σημειώνουμε τις κυριότερες από τις ενέργειες που είχαν ήδη πραγματοποιηθεί:

- Σύσταση και σύγκλιση Τοπικού Συντονιστικού Οργάνου (ΣΤΟ)
- Καταγραφή διαθέσιμου μηχανολογικού εξοπλισμού και ανθρώπινου δυναμικού με βασικό πυρήνα τους εργαζόμενους στη Διεύθυνση Καθαριότητας.

- Αποτύπωση και κατηγοριοποίηση του οδικού δικτύου (κεντρικές οδικές αρτηρίες, συλλεκτήριες οδοί, οδοί με ανωφέρεια ή κατωφέρεια κλπ) και καθορισμός προτεραιοτήτων στον αποχιονισμό.
- Αποτύπωση σε χάρτη από την εταιρεία Φυσικού Αερίου των υφιστάμενων και μελλοντικών διαδρομών φυσικού αερίου εντός των ορίων του Δήμου (Εικ.6.1)
- Συνεργασία με το τεχνικό τμήμα της ΔΕΗ για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τη διαδρομή του δικτύου μεταφοράς ηλεκτρικής ενέργειας και τα σημεία που υπάρχουν μετασχηματιστές διανομής και εναέριες ασφάλειες.
- Εντοπισμός και αποτύπωση σε χάρτη δασικών περιοχών.
- Εντοπισμός και αποτύπωση σε χάρτη δημοτικών εκτάσεων με αστικά άλση

Εικ. 6.1 Υφιστάμενες και μελλοντικές διαδρομές δικτύου Φυσικού Αερίου

Η Δημοτική Αρχή αλλά και οι κάτοικοι της περιοχής έχουν εκφράσει τις ανησυχίες τους όσον αφορά στην συμπεριφορά των εγκαταστάσεων του φυσικού αερίου σε περίπτωση σεισμού και στην πιθανότητα πρόκλησης **αστικής πυρκαγιάς** καθώς δεν είναι γνωστό πως θα επιδράσουν οι παράγοντες στους οποίους και αποδίδεται η διασπορά των ζημιών στα προηγούμενα σεισμικά γεγονότα.

6.1.2 Υφιστάμενη οργάνωση το 2012

Η υφιστάμενη δομή της Πολιτικής Προστασίας του Δήμου Κηφισιάς ουσιαστικά δεν έχει διαφοροποιηθεί από αυτή που ίσχυε το 2010. Ο Αντιδήμαρχος Αστικού Περιβάλλοντος είναι αρμόδιος για την Καθαριότητα, την Ανακύκλωση, την Πολιτική Προστασία και τη Διαχείριση Περιβάλλοντος.

Στη συζήτηση ο αρμόδιος Αντιδήμαρχο επισήμανε τις γενικότερες δυσκολίες της εφαρμογής του «Προγράμματος Καλλικράτης» καθώς και τις ειδικότερες που φορούν στη Πολιτική Προστασία. Το σχέδιο αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών «Ξενοκράτης» δεν έχει προσαρμοστεί ακόμη στα νέα δεδομένα και αυτή τη στιγμή ουσιαστικά λειτουργεί σύμφωνα με τη παλαιά διοικητική δομή του «Καποδίστρια». Στο Παράρτημα III συγκεντρώσαμε σε ένα πίνακα όλα τα στοιχεία από το Προγράμματος Καλλικράτης (Ν. 3852/2010 ΦΕΚ 87/7.6.2010) που αφορούν στην Πολιτική Προστασία.

Κατά τη διάρκεια της θητείας της νέας δημοτικής αρχής από τον Ιανουάριο 2011 το Τοπικό Συντονιστικό Όργανο (ΣΤΟ) έχει συνέλθει μία φορά.

Στην παρούσα φάση έχει δοθεί προτεραιότητα στην αντιμετώπιση ακραίων καιρικών φαινομένων και των πυρκαγιών.

Τα ακραία καιρικά φαινόμενα είναι δυνατόν να δημιουργήσουν προβλήματα στην ηλεκτροδότηση και στις τηλεπικοινωνίες της περιοχής καθώς τα δίκτυα της ΔΕΗ και του ΟΤΕ είναι εν μέρει υπογειοποιημένα.

Σε περίπτωση έντονης χιονόπτωσης και παγετού γίνεται αποχιονισμός σε πρώτη φάση των κεντρικών οδικών αρτηριών και στη συνέχεια του υπολοίπου οδικού δικτύου και διανέμεται αλάτι σε εμπορικά κέντρα, σχολεία και στους κατοίκους.

Αναφερόμενοι στις πυρκαγιές, συνεχίζει να συμμετέχει στο Σύνδεσμο Δήμων και Κοινοτήτων για την Προστασία και Ανάπλαση του Πεντελικού Όρους (ΣΠΑΠ) με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Δήμου σε κατάσταση επιφυλακής και ετοιμότητας κατά την αντιπυρική περίοδο (Μάιος –Οκτώβριος). Μία νέα σημαντική ενέργεια που έχει γίνει είναι η εγκατάσταση, σε χώρο που παραχώρησε ο Δήμος Κηφισιάς στη Νέα Ερυθραία, του Σωματείου Εθελοντών Δασοπροσβεστών και Διασωστών (Ο.Ε.Δ.Δ.)

του πρώην Δήμου Νέας Ερυθραίας και της εθελοντικής ομάδας του πρώην Δήμου Εκάλης.

Επισκεφθήκαμε το χώρο το Φεβρουάριο του 2012 και μιλήσαμε με τους υπεύθυνους οι οποίοι μας εξήγησαν τον τρόπο που λειτουργούν. Η επιχειρησιακή ομάδα αποτελείται από 30 περίπου άτομα, διαθέτει συνολικά 4 αυτοκίνητα (2 του Δήμου και 2 της ομάδας), βρίσκεται σε 24ωρη επιφυλακή και συνδράμει στην αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών. Συνεργάζεται με άλλες εθελοντικές ομάδες στη Ροδόπολη, Αγ. Στέφανο, Παλλήνη κ.α.

Επιχειρεί μόνο κατόπιν εντολής της Πυροσβεστικής Υπηρεσίας και διοικητικά η ομάδα ανήκει στον 9^ο Πυροσβεστικό Σταθμό που βρίσκεται στο ΟΑΚΑ.

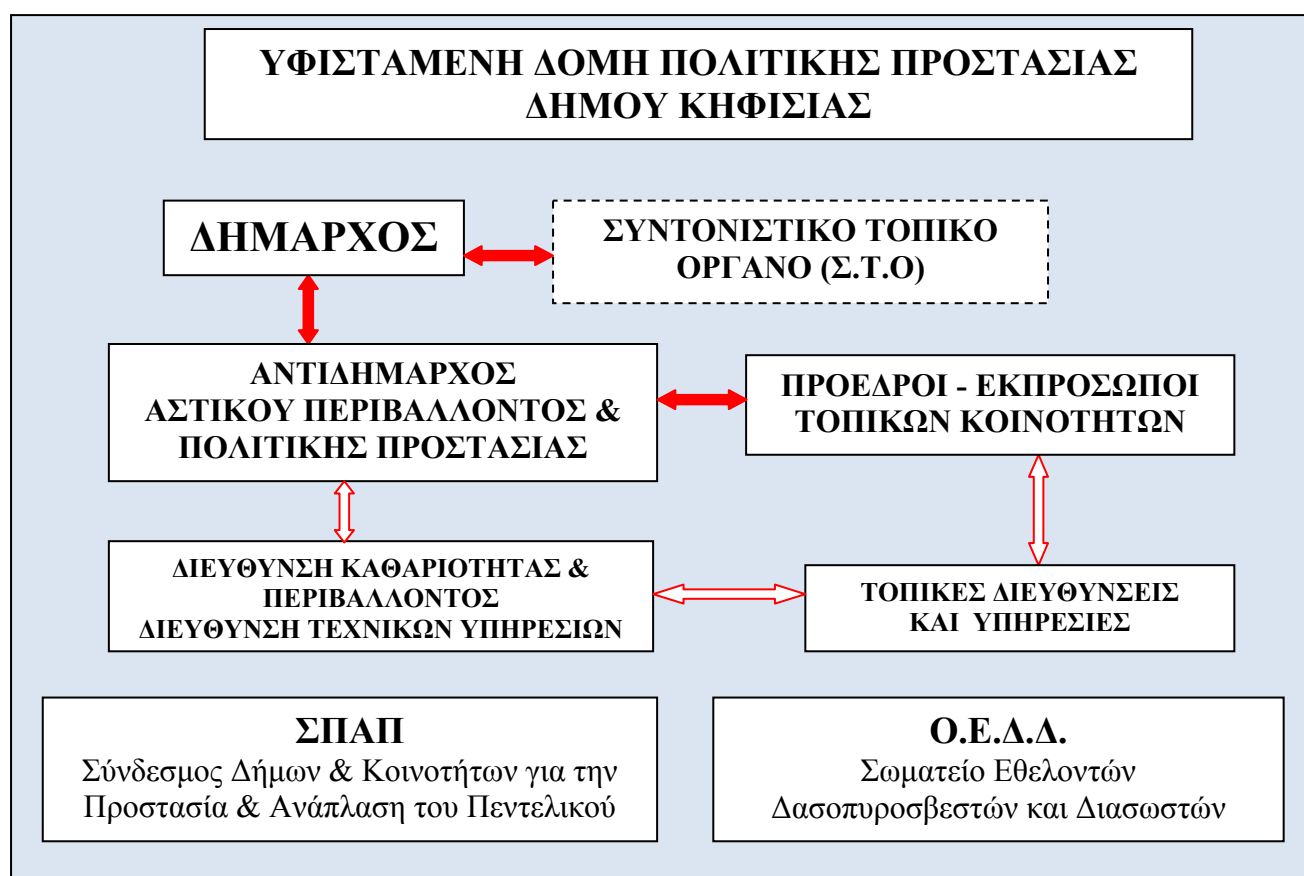
Είναι γεγονός ότι ο Δήμος Κηφισιάς, ιδιαίτερα μετά τη συνένωση με τους Δήμους Νέας Ερυθραίας και Εκάλης, έχει εντός των ορίων του σημαντικές εκτάσεις που χρήζουν ιδιαίτερης προσοχής ως προς τον κίνδυνο πυρκαγιάς και συγκεκριμένα:

- **Δημοτική Ενότητα Κηφισιάς:** Περιλαμβάνει εντός των ορίων της ένα μεγάλο κομμάτι του περιαστικού πευκοδάσους του Πεντελικού, την παραρεμάτιο ζώνη του Κηφισού και τα αστικά άλση συχνά όμως με τη μορφή μικρών δασικών εκτάσεων και το Κτήμα Συγγρού αλλά σε καθεστώς συνδιαχείρισης με το Δήμο Αμαρουσίου (Σ.Π.Α.Π. 2009).
- **Δημοτική Ενότητα Νέας Ερυθραίας:** Περιλαμβάνει εντός των ορίων της δασική έκταση κατά μήκος της Εθνικής Οδού, τις βόρειες καταπτώσεις του Πεντελικού όρους προς τον οικισμό της Πολιτείας και τα εντός και εκτός Σχεδίου αλσύλλια της περιοχής (Σ.Π.Α.Π. 2009).
- **Δημοτική Ενότητα Εκάλης:** Ολόκληρος ο οικιστικός ιστός αποτελεί ένα δάσος (Σ.Π.Α.Π. 2009).

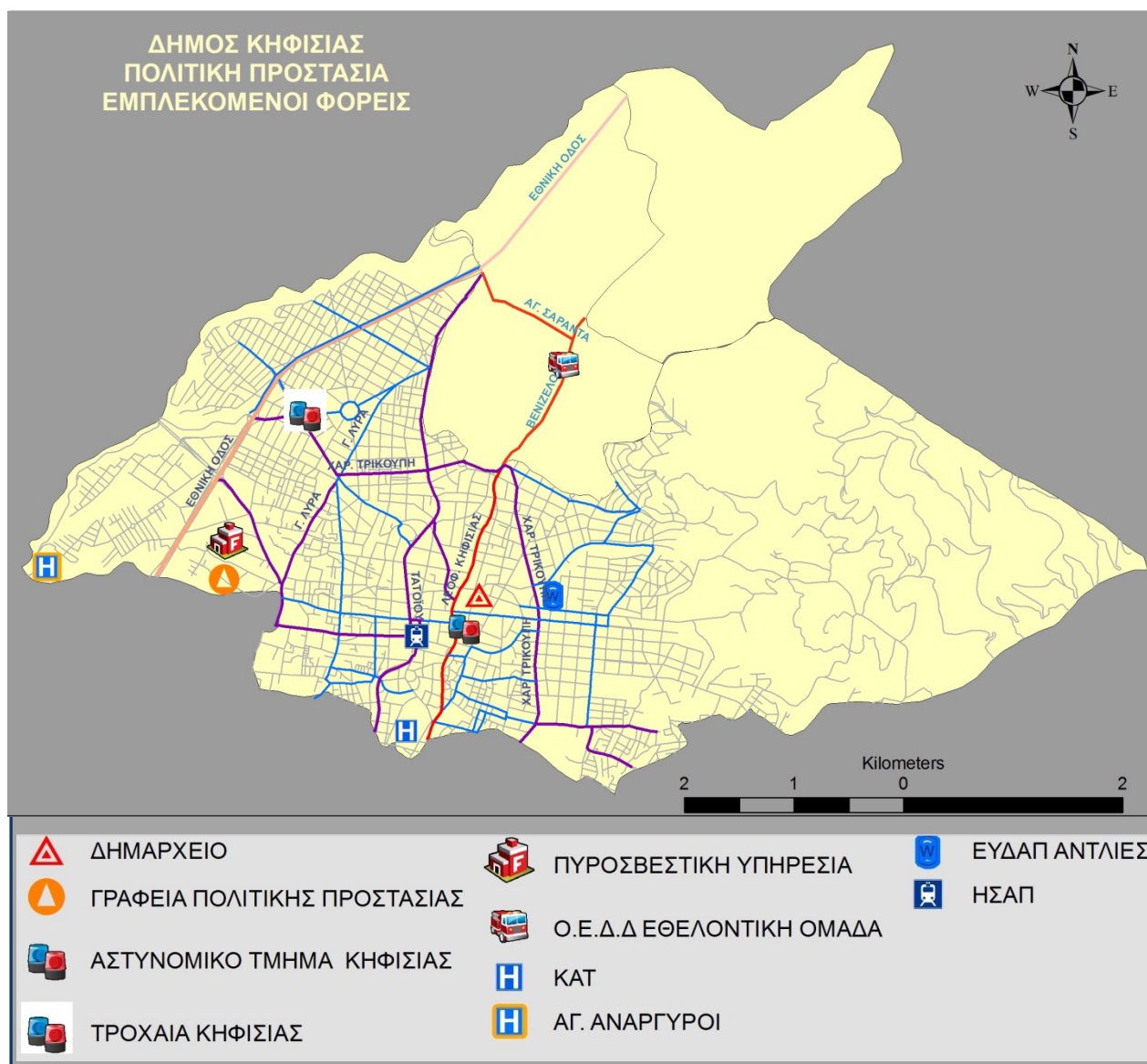
Οι προτεινόμενες ενέργειες που αναφέρονται στις εισηγητικές εκθέσεις με στόχο την αναβάθμιση του ρόλου της Πολιτικής Προστασίας με την σύνταξη μνημονίων ενεργειών δεν έχουν ενεργοποιηθεί προς το παρόν αλλά περιέχουν αρκετές πληροφορίες που θα μπορούσαν να χρησιμοποιηθούν σε μελλοντικό επιχειρησιακό

σχεδιασμό αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών και καταστάσεων εκτάκτων αναγκών.

Με βάση τις πληροφορίες που συγκεντρώσαμε στην Εικ. 6.2 παρουσιάζουμε την υφιστάμενη δομή της Πολιτικής Προστασίας στο Δήμο Κηφισιάς. Στο χάρτη 6.1 σημειώσαμε τις θέσεις των εμπλεκόμενων φορέων στις περιπτώσεις αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών στο Δήμο.

Εικ. 6.2 Υφιστάμενη δομή Πολιτικής Προστασίας στο Δήμο Κηφισιάς (Φεβρουάριος 2012) όπως διαμορφώνεται από το συνδυασμό πληροφοριών

Χάρτης 6.1 Θέσεις Εμπλεκόμενων φορέων στην Πολιτική Προστασία

ΑΝΤΙΛΗΨΗ ΔΙΑΚΙΝΔΥΝΕΥΣΗΣ – Η ΚΟΙΝΩΝΙΟΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΣΕΓΓΙΣΗ

7.1 Εισαγωγή στην έννοια του κινδύνου (Hazard)

Ο κίνδυνος ορίζεται ως ένα δυνητικά καταστροφικό γεγονός, φαινόμενο ή ανθρώπινη δραστηριότητα -που μπορεί να προκαλέσει απώλειες ζωής ή τραυματισμούς, επιπτώσεις στην υγεία, ζημιές σε περιουσίες, κοινωνικές και οικονομικές διαταραχές ή περιβαλλοντική υποβάθμιση και αντιπροσωπεύει την πιθανότητα εκδήλωσης ενός φαινομένου και όχι το ίδιο το γεγονός (UNISDR 2009).

Από την πρώτη στιγμή της εμφάνισης του πάνω στη Γη ο άνθρωπος είχε να αντιμετωπίσει διαφόρων ειδών προκλήσεις και κινδύνους. Σήμερα, περισσότερο από ποτέ ο κίνδυνος αποτελεί σήμερα αναπόσπαστο κομμάτι της ανθρώπινης ζωής και των καθημερινών ανθρωπίνων δραστηριοτήτων και δεν μπορεί να διαχωριστεί από τις επιλογές που γίνονται από τις προσωπικές πεποιθήσεις και τις εκάστοτε περιστάσεις (Λέκκας Ε. 2000).

Η έννοια της αντίληψης διακινδύνευσης (risk perception) αναφέρεται στην υποκειμενική κρίση των ατόμων σχετικά με τα χαρακτηριστικά και τη σοβαρότητα ενός κινδύνου και προέκυψε μέσα από τη προσπάθειά τους να ερμηνεύσουν τις προκλήσεις, τις αβεβαιότητες και τους κινδύνους που αντιμετωπίζουν τόσο σε ατομικό όσο και σε κοινωνικό επίπεδο. Ο όρος αυτός συναντάται συχνότερα στη περίπτωση των φυσικών κινδύνων και των κινδύνων που απειλούν κατά κύριο λόγο την υγεία και το περιβάλλον.

Εφόσον λοιπόν ο κίνδυνος δε μπορεί να εξαληφθεί, η μόνη εναλλακτική λύση που υπάρχει είναι να μπορεί να ελεγχθεί και να διαχειρισθεί. Διαχείριση του κινδύνου σημαίνει ελαχιστοποίηση των απειλών για τη ζωή, την περιουσία και το περιβάλλον με ταυτόχρονη μεγιστοποίηση των όποιων συσχετιζόμενων οφελών.

Σε καθημερινή βάση οι άνθρωποι, είτε συνειδητά είτε ασυνείδητα, εφαρμόζουν την προσωπική τους διαχείριση κινδύνου και κάνουν ανασκόπηση των πιθανών θετικών ή αρνητικών επιπτώσεων από την αποδοχή του κινδύνου (Dwyer A. et al. 2004).

Είναι πέρα από το αντικείμενο αυτής της μελέτης το να ασχοληθούμε και να μελετήσουμε το θέμα της αντίληψης του κινδύνου ή αναφορά όμως σε μερικές βασικές αρχές και στο σκεπτικό του θέματος είναι απαραίτητα στοιχεία για την κατανόηση της αντίληψης διακινδύνευσης.

Ο τύπος και ο βαθμός του κινδύνου διαφοροποιείται αρκετά ανάμεσα στα διάφορα άτομα της ίδιας ηλικίας και φύλλου, σύμφωνα με διάφορους προσωπικούς παράγοντες όπως ο τόπος διαμονής, το επάγγελμα και ο τρόπος ζωής. Σύμφωνα με τα παραπάνω είναι σύνηθες να ταξινομούνται οι κίνδυνοι σε δύο κύριες κατηγορίες, στους κινδύνους στους οποίους εκτίθενται τα άτομα ακούσια (*ακούσιοι κίνδυνοι*) και σε αυτούς στους οποίους εκτίθενται εκούσια (*εκούσιοι κίνδυνοι*).

Η παραπάνω κατηγοριοποίηση των κινδύνων σε ακούσιους και εκούσιους είναι στην πραγματικότητα λιγότερο σαφής από ότι παρουσιάζεται ειδικότερα στην περίπτωση των εκούσιων κινδύνων οι οποίοι γίνονται περισσότερο και εκούσια αποδεκτοί από τους ανθρώπους λόγω των δραστηριοτήτων τους. Αυτής της μορφής κίνδυνοι είναι συνήθως συχνοί, έχουν λιγότερο καταστροφικές επιδράσεις και είναι περισσότερο επιδεκτικοί σε έλεγχο. Οι ανθρωπογενείς και οι τεχνολογικές καταστροφές ανήκουν σε αυτή την κατηγορία.

Οι ακούσιοι κίνδυνοι είναι σχετικά σπάνιοι αλλά μπορεί να έχουν καταστροφική επίδραση καθώς όταν ο άγνωστος αυτός κίνδυνος γίνει αντιληπτός από το άτομο είναι πολύ πιθανό να μη μπορεί να ελεγχθεί. Οι φυσικές καταστροφές συνήθως κατατάσσονται στους ακούσιους κινδύνους.

Η ανάλυση του κινδύνου βασίζεται σε μαθηματικές θεωρίες πιθανοτήτων και επιστημονικές μεθόδους για την αναγνώριση συνδετικών κρίκων μεταξύ των διαφορετικών τύπων δραστηριοτήτων που εμπεριέχουν κίνδυνο και των αντίθετων συνεπειών που έχουν σαν αποτέλεσμα. Στην ανάλυση ο κίνδυνος (R) είναι συνάρτηση της πιθανότητας (p) και της ζημιάς (L) που προκαλεί και ορίζεται από τη σχέση: $R=(p) (L)$ (Λέκκας Ε. 2000)

Ο συνήθης αυτός ορισμός του κινδύνου δηλαδή ως το γινόμενο της πιθανότητας επί τη βαρύτητα των συνεπειών δεν καλύπτει όλο το φάσμα της έννοιας αυτής και της επίδρασης στην ανθρώπινη συμπεριφορά. Αυτό οφείλεται στο γεγονός ότι η έννοια του κινδύνου έχει μια διττή φύση σχετικά με τον τρόπο που γίνεται αντιληπτός δηλαδή είτε ως αντικειμενική υπόσταση είτε ως νοητικό κατασκευάσμα.

«Ο κίνδυνος δεν υπάρχει “εκεί έξω” ανεξάρτητα από το μυαλό μας και τη κουλτούρα μας περιμένοντας να μετρηθεί. Αντίθετα οι άνθρωποι εφηύραν την έννοια του κινδύνου για να τους βοηθήσουν να αντιμετωπίσουν τις απειλές και τις αβεβαιότητες της ζωής. Παρότι οι απειλές είναι πραγματικές, δεν υπάρχει “πραγματικός” ή “αντικειμενικός” κίνδυνος η απειλή είναι πραγματική, αλλά ο κίνδυνος είναι κοινωνικά κατασκευασμένος» (Slovic 1998)

Η επιστημονική προσέγγιση της υποκειμενικής διάστασης του κινδύνου βασίζεται στις κοινωνικές επιστήμες. Η αντίληψη του κινδύνου είναι αποτέλεσμα πολλών παραγόντων όπως η συστηματική προκατάληψη στην πληροφόρηση, η χρήση νοητικών συντομεύσεων και ο τρόπος παρουσίασης της πληροφορίας και είναι σε πλήρη αντίθεση με τις πραγματικές προσεγγίσεις που βασίζονται μόνο στην «αντικειμενική» πιθανότητα εμφάνισης του συμβάντος (Williamson, Weyman 2005).

7.2 Αντίληψη Διακινδύνευσης (Risk Perception)

ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΟΡΙΣΜΟΣ ΔΙΑΚΙΝΔΥΝΕΥΣΗΣ (UNIDSR 2009): Ο συνδυασμός της πιθανότητας εκδήλωσης ενός γεγονότος και των αρνητικών επιπτώσεών του. Ο ορισμός αυτός είναι αντίστοιχος του ορισμού του προτύπου ISO / IEC Guide 73 (International Organization for Standardization- risk management vocabulary)

Ετυμολογικά η λέξη risk προέρχεται από την ιταλική λέξη *rischio* που σημαίνει κίνδυνος. Σύμφωνα με τους Johnson & Covello (1987) υπάρχουν δύο ακόμη πιθανές ετυμολογίες. Η πρώτη υποστηρίζει ότι προέρχεται από τη Βουλγαρική Λατινική λέξη *rescum* που σημαίνει κίνδυνος, βράχος και κίνδυνος στη θάλασσα. Η δεύτερη προτείνει την προέλευση της λέξης από την ελληνική λέξη *ρίζα* (βουνού, πλαγιάς, γκρεμού, χαράδρας) υπό την έννοια της επιλογής πλευσης κοντά στη ρίζα ενός απότομου βράχου στη θάλασσα. (Μάργαρης 2009)

Η λέξη risk σημαίνει διαφορετικά πράγματα για διαφορετικούς ανθρώπους, σε διαφορετικές χώρες και χρονικές στιγμές οδηγώντας πολλές φορές σε σύγχυση και παρερμηνείες. Για τους ειδικούς τεχνικούς επιστήμονες η έννοια της διακινδύνευσης είναι συνυφασμένη με τις συνέπειες από την άποψη των “πιθανών απωλειών” ενώ για τους απλούς ανθρώπους είναι συνυφασμένη με την έννοια της ευκαιρίας ή της δυνατότητας.

Πριν γίνει μια σύντομη ανασκόπηση των θεωριών πάνω στην εξέλιξη της έρευνας για την αντίληψη διακινδύνευσης είναι σκόπιμο να τονιστεί η πολυπλοκότητα και τα υποκειμενικά στοιχεία που χαρακτηρίζουν την ίδια την έννοια.

Στην ερώτηση “Τι είναι διακινδύνευση?” οι πιο συνηθισμένοι τρόποι που μπορεί απαντήσει ή να σκεφθεί κάποιος την διακινδύνευση είναι:

- Ως κίνδυνο
- Ως δραστηριότητα που μπορεί να είναι πηγή διακινδύνευσης
- Ως αποτέλεσμα μιας επικίνδυνης δραστηριότητας ή έκθεσης σε κίνδυνο
- Ως επιπτώσεις ενός γεγονότος
- Ως αποτέλεσμα της αξιολόγησης των πιθανών επιπτώσεων

Το γεγονός και μόνον ότι η λέξη «διακινδύνευση» μπορεί να ερμηνευθεί με τόσους διαφορετικούς τρόπους προκαλεί προβλήματα και στην διαδικασία επικοινωνίας. (Slovic P., Weber E. 2002)

Το κύριο έναυσμα για τη μελέτη της αντίληψης της διακινδύνευσης δόθηκε στα μέσα της δεκαετίας του 1960 με την ανάπτυξη της χρήσης της πυρηνικής ενέργειας για ειρηνικούς σκοπούς και την συνειδητοποίηση των τεχνολογικών κινδύνων. Παρά τις διαβεβαιώσεις εκ μέρους των ειδικών επιστημόνων για ασφαλή και καθαρή μορφή ενέργειας το κοινό ήταν πολύ επιφυλακτικό σε σχέση με τις επιπτώσεις στην υγεία και το περιβάλλον και τη διαχείριση των πυρηνικών αποβλήτων (Douglas M. 1985).

7.3 Θεωρητική Προσέγγιση

Αρκετές θεωρίες έχουν αναπτυχθεί προκειμένου να εξηγήσουν γιατί διαφορετικοί άνθρωποι εκδηλώνουν διαφορετική στάση απέναντι στους κινδύνους και τις

επιπτώσεις τους ώστε τελικά να υιοθετούν τελείως διαφορετική αντίληψη διακινδύνευσης για ένα συγκεκριμένο κίνδυνο (Wildavski A., Dake K. 1990).

Στην ενότητα αυτή θα παρουσιάσουμε επιγραμματικά την πορεία της έρευνας που συντελέστηκε από τα μέσα της δεκαετίας του 1960 μέχρι σήμερα αναλύοντας τις βασικότερες θεωρίες με τις οποίες οι διάφοροι επιστήμονες προσπάθησαν να ερμηνεύσουν για ποιο λόγο, για ένα συγκεκριμένο κίνδυνο, διαφορετικοί άνθρωποι υιοθετούν τελείως διαφορετική αντίληψη διακινδύνευσης.

7.3.1 Προσέγγιση αποκαλυπτόμενης προτίμησης (revealed preference approach)

Μία από τις πρώτες προσεγγίσεις έγινε το 1969 από τον Chauncey Starr και αφορούσε στη διερεύνηση των αποδεκτών από την κοινωνία κινδύνων κυρίως σε σχέση με τους τεχνολογικούς κινδύνους. Η κοινωνία μέσα από μία διαδικασία δοκιμής και λάθους και της μελέτης ιστορικών και σύγχρονων στατιστικών δεδομένων σχετικά με μία δραστηριότητα προσδιορίζει το βέλτιστο σημείο ισορροπίας μεταξύ των αρνητικών επιπτώσεων και των κερδών που σχετίζονται με την δραστηριότητα.

Θεώρησε ότι τα άτομα λειτουργούν με βάση τη λογική και υπολογίζουν και αναλύουν όλες τις πληροφορίες πριν αποφασίσουν να κινηθούν. Φοβούνται υπερβολικά όταν έχουν πλημμελή και ανακριβή πληροφόρηση και συμπεραίνει ότι στην αντίθετη περίπτωση η επαρκής ενημέρωση βοηθάει τα άτομα να κάνουν σωστή εκτίμηση της διακινδύνευσης και κατά συνέπεια να περιορίσουν τις φοβίες τους σε σχέση με τον κίνδυνο. Η κυριότερη παρατήρησή του αναφέρεται στο γεγονός ότι ο πληθυσμός γενικά προτίθεται να εκτεθεί σε εκούσιους κινδύνους 1000 φορές περισσότερο από ότι σε ακούσιους.

Κατά τη διάρκεια της δεκαετίας του 1970 η προσέγγιση αυτή δέχθηκε έντονη κριτική από μεγάλη μερίδα επιστημόνων οι οποίοι άρχισαν να υποστηρίζουν ότι το ζήτημα δεν ήταν το επίπεδο της αποδεκτής διακινδύνευσης αλλά η αντίληψη της διακινδύνευσης από τους πολίτες.

Οι κατευθύνσεις προς τις οποίες κινήθηκαν οι επιστήμονες είναι η ψυχολογική προσέγγιση και η κοινωνική-πολιτιστική προσέγγιση.

7.3.2 Η ψυχολογική προσέγγιση

Η επιστήμη της Ψυχολογίας ασχολείται με την καθιέρωση νόμων που συσχετίζουν μεταξύ τους, τα εξωτερικά ερεθίσματα που δέχεται ένα άτομο με τις εσωτερικές πνευματικές αναπαραστάσεις τους.

Η ψυχολογική προσέγγιση της εκτίμησης της διακινδύνευσης ασχολείται περισσότερο με το άτομο και αφορά στην έρευνα κατανόησης του τρόπου με τον οποίο τα άτομα επεξεργάζονται την πληροφορία πάνω στον κίνδυνο και τις πιθανές επιπτώσεις από αυτόν.

7.3.2.α Ευρετικές μέθοδοι και προκαταλήψεις (Heuristics and biases)

Τα άτομα, αδυνατώντας να αποκτήσουν πλήρη και σφαιρική γνώση για όλα τα θέματα που αντιμετωπίζουν καθημερινά, αναπτύσσουν πρακτικές και εμπειρικές απλουστευτικές νόρμες γενικής αντίληψης των πραγμάτων (heuristics) για να αντισταθμίσουν την αβεβαιότητα και την πολυπλοκότητα. Οι νόρμες αυτές, πιθανόν χρήσιμες σε κάποιες περιπτώσεις, μπορούν να οδηγήσουν όμως και σε σοβαρές ανακρίβειες οι οποίες καταλήγουν σε γνωστικές προκαταλήψεις (Tversky A. et al. 1974, Slovic P. 1987).

Οι Tversky et al. (1974) με τις μελέτες τους διερεύνησαν την ανθρώπινη κρίση υπό το καθεστώς αβεβαιότητας και εντόπισαν και περιγράφουν τις ευρετικές μεθόδους τις οποίες χρησιμοποιεί ο άνθρωπος προκειμένου να εκτιμήσει πιθανότητες και να προβλέψει τιμές μεταβλητών.

Αναφερόμενοι ειδικότερα στις φυσικές καταστροφές, οι Slovic et al. (1974) διαπίστωσαν ότι απαραίτητη προϋπόθεση για τον έλεγχο και την επιτυχημένη διαχείριση, είναι η κατανόηση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ των ψυχολογικών, οικονομικών και περιβαλλοντικών παραγόντων που επηρεάζουν τη σχέση ανθρώπων και φυσικού περιβάλλοντος. Μέσω της έρευνάς τους προσπάθησαν να συσχετίσουν τη συμπεριφορά των ανθρώπων μπροστά σε μεγάλες φυσικές καταστροφές με τις βασικές αρχές που προέκυψαν από την ψυχολογική προσέγγιση για τη πιθανολογική κρίση και το βαθμό των αποδεκτών επιπτώσεων. Τα αποτελέσματα τους οδήγησαν στο συμπέρασμα ότι κατά κανόνα, οι άνθρωποι δεν υπολογίζουν πιθανότητες με βάση σωστούς κανόνες, αλλά υποκαθιστούν αυτούς από διαισθητικές –ευρετικές

μεθόδους. Αυτές προκύπτουν από περιορισμούς στην αντίληψη και τις γνωστικές ικανότητες του ανθρώπου που αποφασίζει, σε διάφορες προκαταλήψεις όπως επίσης και στην ικανότητα του λήπτη των αποφάσεων να συγκεντρώνει και να επεξεργάζεται πληροφορίες από πολλαπλές πηγές.

7.3.2.β Γνωστική Ψυχολογία (Cognitive Psychology)

Η προσέγγιση αυτή ξεκινάει από τον Chauncey Starr το 1969 και αφορούσε στη διερεύνηση των αποδεκτών από την κοινωνία κινδύνων κυρίως σε σχέση με τους τεχνολογικούς κινδύνους. Σύμφωνα με τη λογική αυτή οι Otway and von Winterfeldt (1982) θεωρούν ότι ο βαθμός της αντίληψης διακινδύνευσης καθορίζεται με το βαθμό της γνώσης πάνω στο κίνδυνο. Είναι σημαντικό να διακρίνονται πως οι ιδιότητες και τα ποιοτικά χαρακτηριστικά ενός κινδύνου συμβάλλουν στην διαμόρφωση της τελικής θέσης πάνω στην διακινδύνευση.

Η πλειοψηφία των απλών ανθρώπων έχουν την τάση να ανησυχούν να ενδιαφέρονται και να ενημερώνονται περισσότερο για προβλήματα τα οποία θα μπορούσαν να τους απειλήσουν άμεσα να επηρεάσουν την υγεία τους και να διαταράξουν την καθημερινότητά τους πχ. τοξικά απόβλητα, φυτοφάρμακα παρά για προβλήματα τα οποία θα επηρεάσουν τις μελλοντικές γενιές όπως η κλιματική αλλαγή και περιβαλλοντικά προβλήματα. Για τις περιπτώσεις αυτές οι άνθρωποι βασίζονται σε πληροφορίες από την επιστημονική κοινότητα προκειμένου να εκτιμήσουν τις επιπτώσεις από τις μελλοντικές απειλές καθώς δεν έχουν άμεση επίγνωση των συνεπειών τους (Slimak & Dietz, 2006).

Στα τέλη της δεκαετίας του '70 ξεκίνησε η έρευνα των ποιοτικών χαρακτηριστικών των κινδύνων σε συνδυασμό με τις γνωστικές διαδικασίες που διαμορφώνουν την ανθρώπινη αντίληψη για τους διάφορους κινδύνους μέσα από το πλαίσιο του **ψυχομετρικού προτύπου** (psychometric paradigm) (Fischhoff et al. 1978).

Σύμφωνα με αυτή τη προσέγγιση η αντίληψη διακινδύνευσης συνδέεται με τη προσωπικότητα του ατόμου, είναι μετρήσιμη και προβλέψιμη και ισχυρά εξαρτώμενη από τη διαίσθηση, την εμπειρία, το συναίσθημα την εξοικείωση με το κίνδυνο, τον βαθμό αποδοχής διακινδύνευσης εφόσον θα υπάρξουν οφέλη κλπ

Μέσα στα πλαίσια του ψυχομετρικού προτύπου οι Slovic et al. (1980) αναγνώρισαν τρεις σημαντικούς παράγοντες που παίζουν καθοριστικό ρόλο στην αντίληψη διακινδύνευσης:

- **Ο βαθμός κατανόησης της διακινδύνευσης** ο οποίος συσχετίστηκε με τη παρατήρηση και παρακολούθηση των κινδύνων, κατά πόσο οι επιπτώσεις τους είναι άμεσες ή καθυστερημένες χρονικά, την εξοικείωση των ανθρώπων με το κίνδυνο και με το αν πρόκειται για κινδύνους γνωστούς ή όχι στην επιστημονική κοινότητα.
- **Ο τρόμος** που σχετίζεται με ποιοτικά χαρακτηριστικά του κινδύνου όπως η ακούσια έκθεση σε αυτόν, σε ποιο βαθμό προκαλεί το αίσθημα φόβου η πιθανότητα εκδήλωσής του, η αδυναμία προσωπικού ελέγχου και η άνιση κατανομή των επιπτώσεων
- **Ο αριθμός των ατόμων που εκτίθενται στο κίνδυνο**

Όσο περισσότερο αυξάνεται η αίσθηση του φόβου, αυξάνεται η αντίληψη διακινδύνευσης και τόσο τα άτομα επιθυμούν τη μείωση της. Τα αποτελέσματα της αυτής της θεωρίας, σε αντίθεση με τον Starr, δείχνουν ότι δεν υπάρχει τόσο μεγάλη διαφορά -ως προς την πρόθεση έκθεσης- μεταξύ ακούσιων και εκούσιων κινδύνων.

7.3.2.γ Θεωρίες επιρροής των συναισθημάτων - Στιγματισμός (Affective theories and stigma)

Ένας από τους πρώτους επιστήμονες που διέκρινε την σημασία της επιρροής των συναισθημάτων στην λήψη αποφάσεων είναι ο Zajonc (1980) ο οποίος διατύπωσε την άποψη ότι τα συναισθήματα δεν στηρίζονται υποχρεωτικά σε γνωστικές διαδικασίες αλλά συχνά προηγούνται αυτών. Οι συναισθηματικές αντιδράσεις συντελούνται σε πρώτο χρόνο, σχεδόν αυτόματα, χωρίς ορθολογική σχέση και στη συνέχεια καθοδηγούν την επεξεργασία πληροφοριών και τη κρίση μας. Επιπλέον, το συναίσθημα, το οποίο συχνά δεν ελέγχεται, είναι πιο εύκολα ανακλήσιμο στη μνήμη από μια σκέψη.

Η συναισθηματική αξιολόγηση της διακινδύνευσης για μία δραστηριότητα είναι δυνατόν να επηρεασθεί και να μεταβληθεί μέσα από την κατευθυνόμενη παροχή πληροφοριών προς όφελος της συγκεκριμένης δραστηριότητας.

Παράλληλα με την επιρροή των συναισθημάτων η έννοια του στιγματισμού σχετίζεται άμεσα με την αντίληψη διακινδύνευσης. Η έννοια του στίγματος μπορεί γενικευθεί από το επίπεδο των ανθρώπων σε επίπεδο προσόντων, δραστηριοτήτων και τεχνολογιών που θεωρούνται υπερβολικά επικίνδυνα.

Ο τεχνολογικός στιγματισμός θεωρείται αποτελεί βασικό συστατικό της αντίθεσης της κοινής γνώμης και αντανακλά τις ανησυχίες των πολιτών για τους κινδύνους από τις νέες τεχνολογίες. Γενικά η ώθηση για το στιγματισμό ξεκινά από ένα κρίσιμο γεγονός, ένα ατύχημα ή μία αναφορά σε επικίνδυνη κατάσταση ενώ σημαντικό ρόλο έχουν τα μέσα μαζικής ενημέρωσης και η δημοσιότητα (Slovic et al. 1991).

7.3.2.δ Νοητικά μοντέλα (Mental Models)

Πρόκειται για μια πρωτοποριακή προσέγγιση της κατανόησης του τρόπου με τον οποίο διαμορφώνεται η αντίληψη διακινδύνευσης.

Τα «νοητικά μοντέλα» θεωρούνται ως μικρής κλίμακας ψυχολογικές αναπαραστάσεις με τις οποίες οι άνθρωποι συγκρατούν στο μυαλό τους ένα πεδίο γνώσης και απεικονίζουν τη γνώση, τη συμπεριφορά, τα πιστεύω τις αξίες και τις αντιλήψεις τους αναφορικά με διάφορους κινδύνους.

Η έρευνα μέσω δομημένων συνεντεύξεων για τη δημιουργία νοητικών μοντέλων που πραγματοποιήθηκε από τους Bostrom et al. (1994) είχε ως στόχο να αποκαλύψει την αντίληψη των πολιτών πάνω στη κλιματική αλλαγή.

Τα αποτελέσματα της μελέτης έδειξαν ότι, παρά την εκτεταμένη κάλυψη από τα ΜΜΕ θεμάτων σχετικών με την κλιματική αλλαγή, τα νοητικά μοντέλα των απλών ανθρώπων για αυτήν εμφανίζουν σημαντικές παρανοήσεις. Οι εξηγήσεις των πολιτών για τους φυσικούς μηχανισμούς που προκαλούν την κλιματική αλλαγή ήταν αντιφατικές και ελλιπείς.

Επίσης παρατηρήθηκε ότι πολλές φορές οι παρανοήσεις συνυπήρχαν με σωστές πεποιθήσεις. Τα ατελή νοητικά μοντέλα είχαν ως αρνητικό αποτέλεσμα να περιορίζεται η ικανότητα των πολιτών να ξεχωρίσουν μεταξύ των αποτελεσματικών και μη στρατηγικών αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής.

Συμπερασματικά, η μέθοδος των συνεντεύξεων για τον προσδιορισμό νοητικών μοντέλων είχε θετικά αποτελέσματα από την άποψη ότι πριν από οποιαδήποτε κίνηση από την πλευρά των αρμόδιων φορέων για την ενημέρωση των πολιτών σε σχέση με κάποιο κίνδυνο και τις πιθανές επιπτώσεις του θα πρέπει να διαπιστώσουν τι γνωρίζουν και τι πιστεύουν ήδη οι πολίτες για το συγκεκριμένο κίνδυνο καθώς και επιπλέον χρειάζεται να μάθουν.

7.3.3 Κοινωνική και πολιτιστική προσέγγιση (The Cultural Theory of risk)

Στις αρχές της δεκαετίας του 1980 αρκετοί ανθρωπολόγοι, κοινωνιολόγοι και πολιτικοί επιστήμονες άρχισαν να ασχολούνται και να ερευνούν τους κοινωνικούς, πολιτικούς και πολιτιστικούς παράγοντες που διαμορφώνουν την αντίληψη της διακινδύνευσης. Η προσέγγιση αυτή περνά από το άτομο στη κοινωνία και την κοινωνική διακινδύνευση.

Ορόσημο αποτέλεσε η εργασία των Mary Douglas και Aaron Wildavsky (1982) «**Η Πολιτιστική Θεωρία της Διακινδύνευσης**» (The Cultural Theory of risk) όπου εκτιμούν ότι η αντίληψη διακινδύνευσης δεν καθορίζεται μόνο από τα χαρακτηριστικά του κινδύνου και την ατομική αντίληψη αλλά είναι κοινωνικά τοποθετημένη και στηρίζεται στις κοινωνικές δομές. Οι κοινωνικοπολιτικές πεποιθήσεις λειτουργούν ως ένα γνωστικό ή συναισθηματικό φίλτρο πληροφοριών που διαμορφώνει τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνονται και αντιδρούν τα άτομα σε επικίνδυνες καταστάσεις.

Σύμφωνα με τη «Πολιτιστική θεωρία» η αιτιολόγηση αποδοχής ή μη της διακινδύνευσης μπορεί να αποδοθεί στην αλληλεπίδραση των δύο ιδιοτήτων που συνιστούν τον τρόπο ζωής :

- I.** στις πολιτιστικές προκαταλήψεις που αντανακλούν σε κοινές αξίες και αντιλήψεις που μοιράζονται τα μέλη μιας κοινωνικής ομάδας πχ. αίσθημα αλληλεγγύης

II. στο βαθμό κατά τον οποίο η κοινωνική συμπεριφορά του ατόμου καθοδηγείται από δεδομένους κανόνες που καθορίζονται από τη θεωρία αυτή ως ένα από τα παρακάτω πέντε είδη προτύπου συμπεριφοράς του ατόμου στη κοινωνία:

- **ιεραρχικοί (*hierarchists*)** : οι κίνδυνοι είναι αποδεκτοί εφόσον οι θεσμικοί φορείς εφαρμόζουν ρουτίνες ελέγχου
- **ισότιμοι ή ισονομιστές (*egalitarians*)** : είναι γενικά επιφυλακτικοί απέναντι στην τεχνολογική και οικονομική ανάπτυξη και τους εμπλεκόμενους θεσμικούς φορείς εκτός και αν τα οφέλη που θα προκύψουν είναι για τη προστασία δημόσιων αγαθών και προς όφελος του κοινωνικού συνόλου
- **ατομικιστές (*individualists*)** : οι κίνδυνοι προσφέρουν ευκαιρίες και γίνονται αποδεκτοί με ανάλογα οφέλη
- **μοιρολάτρες (*fatalists*)** : ο κίνδυνος είναι ανεξέλεγκτος και η ασφάλεια είναι θέμα τύχης
- **ερημίτες (*hermits*)** : οι κίνδυνοι είναι αποδεκτοί αν δεν ενοχλούν τους άλλους

Η «Πολιτιστική Θεωρία» έχει αμφισβητηθεί ευρέως από τους ερευνητές της αντίληψης διακινδύνευσης. Ακόμη και η ίδια η Mary Douglas (1992) χαρακτηρίζει τη θεωρία ως αμφιλεγόμενη καθώς είναι παρακινδυνευμένο να αποδεχόμαστε ότι τα άτομα λειτουργούν μόνο μέσα από το κοινωνικό πλαίσιο και όχι ατομικά με βάση τη λογική οπότε στην περίπτωση αυτή υπολογίζουν και αναλύουν όλες τις πληροφορίες πριν αποφασίσουν να κινηθούν.

7.3.4 Κοινωνική ενίσχυση της διακινδύνευσης (Social amplification of risk framework -SARF)

Η διεπιστημονική αυτή προσέγγιση ξεκίνησε στα τέλη της δεκαετίας του 1980 όταν προτάθηκε ένα εννοιολογικό πλαίσιο εργασίας που συνδυάζει την ψυχολογική, κοινωνιολογική, ανθρωπολογική και επικοινωνιακή έρευνα και περιγράφει τον τρόπο

με τον οποίο η πληροφορία για ένα ανεπιθύμητο γεγονός περνάει από τον αποστολέα στον αποδέκτη μέσα από ενδιάμεσα στάδια. Σε όλα αυτά τα ενδιάμεσα στάδια, μεμονωμένα άτομα, ομάδες, μέσα μαζικής ενημέρωσης κλπ, η πληροφορία φιλτράρεται και επεξεργάζεται από τον εκάστοτε αποδέκτη προκειμένου να γίνει κατανοητή (Kasperson et al., 1988).

Σύμφωνα με τη θεωρία της SARF η πληροφορία για το γεγονός αλληλεπιδρά με ατομικούς παράγοντες που σχετίζονται με την ψυχολογία, την κοινωνική τοποθέτηση και την κουλτούρα με αποτέλεσμα την ενίσχυση ή τον μετριασμό της αντίληψης διακινδύνευσης η οποία επηρεάζει τη συμπεριφορά των μεμονωμένων ατόμων ή των ομάδων. Η διαδικασία της ενίσχυσης ή εξασθένησης μπορεί να συμβεί τόσο κατά τη μετάδοση, όσο και κατά τη λήψη της πληροφορίας.

Η *κοινωνική ενίσχυση* της διακινδύνευσης θα προκαλέσει αντιδράσεις, γεγονός που θα έχει ως αποτέλεσμα δευτερογενείς κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις. Αυτές οι επιπτώσεις, με τη σειρά τους, θα γίνουν αντιληπτές από κοινωνικές ομάδες ή απλούς πολίτες και ένας νέος κύκλος επεξεργασίας της πληροφορίας θα ξεκινήσει και θα παράγει τρίτης τάξεως επιπτώσεις (ripple effects).

Οι επιπτώσεις από την ενίσχυση της διακινδύνευσης μπορεί να είναι πολύ ευρύτερες και να εξαπλωθούν πέρα από τον τόπο και τον χρόνο εκδήλωσης μιας απειλής. Μπορούν να δημιουργήσουν προκαταλήψεις και εμμονές όσον αφορά στην αντίληψη διακινδύνευσης αλλά και οικονομικές επιπτώσεις όπως μείωση των πωλήσεων, αλλαγές στην αξία των ακινήτων, αλλαγές στη εκπαίδευση μέχρι και κοινωνική αναταραχή. Είναι δε δυνατόν μικρής έκτασης άμεσες επιπτώσεις να πυροδοτήσουν πολύ σοβαρές έμμεσες δευτερογενείς ή τριτογενείς επιπτώσεις.

Οι κλασικές προσεγγιστικές μέθοδοι είτε δεν λαμβάνουν υπόψη είτε υποτιμούν σε μεγάλο βαθμό αυτές τις έμμεσες και πιθανά δυσμενείς επιπτώσεις.

ΔΙΑΚΙΝΔΥΝΕΥΣΗ ΚΑΙ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ

8.1 Εισαγωγή στην έννοια της διακινδύνευσης σε σχέση με τις φυσικές καταστροφές

Η διακινδύνευση, όπως ήδη αναφέρθηκε, είναι εξ αρχής μια πολύπλοκη έννοια. Αναφερόμενοι στις φυσικές καταστροφές τα βασικά στοιχεία της έκφρασης της αναφέρονται στην πιθανότητα εκδήλωσης ενός γεγονότος **-κίνδυνος-** σε συνδυασμό με τον βαθμό ευπάθειας του εκτιθέμενου στοιχείου **-τρωτότητα-** η οποία τρωτότητα βασίζεται σε φυσικές, κοινωνικές και περιβαλλοντικές συνθήκες.

Συμβατικά η διακινδύνευση ορίζεται από τη σχέση :

$$\text{ΔΙΑΚΙΝΔΥΝΕΥΣΗ} = \text{ΚΙΝΔΥΝΟΣ} \times \frac{\text{ΤΡΩΤΟΤΗΤΑ}}{\text{ΙΚΑΝΟΤΗΤΑ}}$$

Η απειλή των ανθρώπων από τις φυσικές καταστροφές προκαλεί ποικίλες αντιδράσεις που σχεδιάζονται ειδικά για την ελάττωση του επιπέδου του κινδύνου από επερχόμενη καταστροφή. Η ελαχιστοποίηση των απωλειών επιτυγχάνεται με το σχεδιασμό και την εφαρμογή προγραμμάτων ετοιμότητας που εκτός άλλων στοχεύουν και στην τροποποίηση του βαθμού της ανθρώπινης τρωτότητας μέσω της αλλαγής της ανθρώπινης συμπεριφοράς και τακτικής απέναντι στις φυσικές καταστροφές.

Ο βαθμός με τον οποίο η κοινωνία μένει ανεπηρέαστη από τα φυσικά καταστροφικά γεγονότα αντικατοπτρίζει την ικανότητα προσαρμογής της στο κίνδυνο. Προσαρμογή στο κίνδυνο σημαίνει κοινωνική ενημερότητα όσον αφορά στις φυσικές καταστροφές αλλά και τα απαραίτητα μέσα για την αποφυγή τους. Εξαρτάται από τη διαθέσιμη τεχνολογία, από την οικονομική βιωσιμότητα των εναλλακτικών στρατηγικών για την

αποφυγή των καταστροφών και από τις κοινωνικές μεθόδους οι οποίες μπορεί να είναι αργές και πολύπλοκες (Λέκκας Ε.,2000).

Η κοινωνιολογική προσέγγιση της διακινδύνευσης καταδεικνύει το πλήθος και την πολυπλοκότητα των παραγόντων που διαμορφώνουν την συμπεριφορά του κοινού σε ατομικό επίπεδο και σε επίπεδο κοινωνίας.

Σε επίπεδο κοινωνίας τα φυσικά χαρακτηριστικά μιας κοινωνίας καθορίζουν την απόκρισή της στις καταστροφές καθώς και την ικανότητά της να διευθετήσει τις συνέπειες. Δύο κοινωνικά στοιχεία είναι ιδιαίτερα σημαντικά:

- το μέγεθος των κοινωνικών αντιθέσεων
- το υπάρχον επίπεδο ολοκλήρωσης της κοινωνίας.

Η κοινωνική αντίδραση σε μια φυσική καταστροφή μπορεί να ποικίλλει από τον ολοκληρωτικό πανικό και τη σύγχυση με ακόλουθο την πλήρη διάρρηξη των κοινωνικών ιστών και λειτουργιών μέχρι την σωστή και ορθολογική αντιμετώπισή της όταν είναι καλά οργανωμένη και προετοιμασμένη.

Σε ατομικό επίπεδο τρεις είναι οι κυριότεροι παράγοντες που διαμορφώνουν τη συμπεριφορά των πολιτών:

- **Εμπειρία:** οι πολίτες χωρίς προηγούμενη εμπειρία είναι συνήθως κακοί αποδέκτες των πληροφοριών, δεν αναγνωρίζουν την σοβαρότητα της κατάστασης και αντιδρούν ακατάλληλα.
- **Οικονομική κατάσταση:** Οι πολίτες με καλή οικονομική κατάσταση, η οποία συνήθως συνοδεύεται και από καλή πρόσβαση στα κέντρα πληροφόρησης και τεχνολογίας, έχουν την ικανότητα να διαλέξουν ανάμεσα σε ένα ευρύτερο σύνολο εναλλακτικών λύσεων από ότι οι οικονομικά ασθενέστεροι.
- **Προσωπικότητα:** Ένας σημαντικός παράγοντας που καθορίζει την ικανότητα και την ατομική αίσθηση για τον έλεγχο των γεγονότων και την λήψη των αποφάσεων.

8.2 Εκτίμηση διακινδύνευσης

Η εκτίμηση της διακινδύνευσης είναι η αρχή μιας διαδικασίας που οδηγεί στον καθορισμό του βαθμού του κινδύνου, στον εντοπισμό των προβλημάτων και στη λήψη αποφάσεων, με στόχο την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων του καταστροφικού φαινομένου. Πρόκειται για μια εξειδικευμένη τεχνική διαδικασία, η οποία συνήθως πραγματοποιείται από εκπαιδευμένα άτομα και σαν μια ρητά επιστημονική προσέγγιση προσπαθεί να αποκλείσει όλες τις συγκινησιακές απόψεις και προσωπικές εκτιμήσεις των ατόμων που εμπλέκονται. Στόχος της είναι να παράγει αποτελέσματα τα οποία να μπορούν να εφαρμοστούν επανειλημμένα σε μια ομάδα ανθρώπων, ανεξάρτητα από τις ατομικές τους πεποιθήσεις, ώστε να ελαχιστοποιηθούν οι επιπτώσεις του καταστροφικού φαινομένου.

Η εκτίμηση και η ανάλυση της διακινδύνευσης περιλαμβάνει τρία στάδια:

- Αναγνώριση των κινδύνων που πιθανώς να προκαλέσουν καταστροφές
- Εκτίμηση της πιθανότητας να συμβεί κάποιο καταστροφικό γεγονός
- Εκτίμηση των συνεπειών από τα καταστροφικά φαινόμενα

Στην πράξη η εκτίμηση της διακινδύνευσης δεν μπορεί να διαχωριστεί από τις επιλογές που γίνονται σύμφωνα με τις ατομικές πεποιθήσεις και τις εκάστοτε περιστάσεις. Το γεγονός ότι πολλοί άνθρωποι αποφασίζουν και δρουν βασιζόμενοι στην **υποκειμενική εκτίμηση της διακινδύνευσης** είναι ένας παράγοντας που θα πρέπει να λαμβάνεται σοβαρά υπόψη στη χάραξη των περισσότερων στρατηγικών διαχείρισης και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών κυρίως εάν πρόκειται αυτοί οι άνθρωποι να συμμετάσχουν στην εφαρμογή των στρατηγικών διαχείρισης.

8.3 Αντίληψη Διακινδύνευσης

Η **αντίληψη της διακινδύνευσης**, η υποκειμενική δηλαδή εκτίμηση της διακινδύνευσης, είναι τελείως διαφορετική από την εκτίμηση της διακινδύνευσης και δεν έχει σταθερά και πανομοιότυπα αποτελέσματα. Δομείται από ένα πλήθος παραγόντων που αντανakλούν ψυχομετρικούς παράγοντες όπως ανησυχία και φόβο, κοινωνικές αξίες και προσωπικές εμπειρίες.

Αναφερόμενοι ειδικότερα στους φυσικούς κινδύνους η αντίληψη του κοινού έχει αναλυθεί και συνδεθεί με τις έννοιες της γνώσης, της εμπειρίας και της ενημέρωσης σε συνδυασμό με τα κοινωνικά χαρακτηριστικά.

Ο κύριος παράγοντας που επηρεάζει την ατομική αντίληψη είναι η εμπειρία του παρελθόντος. Ρεαλιστικές αντιλήψεις μπορούν να υπάρξουν μόνο για κινδύνους για τους οποίους τα άτομα έχουν άμεση ή έμμεση εμπειρία (Thomson C.P., Mingay D. 1991).

Όταν η προσωπική εμπειρία από ένα καταστροφικό γεγονός του παρελθόντος λείπει, όπως άλλωστε συμβαίνει και στις περισσότερες των περιπτώσεων, τότε τα άτομα μαθαίνουν για τα καταστροφικά φαινόμενα και σχηματίζουν τις αντιλήψεις τους από έμμεσες πηγές, όπως ιδιωτικές πληροφορίες συμπεριλαμβανομένων και των μέσων μαζικής ενημέρωσης. Στη προκειμένη περίπτωση σημαντικό ρόλο παίζει ο τρόπος με τον οποίο απεικονίζεται η πληροφορία καθώς υπάρχουν αποκλίσεις στην αντίληψη της πληροφορίας αυτής λόγω «παραμέτρων προδιάθεσης» όπως προσωπικές αξίες και αντιλήψεις, παρελθοντική εμπειρία και το κοινωνικό-πολιτιστικό πλαίσιο μέσα στο οποίο προκύπτουν οι αντιδράσεις στο κίνδυνο (Weyman A., K. Kelly C. J. 1999).

Όλες οι ατομικές αντιλήψεις της διακινδύνευσης είναι αποδεκτές και για κάθε ενδεχόμενη απειλή το κάθε άτομο διαλέγει τη δική του αντίδραση. Η απαίτηση του κοινού για μείωση της διακινδύνευσης από ένα κίνδυνο πηγάζει από τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται τον κίνδυνο καθώς οι συνέπειες από μια απειλή συχνά είναι πολύ μεγαλύτερης σημασίας από την πιθανότητα να συμβεί η συγκεκριμένη απειλή (Λέκκας Ε. 2000).

8.4 Διερεύνηση αντίληψης διακινδύνευσης

8.4.1 Ποιοτική και Ποσοτική προσέγγιση

Η διερεύνηση της αντίληψης διακινδύνευσης, όπως αναφέραμε στο Κεφάλαιο 7, άπτεται άμεσα του τομέα των κοινωνικών ερευνών. Σε μια κοινωνική έρευνα έχει επικρατήσει να αναφερόμαστε σε δύο διακριτές μεταξύ τους προσεγγίσεις : την ποιοτική και την ποσοτική.

Παρότι οι εν λόγω προσεγγίσεις δεν αντιστοιχούν σε ενιαία συστήματα φιλοσοφικών παραδοχών, μεθοδολογικών προδιαγραφών και ερευνητικών πρακτικών δεν υπάρχουν ακλόνητα επιμέρους περιγραφικά κριτήρια τα οποία να διαφοροποιούν αυστηρά τη μία προσέγγιση από την άλλη. Θα μπορούσε λοιπόν να υποστηριχθεί ότι η διάκριση των δύο προσεγγίσεων δεν είναι τεχνικού χαρακτήρα αλλά εδράζεται κατά κύριο λόγο στις διαφορετικές λογικές που διέπουν την ερευνητική διαδικασία, την παραγωγή και ανάλυση των δεδομένων και τους τρόπους δόμησης πειστικών εξηγήσεων.

- **Η ποσοτική προσέγγιση**

Η ποσοτική προσέγγιση βρίσκει κυρίως εφαρμογή στις δειγματοληπτικές εμπειρικές έρευνες. Αποσκοπεί στην αποκάλυψη γενικών κανονικοτήτων ή τάσεων που διέπουν τα κοινωνικά φαινόμενα μέσω της διερεύνησης αυτών σε πλήθος περιπτώσεων. Με την εξέταση μεγάλου όγκου περιπτώσεων εξισορροπούνται οι μεμονωμένες περιπτώσεις και οι τάσεις που προκύπτουν μπορούν να θεωρηθούν ως γενικώς ισχύουσες. Στα πλαίσια της αντικειμενικότητας της έρευνας επιβάλλεται η ελαχιστοποίηση της προσωπικής ανάμειξης και της υποκειμενικής κρίσης του ερευνητή.

Στην ποσοτική έρευνα τα δεδομένα τυποποιούνται για να μπορούν να μετρηθούν. Οι μεταβλητές λαμβάνουν αριθμητική τιμή και μέσω στατιστικών αναλύσεων ελέγχονται οι συσχετίσεις και οι συνδιακυμάνσεις τους.

- **Η ποιοτική προσέγγιση**

Η ποιοτική προσέγγιση μελετά τα κοινωνικά φαινόμενα στη πολλαπλότητά τους και εστιάζει στη διαφοροποίηση και στη ποικιλία της κοινωνικής ζωής οπότε δεν αναζητούνται μόνο οι αντιπροσωπευτικές αλλά και οι αρνητικές και οι αποκλίνουσες περιπτώσεις.

Οι ερευνητές που υιοθετούν την ποιοτική προσέγγιση αντιλαμβάνονται τη κοινωνική ζωή ως μια ρέουσα πραγματικότητα και προσπαθούν να την κατανοήσουν στη δυναμική της διάστασης. Επιδιώκουν να εξετάσουν τα ερευνώμενα φαινόμενα μέσα από την οπτική της εμπειρίας και τις ιστορίες των συμμετεχόντων υποκειμένων στην έρευνα.

Σε αντίθεση με την ποσοτική προσέγγιση η εμπλοκή του ερευνητή στο πεδίο της έρευνας και η επικοινωνία με τα υποκείμενα της έρευνας θεωρείται επιβεβλημένη και δεν θεωρείται διαστρεβλωτικός παράγοντας.

Την δεκαετία του 1980 κυριαρχεί η θέση περί «ριζικής ασυμβατότητας » των δύο προσεγγίσεων που υποστηρίζει ότι είναι εξ ορισμού αλληλοσυγκρουόμενες οι δε ερευνητές που προσπαθούν να συνδυάσουν τις δύο μεθόδους είναι εξ ορισμού καταδικασμένοι να αποτύχουν εξαιτίας των ενδογενών διαφορών στις φιλοσοφικές παραδοχές πάνω στις οποίες βασίζονται οι μέθοδοι (Patton M. 1990)

Σταδιακά αρχίζουν να διατυπώνονται επιχειρήματα που αμφισβητούν τη θέση της ριζικής ασυμβατότητας των δύο προσεγγίσεων και από τη δεκαετία του 1990 εντείνεται η συζήτηση που αφορά στο συνδυασμό και στη συμπληρωματικότητα των μεθοδολογικών προσεγγίσεων.

Η προσέγγιση των μικτών μεθόδων (Creswell W. 2003) μπορεί να περιέχει διαδοχικές διαδικασίες όπου η ποιοτική προσέγγιση χρησιμεύει στη διερεύνηση του θέματος και στη συνέχεια μια ευρύτερη ποσοτική προσέγγιση μπορεί να δώσει αξιόπιστα στατιστικά αποτελέσματα αντιπροσωπευτικά της πληθυσμιακής ομάδας στην οποία απευθύνεται η έρευνα.

Στο πεδίο της ερευνητικής πρακτικής, η μικτή χρήση των δύο μεθόδων καταδεικνύει πολλές διαφορετικές απαντήσεις στο ερώτημα “τι μπορεί να επιφέρει η χρήση των δύο μεθόδων” όπως:

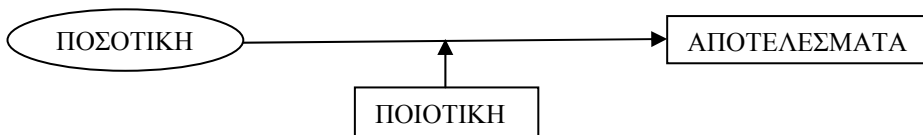
- Αύξηση της ακρίβειας και της εγκυρότητας των ερευνητικών ευρημάτων
- Παραγωγή νέας γνώσης μέσω της σύνθεσης ευρημάτων
- Ανάπτυξη διαφορετικών οπτικών για το ίδιο φαινόμενο
- Μελέτη κοινωνικών φαινομένων ως πολύπλοκων και πολυσχιδών οντοτήτων μέσω μιας πολυπρισματικής θεώρησης

ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΩΝ ΣΕΝΑΡΙΩΝ ΜΙΚΤΗΣ ΧΡΗΣΗΣ ΤΩΝ ΔΥΟ ΜΕΘΟΔΩΝ (ΠΟΙΟΤΙΚΗ & ΠΟΣΟΤΙΚΗ)

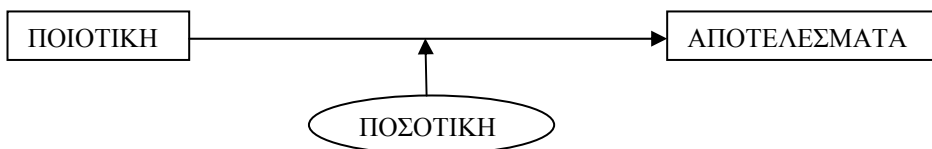
Χρήση αρχών ποιοτικής έρευνας για τον προσδιορισμό εργαλείων
για την ποσοτική μέθοδο που ακολουθεί

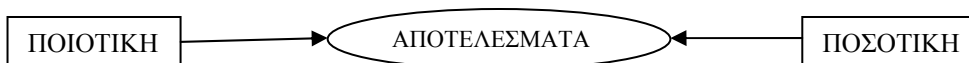
Ποιοτική μέθοδος για την ερμηνεία ποσοτικών αποτελεσμάτων

Ποσοτική μέθοδος για την υποστήριξη ποιοτικής μελέτης

Παράλληλη και ισότιμη χρήση των δύο μεθόδων

ΠΗΓΗ: Ulin et al. 1996
Abbas Tashakkori, Charles Teddlie (1998)

8.4.2 Συλλογή πρωτογενών στοιχείων

Ξεκινώντας κλασικά από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση, υπάρχουν ακόμη πολλές μέθοδοι για τη συλλογή πρωτογενών στοιχείων ο αριθμός των οποίων αυξάνεται ως

αποτελεσμα της επιστημονικής και κυρίως της τεχνολογικής ανάπτυξης. Όταν όμως κάποιος ενδιαφέρεται να μάθει πως σκέπτεται ή τι γνωρίζει μια ομάδα ανθρώπων, ο καλύτερος τρόπος είναι να ρωτήσει αυτά τα άτομα (Μάλλιαρης Π. 2001).

Το **ερωτηματολόγιο** είναι η περισσότερο χρησιμοποιούμενη μέθοδος συλλογής πρωτογενών στοιχείων διότι έχει σαν βασικά **πλεονεκτήματα** ότι προσφέρεται για τη διερεύνηση όλων σχεδόν των θεμάτων και δίνει γρήγορα αποτελέσματα με χαμηλό κόστος σε σχέση με άλλες μεθόδους όπως η παρατήρηση και το πείραμα. Από τα βασικά **μειονεκτήματα** του ερωτηματολογίου είναι η άρνηση απάντησης (μερική ή ολική), η αδυναμία ακριβούς απάντησης και η επιρροή που ασκεί η όλη διαδικασία της ερώτησης.

- Είναι ένα ερευνητικό μέσο το οποίο χρησιμοποιείται ευρέως στις κοινωνικές επιστήμες για τη συλλογή και συσχετισμό πληροφοριών για τον εξεταζόμενο που αφορούν σε κοινωνικά χαρακτηριστικά, συμπεριφορά, εμπειρίες, πεποιθήσεις και τους λόγους για δράση σχετικά με το εκάστοτε θέμα μελέτης (Bulmer M. 2004).
- Στοχεύει στην εκτίμηση κάποιων απόλυτων και σχετικών μεγεθών, στην περιγραφή ενός πληθυσμού και στην επαλήθευση των υποθέσεων
- Αφορά σε ένα μεγάλο σύνολο ατόμων, το οποίο πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικό του ερευνούμενου πληθυσμού

8.4.3 Σχεδιασμός ερωτηματολογίου

Ο σχεδιασμός ενός ερωτηματολογίου εξαρτάται από πλήθος παραγόντων, οι οποίοι ποικίλουν ανάλογα με το είδος της έρευνας και τους οποίους θα πρέπει να γνωρίζουμε πριν ξεκινήσουμε την καταγραφή των ερωτήσεων. Ενδεικτικά αναφέρονται:

- Το μέγεθος του δείγματος
- Την γεωγραφική κατανομή του δείγματος
- Η ηλικιακή ομάδα στην οποία απευθύνεται

- Αν στοχεύει σε συγκεκριμένη ομάδα ατόμων πχ νοικοκυρές, διευθυντές εταιρειών, συγγενείς κρατουμένων ή σε αντιπροσωπευτικό δείγμα του συνολικού πληθυσμού.
- Αν ενδιαφέρουν οι εποχιακές διακυμάνσεις στον αριθμό του τοπικού πληθυσμού πχ τουρισμός
- Αν ενδιαφέρει να καταγραφούν πραγματικά γεγονότα/ εμπειρίες / παροχή στοιχείων ή στοχεύει στη γενικότερη άποψη του ατόμου πάνω στο θέμα της έρευνας
- Κύριες και δευτερεύουσες ή συμπληρωματικές μέθοδοι συλλογής πληροφοριών
- Τρόπος προσέγγισης των ερωτώμενων
- Τρόπος παρουσίασης του περιεχομένου της έρευνας και διασφάλιση της εμπιστευτικότητας και της ανωνυμίας
- Ορισμός ομάδων ερωτήσεων
- Ορισμός σειράς των ερωτήσεων μέσα σε κάθε ομάδα
- Ορισμός είδους ερωτήσεων (ανοικτές, κλειστές, πολλαπλής επιλογής, κλπ)
- Χρόνος που χρειάζεται για τη συμπλήρωση

Οι **ανοικτές ερωτήσεις** επιτρέπουν μεγάλη ελευθερία απάντησης σε αυτόν που ερωτάται, γιατί τόσο το περιεχόμενο όσο και ο τρόπος έκφρασης είναι δικές του επιλογές. Είναι κατάλληλες για τη διερεύνηση γνώσεων και στάσεων και έτσι αντλούνται πολύτιμες πληροφορίες. Δημιουργούν όμως προβλήματα στους ερευνητές γιατί είναι δύσκολες στην επεξεργασία και η ανάλυση τους είναι χρονοβόρα και πιο υποκειμενική.

Οι **κλειστές ερωτήσεις** επιτρέπουν απλές και γρήγορες απαντήσεις, μειώνουν τις διακρίσεις έναντι των λιγότερο μορφωμένων, είναι εύκολες στην κωδικοποίηση, ανάλυση, επεξεργασία και σημαντικά λιγότερο χρονοβόρες. Από τα βασικά τους μειονεκτήματα είναι ο περιορισμένος αριθμός πιθανών απαντήσεων, η απώλεια πληροφοριών καθώς και το γεγονός ότι οι συμμετέχοντες εναντιώνονται στην υποχρέωση να διαλέξουν ανάμεσα σε εναλλακτικές απαντήσεις που δεν αντανακλούν τη γνώμη τους.

Όσα αναφέρθηκαν παραπάνω αποτελούν ένα γενικό πλαίσιο για το σχεδιασμό του ερωτηματολογίου πριν ξεκινήσει η καταγραφή των ερωτήσεων. Θα πρέπει να τονιστεί ότι κάθε έρευνα παρουσιάζει τα δικά της προβλήματα δυσκολίες και ιδιαιτερότητες. Δυστυχώς δεν υπάρχουν επιστημονικά αποδεκτοί κανόνες που να καθοδηγούν τους ερευνητές στο τέλειο ερωτηματολόγιο. Οι γνώσεις που υπάρχουν προκύπτουν από το αποτέλεσμα αναρίθμητων διαδοχικών προσεγγίσεων (Trial and Error, Μάλλιαρης Π. 2001).

Για το λόγο αυτό κρίνεται απαραίτητο να προηγηθεί ένας προέλεγχος με τη διεξαγωγή μιας δοκιμαστικής έρευνας σε μικρό ποσοστό ερωτηθέντων με σκοπό τον έλεγχο της εγκυρότητας και της αντιπροσωπευτικότητας του ερωτηματολογίου.

Μετά τη διαδικασία αυτή και σύμφωνα με τα αποτελέσματα του προελέγχου δημιουργείται το **τελικό** ερωτηματολόγιο λαμβάνοντας επιπλέον υπόψη και τη χρονική διάρκεια για την συμπλήρωσή του την οποία πρέπει να γνωρίζει προκαταβολικά ο ερωτώμενος (Oppenheim A.N 1966).

8.4.4 Τρόποι συμπλήρωσης ερωτηματολογίου

Υπάρχουν τέσσερις τρόποι συμπλήρωσης ενός ερωτηματολογίου: με προσωπική συνέντευξη, ταχυδρομικά, τηλεφωνικά και ηλεκτρονικά (Bird D.K. et al. 2008, Ackroyd S. et al. 1992, Λελάκης Γ. 1992, Μάλλιαρης Π. 2001).

Παρατίθενται επιγραμματικά τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα για κάθε μία από τις τέσσερις μεθόδους συμπλήρωσης των ερωτηματολογίων.

Προσωπική συνέντευξη

- Είναι ακριβός και χρονοβόρος τρόπος συμπλήρωσης γιατί γίνεται με επισκέψεις στο χώρο και τη χρονική στιγμή που επιθυμεί το πρόσωπο που θα συμμετάσχει στην έρευνα
- Η παρουσία αυτού που ερωτά μπορεί να επηρεάσει κάποιες απαντήσεις
- Δίνει ποιοτικά καλύτερες πληροφορίες
- Δίνει ποσοτικά περισσότερες πληροφορίες
- Η ζωντανή επικοινωνία, και κυρίως η σωστή διαχείριση της σχέσης ερευνητή –ερωτώμενου από τον ίδιο τον ερευνητή επιτρέπει και στα δύο μέρη να πάρουν και να δώσουν, αντίστοιχα, καλύτερες και περισσότερες πληροφορίες

μέσω της διευκρίνησης, υποβοήθησης, παρατήρησης κλπ Σε μία τέτοιας μορφής συνέντευξη ο ερωτώμενος λειτουργεί ως ρεπόρτερ τις ίδιες του της ζωής.

- Επιτυγχάνεται υψηλός βαθμός συμμετοχής
- Υπάρχει η δυνατότητα να εξεταστούν άτομα που δεν μπορούν να διαβάσουν ή να γράψουν ή να δουν

Ταχυδρομικά

- Χαμηλό κόστος
- Έχει το χαμηλότερο ποσοστό συμμετοχής
- Δίνει τη δυνατότητα συμπλήρωσης ανώνυμου ερωτηματολογίου
- Χρειάζεται μεγάλη προσοχή στα στάδια της διαδικασίας της προετοιμασίας γιατί χωρίς τη ζωντανή επικοινωνία δεν διευκολύνεται η διαδικασία ερώτησης-απάντησης
- Με την απουσία αυτού που ερωτά αποφεύγονται οι επιρροές στις απαντήσεις
- Προβλήματα στην ανεύρεση σωστών ταχυδρομικών διευθύνσεων

Τηλεφωνικά

- Το κόστος κυμαίνεται μεταξύ του της προσωπικής συνέντευξης και της ταχυδρομικής συμπλήρωσης
- Αριθμός συμπληρωμένων ερωτηματολογίων ούτε υψηλός (προσωπική συνέντευξη) ούτε χαμηλός (ταχυδρομική συμπλήρωση)
- Ευκολότερη προετοιμασία διότι υπάρχει σε κάποιο βαθμό η ζωντανή επικοινωνία
- Με την παρουσία αυτού που ερωτά επηρεάζονται σε κάποιο βαθμό οι απαντήσεις
- Περιορίζεται ο αριθμός αυτών που ερωτούνται διότι τα ερωτηματολόγια απευθύνονται μόνο σε αυτούς που έχουν τηλέφωνο ή βρίσκονται στο τηλέφωνο και το σηκώνουν
- Οι τηλεφωνικές έρευνες γίνονται όλο και περισσότερο μη δημοφιλείς στο κοινό

Ηλεκτρονικά

- Το κόστος είναι ανάλογο με εκείνου της τηλεφωνικής συμπλήρωσης ίσως και χαμηλότερο
- Συγκινεί τους λάτρεις της υψηλής τεχνολογίας
- Μπορεί να απαντηθεί σε χρόνο που βολεύει τον ερωτώμενο
- Δημιουργεί το πρόβλημα του περιορισμού αυτών που ερωτώνται διότι απευθύνεται σε άτομα που κατέχουν τα κατάλληλα μέσα επικοινωνίας δηλαδή άτομα που ΔΕΝ αντιπροσωπεύουν το μέσο όρο
- Η επιτυχημένη επικοινωνία προϋποθέτει και την επίλυση καθαρά τεχνικών προβλημάτων λογισμικού μετάδοσης ελέγχου κλπ

ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ ΣΤΟ ΔΗΜΟ ΚΗΦΙΣΙΑΣ

9.1 Στόχος

Στόχος της παρούσας μελέτης είναι να διερευνήσουμε και να αποτιμήσουμε την αντίληψη της σεισμικής διακινδύνευσης των κατοίκων σε συνδυασμό με τη διερεύνηση του βαθμού ετοιμότητας των νοικοκυριών σε περίπτωση σεισμού που αποτελεί παράγοντα εκτίμησης της τρωτότητας του νοικοκυριού.

Με βάση όσα αναφέραμε η κοινωνική φυσιογνωμία του ερευνώμενου πληθυσμού προσδιορίζεται, στην έρευνα αυτή, με άξονα αναφοράς τον εκπρόσωπο του νοικοκυριού, αλλά και το ίδιο το νοικοκυριό. Για το λόγο αυτό επιλέξαμε να ρωτήσουμε μόνο ενήλικες.

9.1.2 Πεδίο Έρευνας

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε στη Δημοτική Ενότητα Κηφισιάς την οποία θα αποκαλούμε στη συνέχεια, χάριν συντομίας, **Κηφισιά**.

9.1.3 Χρόνος διεξαγωγής της Έρευνας

Ο αρχικός στόχος ήταν Απρίλιος – Ιούνιος 2011 αλλά παρατάθηκε μέχρι τέλος Ιουλίου 2011 προκειμένου να συμπληρωθεί ικανοποιητικός αριθμός ερωτηματολογίων.

9.2 Βιβλιογραφική ανασκόπηση

Από τη βιβλιογραφική ανασκόπηση συγκεντρώσαμε πρωτογενή στοιχεία από προηγούμενες έρευνες σχετικά με την αποτίμηση της **αντίληψης της διακινδύνευσης** από φυσικές καταστροφές και διαπιστώσαμε ότι τα ερωτηματολόγια είναι από τα πλέον δημοφιλή και θεμελιώδη εργαλεία για την απόκτηση πληροφοριών σε σχέση με τη γνώση και την αντίληψη του κοινού σε

θέματα που αφορούν σε φυσικές καταστροφές. Μέσω των ερωτηματολογίων οι ερευνητές αναζητούν πληροφορίες για πλήθος παραγόντων όπως η εμπειρία του παρελθόντος, η προσωπικότητα, οι αξίες, η γνώση, η κοινωνική κατάσταση και η ενημέρωση.

Τις τελευταίες δεκαετίες χρησιμοποιούνται με όλο και αυξανόμενη συχνότητα για το σκοπό αυτό διότι μπορούν να δώσουν πολύτιμες πληροφορίες στους οργανισμούς χάραξης των στρατηγικών διαχείρισης και αντιμετώπισης φυσικών καταστροφών.

Στην πολύ ενδιαφέρουσα μελέτη του ο Bird D.K. (2009) συγκέντρωσε πληροφορίες από την ανασκόπηση 46 μελετών από το 1996 έως 2008 που αναφέρονται σε δημοσιεύσεις αναφορικά με την αντίληψη διακινδύνευσης σε σχέση με φυσικές καταστροφές. Μελέτησε τον σχεδιασμό των ερωτηματολογίων και την μεθοδολογία της έρευνας και πρότεινε τη δημιουργία ενός προτύπου στο οποίο θα περιγράφονται αναλυτικά τόσο ο σχεδιασμός των ερωτηματολογίων όσο και η μεθοδολογία της έρευνας προκειμένου να εξάγονται συγκρίσιμα αποτελέσματα σε παρόμοιες μελέτες ανεξάρτητα από τον τόπο και το χρόνο της διεξαγωγής της έρευνας.

Στον πίνακα 9.1 καταγράφονται αναλυτικά τα αποτελέσματα της βιβλιογραφικής ανασκόπησης από την οποία αντλήσαμε τις πληροφορίες για τον καθορισμό των θεματικών αξόνων της έρευνάς μας. Η καταγραφή γίνεται με χρονολογική σειρά, αναφέρονται το αντικείμενο, οι θεματικοί άξονες και ο τρόπος διεξαγωγής της έρευνας.

Πίνακας 9.1 Βιβλιογραφική ανασκόπηση	
Earthquake hazard awareness and mitigative action: A case study of two communities <i>Επίπεδο ετοιμότητας και ενέργειες μετριασμού επιπτώσεων σε σχέση με το σεισμικό κίνδυνο (έρευνα σε 2 δήμους)</i>	Καναδάς
1. Γνώση πάνω στο κίνδυνο 2. Αντίληψη διακινδύνευσης • Ανησυχία • Ενημερότητα, εκπαίδευση, ασκήσεις ετοιμότητας	

• Ετοιμότητα στο σπίτι 3. Δημογραφικά χαρακτηριστικά/ πληροφορίες <i>Carnrite C.L. (1996)</i>	
Measuring community awareness and preparedness for emergencies <i>Διερεύνηση ενημερότητας και ετοιμότητας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης μέσω της αντίληψης διακινδύνευσης σε επίπεδο δήμου</i> 1. Γνώση του κινδύνου 2. Συμπεριφορά / στάση ως προς τη διακινδύνευση 3. Προσωπική εμπειρία σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης 4. Ενημερότητα 5. Ικανότητα ετοιμότητας και μετριασμού επιπτώσεων 6. Δημογραφικά / κοινωνικά χαρακτηριστικά <i>Enders J. (2001)</i>	Αυστραλία
Influence of social demographic characteristics and past earthquake experience on earthquake risk perception <i>Διερεύνηση αντίληψης διακινδύνευσης με <u>υποθετικό σενάριο</u> εκδήλωσης ισχυρού σεισμού και εκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων σχετικά με:</i> 1. Θάνατο 2. Τραυματισμό 3. Οικονομικές απώλειες 4. Ζημιές σε κτίρια 5. Αποδιοργάνωση στη τοπική κοινωνία 6. Πιθανότητα εκδήλωσης σεισμικού γεγονότος <i>Wachtendorf T. (2002)</i>	Η.Π.Α,
<i>Κοινωνικές και ψυχολογικές επιπτώσεις των σεισμών του 1999 στους κατοίκους του λεκανοπεδίου της Πρωτεύουσας: Η περίπτωση του Ιλίου (2001)</i> 1. Κοινωνικές επιπτώσεις – Στεγαστικές συνθήκες πριν και μετά το σεισμό 2. Ψυχολογικές επιπτώσεις – Ψυχοκοινωνική ταυτότητα και τραυματικές εμπειρίες- Πρώτες αντιδράσεις και συμπεριφορές μετά το σεισμό <u>ΠΟΙΟΤΙΚΗ ΕΡΕΥΝΑ</u> <i>Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ)</i>	Αττική

Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) (2003) Τελική έκθεση	
Perception of hazard and risk on Santorini Διερεύνηση τρωτότητας -Ηφαιστειακός κίνδυνος 1. Γνώση 2. Ενημέρωση 3. Αντίληψη 4. Δημογραφικά χαρακτηριστικά / Πληροφορίες Dominey-Howes D., Minos-Minopoulos D.(2004)	Σαντορίνη Ελλάς
Earthquake risk perception in Bucharest, Romania Διερεύνηση αντίληψης σεισμικής διακινδύνευσης 1. Αντίληψη διακινδύνευσης - Υποθετικό σενάριο - Πιθανές απώλειες - Εμπιστοσύνη /προσδοκία για υποστήριξη ή βοήθεια από τις αρχές 2. Επίπεδο εξοικείωσης με την σεισμική διακινδύνευση - Εκπαίδευση – Μετριασμός επιπτώσεων 3. Δημογραφικά χαρακτηριστικά / Πληροφορίες Armas I. (2006)	Ρουμανία
Household Natural Hazards Preparedness Ετοιμότητα νοικοκυριών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης 1. Γνώση πάνω σε φυσικούς κινδύνους 2. Ετοιμότητα 3. Ενημέρωση -Ενέργειες για μετριασμό διακινδύνευσης 4. Ετοιμότητα Τοπικών Αρχών 5. Δημογραφικά χαρακτηριστικά / πληροφορίες Oregon Natural Hazards Workgroup, Community Service Center, University of Oregon, (2007) http://www.oregonshowcase.org	Η.Π.Α

Study on risk perception concerning housing safety against earthquakes - Μελέτη αντίληψης σεισμικής διακινδύνευσης σχετικά με τις κατασκευές 1. Γνώση του κινδύνου 2. Αντίληψη διακινδύνευσης 3. Ενέργειες για μετριασμό επιπτώσεων σε σχέση με τις κατασκευές 4. Δημογραφικά χαρακτηριστικά / προσωπικές πληροφορίες <i>Okazaki K. et al (2007)</i> http://www.ipred-iisee.org/IPRED2/abstractbook.pdf	Ιαπωνία Τουρκία Η.Π.Α. Νεπάλ Ινδονησία
Αποτίμηση της αντισεισμικής συνείδησης και συμπεριφοράς των μαθητών Γ' γυμνασίου στο νομό Αττικής. 1. Γνώση του κινδύνου 2. Προσωπική εμπειρία στο κίνδυνο 3. Μέτρα προστασίας πριν-κατά τη διάρκεια και μετά το σεισμό 4. Ετοιμότητα στο σχολικό περιβάλλον 5. Δημογραφικά χαρακτηριστικά / πληροφορίες <i>Κέρπελης Π.(2008)</i>	Ελλάδα
An exploratory study on perceptions of seismic risk and mitigation in two districts of Istanbul Διερεύνηση αντίληψης σεισμικής διακινδύνευσης και μετριασμού των επιπτώσεων σε 2 περιοχές της Κωνσταντινούπολης. Η έρευνα επικεντρώνεται περισσότερο στις κατασκευές. 1. Αντίληψη κινδύνου και διακινδύνευσης • Υποθετικό σενάριο • Ανησυχία • Ενημέρωση για προστασία (προσωπική,κατασκευές) • Σχέση τοπικού πληθυσμού με Δημόσιες Αρχές 2. Δημογραφικά / Πληροφορίες για τις περιοχές και τα νοικοκυριά	Τουρκία

Eraybar K. et al (2009) http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1467-7717.2009.01115.x/abstrac	
The use of questionnaires for acquiring information on public perception of natural hazards and risk mitigation- a review of current knowledge and practice <i>Χρήση ερωτηματολογίων για την συλλογή πληροφοριών για την αντίληψη και το μετριασμό διακινδύνευσης σε σχέση με φυσικούς κινδύνους</i> Έρευνα σε τουριστική περιοχή σε τουρίστες και σε άτομα που ασχολούνται με τον τουρισμό. <u>Κύριος στόχος η μεθοδολογία της έρευνας</u> 1. Γνώση του κινδύνου 2. Αντίληψη διακινδύνευσης 3. Συμπεριφορά, ετοιμότητα, αντίδραση 4. Δημογραφικά χαρακτηριστικά / πληροφορίες Bird D.K.(2009)	Ισλανδία
Public perception of flood hazard and flood risk in Iceland <i>Μελέτη αντίληψης κινδύνου και διακινδύνευσης σε σχέση με το πλημμυρικό κίνδυνο</i> 1. Γνώση / Ενημέρωση πάνω σε προηγούμενη εκδήλωση του φαινομένου 2. Εμπειρία από προηγούμενα συμβάντα 3. Εκτίμηση διακινδύνευσης 4. Ενημέρωση για μέτρα προστασίας 5. Ανησυχία 6. Δημογραφικά χαρακτηριστικά / Πληροφορίες Pagneux E. et al.(2010)	Ισλανδία
Analysis on public earthquake risk perception: Based on questionnaire <i>Ανάλυση αντίληψης της σεισμικής διακινδύνευσης με τη χρήση ερωτηματολογίων</i> 1. Προσωπική γνώση και ενημερότητα σεισμικού κινδύνου 2. Ενημερότητα πάνω σε θέματα πρόληψης, μετριασμού επιπτώσεων,	Κίνα

ασκήσεις ετοιμότητας 3. Ετοιμότητα στο σπίτι, χώρο εργασίας 4. Τρόπος αντίδρασης και ενέργειες σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης 5. Απαίτηση για πρόληψη και μετριασμό δυσμενών επιπτώσεων 6. Δημογραφικά χαρακτηριστικά / Πληροφορίες <i>Yang S.et al.(2010)</i>	
People living under threat of volcanic hazard in southern Iceland: vulnerability and risk perception <i>Τρωτότητα και αντίληψη διακινδύνευσης σε σχέση με τον ηφαιστειακό κίνδυνο</i> 1. Γνώση πάνω στο κίνδυνο 2. Ετοιμότητα 3. Υποθετικό σενάριο -Τρόπος αντίδρασης κατά τη πρόβλεψη εκδήλωσης του φαινομένου 4. Δημογραφικά χαρακτηριστικά / Πληροφορίες <i>Johannesdottir G et al.(2010)</i>	Ισλανδία
Στα «Δημογραφικά χαρακτηριστικά / Πληροφορίες» αναφέρονται κυρίως : Ηλικία, γένος, εισόδημα, είδος κατοικίας, ιδιοκτησιακό καθεστώς, απασχόληση, μόρφωση, οικογενειακή κατάσταση, σύνθεση οικογένειας, χρόνος διαμονής στη περιοχή	

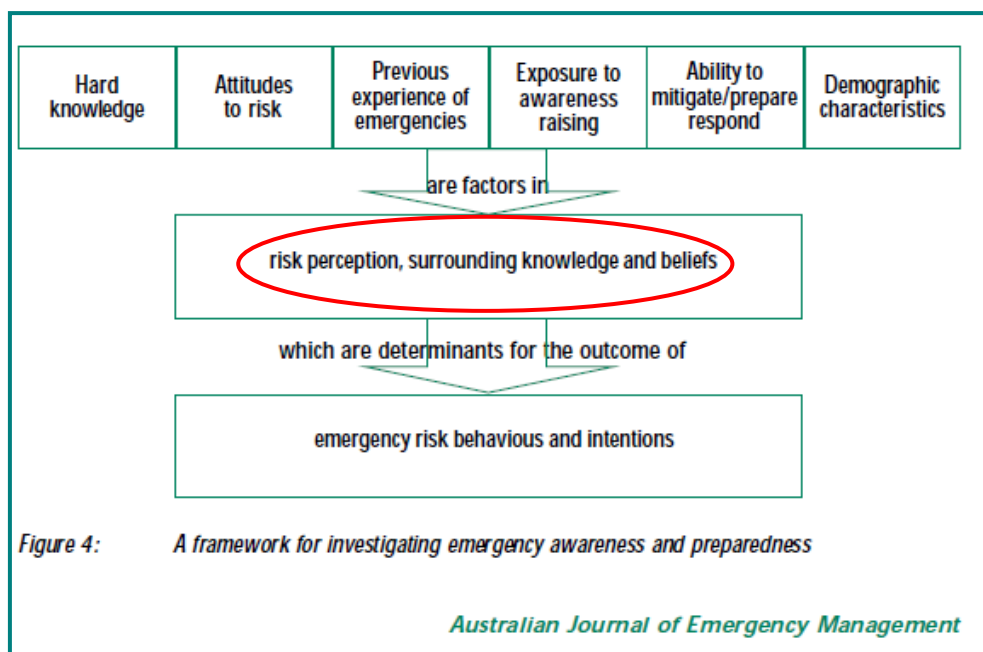
9.2.1 Θεματικοί άξονες της έρευνας

Από την μελέτη της βιβλιογραφικής ανασκόπησης, η οποία παρουσιάζεται και συνοπτικά στον Πίνακα 9.2 επελέγησαν οι παρακάτω κοινοί παράγοντες, οι οποίοι και θα αποτελέσουν την θεματολογία στην παρούσα έρευνα :

- Γνώση για τον κίνδυνο
- Προσωπική εμπειρία
- Αντίληψη διακινδύνευσης μέσω εκτίμησης της ανησυχίας και των επιπτώσεων σε ένα υποθετικό σενάριο εκδήλωσης του φυσικού φαινομένου

- Εκπαίδευση, Ετοιμότητα
- Ενημερότητα για τρόπο προστασίας και λήψη μέτρων προστασίας
- Δημογραφικά χαρακτηριστικά και γενικές πληροφορίες για το πρόσωπο

Η συνοπτική απεικόνιση τους παρουσιάζεται επίσης πολύ παραστατικά στο σχήμα της εικόνας 9.1 που παρουσιάζεται σε αντίστοιχη έρευνα στην Αυστραλία με τίτλο «*Διερεύνηση ενημερότητας και ετοιμότητας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης μέσω της αντίληψης διακινδύνευσης σε επίπεδο δήμου*» (Enders J. 2001)

Εικ. 9.1 Παράγοντες εκτίμησης αντίληψης διακινδύνευσης (Enders J. 2001)

Πίνακας 9.2 Συνοπτική παρουσίαση βιβλιογραφικής ανασκόπησης

ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΧΩΡΑ	ΓΝΩΣΗ	ΕΜΠΕΙΡΙΑ	ΑΝΗΣΥΧΙΑ	ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΠΡΟΛΗΨΗ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ	ΥΠΟΘΕΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ	ΤΟΠΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΚΟΙΝΟ	ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΣΕΙΣΜΟΣ	ΚΑΝΑΔΑΣ	•		•	•	•	•			•	Carnrite C.L. (1996)	Επίπεδο ετοιμότητας και ενέργειες μετριασμού επιπτώσεων σε σχέση με το σεισμικό κίνδυνο (έρευνα σε 2 δήμους)
ΣΥΝΟΛΟ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ	•	•	•	•		•			•	Enders J. (2001)	Διερεύνηση ενημερότητας και ετοιμότητας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης μέσω της αντίληψης διακινδύνευσης σε επίπεδο δήμου
ΣΕΙΣΜΟΣ	Η.Π.Α.							•		•	Wachtendorf T. (2002)	Διερεύνηση αντίληψης διακινδύνευσης με <u>υποθετικό σενάριο</u> εκδήλωσης ισχυρού σεισμού και εκτίμηση των πιθανών επιπτώσεων
ΗΦΑΙΣΤΕΙΑΚΗ ΕΚΡΗΞΗ	ΕΛΛΑΣ	•	•		•			•	•	•	Dominey-Howes D. et al (2004)	Διερεύνηση τρωτότητας -Ηφαιστειακός κίνδυνος
ΣΕΙΣΜΟΣ	ΡΟΥΜΑΝΙΑ					•		•	•	•	Armas I. (2006)	Διερεύνηση αντίληψης σεισμικής διακινδύνευσης
ΣΥΝΟΛΟ ΚΙΝΔΥΝΩΝ	Η.Π.Α.	•			•		•		•	•	University of Oregon, (2007)	Ετοιμότητα νοικοκυριών σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης
ΣΕΙΣΜΟΣ	ΙΑΠΩΝΙΑ ΤΟΥΡΚΙΑ Η.Π.Α. ΝΕΠΑΛ ΙΝΔΟΝΗΣΙΑ	•	•				•	•	•	•	Okazaki K. et al (2007)	Έρευνα αντίληψης σεισμικής διακινδύνευσης σχετικά με τις κατασκευές
ΣΕΙΣΜΟΣ	ΕΛΛΑΣ	•	•			•	•			•	Κέρπελης Π.(2008)	Αποτίμηση της αντισεισμικής συνείδησης και συμπεριφοράς των μαθητών Γ΄ γυμνασίου στο νομό Αττικής.

Πίνακας 9.2 Συνοπτική παρουσίαση βιβλιογραφικής ανασκόπησης

ΚΙΝΔΥΝΟΣ	ΧΩΡΑ	ΓΝΩΣΗ	ΕΜΠΕΙΡΙΑ	ΑΝΗΣΥΧΙΑ	ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑ	ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	ΠΡΟΛΗΨΗ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ	ΥΠΟΘΕΤΙΚΟ ΣΕΝΑΡΙΟ ΕΚΤΙΜΗΣΗ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ	ΤΟΠΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΚΟΙΝΟ	ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΗ ΑΝΑΦΟΡΑ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
ΣΕΙΣΜΟΣ	ΤΟΥΡΚΙΑ			•	•			•	•	•	Eraybar K. et al (2009)	Διερεύνηση αντίληψης σεισμικής διακινδύνευσης και μετριασμού των επιπτώσεων σε 2 περιοχές της Κωνσταντινούπολης
ΗΦΑΙΣΤΕΙΑΚΗ ΕΚΡΗΞΗ	ΙΣΛΑΝΔΙΑ	•			•	•		•	•	•	Bird D.K.(2009)	Χρήση ερωτηματολογίων για την συλλογή πληροφοριών για την αντίληψη και το μετριασμό διακινδύνευσης σε σχέση με φυσικούς κινδύνους <u>Κύριος στόχος η μεθοδολογία της έρευνας</u>
ΠΛΗΜΜΥΡΑ	ΙΣΛΑΝΔΙΑ	•	•	•	•	•		•		•	Pagneux E. et al.(2010)	Μελέτη αντίληψης κινδύνου και διακινδύνευσης σε σχέση με το πλημμυρικό κίνδυνο
ΣΕΙΣΜΟΣ	ΚΙΝΑ	•			•		•		•	•	Yang S.et al.(2010)	Ανάλυση αντίληψης της σεισμικής διακινδύνευσης σε ομάδα φοιτητών
ΗΦΑΙΣΤΕΙΑΚΗ ΕΚΡΗΞΗ	ΙΣΛΑΝΔΙΑ	•					•	•		•	Johannesdottir G et al.(2010)	Τρωτότητα και αντίληψη διακινδύνευσης σε σχέση με τον ηφαιστειακό κίνδυνο
ΣΕΙΣΜΟΣ	ΕΛΛΑΣ		•	•						•	ΟΑΣΠ, ΕΚΚΕ (2003)	Κοινωνικές και ψυχολογικές επιπτώσεις των σεισμών του 1999 στους κατοίκους του λεκανοπεδίου της Πρωτεύουσας: Η περίπτωση του Ιλίου (2001)
ΠΑΡΟΥΣΑ ΕΡΕΥΝΑ ΚΙΝΔΥΝΟΣ : ΣΕΙΣΜΟΣ		•	•	•	•	•	•	•	•	•		Διερεύνηση αντίληψης σεισμικής διακινδύνευσης των κατοίκων και ετοιμότητας των νοικοκυριών σε περίπτωση σεισμού

9.3 Σχεδιασμός ερωτηματολογίου

Ένας βασικός παράγοντας είναι το μέγεθος του ερωτηματολογίου και ο χρόνος που θα χρειαστεί για να απαντηθεί. Ο βασικός κανόνας είναι ότι ένα ερωτηματολόγιο πρέπει να περιέχει τόσες ερωτήσεις όσες είναι απαραίτητες για τη πλήρη κάλυψη του θέματος και ταυτόχρονα όσο το δυνατόν λιγότερες σε αριθμό (Sarantakos S. 2005).

Σε σχέση με το χρόνο συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου η διάρκεια της μισής ώρας (30') θεωρείται στις κοινωνικές επιστήμες ως η πλέον ενδεδειγμένη και ταυτόχρονα ως η maximum επιτρεπτή (ΕΚΚΕ 2003).

Στην παρούσα έρευνα ο στόχος ήταν ο χρόνος συμπλήρωσης να μην υπερβαίνει τα είκοσι λεπτά (20') ώστε ο συνολικός χρόνος που θα διαθέσει ο ερωτώμενος να μην υπερβαίνει τη μισή ώρα.

Το ερωτηματολόγιο που σχεδιάστηκε για τη συγκεκριμένη έρευνα περιλαμβάνει συνδυασμό «κλειστών» (ποσοτικές) και «ανοιχτών» (ποιοτικές) ερωτήσεων προκειμένου να διερευνηθούν οι παράγοντες που αναφέρθηκαν παραπάνω ώστε να συγκεντρωθούν πληροφορίες για την αντίληψη της σεισμικής διακινδύνευσης είτε άμεσα είτε έμμεσα μέσω της τρωτότητας και της ικανότητας του τοπικού πληθυσμού.

Ο συνδυασμός κλειστών και ανοικτών ερωτήσεων στοχεύει αφενός σε εύκολα μετρήσιμα αποτελέσματα αφετέρου την σε βάθος διερεύνηση του θέματος της έρευνας μέσω των γνώσεων και της προσωπικής εμπειρίας του συμμετέχοντος.

9.3.1 Ενότητες ερωτήσεων ερωτηματολογίου

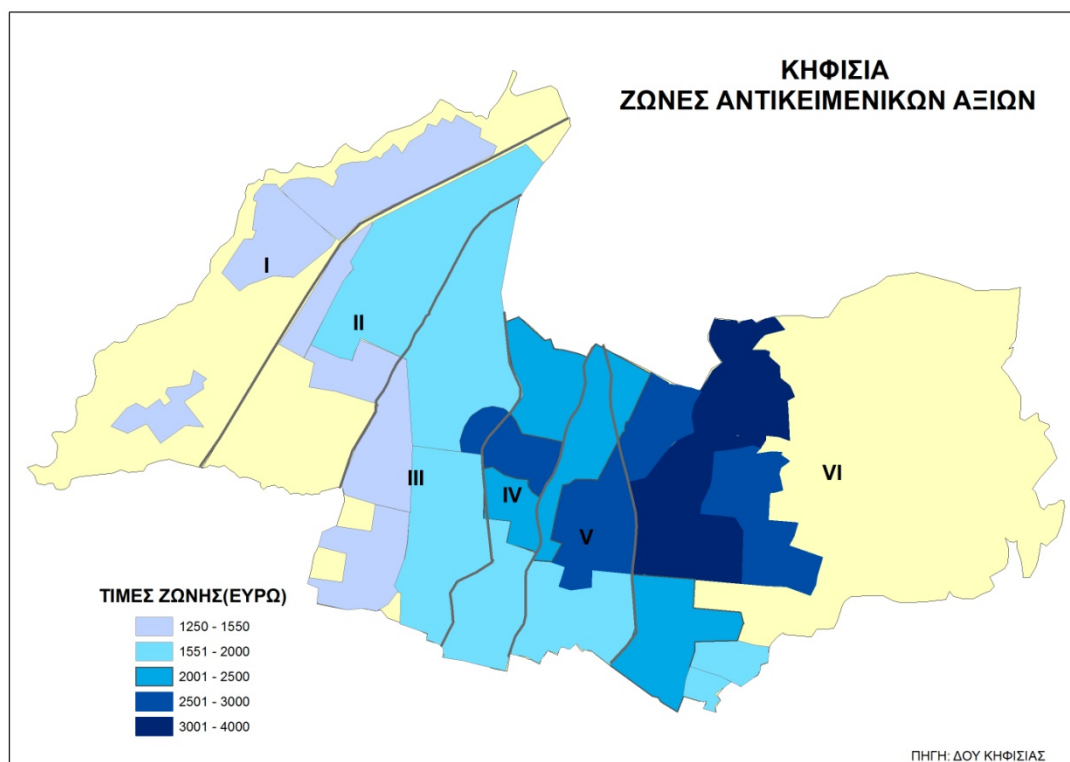
Με βάση τους θεματικούς άξονες της έρευνας το ερωτηματολόγιο αποτελείται από πέντε (5) ενότητες ερωτήσεων με την ακόλουθη θεματολογία:

Α. Δημογραφικά χαρακτηριστικά και πληροφορίες για το πρόσωπο και το νοικοκυριό

Προκειμένου να προσδιορίσουμε τα κοινωνικά χαρακτηριστικά του εκπρόσωπου και του νοικοκυριού χρησιμοποιήθηκαν οι εντελώς απαραίτητες κοινωνικές μεταβλητές- φύλλο, ηλικία, επίπεδο εκπαίδευσης και σύνθεση νοικοκυριού.

Παρότι τα οικονομικά χαρακτηριστικά του νοικοκυριού είναι σημαντικός παράγοντας στην αντίληψη διακινδύνευσης σκόπιμα δεν συμπεριελήφθησαν ερωτήσεις σχετικά με εισοδήματα. Κατά κανόνα αντιμετωπίζονται ως προσωπικά δεδομένα οπότε η ερώτηση πιθανόν να ενοχλήσει και να δημιουργήσει αρνητικό κλίμα.

Μία έμμεση λύση στο θέμα αυτό, λαμβάνοντας υπόψη και τη μεγάλη κοινωνική διαστρωμάτωση που υπάρχει στην περιοχή, ήταν η αποτύπωση στο χάρτη της περιοχής των ζωνών με διαφορετικές αντικειμενικές αξίες.

Εικ. 9.1 Ζώνες αντικειμενικών αξιών στην περιοχή μελέτης

Οι υπόλοιπες ερωτήσεις στοχεύουν στη συγκέντρωση πληροφοριών για τον εκπρόσωπο του νοικοκυριού και το νοικοκυριό: χρόνος διαμονής στη περιοχή, αιτιολόγηση επιλογής της περιοχής ως τόπο διαμονής, χρονολογία κατασκευής της κατοικίας τους, ιδιοκτησιακό καθεστώς και αν το πρόσωπο που απαντά έχει την ευθύνη παιδιού ή παιδιών που πηγαίνουν σχολείο.

Β. Προσωπική γνώση και εμπειρία για το σεισμό

Στην ενότητα αυτή γίνεται εκτίμηση της γνώσης και της εμπειρίας του ερωτώμενου σε σχέση με το σεισμό άμεσα, μέσω προσωπικών βιωμάτων και έμμεσα μέσω τρίτων.

Παράλληλα συλλέγονται πληροφορίες και για το νοικοκυριό στις περιπτώσεις εκείνες που υπήρξε διαταραχή της οικογενειακής ζωής μετά από ένα σεισμό.

Στην προσπάθεια να συγκεντρωθούν όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες η ερώτηση που σχετίζεται με τα προσωπικά βιώματα ήταν ανοικτή.

Γ. Αντίληψη Διακινδύνευσης

Στην ενότητα αυτή το σύνολο των ερωτήσεων στοχεύει στη γενικότερη άποψη του ατόμου πάνω στο θέμα της έρευνας.

Η ερώτηση που σχετίζεται με τις επιπτώσεις σε ένα «υποθετικό σενάριο εκδήλωσης σεισμού» είναι ανοικτή προκειμένου να ιεραρχηθεί η σπουδαιότητα των επιπτώσεων. Εξίσου ενδιαφέρον είναι να καταγραφούν και μη αναμενόμενες απαντήσεις.

Δ. Ενημερότητα

Στην ενότητα αυτή οι ερωτήσεις στοχεύουν μόνο στο άτομο που απαντά και χωρίζονται σε τέσσερις υποενότητες:

- Δ1. Προσωπική ενημερότητα
- Δ2. Δραστηριότητες ενημερότητας
- Δ3. Ασκήσεις ετοιμότητας
- Δ4. Σχέδιο Εκτάκτων Αναγκών του Δήμου

Στην ενότητα αυτή οι δύο (2) ανοικτές ερωτήσεις αφορούν:

- στους λόγους για τους οποίους κάποιοι ΔΕΝ επιθυμούν να ενημερωθούν
- στους λόγους για τους οποίους κάποιοι ΔΕΝ πιστεύουν στην χρησιμότητα ενός Σχεδίου Εκτάκτων Αναγκών του Δήμου

Ε. Ετοιμότητα

Στην τελευταία ενότητα οι ερωτήσεις στοχεύουν κυρίως στο νοικοκυριό όσον αφορά στην προετοιμασία και την ετοιμότητα σε περίπτωση σεισμού.

9.4 Τρόπος συμπλήρωσης ερωτηματολογίου

Η πραγματοποίηση της έρευνας βασίστηκε στη μέθοδο της προσωπικής συνέντευξης με δομημένο ερωτηματολόγιο. Με τον τρόπο αυτό ο ερωτώμενος απαντά σε προκαθορισμένες ερωτήσεις, οι οποίες έχουν συγκεκριμένο αριθμό, σειρά και περιεχόμενο προκειμένου να λάβουμε συγκρίσιμα αποτελέσματα (Ackroyd S. et al. 1992).

Επιπλέον μειώνεται η πιθανότητα μερικής ή ολικής άρνησης απάντησης ή ανακριβούς απάντησης με συνέπεια την πλημμελή συμπλήρωση του ερωτηματολογίου και την πιθανή απόρριψή του.

9.5 Προσδιορισμός αντιπροσωπευτικού δείγματος

Η επιλογή του δείγματος στηρίχτηκε στη βάση των στοιχείων της απογραφής του 2001 που πραγματοποιήθηκε η ΕΣΥΕ.

Δεδομένου ότι η έρευνα θα διενεργείτο από ένα άτομο έπρεπε να καλυφθούν οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

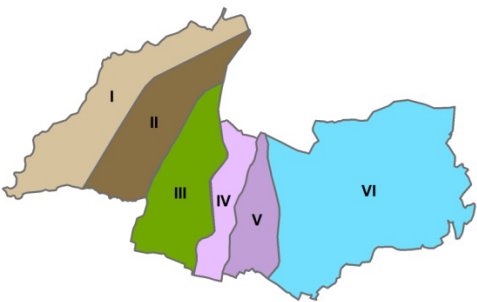
- Επιλογή του μικρότερου αποδεκτού αντιπροσωπευτικού δείγματος του τοπικού πληθυσμού προκειμένου να είναι μπορεί να πραγματοποιηθεί η έρευνα από ένα άτομο και να ολοκληρωθεί σε εύλογο χρονικό διάστημα.
- Βασική αρχή, κατά τη διεξαγωγή της επιτόπιας έρευνας, ήταν να μην επισκεφθούμε πάνω από μία φορά κάθε ερωτώμενο κάτοικο αφενός διότι επιβαρύνεται σημαντικά η έρευνα σε χρόνο και αφετέρου διότι η πραγματοποίηση κοινωνικών ερευνών μέσω ερωτηματολογίων αντιμετωπίζει συχνά το πρόβλημα της κόπωσης των κατοίκων λόγω των πολλών ερευνών αγοράς που πραγματοποιούνται (ΕΚΚΕ 2003).
- Επίτευξη υψηλού βαθμού συμμετοχής στην έρευνα λόγω του μικρού δείγματος
- Αποφυγή άρνησης απάντησης (μερικής ή ολικής) ή ανακριβούς απάντησης το οποίο μπορεί να συνεπάγεται πλημμελή συμπλήρωση του ερωτηματολογίου και κατά συνέπεια την απόρριψή του από την έρευνα

Με όσα αναφέρθηκαν παραπάνω και με το σκεπτικό ότι στην έρευνα αυτή κινούμεθα με άξονα αναφοράς όχι μόνο τον εκπρόσωπο του νοικοκυριού, αλλά και το ίδιο το νοικοκυριό επελέγη **δείγμα 150 νοικοκυριών** από ένα σύνολο 15488 δηλαδή ποσοστό $\approx 1\%$.

Για την καλύτερη δυνατή αντιπροσώπευση προχωρήσαμε σε δειγματοληψία κατά ομάδες (cluster sampling). Με τη χρήση του προγράμματος Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών GIS, η Κηφισιά χωρίστηκε σε έξι (6) τομείς με βάση πέντε (5) κύριους οδικούς άξονες: Εθνική Οδός Αθηνών-Θεσσαλονίκης, Γεωργίου Λύρα, Τατοΐου, Λεωφόρος Κηφισίας και Χαριλάου Τρικούπη (βλ. Κεφ.3 §3.5 Δόμηση).

Στον πίνακα 9.3 αναφέρουμε το συνολικό αριθμό των νοικοκυριών ανά τομέα όπως επίσης και το αντιπροσωπευτικό δείγμα ανά τομέα.

Πίνακας 9.3 Επιλογή αντιπροσωπευτικού δείγματος			
ΤΟΜΕΑΣ		ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΑ ΕΣΥΕ 2001	ΔΕΙΓΜΑ
I	ΟΡΙΟ ΔΗΜΟΥ ΕΘΝ. ΟΔΟΣ	843	8
II	ΕΘΝ. ΟΔΟΣ Γ.ΛΥΡΑ	1933	19
III	Γ. ΛΥΡΑ ΤΑΤΟΪΟΥ	4755	46
IV	ΤΑΤΟΪΟΥ ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ	2000	19
V	ΛΕΩΦ. ΚΗΦΙΣΙΑΣ Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ	2552	25
VI	Χ. ΤΡΙΚΟΥΠΗ ΟΡΙΟ ΔΗΜΟΥ	3405	33
ΣΥΝΟΛΟ		15488	150

9.6 Πιλοτική Έρευνα

Η πιλοτική έρευνα αποσκοπεί στον έλεγχο της δομής, στον εντοπισμό τυχόν ατελειών ή ελλείψεων στο σχεδιασμό του ερωτηματολογίου, στην εκτίμηση του απαιτούμενου

χρόνου για τη συμπλήρωσή του και στο προσδιορισμό τυχόν δυσκολιών στην κατανόηση των ερωτήσεων.

Η πιλοτική έρευνα πραγματοποιήθηκε από 23-31 Μαρτίου 2011 και η οριστική μορφοποίηση του ερωτηματολογίου (Παράρτημα Ι) προέκυψε κατόπιν συμπλήρωσης 12 ερωτηματολογίων, μετά από προσωπική συνέντευξη σε κατοίκους της περιοχής. Ο χρόνος συμπλήρωσης του ερωτηματολογίου δεν ξεπέρασε τα είκοσι λεπτά (20') σε καμία από τις 12 περιπτώσεις.

Κατά την οριστική μορφοποίηση υπήρξαν μικρές αλλαγές κυρίως με την προσθήκη επιλογών απαντήσεων που δεν είχαν προβλεφθεί. Επειδή δεν υπήρξαν ουσιαστικές αλλαγές οι απαντήσεις των 11 ερωτηματολογίων ενσωματώθηκαν στο τελικό δείγμα. Ο λόγος που **δεν συμπεριελήφθη** ένα ερωτηματολόγιο οφείλεται στο ότι το άτομο που απάντησε ήταν κάτοικος του Δημοτικού Διαμερίσματος Ν. Ερυθραίας το οποίο ανήκει μεν στο Δήμο Κηφισιάς αλλά όχι στο πεδίο της έρευνας. Το γεγονός αυτό βοήθησε στην κυρίως έρευνα στο να ελέγχεται και να διασφαλίζεται εξ αρχής ότι ο ερωτώμενος είναι κάτοικος Κηφισιάς.

9.7 Επεξεργασία πρωτογενών δεδομένων

Στη χρονική περίοδο των τεσσάρων μηνών που διήρκεσε η έρευνα στη Κηφισιά ερωτήθηκαν συνολικά 147 άτομα. Μετά την ολοκλήρωση της έρευνας ακολούθησε η επεξεργασία των αποτελεσμάτων για την εισαγωγή των δεδομένων στο πρόγραμμα SPSS.

Τα αποτελέσματα της έρευνας, μετά την επεξεργασία μέσω του προγράμματος SPSS, δόθηκαν σε πρώτη φάση αναλυτικά ανά τομέα (split areas). Στη συνέχεια προχωρήσαμε στη μείωση του αριθμού των τομέων από 6 σε 4 που προέκυψαν από τη συνένωση των τομέων Ι&ΙΙ και των τομέων ΙV&V. Μέσω του προγράμματος SPSS παρουσιάζονται εκ νέου τα αποτελέσματα για τους (4) πλέον τομείς (consolidated areas).

Στο Παράρτημα ΙΙ παρατίθενται αναλυτικά οι πίνακες των αποτελεσμάτων και για τις δύο περιπτώσεις (split & consolidated areas).

Οι λόγοι που μας οδήγησαν στην μείωση του αριθμού των τομέων από 6 σε 4 είναι:

- η ομοιογένεια των τομέων που επελέγησαν (βλ. Κεφ.3 §3.5 Δόμηση),
- η διασπορά του δείγματος
- και η καλύτερη εποπτική εικόνα των αποτελεσμάτων.

Τα αναλυτικά αποτελέσματα για τους 6 αρχικούς τομείς (split areas) χρησιμοποιήθηκαν στη φάση της αξιολόγησης και ερμηνείας των αποτελεσμάτων της έρευνας κυρίως στις περιπτώσεις σημαντικών διαφοροποιήσεων μεταξύ των τομέων.

Στον πίνακα 9.4 σημειώνονται: ο αρχικός στόχος και ο τελικός αριθμός ατόμων ανά τομέα, καθώς και οι 4 νέοι τομείς που προέκυψαν μετά την συνένωση με τους αντίστοιχους αριθμούς ατόμων.

Πίνακας 9.4 Επεξεργασία πρωτογενών δεδομένων				
TOMEAS Split areas	Αρχικός αριθμός ατόμων (ΣΤΟΧΟΣ)	Τελικός αριθμός ατόμων	ΝΕΟΙ TOMEIS Consolidated areas	Αριθμός ατόμων
I	8	13	I & II	33
II	19	20		
III	46	42	III	42
IV	19	12	IV & V	38
VI	25	26		
VI	33	34	VI	34
ΣΥΝΟΛΟ	150	147		147
TOMEIS ΕΡΕΥΝΑΣ Αναλυτικοί τομείς (split areas)		TOMEIS ΕΡΕΥΝΑΣ Νέοι τομείς (consolidated areas)		

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΕΡΕΥΝΑΣ

10.1 Γενικά

Στο παρόν κεφάλαιο παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της έρευνας σε δύο στάδια:

Στο πρώτο στάδιο παρουσιάζονται αναλυτικά για κάθε ερώτηση ξεχωριστά, σύμφωνα με τη σειρά των ομάδων ερωτήσεων του ερωτηματολογίου (Παράρτημα Ι). Μετά τη στατιστική επεξεργασία των στοιχείων, όπως αυτά προέκυψαν από τα 147 ερωτηματολόγια που τελικά συμπληρώθηκαν, τα αποτελέσματα παρουσιάζονται τόσο συγκεντρωτικά για το σύνολο των 147 ατόμων όσο και μεμονωμένα για τους 4 νέους τομείς για τους λόγους που αναφέραμε στο Κεφάλαιο 9.

Τα αναλυτικά αποτελέσματα για τους 6 αρχικούς τομείς (split areas) χρησιμοποιήθηκαν στη φάση της αξιολόγησης και ερμηνείας των αποτελεσμάτων της έρευνας και γίνεται αναφορά σε αυτά ή τα παρουσιάζουμε σε ορισμένες ερωτήσεις κυρίως στις περιπτώσεις σημαντικών διαφοροποιήσεων μεταξύ των τομέων.

Επιλέξαμε την παρουσίαση με διαγράμματα προκειμένου να διευκολυνθεί ο σχολιασμός ειδικότερα στις περιπτώσεις διαφοροποίησης των αποτελεσμάτων μεταξύ των τομέων στους οποίους χωρίσαμε την περιοχή μελέτης. Τα αριθμητικά αποτελέσματα παρουσιάζονται στρογγυλοποιημένα με τη μορφή ποσοστού επί τοις εκατό (%). Στο Παράρτημα II.1 περιλαμβάνονται αναλυτικά οι πίνακες με τα ακριβή ποσοστά, για κάθε ερώτηση ξεχωριστά, τόσο για τους έξι (6) αρχικούς τομείς όσο και για τους τέσσερις (4) νέους τομείς.

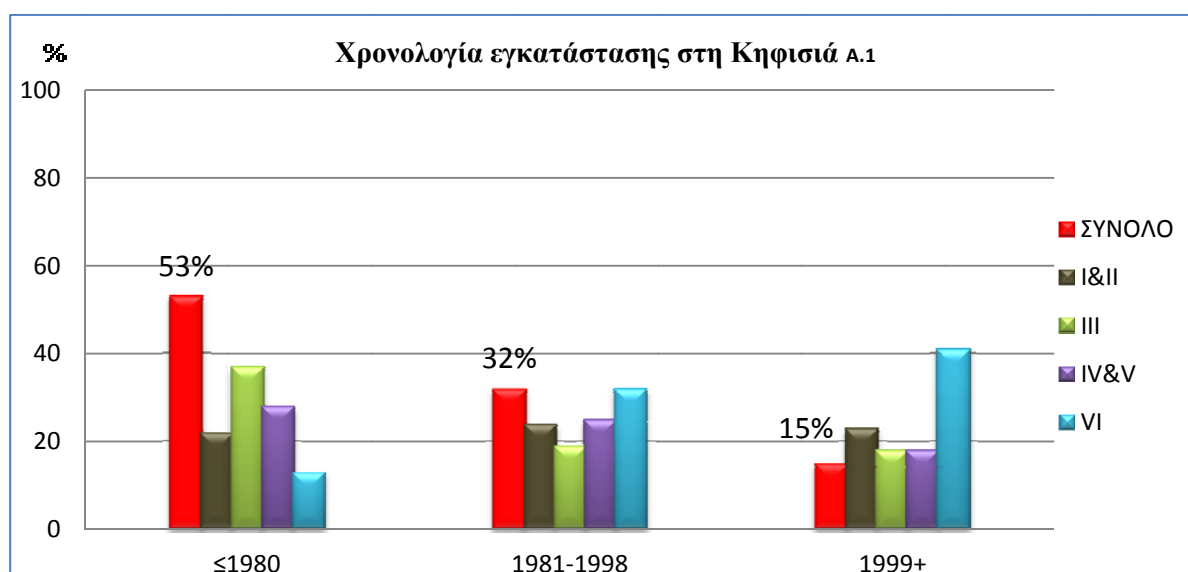
Στο δεύτερο στάδιο προχωρήσαμε συνδυαστικά. Με την επιλογή ποιοτικών και ποσοτικών δεδομένων από τα αποτελέσματα της έρευνας, αναπτύξαμε μία μεθοδολογία (Παράρτημα II.2) υπολογισμού 4 δεικτών που αφορούν στην αξιολόγηση της Αντίληψης Διακινδύνευσης, της Ετοιμότητας, της Ενημερότητας και τέλος, με συνδυασμό των προηγούμενων 3 δεικτών της Κοινωνικής Ικανότητας (Dash B. et al 2004).

10.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά και πληροφορίες για το πρόσωπο και το νοικοκυριό

A1. Πότε εγκατασταθήκατε στο Δήμο Κηφισιάς ?

Με σημεία αναφοράς τους σεισμούς του 1981 και του 1999 παρατηρούμε ότι :

- το 53% των ερωτηθέντων εγκαταστάθηκαν πριν το σεισμό του 1981 – από αυτούς δε το 65% στους τομείς ΙΙΙ,ΙV και V.
- το 85% του συνόλου ήταν ήδη εγκατεστημένο πριν το σεισμό του 1999.
- μετά το 1999 η μεγαλύτερη αύξηση παρατηρείται στο τομέα VI.

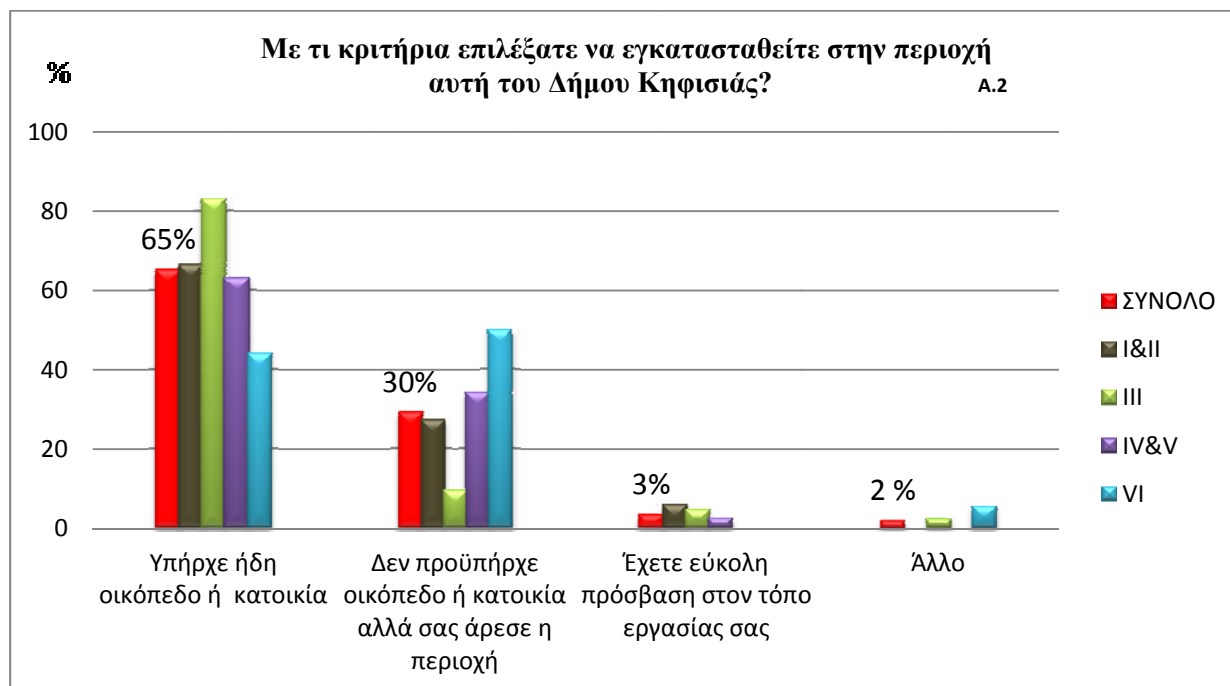

Σχήμα 10. 1

A2. Με τι κριτήρια επιλέξατε να εγκατασταθείτε στην περιοχή αυτή του Δήμου Κηφισιάς?

- Το 65% του συνόλου εγκαταστάθηκε στη Κηφισιά λόγω ύπαρξης ιδιοκτησίας στη περιοχή.
- Στο τομέα ΙΙΙ το 83% είχε ήδη κατοικία ή οικόπεδο
- Στους τομείς Ι, ΙΙ και ΙV, V πάνω από το 60% είχε ήδη κατοικία ή οικόπεδο

- Στο τομέα VI το ποσοστό περιορίζεται στο 44% ενώ αντίστοιχα το ποσοστό επιλογής της περιοχής ανέρχεται στο 50%
- Απάντηση «Άλλο» : οικογενειακοί λόγοι, εύκολη πρόσβαση στο σχολείο των παιδιών

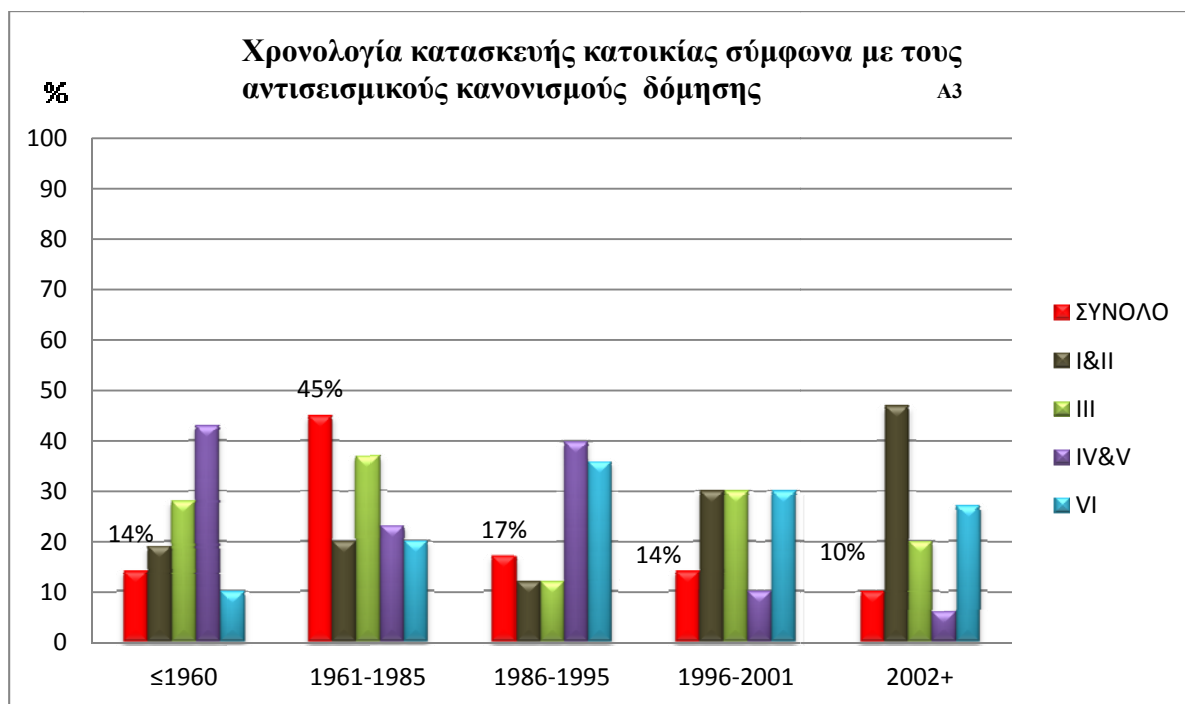

Σχήμα 10. 2

A3. Πότε κτίστηκε η κατοικία σας?

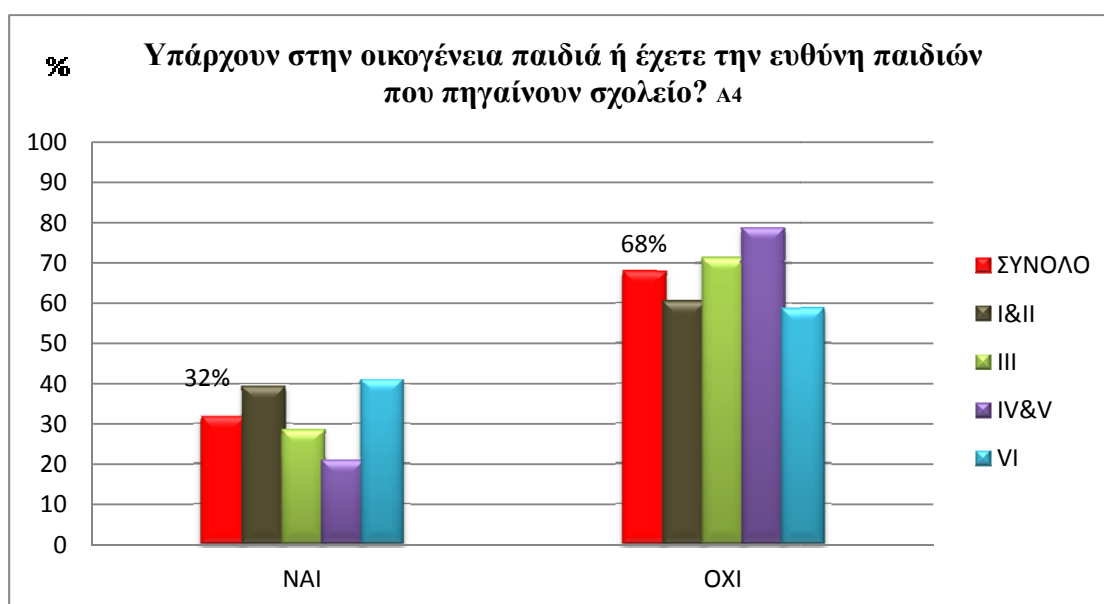
Διαχωρίσαμε τις κατοικίες σύμφωνα με τις χρονολογίες των αντισεισμικών κανονισμών δόμησης – 1960,1985,1995 και 2001 (ΕΑΚ 2000,ΟΑΣΠ Απρίλιος 2001):

- Στο δείγμα μας το 62% (45+17) κτίστηκε την χρονική περίοδο 1961-1995
- Οι παλαιότερες κατασκευές συναντώνται στους τομείς III και IV,V
- Οι νεώτερες κατασκευές συναντώνται στους τομείς I,II και VI

Σχήμα 10. 3

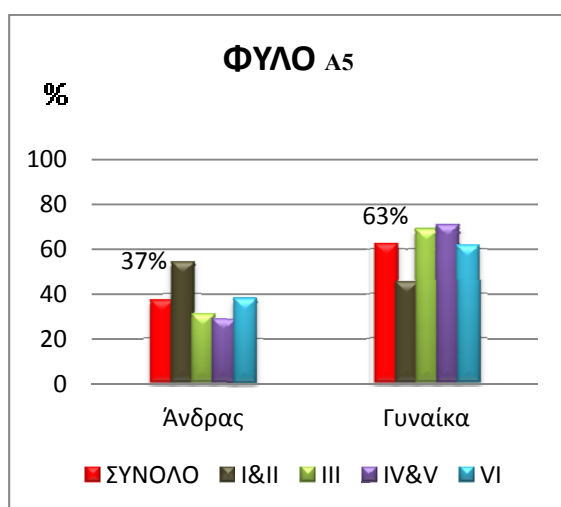
A4. Υπάρχουν στην οικογένεια παιδιά ή έχετε την ευθύνη παιδιών που πηγαίνουν σχολείο? (συνδυάζεται με την ερώτηση E46 -ετοιμότητα)

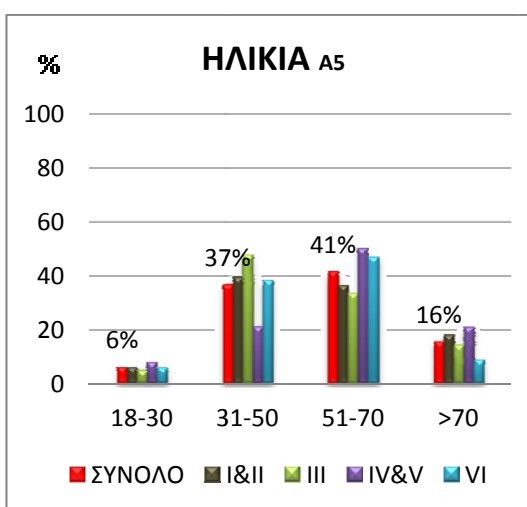
Σχήμα 10. 4

Το 32% του συνόλου των ερωτηθέντων είχε την ευθύνη παιδιών που πηγαίνουν σχολείο. Είναι απαραίτητο να διευκρινίσουμε ότι η ερώτηση δεν απευθύνεται μόνο στους γονείς και τα παιδιά που πηγαίνουν σχολείο δεν είναι απαραίτητο να κατοικούν στο σπίτι του ερωτώμενου. Υπήρξαν περιπτώσεις όπου ο παππούς ή η γιαγιά έπρεπε να συνοδεύσουν ή να παραλάβουν τα παιδιά από το σχολείο.

A5. ΦΥΛΟ & ΗΛΙΚΙΑ

Σχήμα 10. 5

Σχήμα 10. 6

Όπως αποδεικνύεται από τα στοιχεία μας, οι γυναίκες υπερτερούν σημαντικά έναντι των ανδρών: 63% έναντι 37%. Η υπερεκπροσώπηση αυτή των γυναικών οφείλεται, αφενός μεν στο ότι οι γυναίκες ήταν περισσότερο πρόθυμες να συμμετάσχουν στην έρευνα αφετέρου στο γεγονός ότι οι περισσότεροι άνδρες ήταν απασχολημένοι με την εργασία τους αλλά και όπως διαπιστώσαμε, γενικά πιο διστακτικοί στο να συμμετάσχουν.

- Η κατανομή των ηλικιακών ομάδων που συμμετείχαν στην έρευνα έχει ως εξής : 18-30 (6%), 31-50 (37%), 51-70 (41%), > 70 (16%)
- Η αντίστοιχη κατανομή των ηλικιακών ομάδων σύμφωνα με την απογραφή της ΕΣΥΕ του 2001 έχει ως εξής: 18-30 (17%), 31-50 (37%), 51-70 (32%), > 70 (14%)

Παρατηρούμε ότι στο δείγμα μας, η ηλικιακή ομάδα 18-30 δεν εκπροσωπείται ικανοποιητικά και τα ποσοστά που υπολείπονται $\approx 10\%$ μεταφέρθηκαν στην ομάδα 51-70. Τα άτομα από 18-30 ετών είναι βέβαιο ότι δεν έχουν την εμπειρία των σεισμών του 1981 και πιθανότατα λόγω του νεαρού της ηλικίας δεν θα έχουν ακόμη και την ευθύνη δικού τους νοικοκυριού.

A6. Περιοχή κατοικίας

Όπως ήδη αναφέραμε στην επιλογή αντιπροσωπευτικού δείγματος (Κεφ. 9 §9.7) υπήρχε ένας αρχικός στόχος ανά τομέα ο οποίος διαφοροποιήθηκε στην πορεία της έρευνας με τη μεγαλύτερη απόκλιση στο τομέα IV όπου ερωτήθηκαν 12 από 19 άτομα που ήταν ο αρχικός στόχος.

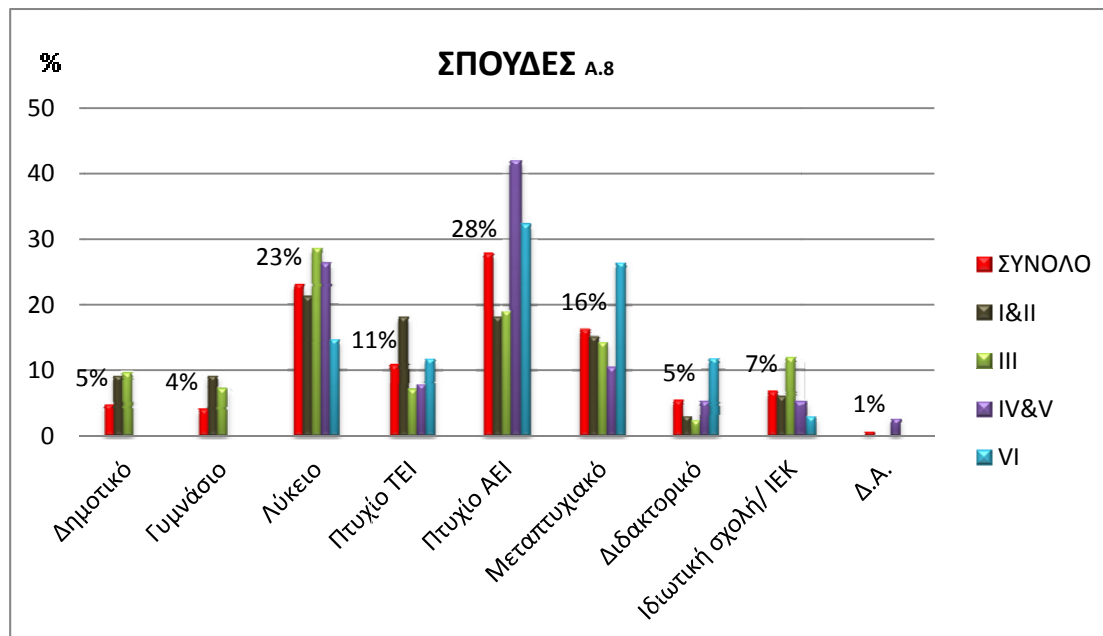
A7. Ιδιοκτησιακό καθεστώς

Αξιοσημείωτο είναι το υψηλό ποσοστό ιδιόκτητης κατοικίας, 88% του συνόλου, το οποίο γενικά είναι χαρακτηριστικό της ελληνικής κοινωνίας (ΕΚΚΕ 2001).

Σχήμα 10. 7

A8. Μορφωτικό επίπεδο (Σπουδές)

Σχήμα 10. 8

Το επίπεδο εκπαίδευσης του ερωτώμενου είναι η μεταβλητή που θα εξετάσαμε στη συνέχεια.

- Όπως φαίνεται, το μεγαλύτερο ποσοστό του συνόλου (28%) συγκεντρώνουν οι πτυχιούχοι ΑΕΙ και έπονται οι απόφοιτοι λυκείου ή εξατάξιου γυμνασίου, με 23%. Ακολουθούν οι κάτοχοι μεταπτυχιακού διπλώματος με ποσοστό 16%.
- Η πλειοψηφία πτυχιούχων ΑΕΙ και κατόχων διπλωμάτων μεταπτυχιακών σπουδών και διδακτορικών καταγράφηκε στους τομείς IV, V και VI.

A9. Σύνθεση νοικοκυριού

Από τα στοιχεία μας, λοιπόν, τεκμηριώνεται ότι τα διμελή, τριμελή και τετραμελή νοικοκυριά αντιπροσωπεύουν το 81% του συνόλου των νοικοκυριών της περιοχής, με ποσοστά που κατανέμονται 42% τα διμελή, 24% τα τριμελή και 15% τα τετραμελή. Τα μονομελή και πενταμελή νοικοκυριά συγκεντρώνουν το 16% και το 3%, αντίστοιχα.

Επιπλέον σε σύνολο 147 νοικοκυριών σημειώνουμε:

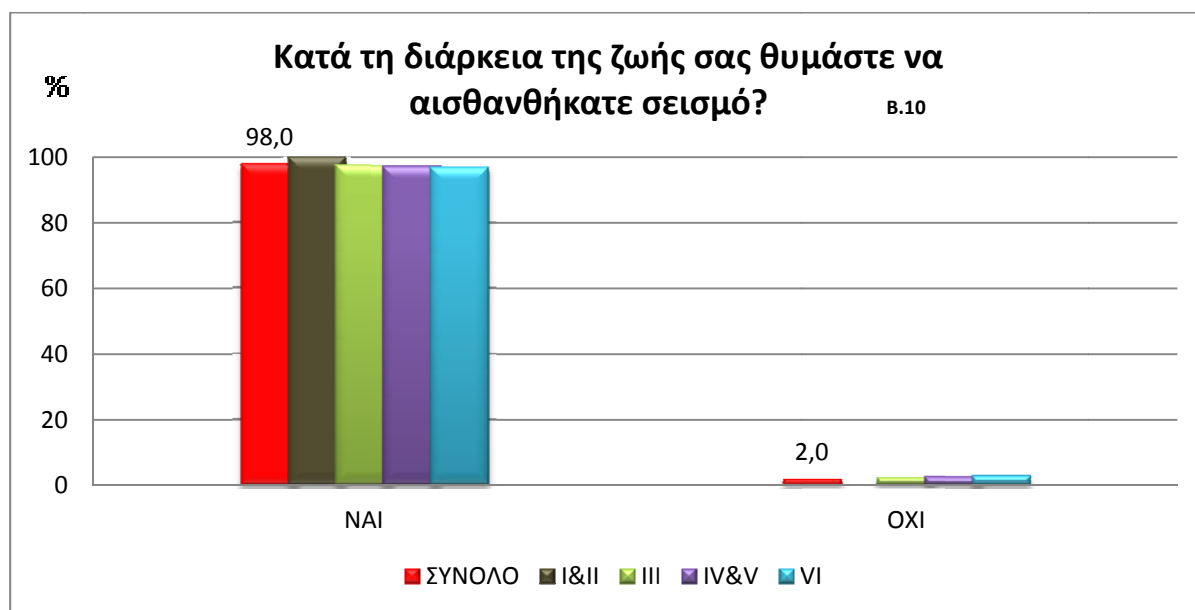
- 99 νοικοκυριά μόνο με ενήλικες
- 23 νοικοκυριά μόνο με 1 ενήλικα και 4 από αυτά με παιδιά
- 27 νοικοκυριά με παιδιά 13-18 ετών
- 18 νοικοκυριά με παιδιά 6-12 ετών
- 9 νοικοκυριά με παιδιά <6 ετών

Θα πρέπει να διευκρινίσουμε ότι οι ηλικιακές ομάδες των παιδιών επελέγησαν με το σκεπτικό της τρωτότητας. Εκτός από τα νοικοκυριά με παιδιά <6 ετών θεωρούμε ότι έχουν αυξημένη τρωτότητα και αυτά με παιδιά 13-18 ετών καθώς σε αυτές τις ηλικίες τα παιδιά κυκλοφορούν μόνα τους και είναι πολύ πιθανόν οι γονείς να μη γνωρίζουν που ακριβώς βρίσκονται.

10.3 Προσωπική γνώση και εμπειρία για το σεισμό

B10. Κατά τη διάρκεια της ζωής σας θυμάστε να αισθανθήκατε σεισμό?

Με την ερώτηση αυτή στοχεύσαμε σε μια ομαλή εισαγωγή στο κυρίως θέμα της έρευνας και φάνηκε ότι λειτούργησε σωστά καθώς όλοι έδειξαν αμέσως ενδιαφέρον και ήταν πολύ πρόθυμοι στο να διηγηθούν τις προσωπικές τους εμπειρίες.

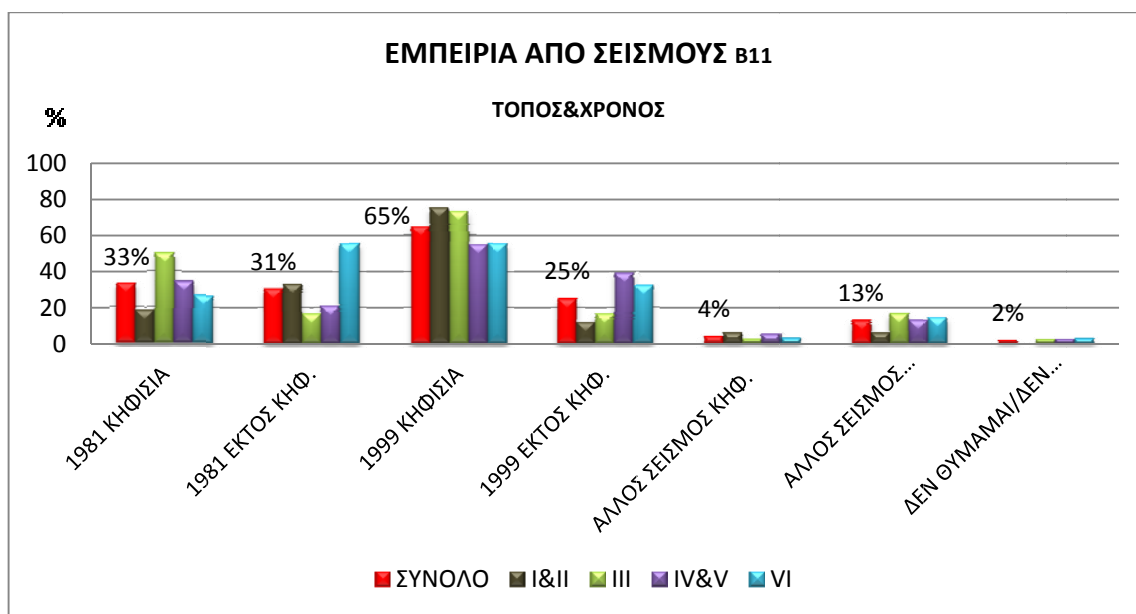

Σχήμα 10. 9

- Η συντριπτική πλειοψηφία των ερωτηθέντων σε ποσοστό 98%, όπως ήταν άλλωστε αναμενόμενο, είχε προσωπική εμπειρία από σεισμό.

B11. Παρακαλούμε σημειώστε ΤΟΠΟ και ΧΡΟΝΟ

Η πλειοψηφία των ατόμων είχε εμπειρία από τους σεισμούς του 1981 και του 1999 σε διαφορετικές όμως περιοχές ο καθένας. Με **τοποθεσία αναφοράς τη Κηφισιά** χωρίσαμε τις απαντήσεις σε ομάδες ανάλογα με το σεισμό και σε συνδυασμό με την περιοχή δηλαδή αν βρέθηκε στην Κηφισιά ή ήταν εκτός Κηφισιάς. Επισημαίνουμε ότι λόγω των πολλαπλών απαντήσεων τα ποσοστά ανά τομέα για την κάθε περίπτωση αναφέρονται στο σύνολο των κατοίκων του κάθε τομέα.

Σχήμα 10. 10

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι:

➤ ΣΥΝΟΛΟ

- Το 64% του συνόλου έχει εμπειρία από το σεισμό του 1981 με ποσοστά που κατανέμονται σχεδόν εξίσου μεταξύ αυτών που ήταν στην Κηφισιά και εκτός Κηφισιάς.

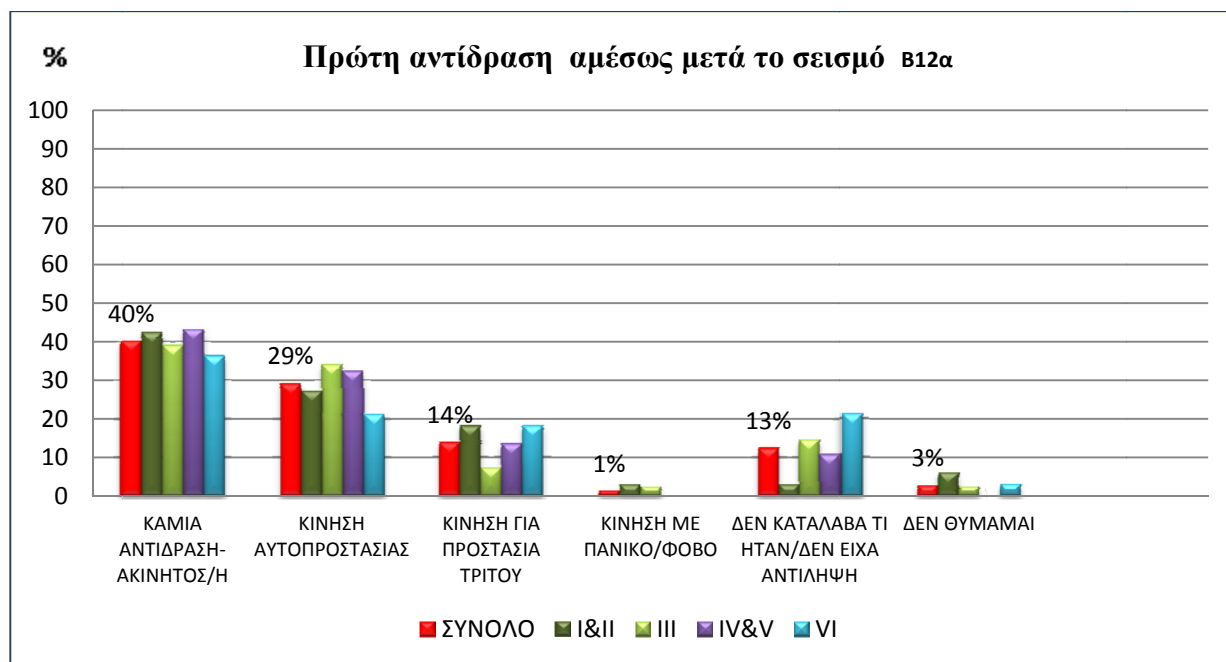
- Το 90% του συνόλου έχει εμπειρία από το σεισμό του 1999 από τους οποίους το 65% βρισκόταν στην Κηφισιά την ώρα του σεισμού.
- Το 23% του συνόλου (34 άτομα) βρέθηκαν στην Κηφισιά την ώρα του σεισμού και στις δύο περιπτώσεις 1981 και 1999 Σημ. Δεν αποτυπώνεται στο διάγραμμα
- Το 13% του συνόλου έχει εμπειρία και από άλλους σεισμούς εντός και εκτός Ελλάδος.

➤ ΤΟΜΕΙΣ

- Το 50% αυτών που κατοικούν στο τομέα III και το 34% αυτών που κατοικούν στους τομείς IV και V ήταν στη Κηφισιά το 1981 την ώρα του σεισμού.
- Το 56% αυτών που κατοικούν στο τομέα VI ήταν εκτός Κηφισιάς το 1981 την ώρα του σεισμού.
- Το 75% αυτών που κατοικούν στους τομείς I,II και III και το 55% αυτών που κατοικούν στους τομείς IV,V και VI ήταν στην Κηφισιά το 1999 την ώρα του σεισμού

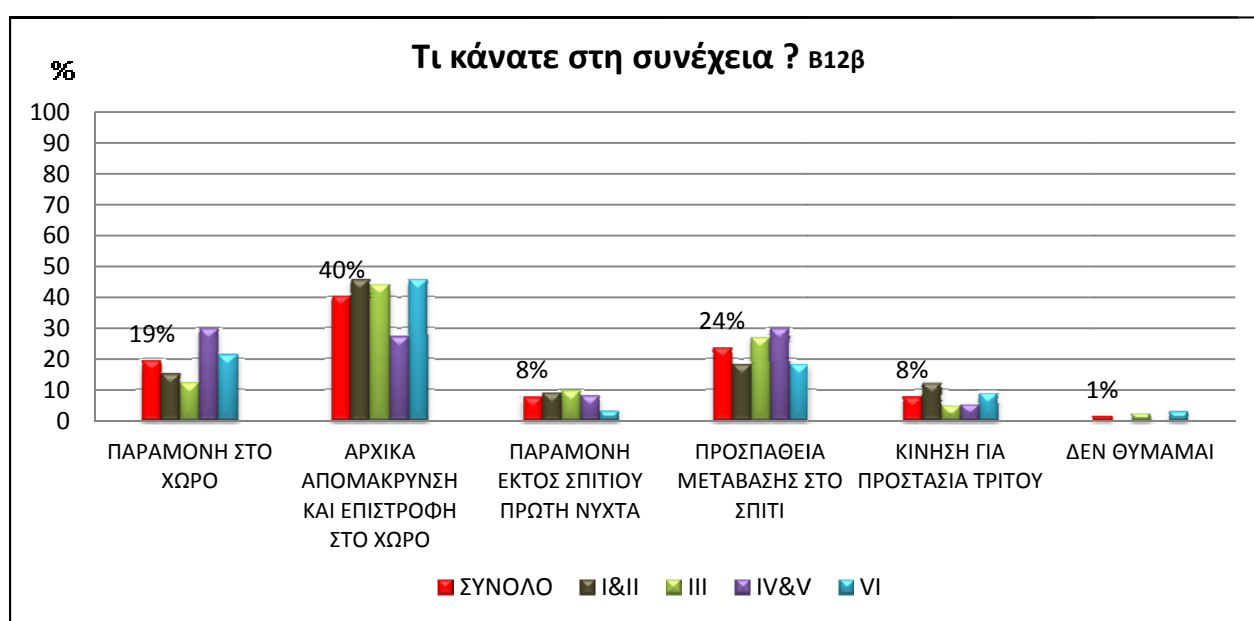
B12. Θυμάστε ποια ήταν η πρώτη αντίδραση αμέσως μετά το σεισμό (δηλαδή τα πρώτα 30 δευτερόλεπτα) και τι κάνατε στη συνέχεια ?

Προκειμένου να συγκεντρώσουμε όσο το δυνατόν περισσότερες πληροφορίες καταγράψαμε τις εμπειρίες των ατόμων από όλους τους σεισμούς που ανέφεραν. Επειδή όμως η έρευνα έδειξε ότι το 90% του συνόλου έχει εμπειρία από το σεισμό του 1999, επιλέξαμε να παρουσιάσουμε τα αποτελέσματα με τις πληροφορίες που αφορούν στο σεισμό του 1999. Για όσους δεν είχαν εμπειρία από το σεισμό του 1999 χρησιμοποιήσαμε τις πληροφορίες που μας έδωσαν για το σεισμό του 1981.

Σχήμα 10. 11

- Το 40% δήλωσε ότι δεν αντέδρασε και παρέμεινε ακίνητος/η
- Το 29% δήλωσε ότι μετακινήθηκε με σκοπό να προφυλαχθεί – κάτω από τραπέζι, πόρτα, δοκάρι ή να τρέξουν προς την πόρτα για να βγουν έξω.
- Το 14% μετακινήθηκε προκειμένου να προστατέψει κάποιον άλλο
- Το 13% δεν κατάλαβε τι συνέβη κυρίως διότι ήταν εν κινήσει. Το γεγονός αυτό είναι χαρακτηριστικό της ώρας που έγινε ο σεισμός το 1999 καθώς ήταν μεσημέρι και ημέρα εργάσιμη.

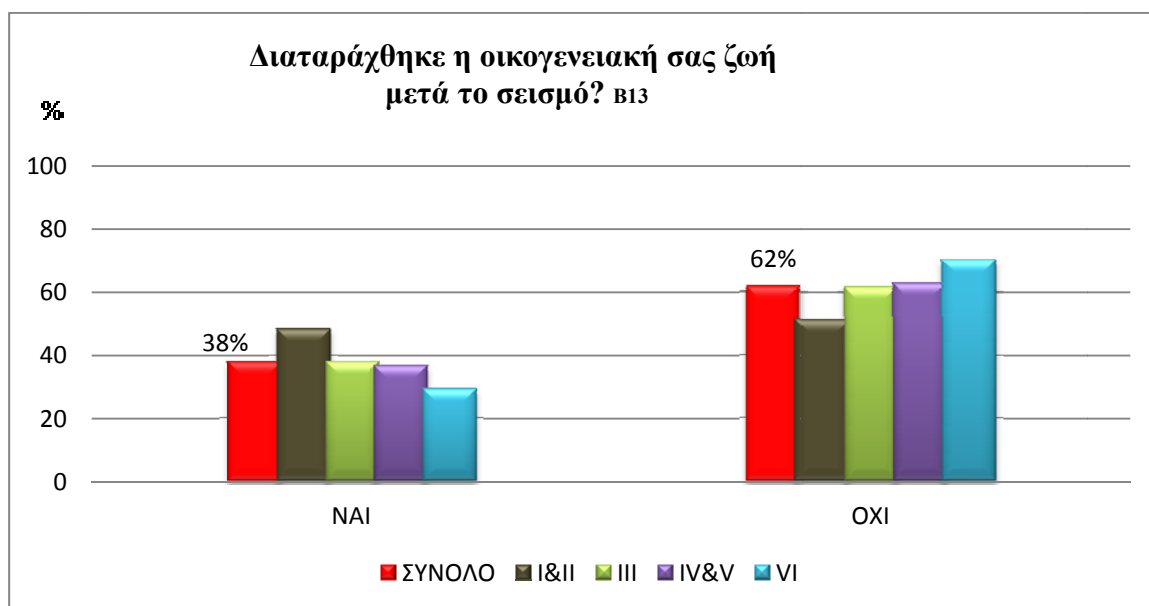
Σχήμα 10. 12

➤ ΣΥΝΟΛΟ

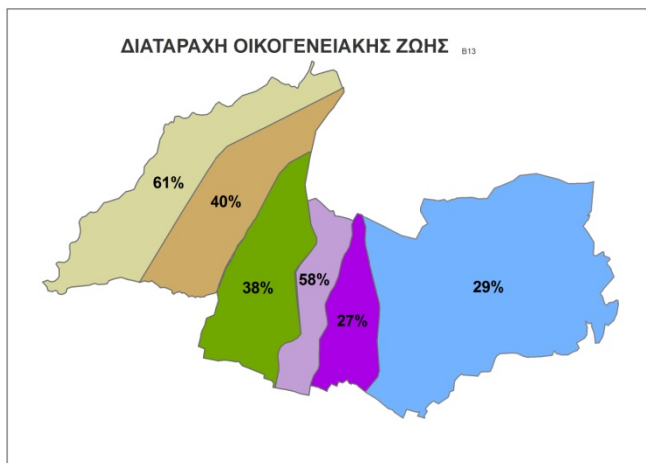
- Το 40% βγήκε αρχικά έξω, παρέμεινε έξω για κάποιο χρονικό διάστημα και στη συνέχεια επέστρεψε στο χώρο που βρισκόταν την ώρα του σεισμού
- Το 24% προσπάθησε να επιστρέψει στο σπίτι του είτε περπατώντας είτε με κάποιο μεταφορικό μέσο
- Το 19% δήλωσε ότι παρέμεινε στο χώρο που βρισκόταν (σπίτι ή εργασία)
- Το 8% μετακινήθηκε για να προστατέψει τρίτο πρόσωπο
- Το 8% δήλωσε ότι παρέμεινε εκτός σπιτιού τουλάχιστον για το πρώτο βράδυ μετά το σεισμό

B13. Διαταράχθηκε η οικογενειακή σας ζωή μετά το σεισμό?

Το 38% του συνόλου απάντησε ότι διαταράχθηκε η οικογενειακή του ζωή μετά το σεισμό. Τα ποσοστά νοικοκυριών αναλυτικά ανά τομέα (split areas) των οποίων η οικογενειακή ζωή επηρεάστηκε μετά από σεισμό απεικονίζονται στην Εικ. 10.2. Τα μεγαλύτερα ποσοστά καταγράφονται στους τομείς I (61%) και IV (58%)

Σχήμα 10. 13

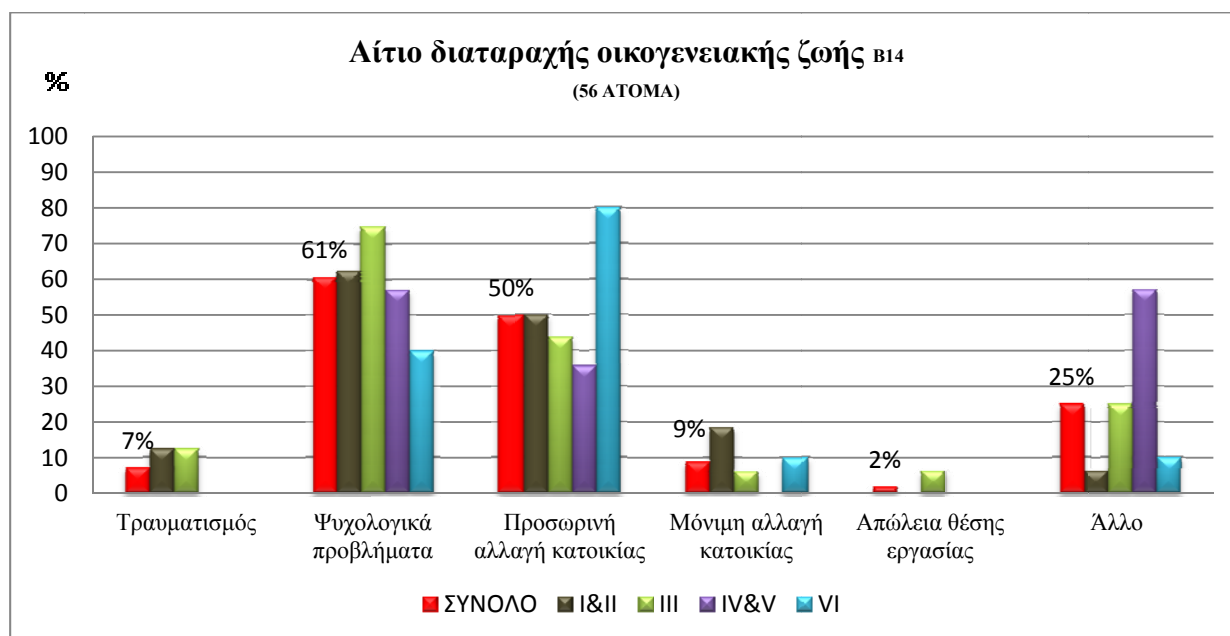

Εικόνα 10.2 Ποσοστά νοικοκυριών ανά τομέα που επηρεάστηκαν μετά από σεισμό

B14. Τι είδους πρόβλημα υπήρξε?

Η ερώτηση αφορά μόνο όσους απάντησαν **ΝΑΙ** στην προηγούμενη ερώτηση (N=56 άτομα).

Επισημαίνουμε ότι λόγω των πολλαπλών απαντήσεων τα ποσοστά ανά τομέα αναφέρονται στο σύνολο των κατοίκων του κάθε τομέα που απάντησαν ΝΑΙ στην προηγούμενη ερώτηση.

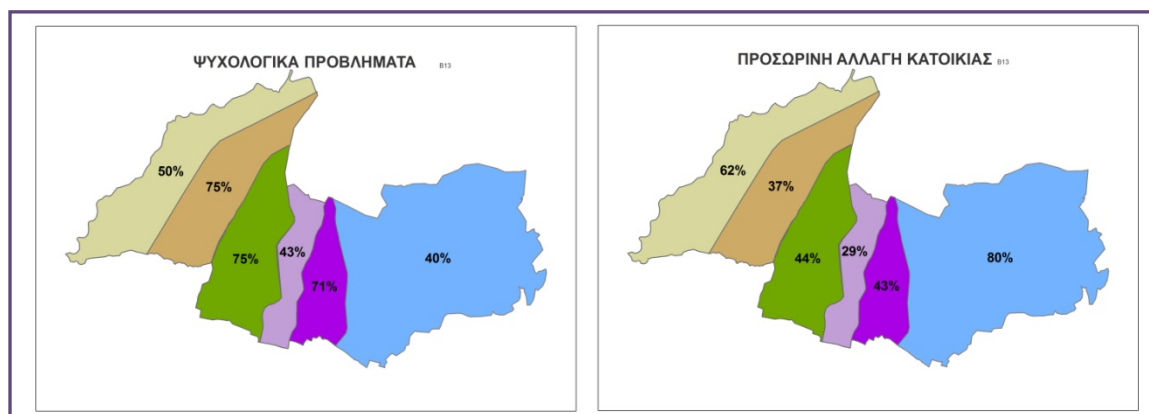
Σχήμα 10. 14

ΣΥΝΟΛΟ

- Το 7% ανέφερε **τραυματισμό** προσωπικό ή μέλους της οικογένειας

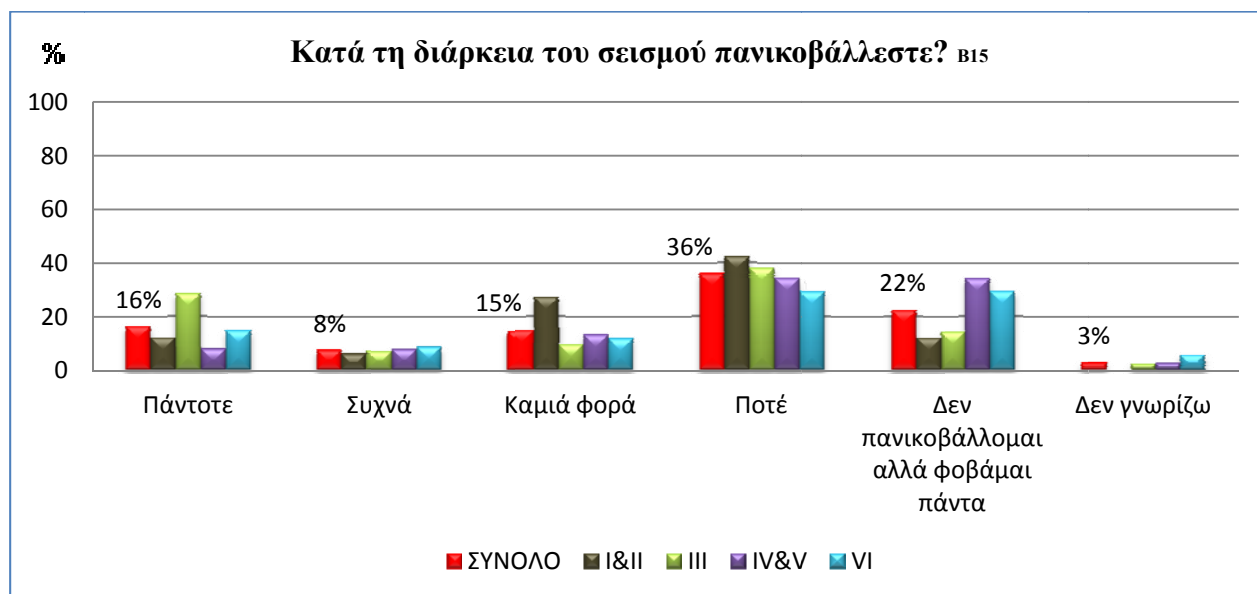
- Το 9% (5 άτομα) δήλωσε ότι υποχρεώθηκε σε **μόνιμη αλλαγή κατοικίας**. Σημειώνουμε ότι τα 2 άτομα που κατοικούσαν εκτός Κηφισιάς αποφάσισαν να μετακομίσουν στην Κηφισιά διότι την θεωρούν ασφαλή περιοχή λόγω αραιής δόμησης, πολλών ελεύθερων χώρων κλπ.
- Το 61% του συνόλου ανέφερε την **εμφάνιση ψυχολογικών προβλημάτων** προσωπικά ή μέλους της οικογένειας
- Το 50% ανέφερε **προσωρινή αλλαγή κατοικίας** είτε λόγω ζημιών είτε για λόγους ψυχολογικούς π.χ. προσωρινή εγκατάσταση σε εξοχική κατοικία όπου αισθάνονταν περισσότερο ασφαλείς
- Το 25% ανέφερε **άλλους λόγους** από τους οποίους οι κυριότεροι ήταν η φιλοξενία συγγενικών ατόμων με προβλήματα υγείας ή προβλήματα στη κατοικία τους και η παραμονή στη κατοικία κατά τη διάρκεια των επισκευών των ζημιών από το σεισμό

Τα ποσοστά ατόμων αναλυτικά ανά τομέα (split areas) τα οποία ανέφεραν την εμφάνιση ψυχολογικών προβλημάτων και προσωρινή αλλαγή κατοικίας μετά από σεισμό απεικονίζονται στην Εικ. 10.3.

Εικ. 10.3 Ποσοστά ατόμων ανά τομέα που δήλωσαν **α.** ψυχολογικά προβλήματα και **β.** προσωρινή αλλαγή κατοικίας

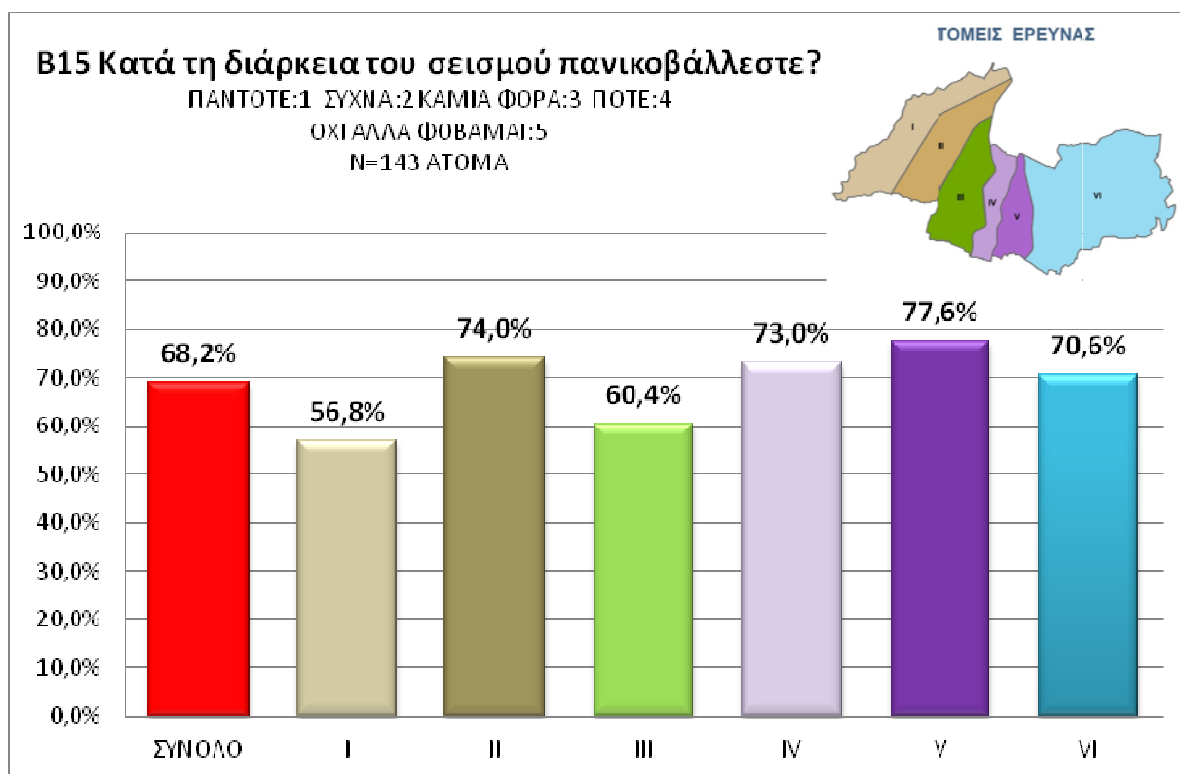
B14. Κατά τη διάρκεια του σεισμού πανικοβάλλεστε?

Σχήμα 10. 15

- Το 36 % του συνόλου δήλωσε ότι **δεν πανικοβάλλεται ποτέ** ενώ το 22% δήλωσε ότι **δεν πανικοβάλλεται ποτέ αλλά φοβάται πάντα**.
- Το 16% του συνόλου δήλωσε ότι **πανικοβάλλεται πάντα** και η συντριπτική πλειοψηφία (90%) είναι γυναίκες.
- Το 15% δήλωσε **καμιά φορά** και ένα 8% δήλωσε **συχνά**.

Στα πλαίσια της προσπάθειας καλύτερης ερμηνείας των αποτελεσμάτων θελήσαμε να προσδιορίσουμε ένα δείκτη για το σύνολο του δείγματος που έδωσε απάντηση (N=143 άτομα) και στη συνέχεια αναλυτικά ανά τομέα βαθμολογώντας τις απαντήσεις από 1 έως 5 ως εξής : πάντοτε=1, συχνά=2, καμιά φορά=3, ποτέ=4, δεν πανικοβάλλομαι αλλά φοβάμαι πάντα=5 (Σχήμα 10.16). Οι δείκτες, παρουσιασμένοι σε ποσοστά (%) προκύπτουν από το άθροισμα της βαθμολογίας για κάθε απάντηση αναλογικά με βάση τα ποσοστά των ατόμων που την επέλεξαν (Παράρτημα II.2).

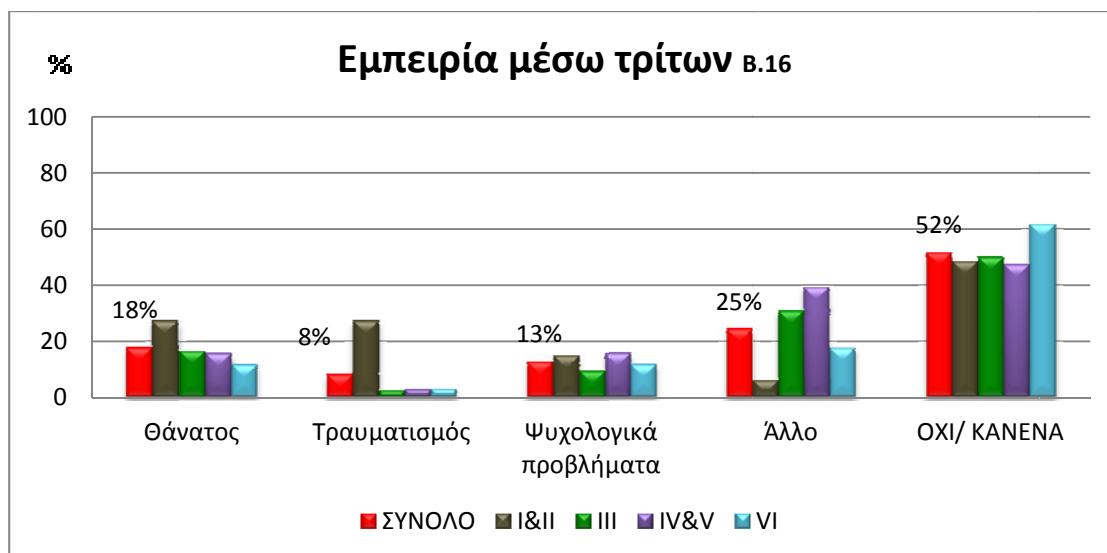

Σχήμα 10. 16 Δείκτες τάσης εκδήλωσης πανικού

Η συνολική εικόνα που αποκομίζουμε μας δείχνει ότι οι κάτοικοι είναι γενικά ψύχραιμοι με μια διαφοροποίηση στον τομέα I όπου ο δείκτης 56,8% δείχνει ένα λιγότερο ψύχραιμο κοινό. Υπενθυμίζουμε ότι στον τομέα αυτό καταγράφηκαν τα σοβαρότερα προβλήματα στο σεισμό του 1999.

B16. Κάποιο συγγενικό ή φιλικό σας πρόσωπο τραυματίστηκε ή υπήρξε θάνατος ή επηρεάστηκε ψυχολογικά ή αντιμετώπισε πρόβλημα μετά από κάποιο σεισμικό γεγονός?

Επισημαίνουμε ότι λόγω των πολλαπλών απαντήσεων τα ποσοστά ανά τομέα αναφέρονται στο σύνολο των κατοίκων του κάθε τομέα.

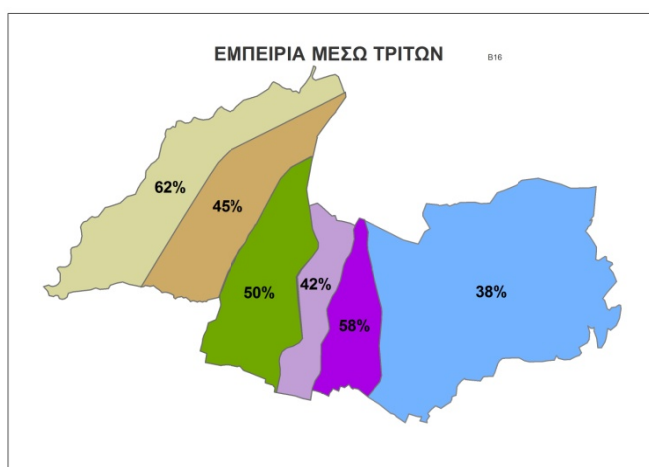
Σχήμα 10. 17

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι:

Σχεδόν το 50% των ατόμων (71 από 147) είχαν εμπειρία μέσω τρίτων σε σχέση με τις επιπτώσεις από σεισμό.

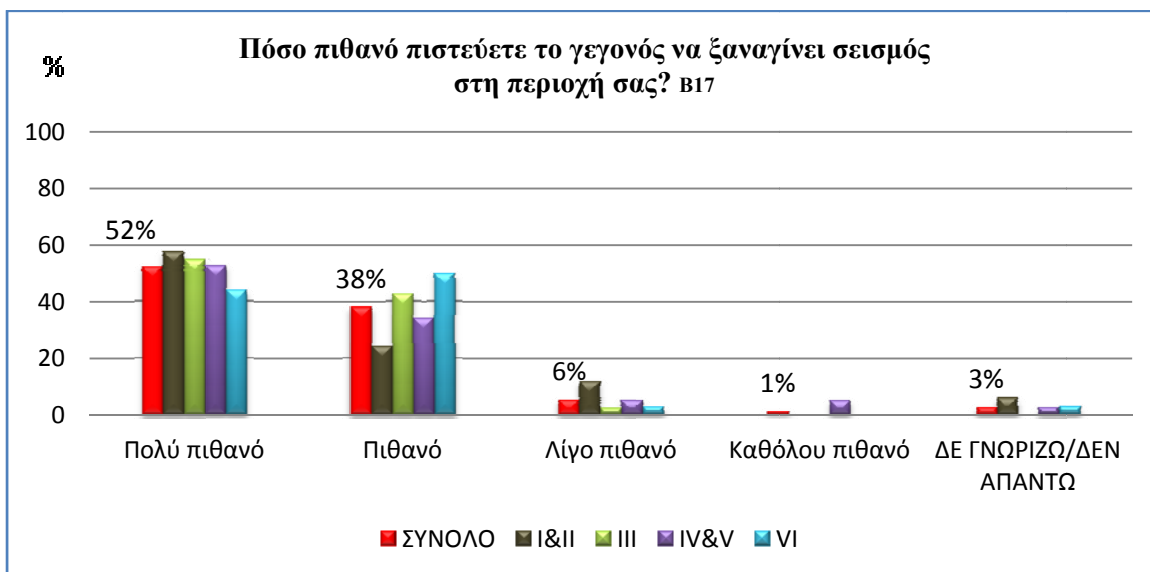
Το 18% του συνόλου ανέφερε ότι γνώριζε άτομα που έχασαν τη ζωή τους κυρίως στο σεισμό του 1999, το 8% ανέφερε τραυματισμό, το 13% ψυχολογικά προβλήματα ενώ το 25% αναφέρθηκε κυρίως σε υλικές ζημιές, οικονομικές ζημιές, προσωρινή ή μόνιμη μεταστέγαση κλπ.

Τα ποσοστά ατόμων αναλυτικά ανά τομέα (split areas) τα οποία δήλωσαν εμπειρία από σεισμό μέσω τρίτων απεικονίζονται στην Εικ. 10.3.

Εικ. 10.4 Ποσοστά ατόμων ανά τομέα που είχαν εμπειρία από σεισμό μέσω τρίτων

B17. Πόσο πιθανό πιστεύετε το γεγονός να ξαναγίνει σεισμός στη περιοχή σας?

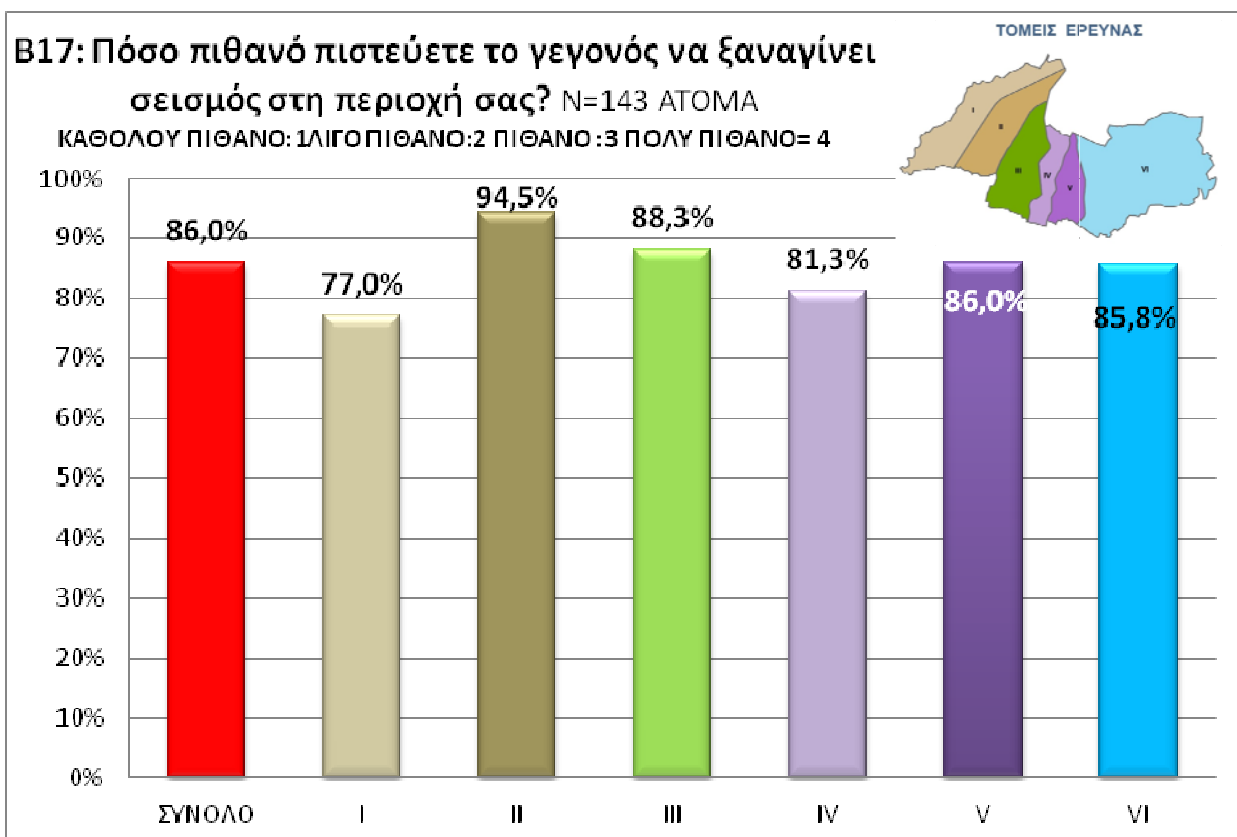

Σχήμα 10. 18

Το 88% του συνόλου θεωρεί ότι μπορεί να ξανασυμβεί σεισμός στη περιοχή με τα επιμέρους ποσοστά για τις απαντήσεις πολύ πιθανό και πιθανό να αντιστοιχόταν σε ποσοστά 52% και 38% αντίστοιχα.

Για τον προσδιορισμό ενός δείκτη (Παράρτημα II.2) για το σύνολο του δείγματος που έδωσε απάντηση (N=143 άτομα) και στη συνέχεια αναλυτικά ανά τομέα βαθμολογήσαμε τις απαντήσεις από 1 έως 4 ως εξής : πολύ πιθανό=4, πιθανό=3, λίγο πιθανό=2, καθόλου πιθανό=1 Μετά τους υπολογισμούς οι δείκτες, παρουσιάζονται σε ποσοστά (%) (Σχήμα 10.19)

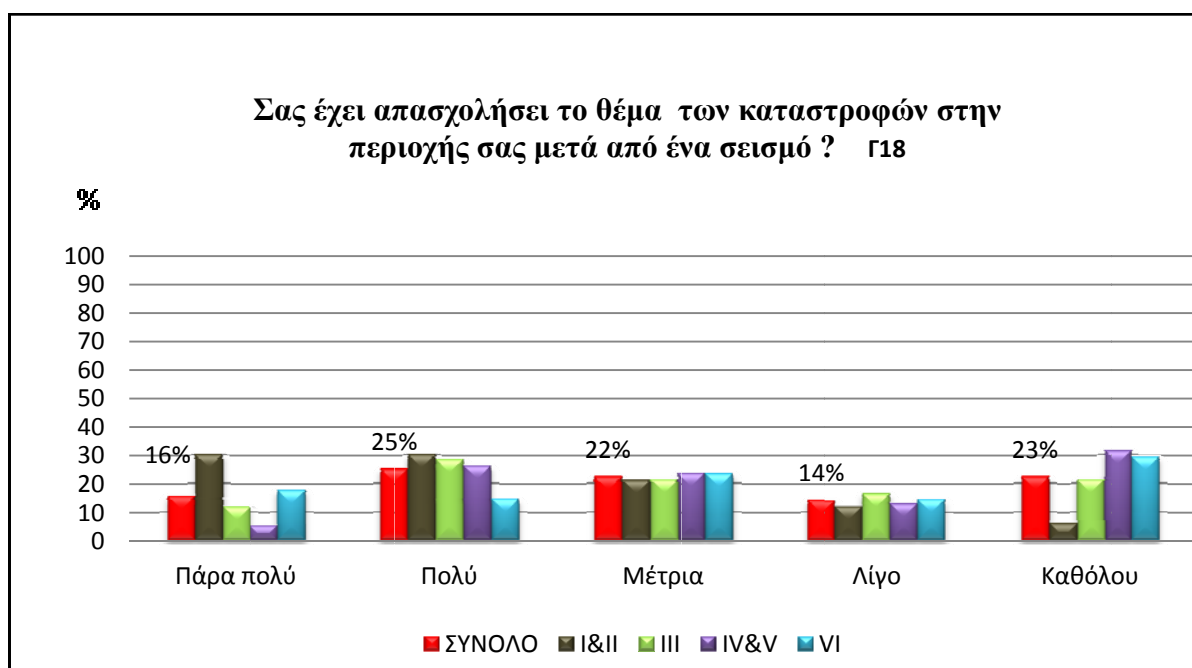
Η τιμή του δείκτη για το σύνολο είναι εξαιρετικά υψηλή (86%) ενώ και οι επιμέρους δείκτες, στο σύνολό τους κυμαίνονται σε εξίσου υψηλές τιμές > 80% με εξαίρεση τον τομέα I όπου ο δείκτης παρουσιάζει την χαμηλότερη τιμή 77%. Οι κάτοικοι στον τομέα I, όπου σημειώθηκαν οι μεγαλύτερες καταστροφές στο σεισμό του 1999, είναι αυτοί που θεωρούν λιγότερο πιθανό, σε σχέση με τους υπόλοιπους, να ξανασυμβεί σεισμός στην Κηφισιά.

Σχήμα 10. 19 Δείκτες πιθανότητας εκδήλωσης σεισμού στη Κηφισιά

10.4 Αντίληψη διακινδύνευσης

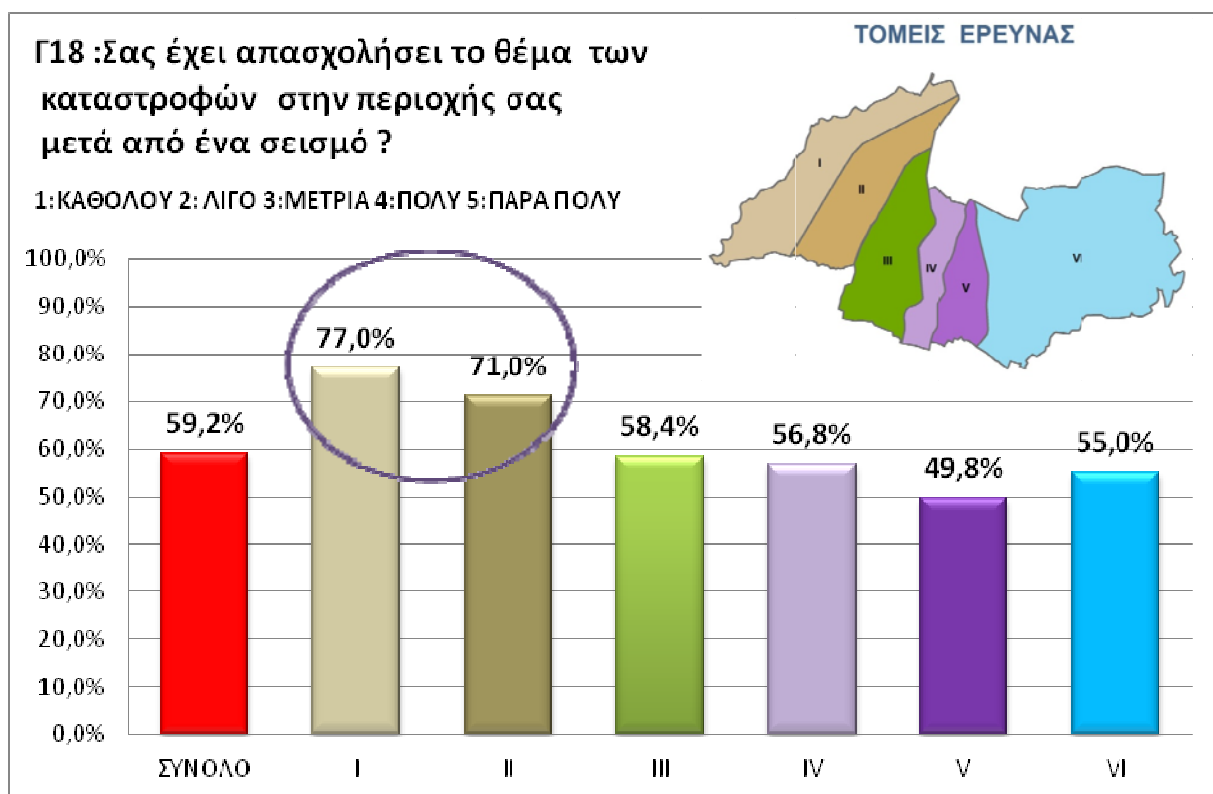
Γ18. Σας έχει απασχολήσει το θέμα των καταστροφών στην περιοχής σας μετά από ένα σεισμό ?

Σχήμα 10. 20

Παρατηρούμε σχεδόν ισοκατανομή των απαντήσεων στις περιπτώσεις πολύ (25%),μέτρια (22%) και καθόλου (23%) και αντίστοιχα αλλά σε χαμηλότερα ποσοστά στις απαντήσεις πάρα πολύ (16%) και λίγο (14%).

Επειδή η κατανομή των απαντήσεων δεν καταδεικνύει μία σαφή τάση προχωρήσαμε στον προσδιορισμό ενός δείκτη (Παράρτημα Π.2) για το σύνολο του δείγματος που έδωσε απάντηση (N=147 άτομα) και στη συνέχεια αναλυτικά ανά τομέα βαθμολογώντας τις απαντήσεις από 1 έως 5 ως εξής : καθόλου =1, λίγο=2, μέτρια =3, πολύ=4 πάρα πολύ =5. Μετά τους υπολογισμούς οι δείκτες, παρουσιάζονται σε ποσοστά (%) (Σχήμα 10.21)

Σχήμα 10. 21 Δείκτες προβληματισμού για πιθανές καταστροφές μετά από σεισμό

Συγκρίνοντας τον δείκτη του συνόλου (59,2%) με αυτούς των τομέων παρατηρούμε ότι πλην των τομέων I (77%) και II (71%) όπου είναι σαφώς υψηλότερα, στους υπόλοιπους κυμαίνονται στα ίδια ή χαμηλότερα επίπεδα.

Αν και οι καταγεγραμμένες ζημιές στον τομέα II είναι πολύ λίγες σε σχέση με αυτές στους τομείς I και III, το γεγονός ότι βρέθηκαν ανάμεσα στις δύο αυτές περιοχές δείχνει να τους έχει προβληματίσει.

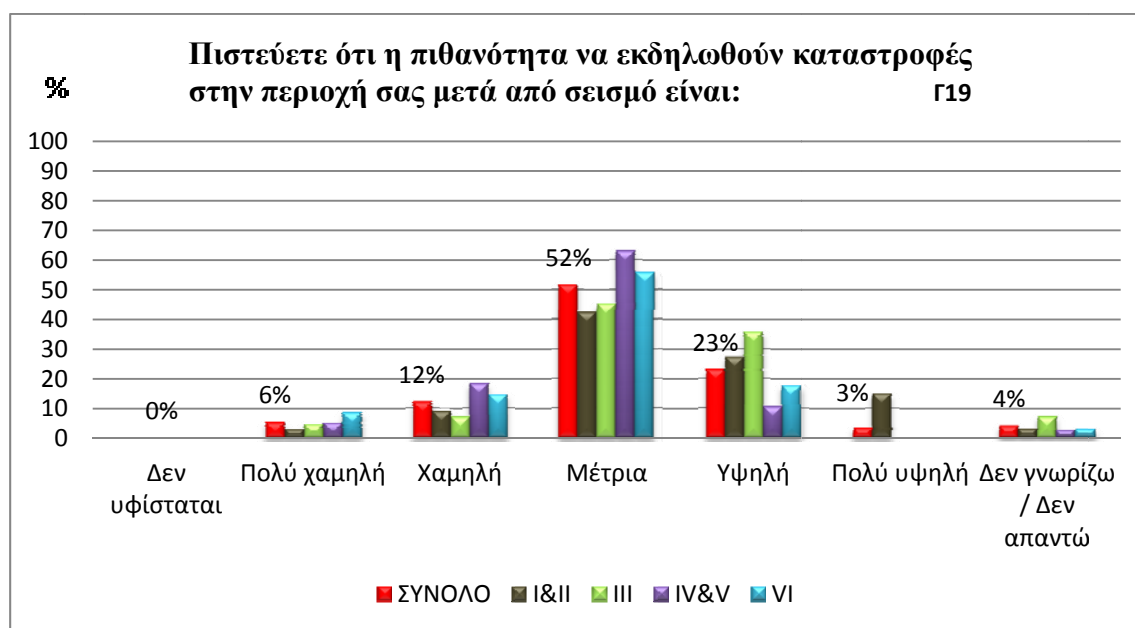
Γ19. Πιστεύετε ότι η πιθανότητα να εκδηλωθούν καταστροφές στην περιοχή σας μετά από σεισμό είναι: πολύ χαμηλή, χαμηλή, μέτρια, υψηλή πολύ υψηλή, δεν υφίσταται

Έχοντας ως σημεία αναφοράς τους σεισμούς του 1981 και 1999, κυρίως δε τον πιο πρόσφατο του 1999 παρατηρούμε ότι όλοι πιστεύουν ότι θα εκδηλωθούν καταστροφές σε περίπτωση αντίστοιχου σεισμού (Δεν υφίσταται πιθανότητα 0%).

Η κατανομή των απαντήσεων δείχνει ότι το 52% του συνόλου πιστεύει σε **μέτρια** πιθανότητα εκδήλωσης καταστροφών με σαφή διαφοροποίηση μεταξύ των τομέων I,II,III (42-45%) και IV,V,VI (56-63%).

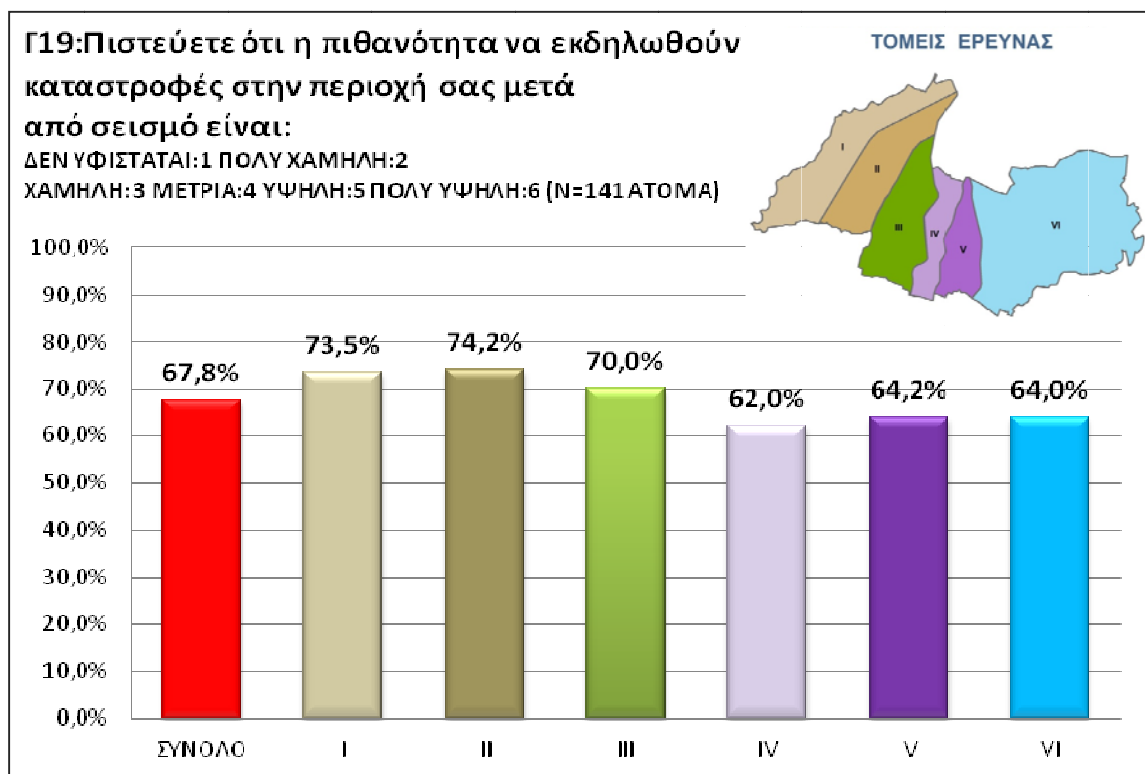
Το 23% του συνόλου πιστεύει σε **υψηλή** πιθανότητα εκδήλωσης καταστροφών πάλι με σαφή διαφοροποίηση μεταξύ των τομέων I,II,III (27-35%) και IV,V,VI(10-17%).

Την κατηγορία **πολύ υψηλή**, επέλεξαν μόνο κάτοικοι από τους τομείς I και II.

Σχήμα 10. 22

Στα πλαίσια της προσπάθειας κατανόησης και ερμηνείας των αποτελεσμάτων που προέκυψαν από την ομάδα αυτή των ερωτήσεων που στοχεύουν κατευθείαν στην αντίληψη της διακινδύνευσης προχωρήσαμε εκ νέου στον προσδιορισμό δείκτη (Παράρτημα II.2) για το σύνολο του δείγματος που έδωσε απάντηση (141 άτομα) και στη συνέχεια αναλυτικά ανά τομέα και βαθμολογήσαμε τις απαντήσεις από 1 έως 6 ως εξής : Δεν υφίσταται =1, πολύ χαμηλή=2, χαμηλή =3, μέτρια=4, υψηλή =5, πολύ υψηλή=6. Μετά τους υπολογισμούς οι δείκτες, παρουσιάζονται σε ποσοστά % (Σχήμα 10.23).

Σχήμα 10. 23 Δείκτες για πιθανή εκδήλωση καταστροφών από σεισμό

Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το σύνολο των ατόμων που απήντησαν στην ερώτηση αυτή πιστεύει ότι είναι μέτρια προς υψηλή (67,5%) η πιθανότητα εκδήλωσης καταστροφών μετά από σεισμό στην περιοχή με σαφή διαφοροποίηση μεταξύ των τομέων I,II,III ($\geq 70\%$) και IV,V,VI($< 65\%$).

Στην συγκεκριμένη ερώτηση οι ερωτώμενοι είχαν την δυνατότητα, εφόσον το επιθυμούσαν, να αιτιολογήσουν την απάντησή τους.

Οι κυριότερες θέσεις τους στην πιθανότητα εκδήλωσης καταστροφών είναι:

- Υπάρχουν αρκετά παλιά σπίτια οπότε είναι πιθανές οι υλικές ζημιές
- Κρίνουν από τις ζημιές και την εμπειρία μετά τον σεισμό της Πάρνηθας το 1999
- Αυξάνονται οι εντάσεις των σεισμών
- Υπάρχουν κοντά στη περιοχή ρήγματα – Πάρνηθα, Αταλάντη
- Σπίτια χτισμένα κοντά σε ρέμα, κακοτεχνίες, αυθαίρετη δόμηση
- Κακό έδαφος
- Ευθύνη ιδιοκτητών – προσθήκες σε ήδη υπάρχοντα παλαιά κτίσματα χωρίς την εφαρμογή αντισεισμικών κανονισμών
- Δεν υπάρχει επαρκής ενημέρωση και εκπαίδευση

Οι κυριότερες θέσεις τους στην περίπτωση χαμηλής πιθανότητας εκδήλωσης καταστροφών είναι:

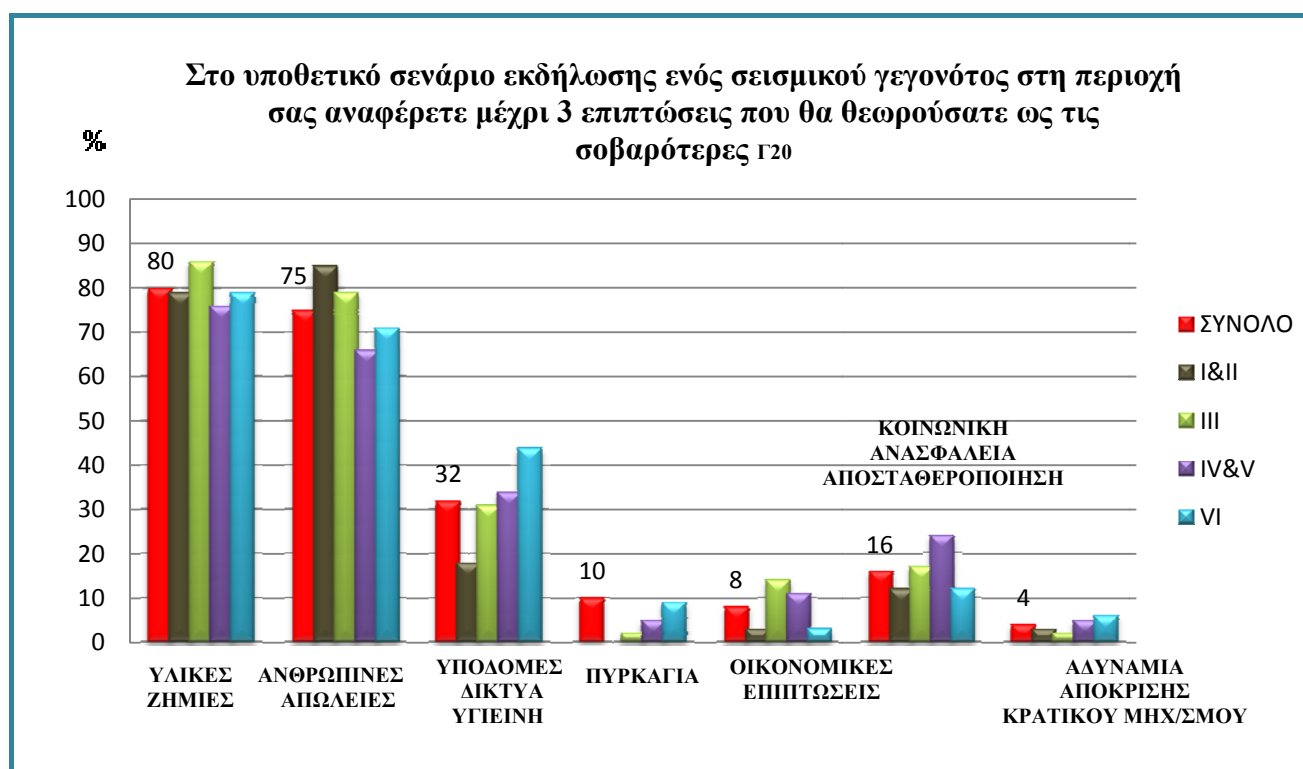
- Υπάρχουν αρκετά καινούρια σπίτια οπότε οι υλικές ζημιές δεν θα είναι σημαντικές
- Καλύτερες κατασκευές λόγω προηγούμενης εμπειρίας και εφαρμογής αντισεισμικών κανονισμών
- Δεν επαναλαμβάνονται συχνά δυνατοί σεισμοί στην ίδια περιοχή
- Αραιοκατοικημένη περιοχή με χαμηλά κτίσματα
- Τα σπίτια έχουν αντέξει σε προηγούμενους σεισμούς και οι κατασκευές είναι καλύτερες
- Καλό έδαφος

Γ20. Στο υποθετικό σενάριο εκδήλωσης ενός σεισμικού γεγονότος στη περιοχή σας αναφέρετε μέχρι 3 επιπτώσεις που θα θεωρούσατε ως τις σοβαρότερες?

Στόχος της ερώτησης αυτής είναι η διερεύνηση της αντίληψης και της ιεράρχησης των επιπτώσεων μετά από ένα σοβαρό σεισμικό γεγονός. Για το λόγο αυτό επιλέξαμε η ερώτηση αυτή να είναι ανοικτή και με τη δυνατότητα πολλαπλής απάντησης ώστε να μπορέσουν οι ερωτώμενοι να εκφραστούν ελεύθερα και αυθόρμητα.

Επισημαίνουμε ότι λόγω των πολλαπλών απαντήσεων τα ποσοστά ανά τομέα αναφέρονται στο σύνολο των κατοίκων του κάθε τομέα.

Στο σύνολο του δείγματος – 147 άτομα- ανέφεραν τουλάχιστον μία επίπτωση, 126 άτομα (86%) ανέφεραν δύο επιπτώσεις και 50 άτομα (34%) ανέφεραν τρεις επιπτώσεις. Αφού ομαδοποιήσαμε και κωδικοποιήσαμε τις απαντήσεις υπολογίσαμε τον συνολικό αριθμό των ατόμων που αναφέρθηκε σε κάθε μία από τις επιπτώσεις.

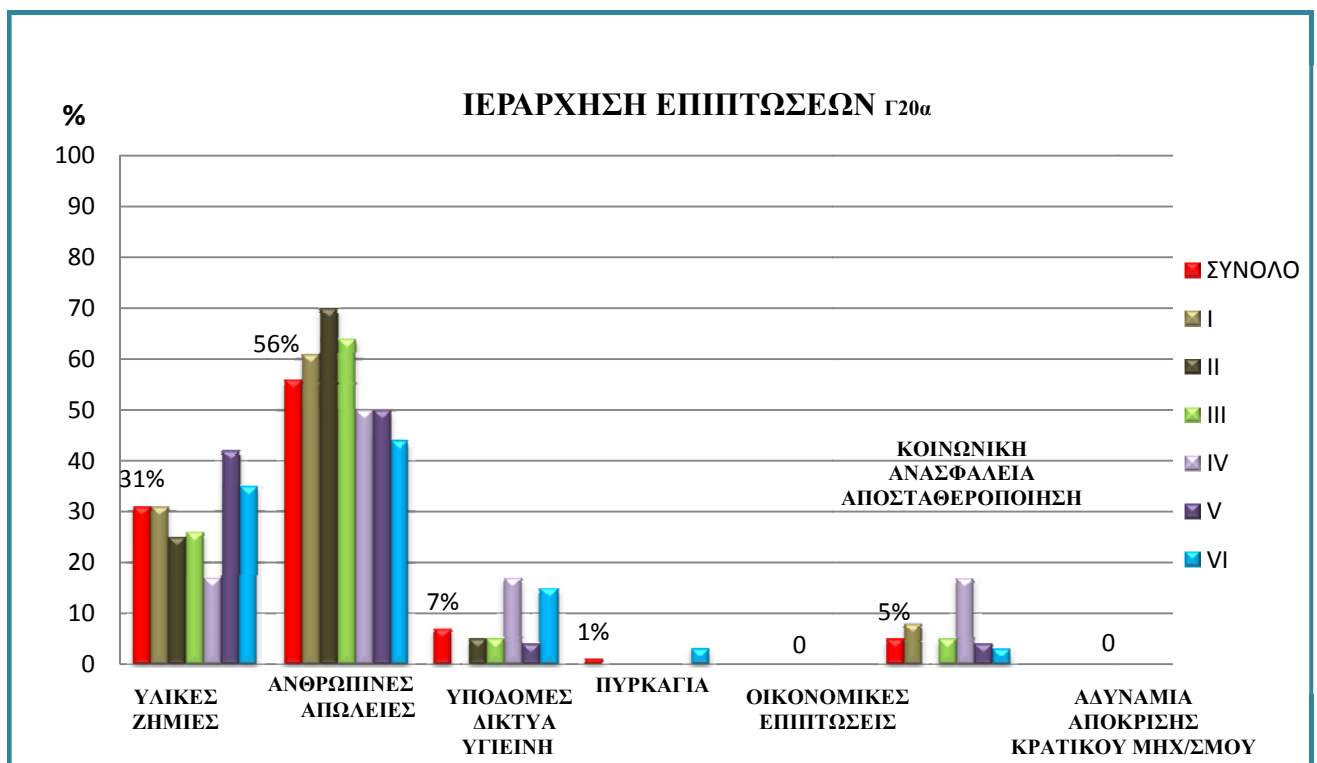
Σχήμα 10. 24

Η πλειοψηφία του συνόλου εκτιμά, με συντριπτική διαφορά, ως σοβαρότερες επιπτώσεις τις υλικές ζημιές (80%) και τις ανθρώπινες απώλειες- θάνατο ή τραυματισμό (75%). Ακολουθούν οι ζημιές στις υποδομές, δίκτυα κοινής ωφέλειας και υγιεινή (32%) και η κοινωνική ανασφάλεια και αποσταθεροποίηση (16%). Αναφέρθηκαν επίσης : πυρκαγιά (10%), οικονομικές επιπτώσεις (8%) και αδυναμία απόκρισης του κρατικού μηχανισμού (4%).

Αναφερόμενοι στο θέμα της ιεράρχησης των επιπτώσεων λάβαμε υπόψη μόνο τη πρώτη σειρά απαντήσεων όπου έδωσε απάντηση το σύνολο των ατόμων και παρατηρήσαμε

σημαντικές διαφορές σε σχέση με τα προηγούμενα αποτελέσματα που αναφέρονται στις πολλαπλές απαντήσεις.

Η διαφοροποίηση αυτή πιθανότατα οφείλεται στο ότι η πρώτη απάντηση είναι στην ουσία μία συναισθηματική αντίδραση η οποία συντελείται σε πρώτο χρόνο, σχεδόν αυτόματα και χωρίς ορθολογική σχέση ενώ οι επόμενες απαντήσεις διαμορφώνονται από το συνδυασμό και άλλων παραγόντων όπως προσωπικά βιώματα, γνώσεις, επεξεργασία πληροφοριών και της ψυχοκοινωνικής ταυτότητας (ΕΚΚΕ 2001).

Σχήμα 10. 25

Το 56% του συνόλου θεωρεί ως την πλέον σοβαρή επίπτωση τις ανθρώπινες απώλειες με τους τομείς I,II και III να κυμαίνονται από 60 έως 70% ενώ οι τομείς IV,V και VI κυμαίνονται από 44 έως 50%.

Το 31% του συνόλου αναφέρει τις υλικές ζημιές με τους τομείς V και VI να διαφοροποιούνται πάνω από το μέσο όρο με ποσοστά 35% και 42% αντίστοιχα.

Το 7% ανέφερε τις ζημιές σε δίκτυα και υποδομές με τους τομείς VI και VI να διαφοροποιούνται με υψηλότερα ποσοστά 15% και 17% αντίστοιχα.

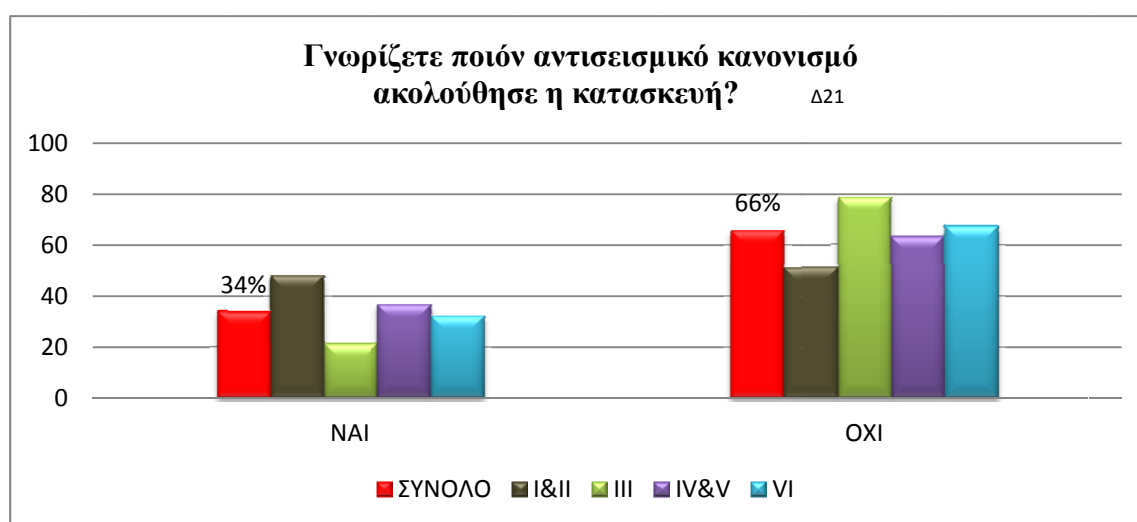
Το 5% ανέφερε την κοινωνική ανασφάλεια και την γενικότερη αποσταθεροποίηση με σημαντική διαφοροποίηση στο τομέα VI όπου το ποσοστό ανέρχεται σε 17%.

Σε αυτή τη πρώτη σειρά απαντήσεων μόνο ένα άτομο ανέφερε την πυρκαγιά ενώ κανείς δεν αναφέρθηκε στις οικονομικές επιπτώσεις και στην αδυναμία απόκρισης του κρατικού μηχανισμού.

10.5 Κοινωνική ενημερότητα

10.5.1. Ενημερότητα

Δ21. Γνωρίζετε ποιόν αντισεισμικό κανονισμό ακολούθησε η κατασκευή?

Σχήμα 10. 26

Το 34% του συνόλου των ερωτηθέντων γνώριζε με ποιόν αντισεισμικό κανονισμό κτίστηκε η κατοικία του. Εμφανής διαφοροποίηση στους ενοποιημένους τομείς I και II όπου το συνολικό ποσοστό ανέρχεται στο 48,5% ενώ το χαμηλότερο ποσοστό παρατηρείται στον τομέα III (21,5%).

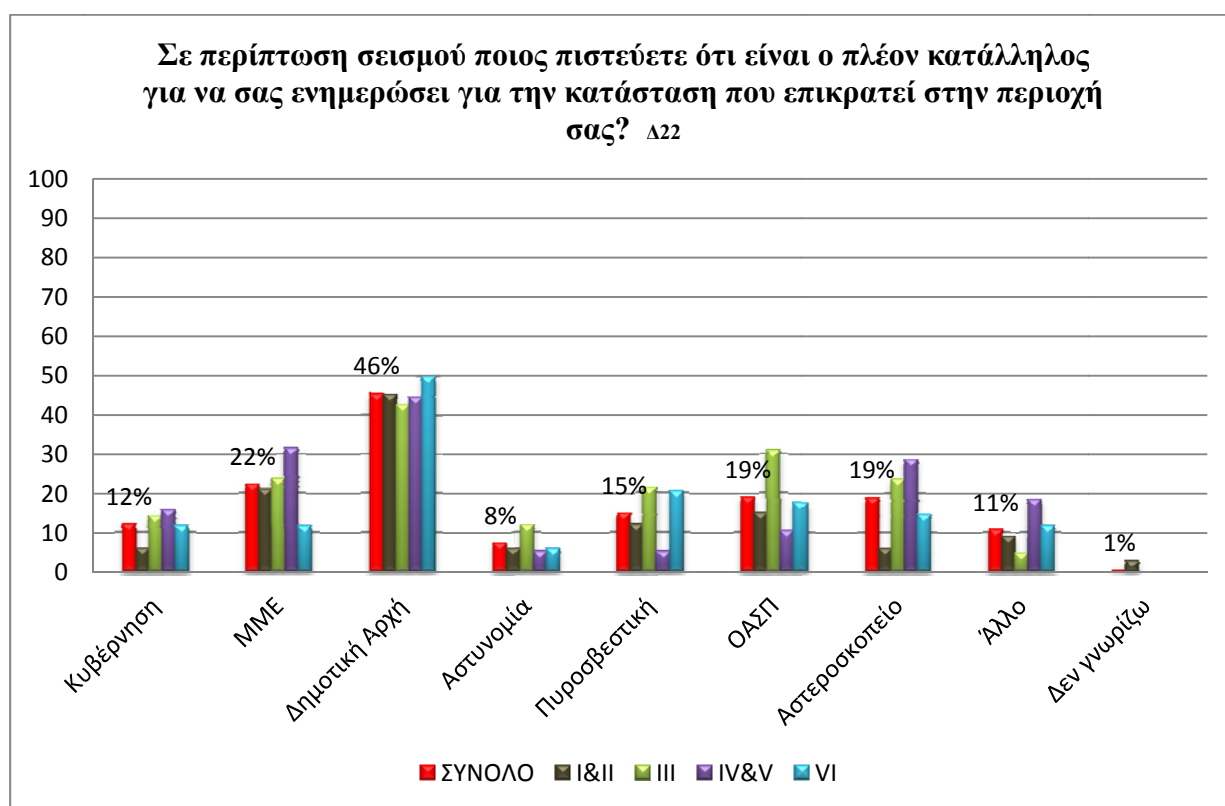
Θα πρέπει να σημειώσουμε ότι από τα αναλυτικά στοιχεία (split areas) τα ποσοστά στους τομείς I και II είναι 61,5% και 40% αντίστοιχα.

Δ22. Γνωρίζετε αν υπάρχει μελέτη γεωλογικής καταλληλότητας για την περιοχή που κατοικείτε?

Στόχος της ερώτησης αυτής ήταν να πληροφορηθούμε αν το θέμα είχε απασχολήσει τα άτομα που απαντούσαν και όχι αν πράγματι είχε γίνει σχετική μελέτη στην περιοχή τους ή πιο συγκεκριμένα για το οικόπεδό τους.

Το ποσοστό που γνώριζε αν υπήρχε ή όχι μελέτη γεωλογικής καταλληλότητας ανέρχεται στο 14% του συνόλου.

Δ23. Σε περίπτωση σεισμού ποιος πιστεύετε ότι είναι ο πλέον κατάλληλος για να σας ενημερώσει για την κατάσταση που επικρατεί στην περιοχή σας?

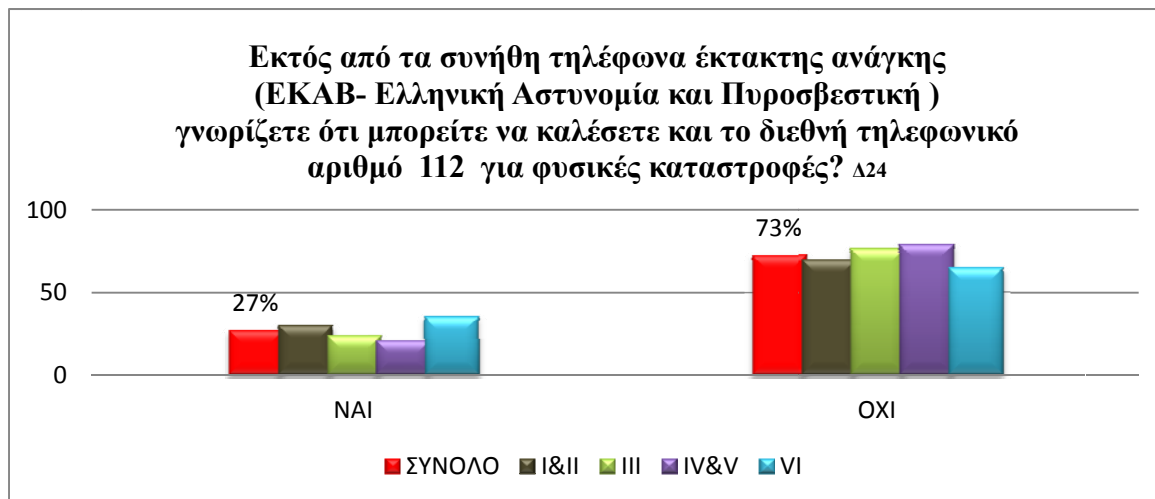

Σχήμα 10. 27

Το 46% του συνόλου θα απευθυνόταν στη Δημοτική Αρχή προκειμένου να πληροφορηθεί για την κατάσταση που επικρατεί στη περιοχή μετά το σεισμό, η επόμενη επιλογή είναι τα ΜΜΕ 22% και σε ίδιο ποσοστό 19% ΟΑΣΠ και Αστεροσκοπείο. Το 15% θα ήθελε να πληροφορηθεί από τη πυροσβεστική ενώ το 11% αντιστοιχεί στην επιλογή «Άλλο» όπου σημαίνει : είτε ΚΑΝΕΝΑΣ είτε θα βγει έξω μια βόλτα να κρίνει μόνος ή μόνη.

Σχετικά με τον ΟΑΣΠ θεωρούμε ότι είναι σημαντικό να σημειώσουμε ότι αρκετοί ήταν αυτοί που δεν γνώριζαν καν την ύπαρξή του και ρωτούσαν με τι ασχολείται.

Δ24. Εκτός από τα συνήθη τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης (ΕΚΑΒ- Ελληνική Αστυνομία και Πυροσβεστική) γνωρίζετε ότι μπορείτε να καλέσετε και το διεθνές τηλεφωνικό αριθμό 112 για φυσικές καταστροφές?

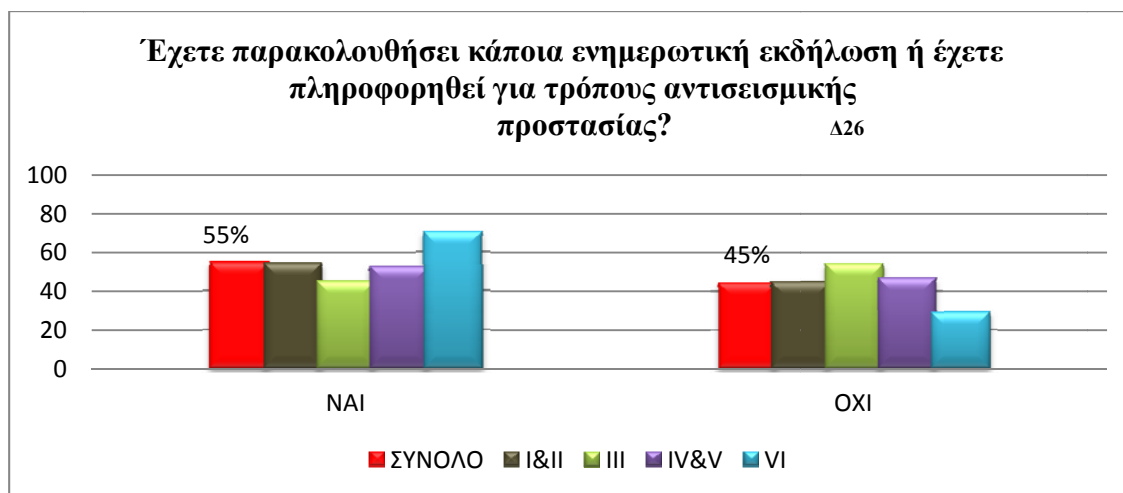
Σχήμα 10. 28

Μόνο το 27% του συνόλου γνωρίζει ότι μπορεί να καλέσει τον αριθμό 112 σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης με μια διαφοροποίηση στο τομέα VI όπου το ποσοστό ανέρχεται στο 35%.

Από αυτούς που δεν το γνώριζαν, κάποιοι το βρήκαν ενδιαφέρον και το σημείωσαν τον αριθμό, ενώ ήταν αρκετοί ακόμη και ανάμεσα σε αυτούς που γνώριζαν την ύπαρξη του 112 που ήταν είτε προβληματισμένοι είτε δύσπιστοι ως προς την αποτελεσματικότητα του.

10.5.2 Δραστηριότητες ενημερότητας

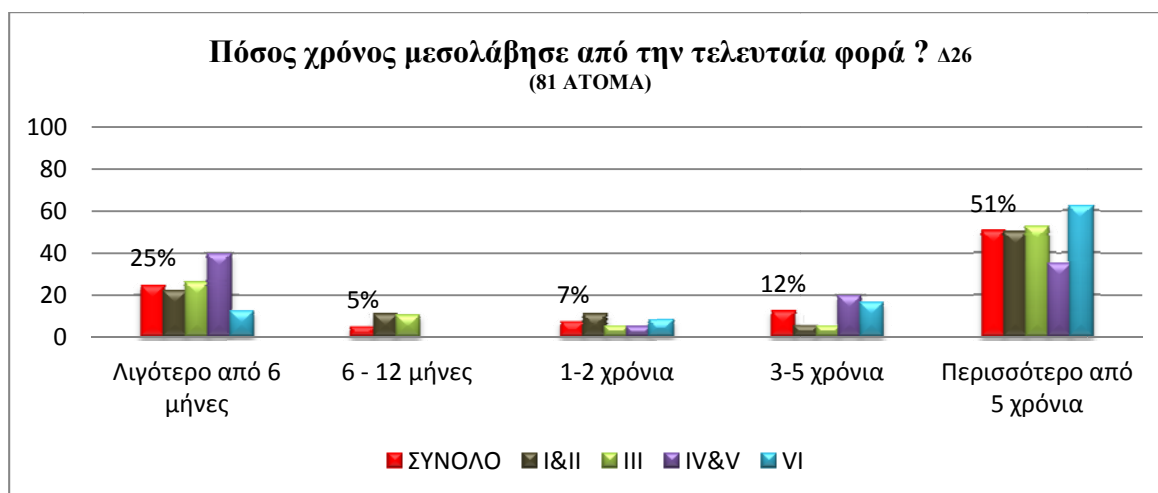
Δ25. Έχετε παρακολουθήσει κάποια ενημερωτική εκδήλωση ή έχετε πληροφορηθεί για τρόπους αντισεισμικής προστασίας?

Σχήμα 10. 29

Το 55% του συνόλου (N=81 άτομα) απάντησε ΝΑΙ στην ερώτηση αυτή. Διαφοροποίηση σημειώνεται στους τομείς IV και VI όπου τα αντίστοιχα ποσοστά που προέκυψαν από τα αναλυτικά στοιχεία (split areas) είναι 75% και 70% αντίστοιχα.

Δ26. Πόσος χρόνος μεσολάβησε από την τελευταία φορά ?

Σχήμα 10. 30

Από τα άτομα που απάντησαν θετικά στην προηγούμενη ερώτηση (Δ26) το 25% δήλωσε «Λιγότερο από 6 μήνες» ενώ το 51% δήλωσε «Περισσότερο από 5 χρόνια».

Στους τομείς IV και VI που διαφοροποιήθηκαν στην ερώτηση Δ26 τα αντίστοιχα ποσοστά που προέκυψαν από τα αναλυτικά στοιχεία (split areas) είναι:

Τομέας IV «Λιγότερο από 6 μήνες» 45% «Περισσότερο από 5 χρόνια» 45%

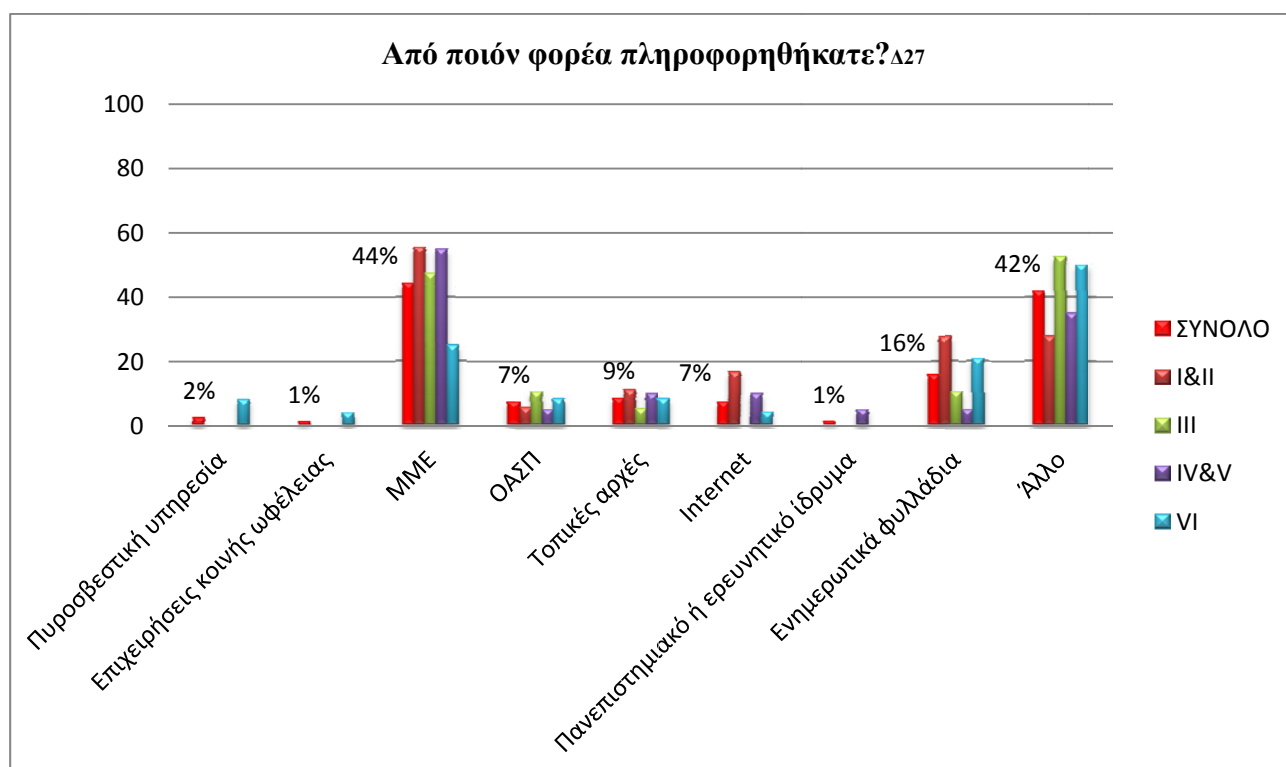
Τομέας VI «Λιγότερο από 6 μήνες» 13% «Περισσότερο από 5 χρόνια» 63%

Δ27. Από ποιόν φορέα πληροφορηθήκατε?

Στην ερώτηση αυτή όπου υπήρχε η δυνατότητα πολλαπλής απάντησης τα αποτελέσματα έδειξαν το 44% του συνόλου ανέφερε τα ΜΜΕ και το 42% ανέφερε «Άλλο» το οποίο αντιστοιχεί είτε στο σχολείο είτε στην εργασία.

Ένα ποσοστό 16% που ανέφερε τα ενημερωτικά φυλλάδια διευκρίνισε ότι πρόκειται τα φυλλάδια του ΟΑΣΠ τα οποία είχαν σταλεί παλαιότερα μέσω ΔΕΗ.

Το ποσοστό 9% που ανέφερε τις Τοπικές Αρχές αφορά σε άτομα που εργάζονται στο Δήμο Κηφισιάς και είχαν παρακολουθήσει σειρά επιμορφωτικών σεμιναρίων πριν το 2004, είτε σε άτομα με συγκεκριμένες ειδικότητες -μηχανικός, φαρμακοποιός – που είχαν συμμετάσχει σε επιτροπές του Δήμου μετά το σεισμό της Πάρνηθας και πριν τους Ολυμπιακούς Αγώνες του 2004.

Σχήμα 10. 31

Συνδυάζοντας τις απαντήσεις των ερωτήσεων Δ26 και Δ27 παρατηρήσαμε ότι από αυτούς που δήλωσαν στην Δ26 ότι ο χρόνος που μεσολάβησε από την τελευταία τους ενημέρωση ήταν «Λιγότερο από 6 μήνες» το 90% είχε ενημερωθεί από τα ΜΜΕ ενώ στην περίπτωση αυτών που δήλωσαν στην Δ26 «Περισσότερο από 5 χρόνια» μόνο το 29% είχε ενημερωθεί από τα ΜΜΕ.

Πιστεύουμε ότι η διαφοροποίηση αυτή μπορεί να αιτιολογηθεί από το γεγονός ότι η έρευνα πραγματοποιήθηκε λίγο καιρό μετά από τους δύο μεγάλους σεισμούς στο Christchurch στη Νέα Ζηλανδία 22-02-2011 και στο Tohoku στην Ιαπωνία 11-03-2011 οπότε το κοινό ήταν αρκετά ευαισθητοποιημένο με αποτέλεσμα να παρακολουθεί τις διάφορες ενημερωτικές εκπομπές σχετικές με το θέμα.

10.5.3 Ασκήσεις Ετοιμότητας

Δ28. Έχετε συμμετάσχει σε ασκήσεις ετοιμότητας ?

Το 24% του συνόλου απάντησε ΝΑΙ στην ερώτηση αυτή.

Δ29. Πόσες φορές έχετε συμμετάσχει?

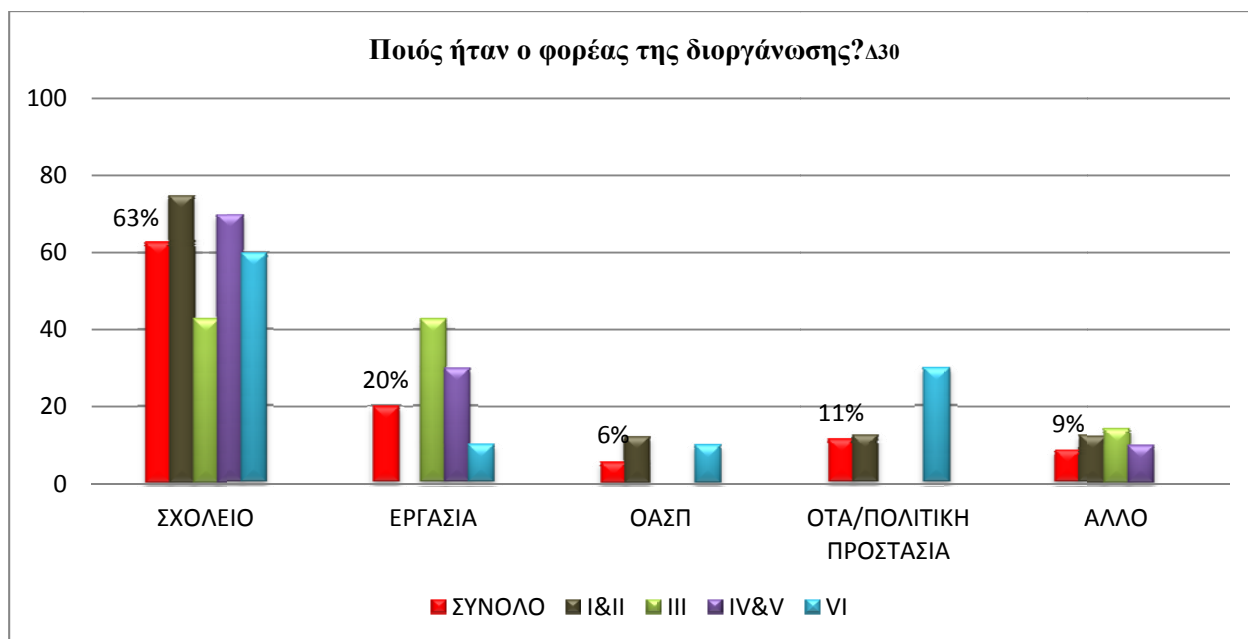
Από αυτούς που απάντησαν θετικά στη προηγούμενη ερώτηση (N=35 άτομα) το 30% δήλωσε μία φορά, το 23% δήλωσε 2 φορές, το 20% δήλωσε 3 φορές και το 11% δήλωσε 5 φορές.

Δ30. Ποιός ήταν ο φορέας της διοργάνωσης?

Η ερώτηση ήταν ανοικτή και υπήρχε δυνατότητα για πολλαπλή απάντηση.

Το 63% από αυτούς που συμμετείχαν σε ασκήσεις ετοιμότητας ανέφεραν ως φορέα το σχολείο, το 20% την εργασία τους κυρίως όμως για πυρκαγιά, το 11% το Δήμο Κηφισιάς στα πλαίσια της Πολιτικής Προστασίας όπου θα πρέπει να συμπεριλάβουμε και το 6% που δήλωσε ΟΑΣΠ.

Το 9% που δήλωσε «Άλλο» (N=3 άτομα) ανέφερε: προσκόπους, στρατό, οργανωμένο σύλλογο στη Κεφαλονιά

Σχήμα 10. 32

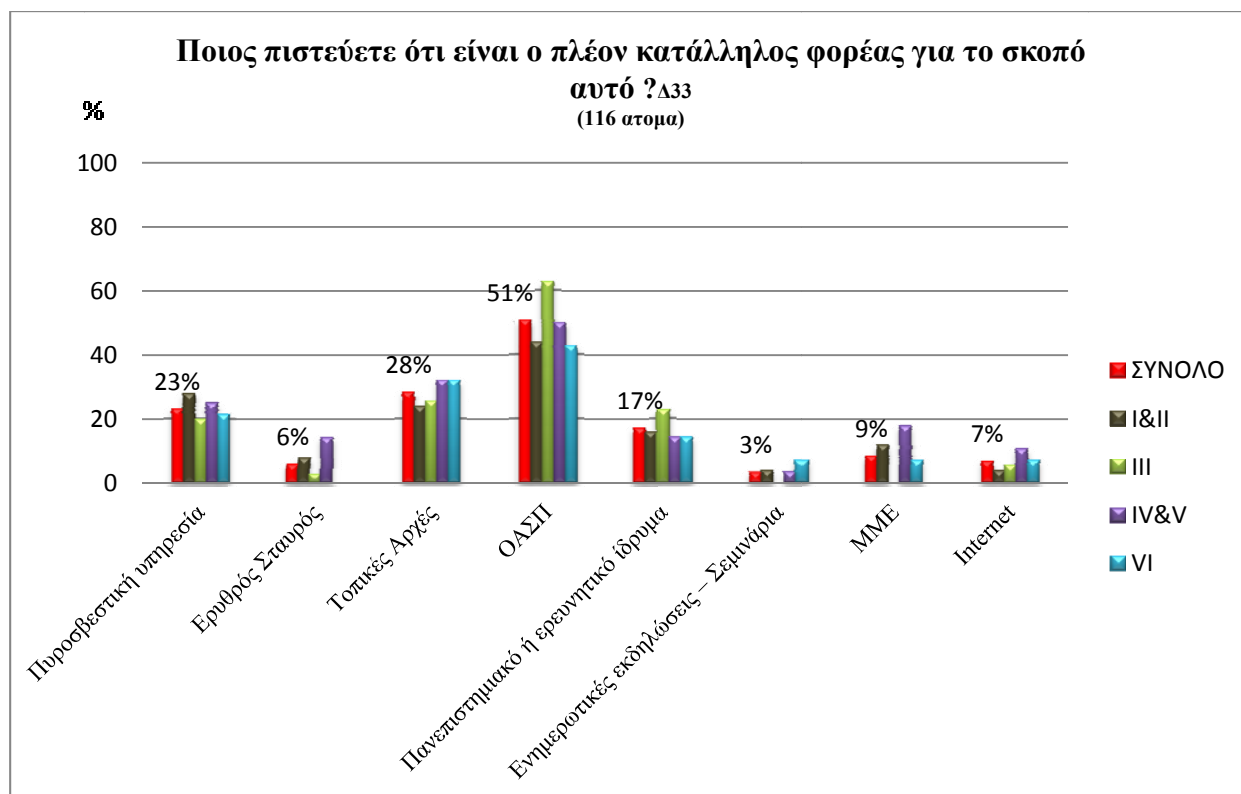
Δ31. Πόσος χρόνος μεσολάβησε από την τελευταία φορά που παρακολουθήσατε ασκήσεις ετοιμότητας?

Το 66% από αυτούς που συμμετείχαν σε ασκήσεις ετοιμότητας ανέφερε «Περισσότερο από 5 χρόνια» το 14% δήλωσε «3-5 χρόνια» ενώ μόνο το 9% δήλωσε «Λιγότερο από 6 μήνες».

Δ32. Θα επιθυμούσατε να ενημερωθείτε / εκπαιδευθείτε πάνω σε θέματα που αφορούν στους τρόπους προστασίας πριν- κατά τη διάρκεια και μετά το σεισμό?

Το 79% του συνόλου των ερωτηθέντων (N=116 άτομα) δήλωσε ότι θα επιθυμούσε να ενημερωθεί η/και να εκπαιδευθεί.

Δ33. Ποιος πιστεύετε ότι είναι ο πλέον κατάλληλος φορέας για το σκοπό αυτό ?

Σχήμα 10. 33

Το 58% αυτών που απάντησαν θετικά στη προηγούμενη ερώτηση δήλωσαν τον ΟΑΣΠ μετά την ενημέρωσή τους για τις δραστηριότητές του στην ερώτηση Δ23. Ακολουθούν οι Τοπικές Αρχές με 28%, η Πυροσβεστική υπηρεσία 23% και το Πανεπιστημιακό ή ερευνητικό Ίδρυμα με 17%.

Δ34. Γιατί ΔΕΝ επιθυμείτε να ενημερωθείτε / εκπαιδευθείτε πάνω σε θέματα που αφορούν στους τρόπους προστασίας πριν- κατά τη διάρκεια και μετά το σεισμό?

Η ανοικτή αυτή ερώτηση τέθηκε στα άτομα που απάντησαν ΟΧΙ στην ερώτηση Δ33 (N=31 άτομα) και μετά την καταγραφή και την κωδικοποίηση των απαντήσεων παραθέτουμε τα αποτελέσματα στον πίνακα που ακολουθεί.

ΕΙΜΑΙ ΕΝΗΜΕΡΟΜΕΝΟΣ/Η-ΓΝΩΡΙΖΩ ΤΙ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΚΑΝΩ	32%
ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΛΟΓΩ ΗΛΙΚΙΑΣ	23%
ΔΕΝ ΜΕ ΑΠΑΣΧΟΛΕΙ ΤΟ ΘΕΜΑ/ ΔΕ ΘΕΛΩ ΝΑ ΤΟ ΣΚΕΦΤΟΜΑΙ/ ΔΕΝ ΥΠΑΡΧΕΙ ΑΝΑΓΚΗ/ ΛΙΓΕΣ ΠΙΘΑΝΟΤΗΤΕΣ ΓΙΑ ΦΥΣΙΚΕΣ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ	19%
ΕΙΜΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΜΕΝΟΣ/Η- ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΑΙ (ΕΡΓΑΣΙΑ)	10%
ΑΥΤΑ ΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΟΥΝ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΑ	7%
ΔΕΝ ΕΧΩ ΧΡΟΝΟ	6%
ΤΟ ΚΥΡΙΟΤΕΡΟ ΕΙΝΑΙ Η ΚΑΛΗ ΚΑΤΑΣΚΕΥΗ ΣΠΙΤΙΩΝ	3%

10.5.4 Σχέδιο Εκτάκτων Αναγκών Δήμου

Δ35. Γνωρίζετε αν υπάρχει σχέδιο έκτακτης ανάγκης για το Δήμο Κηφισιάς σε περίπτωση εκδήλωσης σεισμού?

Το 91% του συνόλου (N=134 άτομα) **ΔΕΝ** γνωρίζει αν υπάρχει κάποιο σχέδιο για το Δήμο Κηφισιάς, το 2% (N= 3) δήλωσε ότι **ΔΕΝ** υπάρχει σχέδιο και τέλος το υπόλοιπο 7% (N=10) δήλωσε ότι γνωρίζει ότι **υπάρχει** σχέδιο.

Από τα 134 άτομα που δήλωσαν ότι ΔΕΝ γνωρίζουν τα 23 έκαναν τελείως αυθόρμητα κάποια σχόλια, χωρίς αυτό να προβλέπεται από την έρευνα, σχετικά με την ύπαρξη ή όχι κάποιου σχεδίου. Τα 15 από τα 23 άτομα πιστεύουν, φαντάζονται, θεωρούν ή νομίζουν ότι **υπάρχει** ενώ αντίστοιχα οι υπόλοιποι πιστεύουν, φαντάζονται, θεωρούν ή νομίζουν ότι **ΔΕΝ** υπάρχει σχέδιο.

Δ36. Γνωρίζετε τι ενέργειες πρέπει να ακολουθήσετε?

Η ερώτηση αυτή έγινε στο 7% (N=10 άτομα) που δήλωσαν ότι υπάρχει σχέδιο εκτάκτων αναγκών σε περίπτωση εκδήλωσης σεισμού.

Πρόκειται για άτομα που έχουν σχέση με το Δήμο Κηφισιάς (εργάζονται οι ίδιοι στο Δήμο, έχουν σχέση με τις υπηρεσίες π.χ. μηχανικοί ή γνωρίζουν άτομα που εργάζονται στο Δήμο). Στην έρευνα συμμετείχαν με την ιδιότητα του δημότη Κηφισιάς.

Μόνο 4 από τα 10 άτομα γνώριζαν τι ενέργειες έπρεπε να ακολουθήσουν.

Δ37. Αν ΔΕΝ υπάρχει σχέδιο έκτακτης ανάγκης πιστεύετε ότι είναι αναγκαίο να δημιουργηθεί ένα για το Δήμο Κηφισιάς?

Το 98% του συνόλου των ατόμων (N=137) που **ΔΕΝ** γνωρίζουν αν υπάρχει σχέδιο ή δήλωσαν ότι **γνωρίζουν ότι ΔΕΝ υπάρχει** σχέδιο πιστεύει ότι **είναι αναγκαίο** να δημιουργηθεί ένα σχέδιο έκτακτης ανάγκης για το Δήμο Κηφισιάς.

Δ38. Αν δεν υπάρχει σχέδιο έκτακτης ανάγκης ΓΙΑΤΙ πιστεύετε ότι ΔΕΝ είναι αναγκαίο να δημιουργηθεί ένα για το Δήμο Κηφισιάς?

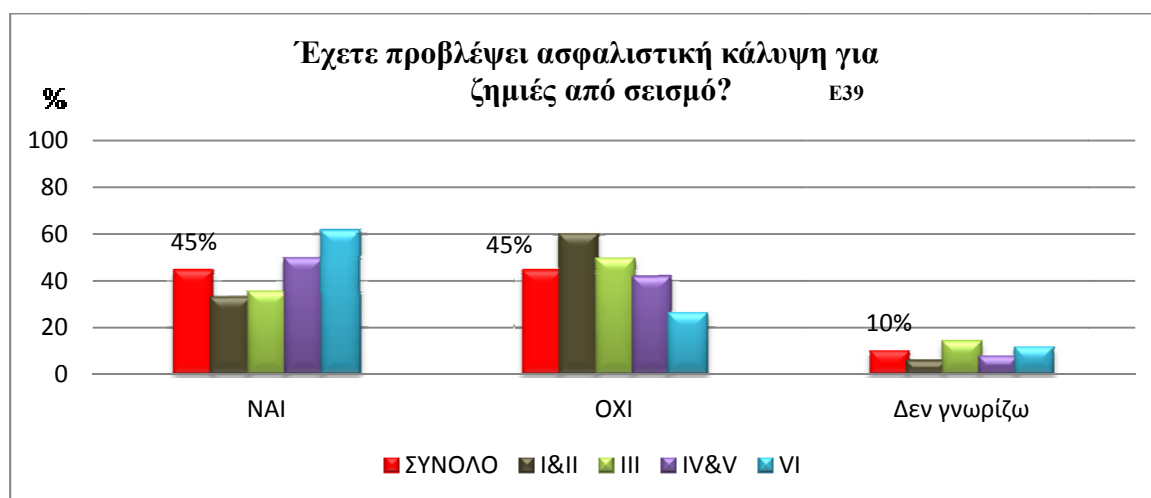
Τέλος για να ολοκληρώσουμε την εικόνα που σχηματίσαμε από την έρευνα σχετικά με το θέμα της ενότητας αυτής αναφέρουμε την αιτιολόγηση που έδωσαν τα 2 άτομα που δήλωσαν

ότι **ΔΕΝ είναι αναγκαίο** να δημιουργηθεί ένα σχέδιο έκτακτης ανάγκης για το Δήμο Κηφισιάς :

- Δεν γνωρίζω αν θα ανταποκριθεί ο τοπικός πληθυσμός
- Θα είναι αναποτελεσματικό γιατί δεν υπάρχει κατάλληλο προσωπικό και ενδιαφέρον για το θέμα

10.6 Ετοιμότητα

E39. Έχετε προβλέψει ασφαλιστική κάλυψη για ζημιές από σεισμό?

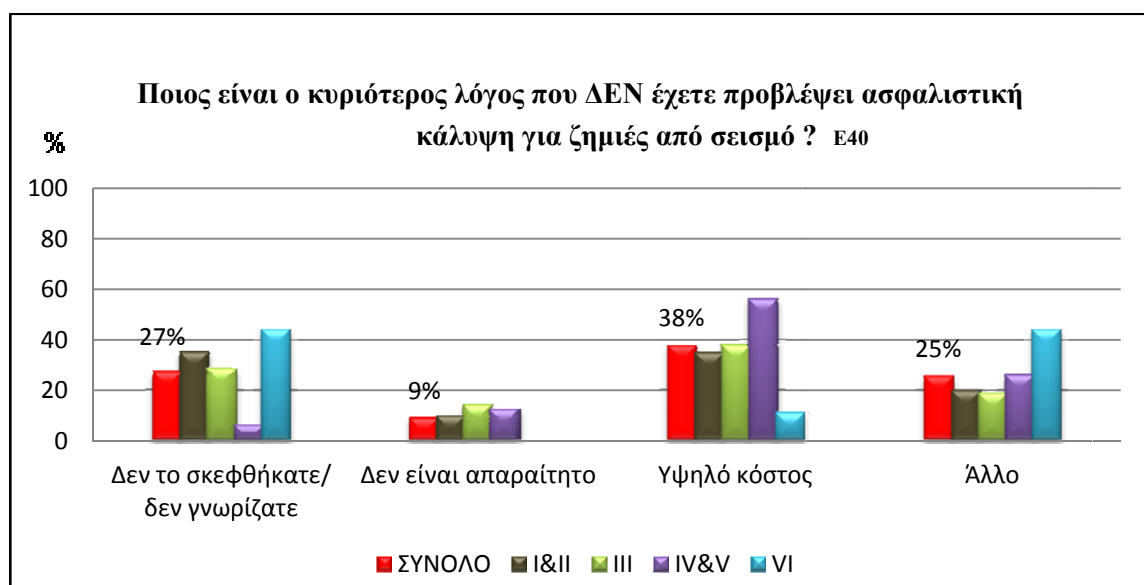
Σχήμα 10. 34

Το 45% του συνόλου δήλωσε ότι **έχει προβλέψει ασφαλιστική κάλυψη** για ζημιές από σεισμό. Στο ποσοστό αυτό συμπεριλαμβάνονται και όσοι είναι υποχρεωμένοι, όπως δήλωσαν, να ασφαλίσουν την κατοικία τους για ζημιές από σεισμό λόγω τραπεζικού δανείου.

Διαφοροποίηση σημειώνεται στους τομείς IV και VI όπου τα αντίστοιχα ποσοστά που προέκυψαν από τα αναλυτικά στοιχεία (split areas) είναι 67% και 62% αντίστοιχα.

Το 45% του συνόλου δήλωσε ότι **δεν έχει προβλέψει ασφαλιστική κάλυψη** για ζημιές από σεισμό με σημαντική διαφοροποίηση στον τομέα I όπου το ποσοστό ανεβαίνει στο 69% όπως προκύπτει από τα αναλυτικά στοιχεία (split areas).

E40. Ποιος είναι ο κυριότερος λόγος που ΔΕΝ έχετε προβλέψει ασφαλιστική κάλυψη για ζημιές από σεισμό ?

Σχήμα 10. 35

Το 38% από αυτούς που ΔΕΝ έχουν προβλέψει ασφαλιστική κάλυψη μας δήλωσαν ως κυριότερο λόγο το **υψηλό κόστος**. Παρατηρείται μέγιστο 56% στους τομείς IV και V και ελάχιστο 11% στον τομέα VI.

Το 27% δήλωσε ότι **Δεν το σκέφθηκε ή δεν το γνώριζε** με διαφοροποίηση στο τομέα VI όπου το ποσοστό ανεβαίνει στο 44%.

Το 25% του συνόλου που δήλωσε **Άλλο** ανέφερε : Δεν εμπιστεύομαι τις ασφαλιστικές εταιρείες, υπάρχει δυσκολία λόγω παλαιότητας του κτιρίου, είχε κακή εμπειρία από άλλον, είναι ενοικιαστής, για προληπτικούς λόγους.

E41. Υπάρχει οικογενειακό σχέδιο έκτακτης ανάγκης σε περίπτωση σεισμού?

Στόχος της ερώτησης αυτής ήταν να κατανοήσουμε πως αντιλαμβάνονται και τι συμπεριλαμβάνουν σε ένα οικογενειακό σχέδιο έκτακτης τα άτομα που θα απαντήσουν θετικά.

- Μόνο το 12% του συνόλου (N=18 άτομα) απάντησε ΝΑΙ στην ερώτηση αυτή.

E42. Ένα οικογενειακό σχέδιο έκτακτης ανάγκης πρέπει να περιέχει πληροφορίες για :

- Τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης

- Το χώρο συνάντησης των μελών της οικογένειας στην περίπτωση που δεν βρίσκονται όλοι μαζί
- Το πλησιέστερο ασφαλή τόπο συγκέντρωσης της περιοχής
- Που βρίσκονται οι διακόπτες παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, φυσικού αερίου, νερού
- Που βρίσκεται το βαλιτσάκι με τα είδη έκτακτης ανάγκης
- Που βρίσκονται ο/οι πυροσβεστήρες
- Άλλο

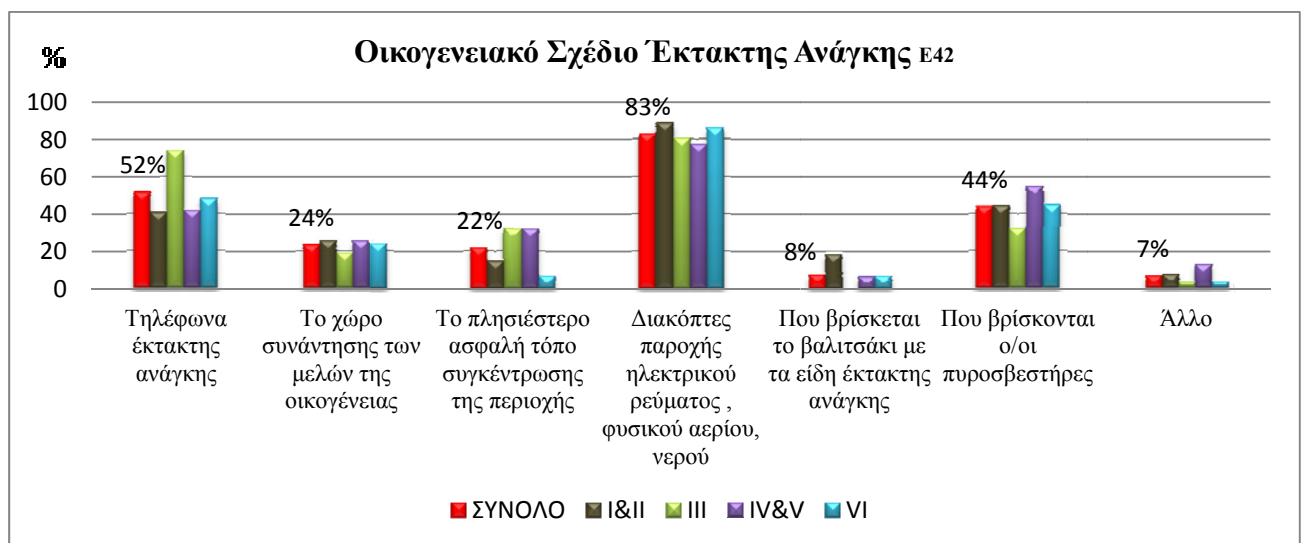
Τι από τα παραπάνω προβλέπονται στο δικό σας σχέδιο ?

Σχετικά με την ερώτηση αυτή θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι σύμφωνα με τον αρχικό σχεδιασμό του ερωτηματολογίου θα απευθυνόταν μόνο σε αυτούς που θα απαντούσαν θετικά στην ερώτηση E42.

Στη φάση της πιλοτικής έρευνας ακόμη και αυτοί που απάντησαν αρνητικά ζήτησαν πληροφορίες για το θέμα γιατί δεν γνώριζαν περί τίνος πρόκειται. Διαπίστωσαν λοιπόν ότι είχαν ήδη κάνει πρόβλεψη για κάποια από τα σημεία που αναφέρονταν στο οικογενειακό σχέδιο και συνειδητοποίησαν ότι επρόκειτο για κάποιες απλές και κυρίως χωρίς οικονομικό κόστος κινήσεις που θα μπορούσαν να κάνουν.

Για το λόγο, στα πλαίσια της διερεύνησης του επιπέδου της ετοιμότητας των νοικοκυριών αλλά και της εκτίμησης της δεκτικότητας όσον αφορά στην ενημέρωση και στην εκπαίδευση κρίναμε σκόπιμο να θέσουμε την ερώτηση στο σύνολο των ατόμων.

Επισημαίνουμε ότι λόγω των πολλαπλών απαντήσεων τα ποσοστά ανά τομέα αναφέρονται στο σύνολο των κατοίκων του κάθε τομέα.

Σχήμα 10. 36

Το 83% του συνόλου γνώριζε που βρίσκονταν οι διακόπτες παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, νερού και φυσικού αερίου αλλά λίγοι γνώριζαν ότι έπρεπε να τους κλείσουν εάν άφηναν το σπίτι στην περίπτωση σεισμού.

Γενικά δεν παρατηρήσαμε σημαντικές διαφοροποιήσεις μεταξύ των τομέων εκτός από την περίπτωση των τηλεφώνων έκτακτης ανάγκης - σύνολο 52% και τομέας ΙΙΙ 74%.

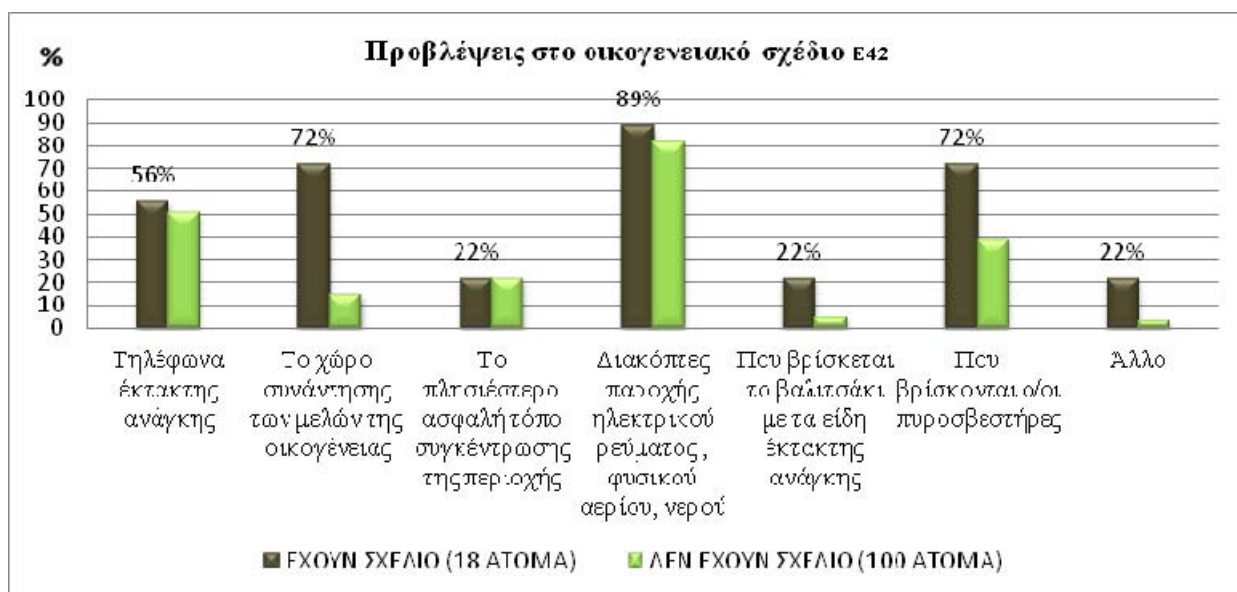
Η απάντηση ΑΛΛΟ αφορά: Τίτλους ιδιοκτησίας, φώτα ασφαλείας, οδηγίες να μη κλειδώνουν πόρτες και οδηγίες για το τι πρέπει να κάνουν μέσα στο σπίτι την ώρα του σεισμού

Στη συνέχεια θελήσαμε να συγκρίνουμε και να αξιολογήσουμε τα αποτελέσματα μεταξύ αυτών που δήλωσαν ότι έχουν οικογενειακό σχέδιο και αυτών που δεν έχουν αλλά έχουν κάνει κάποιες προβλέψεις (Σχήμα 10.5). Μετά την επεξεργασία των αποτελεσμάτων δημιουργήσαμε τρεις (3) ομάδες :

- Αυτούς που απάντησαν ΝΑΙ στην ερώτηση E42 –ποσοστό 12% (N= 18 άτομα)
- Αυτούς που απάντησαν ΟΧΙ στην ερώτηση E42 και έχουν κάνει πρόβλεψη για κάποια σημεία που αναφέρονται στο οικογενειακό σχέδιο – ποσοστό 68% (N=100 άτομα)
- Αυτούς που απάντησαν ΟΧΙ στην ερώτηση E42 και δεν έχουν κάνει καμία πρόβλεψη για οικογενειακό σχέδιο – ποσοστό 20% (N=29 άτομα)

Στο Σχήμα 10.37 παρατηρούμε σημαντικές διαφοροποιήσεις στα θέματα :

- Το χώρο συνάντησης των μελών της οικογένειας στην περίπτωση που δεν βρίσκονται όλοι μαζί
- Που βρίσκεται το βαλιτσάκι με τα είδη έκτακτης ανάγκης
- Που βρίσκονται ο/οι πυροσβεστήρες
- Άλλο

Σχήμα 10. 37 Συγκριτικά αποτελέσματα προβλέψεων στο οικογενειακό σχέδιο

Ε43. Υπάρχει βαλιτσάκι με είδη έκτακτης ανάγκης ?

Το ποσοστό του συνόλου που απάντησε θετικά ανέρχεται στο 7% (N=10 άτομα)

Κάποιοι μας ανέφεραν ότι για 2-3 χρόνια μετά το σεισμό της Πάρνηθας το 1999 είχαν το βαλιτσάκι πάντοτε έτοιμο.

Ε44. Εάν υπάρχει βαλιτσάκι με είδη έκτακτης ανάγκης τι από τα παρακάτω περιέχει?

- Κουτί Α΄ Βοηθειών
- Πυροσβεστήρα
- Σφυρίχτρα
- Φακό με μπαταρίες
- Ραδιόφωνο με μπαταρίες
- Ξηρά τροφή, κονσέρβες
- Εμφιαλωμένο νερό
- Άλλο

Μόνο 2 από τα 10 άτομα είχαν πλήρες βαλιτσάκι με ρούχα και κουβέρτα.

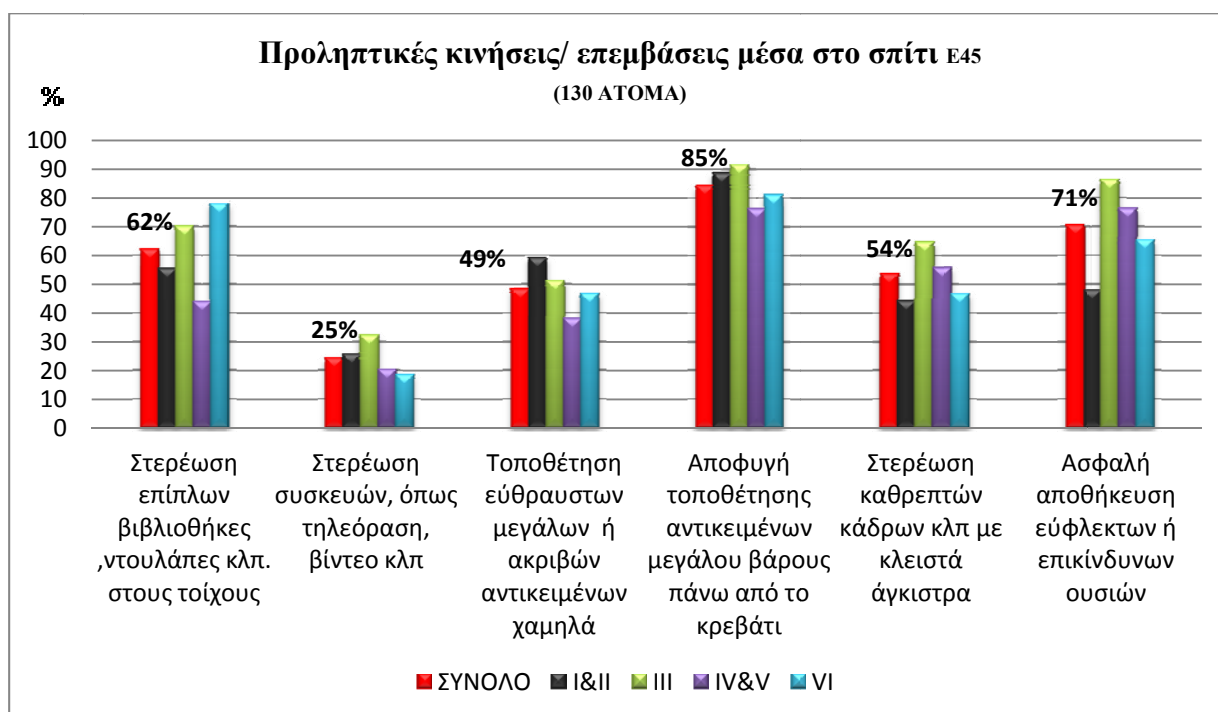
Διαπιστώσαμε ότι υπάρχει σύγχυση ανάμεσα στο βαλιτσάκι έκτακτης ανάγκης και στο κουτί Α΄ Βοηθειών.

Στη πλειοψηφία δεν έχει γίνει πρόβλεψη ούτε για άτομα εξαρτώμενα από φαρμακευτική αγωγή δηλαδή να υπάρχουν κάπου συγκεντρωμένα τα φάρμακα ώστε να μπορούν να τα πάρουν μαζί τους εάν χρειαστεί να εγκαταλείψουν το σπίτι τους.

E45. Κατά τη διάρκεια ενός σεισμού αντικείμενα πέφτουν και σπάζουν, καθώς και έπιπλα ανατρέπονται προκαλώντας πολλές φορές σοβαρούς τραυματισμούς. Στον δικό σας χώρο έχετε μεριμνήσει για κάποιο από τα παρακάτω?

- Στερέωση επίπλων βιβλιοθήκες, ντουλάπες κλπ. στους τοίχους
- Στερέωση συσκευών, όπως τηλεόραση, βίντεο κλπ
- Τοποθέτηση εύθραυστων μεγάλων ή ακριβών αντικειμένων χαμηλά
- Αποφυγή τοποθέτησης αντικειμένων μεγάλου βάρους πάνω από το κρεβάτι
- Στερέωση καθρεπτών κάδρων κλπ με κλειστά άγκιστρα
- Ασφαλή αποθήκευση εύφλεκτων ή επικίνδυνων ουσιών

Επισημαίνουμε ότι λόγω των πολλαπλών απαντήσεων τα ποσοστά ανά τομέα αναφέρονται στο σύνολο των κατοίκων του κάθε τομέα.

Σχήμα 10. 38

Το 12% του συνόλου (N=17 άτομα) δεν έχει ασχοληθεί καθόλου με το θέμα ή θεωρεί ότι πρέπει να έχουν φροντίσει άλλοι μέσα στο σπίτι οπότε δεν μπορεί να απαντήσει.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί καταγράφονται τα ποσοστά του συνόλου των 130 ατόμων που έχουν κάνει προληπτικές κινήσεις μέσα στο σπίτι τους.

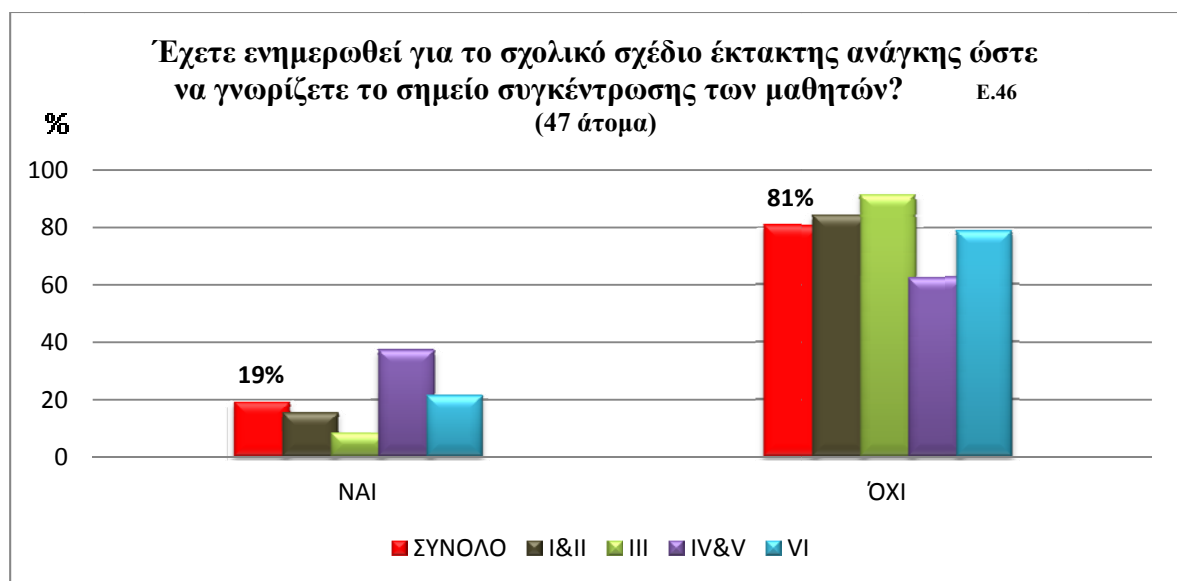
Τα χαμηλότερα ποσοστά δεν σημαίνει απαραίτητα αδιαφορία ή παράληψη διότι υπήρχαν και περιπτώσεις όπου δεν ήταν απαραίτητο να γίνουν όλων των ειδών οι επεμβάσεις.

Το 85% δήλωσε ότι δεν τοποθετεί τίποτε πάνω από τα κρεβάτια σκόπιμα για την αποφυγή τραυματισμού σε περίπτωση σεισμού. Για τις υπόλοιπες περιπτώσεις μας δήλωσαν ότι τις έκαναν για λόγους ασφαλείας χωρίς να έχουν απαραίτητα στο μυαλό τους το σεισμό.

Παρατηρούμε ότι στην τελευταία περίπτωση των επικίνδυνων ουσιών όπου κυρίως συμπεριλαμβάνονται απορρυπαντικά, καθαριστικά κλπ το ποσοστό 48% που αντιστοιχεί στον ενοποιημένο τομέα Ι και ΙΙ είναι σαφώς χαμηλότερο από το σύνολο (71%) που θα μπορούσε να σημαίνει αδιαφορία ή αμέλεια. Θεωρούμε ότι δεν ισχύει αυτό και η πιθανότερη εξήγηση είναι ότι πλειονοψηφία των ατόμων που απάντησαν ήταν άνδρες οι οποίοι δεν γνώριζαν πως ακριβώς φυλάσσονται τα είδη καθαρισμού στο σπίτι.

E46. Έχετε ενημερωθεί για το σχολικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης ώστε να γνωρίζετε το σημείο συγκέντρωσης των μαθητών?

Η ερώτηση γίνεται αν έχουν απαντήσει ΝΑΙ στην ερώτηση Α4

Σχήμα 10. 39

Υπενθυμίζουμε ότι το 32% του συνόλου των ερωτηθέντων (N=47 άτομα) είχε την ευθύνη παιδιών που πηγαίνουν σχολείο.

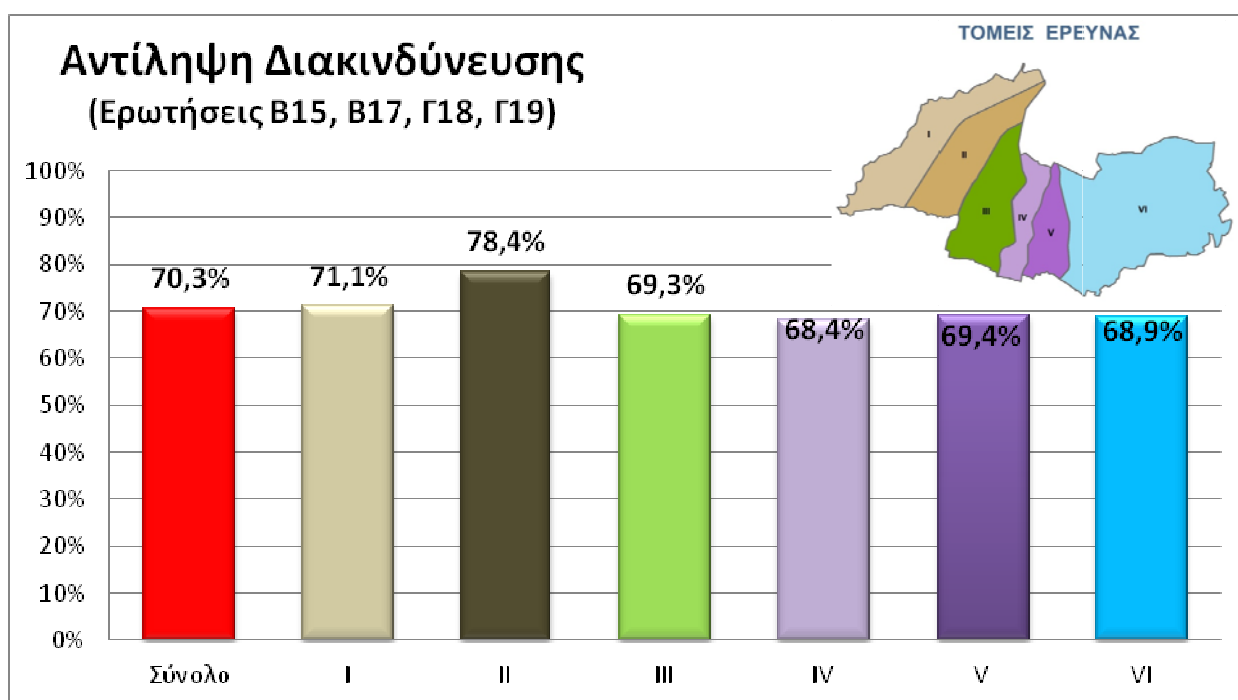
Από αυτούς μόνο το 19 % (N=9 άτομα) είχε ενημερωθεί για το σχολικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης.

10.7 Δείκτες Αντίληψης Διακινδύνευσης, Ενημερότητας, Ετοιμότητας και Κοινωνικής Ικανότητας.

10.7.1 Δείκτης Αντίληψης Διακινδύνευσης

Για τον υπολογισμό του δείκτη αντίληψης διακινδύνευσης επιλέξαμε τα αποτελέσματα των ερωτήσεων B15, B17, Γ18 και Γ19, όπως τα παρουσιάσαμε με τη μορφή δεικτών σε ποσοστά (%) στα σχήματα :

- Σχήμα 10. 16 Δείκτες τάσης εκδήλωσης πανικού
- Σχήμα 10.19 Δείκτες πιθανότητας εκδήλωσης σεισμού στη Κηφισιά
- Σχήμα 10.21 Δείκτες προβληματισμού για πιθανές καταστροφές μετά από σεισμό
- Σχήμα 10.23 Δείκτες για πιθανή εκδήλωση καταστροφών από σεισμό

Σχήμα 10. 40 Δείκτης Αντίληψης Διακινδύνευσης

Στον υπολογισμό του δείκτη αντίληψης διακινδύνευσης τα αποτελέσματα των 4 ερωτήσεων που επιλέξαμε συμμετέχουν με τον ίδιο συντελεστή βαρύτητας.

Παρατηρούμε ότι ο τοπικός πληθυσμός τόσο στο σύνολο του, όσο και ανά τομέα μελέτης παρουσιάζει αρκετά υψηλό δείκτη αντίληψης σεισμικής διακινδύνευσης.

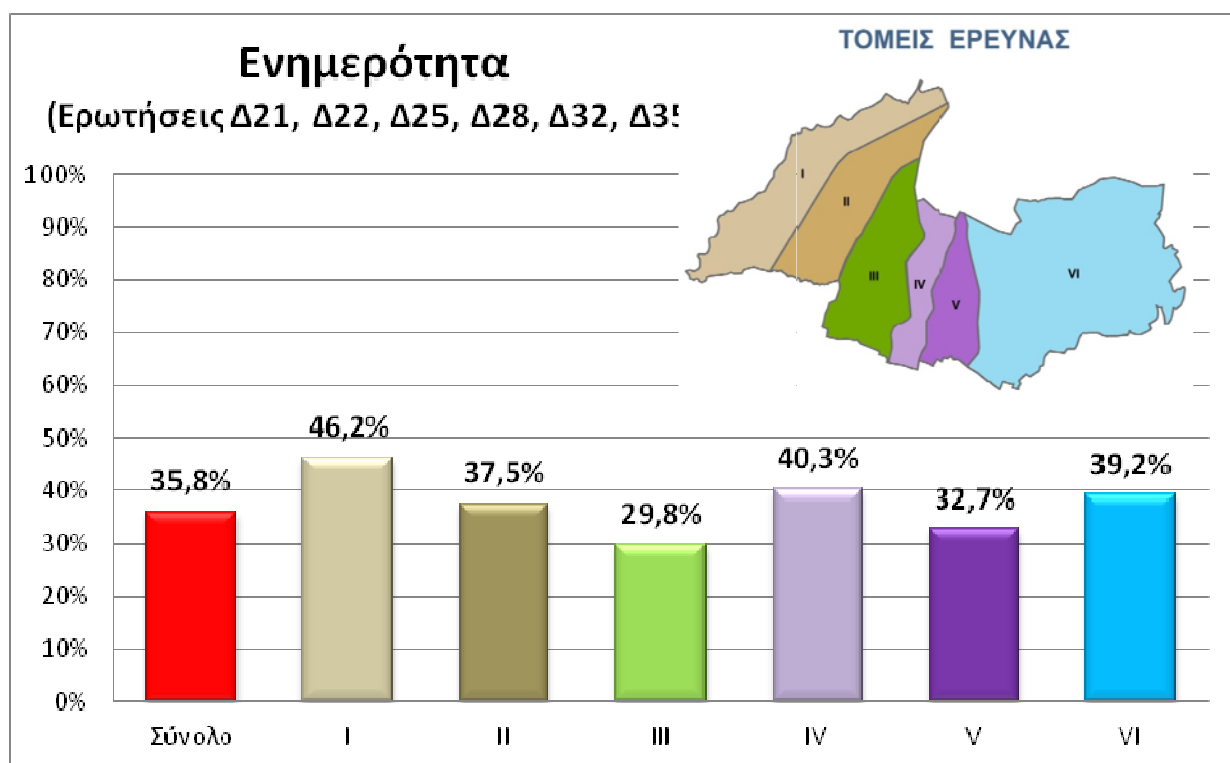
10.7.2 Δείκτης Ενημερότητας

Για τον υπολογισμό του δείκτη ενημερότητας- παρουσιασμένο σε ποσοστό (%)- επιλέξαμε τα αποτελέσματα των ερωτήσεων:

- Δ21. Γνωρίζετε ποιόν αντισεισμικό κανονισμό ακολούθησε η κατασκευή?
- Δ22. Γνωρίζετε αν υπάρχει μελέτη γεωλογικής καταλληλότητας για την περιοχή που κατοικείτε?
- Δ25. Έχετε παρακολουθήσει κάποια ενημερωτική εκδήλωση ή έχετε πληροφορηθεί για τρόπους αντισεισμικής προστασίας?
- Δ28. Έχετε συμμετάσχει σε ασκήσεις ετοιμότητας ?
- Δ32. Θα επιθυμούσατε να ενημερωθείτε / εκπαιδευθείτε πάνω σε θέματα που αφορούν στους τρόπους προστασίας πριν- κατά τη διάρκεια και μετά το σεισμό?
- Δ35. Γνωρίζετε αν υπάρχει σχέδιο έκτακτης ανάγκης για το Δήμο Κηφισιάς σε περίπτωση εκδήλωσης σεισμού?

Όλες οι ερωτήσεις συμμετέχουν με τον με ίδιο συντελεστή βαρύτητας,

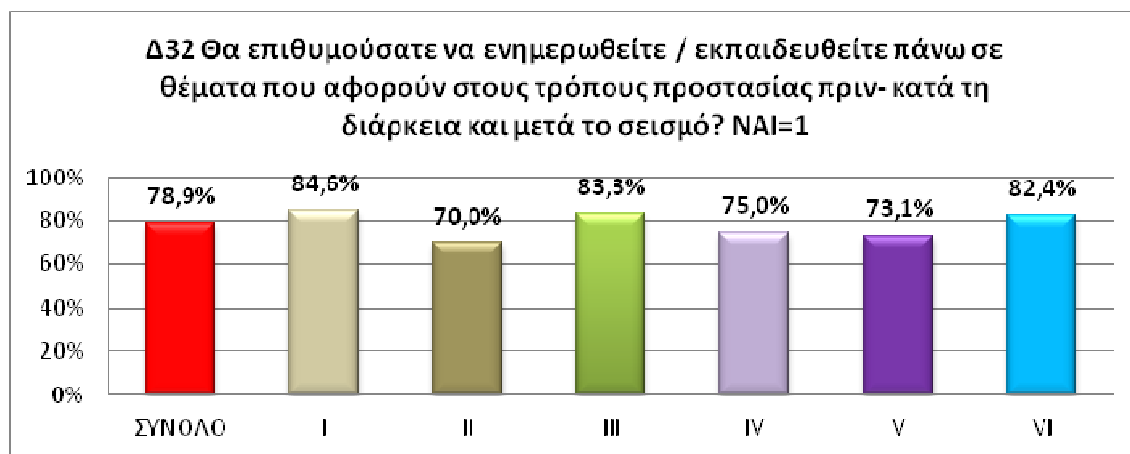
Η βαθμολογία των απαντήσεων για όλες τις ερωτήσεις ήταν ΝΑΙ=1 και ΟΧΙ=0 με εξαίρεση την ερώτηση Δ35 όπου βαθμολογήσαμε το σύνολο των απαντήσεων ΝΑΙ και ΟΧΙ (13 άτομα) με 1 και τις απαντήσεις ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ (134 άτομα) με 0 (Παράρτημα II.2).

Σχήμα 10. 41 Δείκτης ενημερότητας

Σε αντίθεση με τον δείκτη αντίληψης διακινδύνευσης ο δείκτης ενημερότητας είναι χαμηλός τόσο στο σύνολο όσο και ανά τομέα. Είναι ενδιαφέρον να αναφέρουμε ότι αν αφαιρούσαμε την ερώτηση Δ32 (σχήμα 10.42) όπου η επιθυμία ενημέρωσης κυμαίνεται σε υψηλά επίπεδα (70-85%) οι δείκτες ενημερότητας θα ήταν σε ιδιαίτερα χαμηλό επίπεδο (20-30%).

Σε όλες τις περιπτώσεις τις υψηλότερες τιμές παρουσιάζει ο τομέας I όπου σημειώθηκαν οι μεγαλύτερες καταστροφές στο σεισμό της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 1999.

Σχήμα 10. 42 Επιθυμία ενημέρωσης

10.7.3 Δείκτης Ετοιμότητας

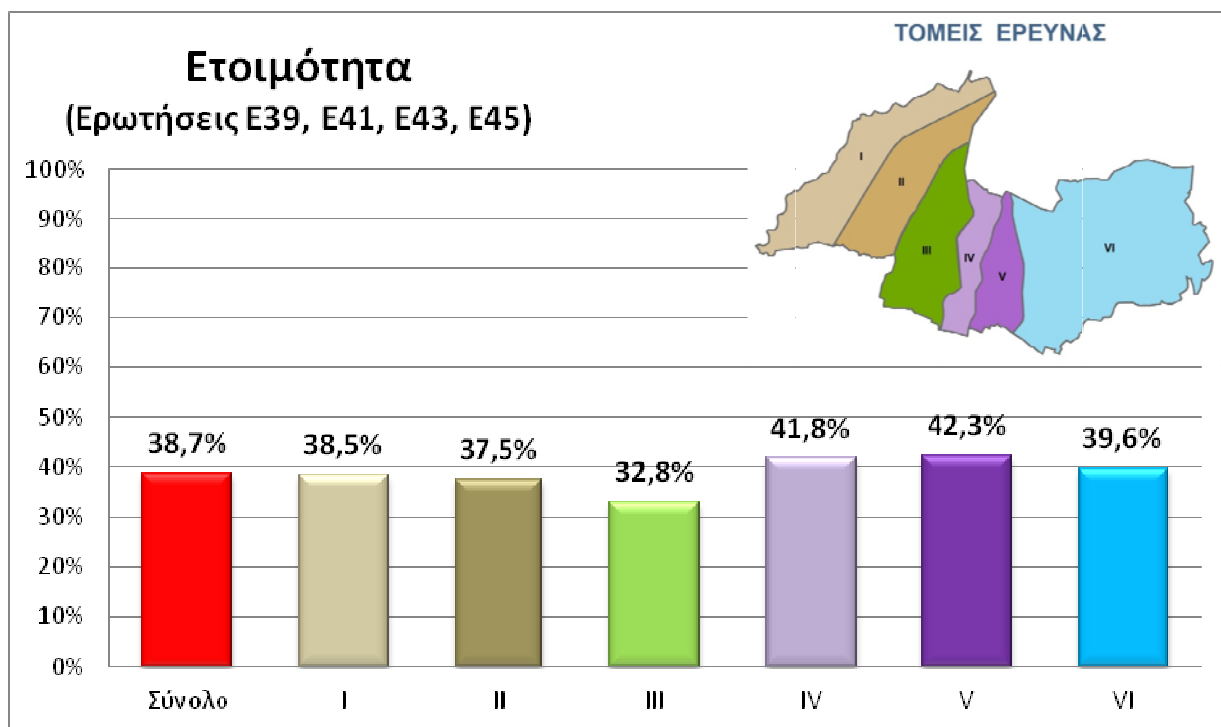
Για τον υπολογισμό του δείκτη ετοιμότητας - παρουσιασμένο σε ποσοστό (%) - επιλέξαμε τα αποτελέσματα των ερωτήσεων:

- E39. Έχετε προβλέψει ασφαλιστική κάλυψη για ζημιές από σεισμό?
- E41. Υπάρχει οικογενειακό σχέδιο έκτακτης ανάγκης σε περίπτωση σεισμού?
- E43. Υπάρχει βαλιτσάκι με είδη έκτακτης ανάγκης ?
- E45. Κατά τη διάρκεια ενός σεισμού αντικείμενα πέφτουν και σπάζουν, καθώς και έπιπλα ανατρέπονται προκαλώντας πολλές φορές σοβαρούς τραυματισμούς. Στον δικό σας χώρο έχετε μεριμνήσει για κάποιο από τα παρακάτω?

Όλες οι ερωτήσεις συμμετέχουν με τον με ίδιο συντελεστή βαρύτητας.

Η βαθμολογία των απαντήσεων για όλες τις ερωτήσεις ήταν ΝΑΙ=1 και ΟΧΙ=0 (Παράρτημα II.2).

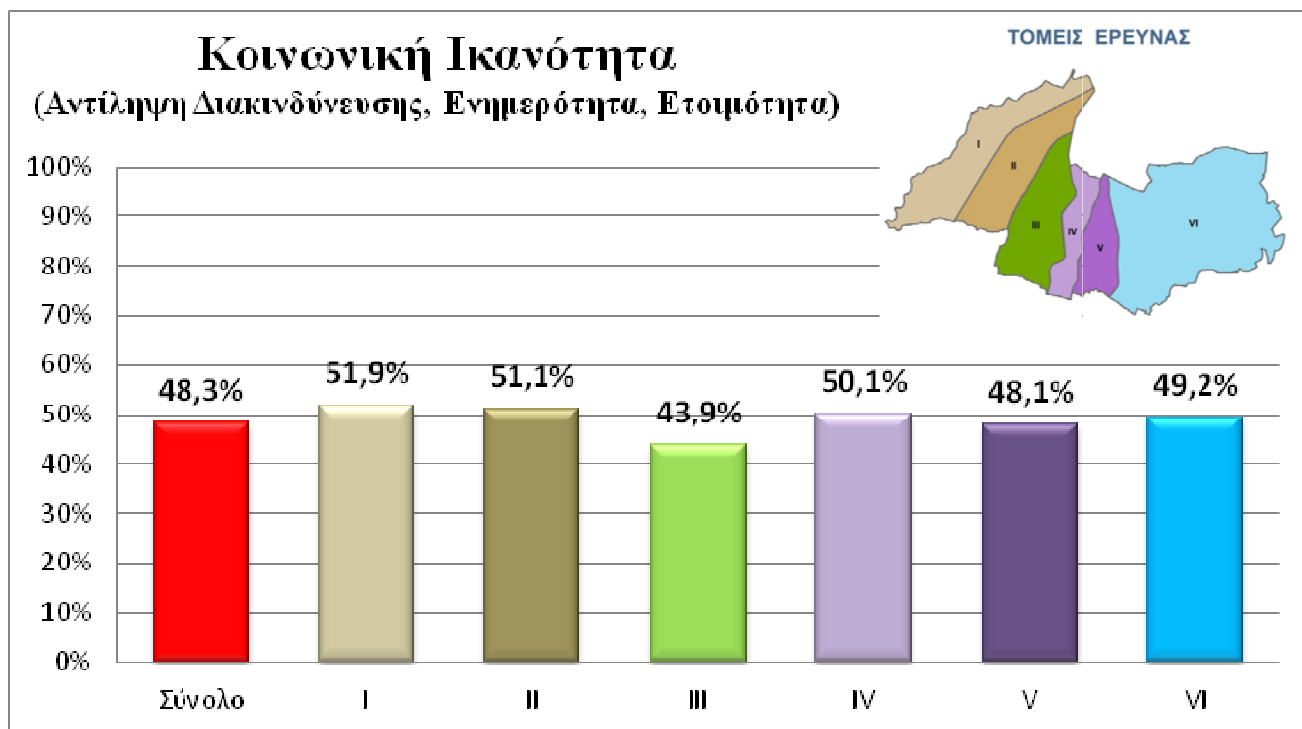
Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στο σχήμα 10.43 όπου εκ νέου παρατηρούμε το χαμηλό επίπεδο του δείκτη ετοιμότητας των νοικοκυριών.

Σχήμα 10. 43 Δείκτης Ετοιμότητας

10.7.3 Δείκτης Κοινωνικής Ικανότητας

Για τον υπολογισμό του δείκτη Κοινωνικής Ετοιμότητας συνδυάσαμε τους δείκτες Αντίληψης Διακινδύνευσης, Ενημερότητας και Ετοιμότητας.

Σχήμα 10. 44 Δείκτης Κοινωνικής Ικανότητας

Όλοι οι δείκτες συμμετέχουν με τον ίδιο συντελεστή βαρύτητας. (Παράρτημα Π.2).

Παρότι τα αποτελέσματα που παρουσιάζονται στο σχήμα 10.44, καταδεικνύουν το χαμηλό επίπεδο του δείκτη Κοινωνικής Ετοιμότητας του τοπικού πληθυσμού, ή συνολική εικόνα είναι βελτιωμένη αν συνεκτιμηθούν οι υψηλές τιμές του δείκτη αντίληψης σεισμικής διακινδύνευσης, η εμπειρία του κοινού όσον αφορά στο σεισμό και η επιθυμία του για ενημέρωση και εκπαίδευση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΚΑΙ ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

11.1 Συμπεράσματα

Η απειλή των ανθρώπινων πληθυσμών από τις φυσικές καταστροφές προκαλεί ποικίλες αντιδράσεις που στοχεύουν κατά κύριο λόγο την ελάττωση του επιπέδου του κινδύνου από την επερχόμενη καταστροφή. Η απόκριση του κοινωνικού συστήματος εξαρτάται από τα έμφυτα χαρακτηριστικά και τη δυναμική του κατάσταση.

Σε επίπεδο τοπικής κοινωνίας για την ανάπτυξη και επιτυχή εφαρμογή στρατηγικών μετριασμού των επιπτώσεων από φυσικούς κινδύνους με τη συμμετοχή της τοπικής κοινωνίας είναι απαραίτητη η συνεργασία των τοπικών αρχών με τους κατοίκους της περιοχής. Η διερεύνηση της αντίληψης διακινδύνευσης του κοινού σε σχέση με τους φυσικούς κινδύνους που θα μπορούσαν να απειλήσουν την περιοχή τους θα πρέπει είναι το πρώτο βήμα προσέγγισης του κοινού.

Στο Δήμο Κηφισιάς μετά την αναδρομή στο ιστορικό των φυσικών καταστροφών που έχουν πλήξει την περιοχή τα τελευταία 50 χρόνια σε συνδυασμό με τις τοπικές συνθήκες και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά (γεωλογικά, τεκτονικά κλπ) και τον υφιστάμενο επιχειρησιακό σχεδιασμό από πλευράς τοπικών αρχών για τον μετριασμό και την αντιμετώπιση των επιπτώσεων από φυσικούς κινδύνους εστίασαμε στον σεισμό ως το σοβαρότερο φυσικό κίνδυνο για την περιοχή.

Στο σεισμό της 7^{ης} Σεπτεμβρίου 1999 στις Δημοτικές Ενότητες Κηφισιάς και Νέας Ερυθραίας σημειώθηκαν καταρρεύσεις κτιρίων με ανθρώπινα θύματα και εκτεταμένες υλικές ζημιές σε πάρα πολλά κτίρια ενώ αρκετά νοικοκυριά υποχρεώθηκαν σε προσωρινή ή οριστική αλλαγή κατοικίας.

Από την αποτύπωση της χωρικής κατανομής των βλαβών του σεισμού της 7^{ης} Σεπτεμβρίου παρατηρήσαμε ότι η Κηφισιά επλήγη με ανομοιόμορφο τρόπο. Οι

συσσωρευμένες ζημιές στις Αδάμες έχουν σαν κύριο αίτιο τον συνδυασμό επιδράσεων τοπογραφίας και εδαφικής ετερογένειας. Αντίστοιχα στην περιοχή των εργατικών κατοικιών οι ζημιές- στην πλειοψηφία τους χαρακτηρισμένα κίτρινα δηλ. επισκευάσιμα κτίρια –πιθανώς θα πρέπει να αποδοθούν στον τρόπο κατασκευής των κτιρίων. Στο ανατολικό και ΒΑ τμήμα της Κηφισιάς, στις παρυφές της Πεντέλης, οι ζημιές είναι ουσιαστικά μηδενικές γεγονός το οποίο πρέπει να οφείλεται αφενός στο γεωλογικό υπόβαθρο αφετέρου στο τρόπο κατασκευής των κτιρίων.

Η Κηφισιά εξάλλου χαρακτηρίζεται από σημαντική διαφοροποίηση και στη κοινωνική- οικονομική διαστρωμάτωση καθώς μέσα στα όριά της συναντάμε αμιγώς βιομηχανικές και εμπορικές περιοχές, οικιστικές περιοχές όπου επιτρέπεται η εμπορική δραστηριότητα, την περιοχή με τις πολυάριθμες εργατικές κατοικίες και στους πρόποδες της Πεντέλης, μια περιοχή αμιγούς κατοικίας, με ακριβές κατασκευές και πολλούς ελεύθερους χώρους.

Από την έρευνα που διενεργήσαμε με στόχο την εκτίμηση της αντίληψης σεισμικής διακινδύνευσης του τοπικού πληθυσμού η γενική διαπίστωση είναι ότι το επίπεδο αντίληψης διακινδύνευσης είναι αρκετά υψηλό με τον σχετικό δείκτη να κυμαίνεται στο επίπεδο του 70%. Αντίθετα οι δείκτες ενημερότητας (35,8%) και ετοιμότητας (38,7%) είναι ιδιαίτερα χαμηλοί. Ο δείκτης κοινωνικής ικανότητας (48,3%) που προέκυψε από τον συνδυασμό των 3 προηγούμενων δεικτών κυμαίνεται σε μέτριο επίπεδο. Οι χαμηλοί δείκτες ενημερότητας και ετοιμότητας συνηγορούν υπέρ της αυξημένης τρωτότητας.

Από την επεξεργασία των δημογραφικών και άλλων πληροφοριακών στοιχείων που προέκυψαν από την έρευνά μας επισημαίνουμε τα ακόλουθα σημεία:

- Το 88% του συνόλου των ερωτηθέντων είναι ιδιοκτήτες. Το 65% επέλεξε την Κηφισιά για τόπο κατοικίας γιατί προϋπήρχε ιδιοκτησία ενώ το 30% επέλεξε την Κηφισιά γιατί τους άρεσε η περιοχή. Μπορούμε λοιπόν να θεωρήσουμε ότι υπάρχουν ισχυροί δεσμοί με τον τόπο κατοικίας (attachment to place- Bird K. et al. 2011).
- Αναφορικά με τη χρονολογία εγκατάστασης στην περιοχή, με σημεία αναφοράς τους σεισμούς του 1981 και του 1999, το 53% είχε εγκατασταθεί

στη Κηφισιά πριν το σεισμό του 1981 ενώ 85% είχε εγκατασταθεί στη Κηφισιά πριν το σεισμό του 1999. Μπορούμε λοιπόν να θεωρήσουμε ότι η συντριπτική πλειοψηφία κατοικεί περισσότερο από 15 χρόνια στη Κηφισιά οπότε και γνωρίζει αρκετά καλά την περιοχή. Το γεγονός αυτό όμως, λόγω της έντονης διαφοροποίησης στην κοινωνική - οικονομική διαστρωμάτωση που προαναφέραμε, δυστυχώς δεν ενισχύει την κοινωνική συνοχή (sense of community/ community cohesion). Κατά τους Bird K. et al. (2011) η κοινωνική συνοχή και οι ισχυροί δεσμοί με τον τόπο κατοικίας είναι σημαντικοί παράγοντες συνεργασίας μεταξύ των φορέων και του τοπικού πληθυσμού προς την κατεύθυνση μείωσης της τρωτότητας.

- Το 98% των ερωτηθέντων είχε προσωπική εμπειρία από σεισμό, το 50% περίπου είχε εμπειρία και μέσω τρίτων, αναφέροντας και ανθρώπινες απώλειες, ενώ το 38% δήλωσε διαταραχή της οικογενειακής ζωής μετά από σεισμό. Το 64% είχε εμπειρία από τους σεισμούς 1981. Το 90% ανέφερε εμπειρία από το σεισμό του 1999 και την ώρα του σεισμού τα 2/3 από αυτούς βρίσκονταν στη Κηφισιά. Συνεπώς πρόκειται για έμπειρο κοινό γεγονός το οποίο επιβεβαιώνεται και από τον υψηλό δείκτη αντίληψης διακινδύνευσης.
- Επίσης ο τρόπος που περιέγραψαν τις αντιδράσεις τους κατά την διάρκεια και αμέσως μετά το σεισμό, δείχνει ότι πιθανόν να αντιδράσουν με λανθασμένο τρόπο λόγω έλλειψης ενημέρωσης ή εκπαίδευσης, αλλά γενικά διατηρούν την ψυχραιμία τους.
- Από τις πληροφορίες και τα στοιχεία της έρευνας δεν διαφαίνεται να υφίσταται κάποιος δίαυλος επικοινωνίας των τοπικών αρχών με το κοινό όσον αφορά στα θέματα Πολιτικής Προστασίας. Παρόλα αυτά το 46% των ερωτηθέντων δήλωσε ότι σε περίπτωση σεισμού θα ήθελε να ενημερωθεί από τη Δημοτική Αρχή για την κατάσταση που επικρατεί στην περιοχή.
- Το κοινό, σε ποσοστό 79%, δήλωσε ότι επιθυμεί να ενημερωθεί και να εκπαιδευθεί πάνω σε θέματα που αφορούν στους τρόπους προστασίας πριν-κατά τη διάρκεια και μετά το σεισμό. Από αυτούς το 50% επέλεξε τον Ο.Α.Σ.Π. για τον σκοπό αυτό.

11.2 Προτάσεις

Ο πρώτος στόχος, από πλευράς Δημοτικής Αρχής θα πρέπει να είναι η αύξηση της υπευθυνότητας των κατοίκων, μέσω της αποτελεσματικής ενημέρωσης και της αύξησης της ετοιμότητας ώστε να μπορούν να φροντίσουν για την προσωπική τους ασφάλεια και την ασφάλεια της περιουσίας τους. Υπάρχουν αρκετά θετικά στοιχεία προς την κατεύθυνση αυτή όπως η υψηλή αντίληψη διακινδύνευσης, η προσωπική εμπειρία από προηγούμενους σεισμούς, οι ισχυροί δεσμοί με τον τόπο κατοικίας και το ιδιοκτησιακό καθεστώς.

Θεωρούμε απαραίτητο σε πρώτη φάση να δημιουργηθεί ένα μόνιμο κανάλι επικοινωνίας μεταξύ της Δημοτικής Αρχής και των κατοίκων του Δήμου Κηφισιάς που θα αποσκοπεί τελικά στην ενίσχυση της ανθεκτικότητας της κοινότητας και την μείωση των επιπτώσεων από τις φυσικές καταστροφές. Αυτό θα μπορούσε να γίνει για παράδειγμα μέσω της ιστοσελίδας του Δήμου ή με ενημερωτικά φυλλάδια που θα περιέχουν απλές αλλά σαφείς οδηγίες με έτοιμο υλικό από τον ΟΑΣΠ που παραμένει ανεκμετάλλευτο διότι ο κόσμος δεν το γνωρίζει όπως δεν γνωρίζει και τον διεθνή αριθμό 112 τον οποίο μπορεί να καλέσει σε περίπτωση έκτακτης ανάγκης.

Παρότι κανένα φυσικό φαινόμενο δεν προκαλεί στον άνθρωπο τόσο φόβο και ανασφάλεια όσο ο σεισμός -εκδηλώνεται ξαφνικά και δεν αφήνει περιθώρια αντίδρασης- επειδή μεσολαβούν μεγάλα χρονικά διαστήματα μεταξύ σοβαρών γεγονότων ο κόσμος εφησυχάζει. Μία άλλη πρόταση θα ήταν η καθιέρωση μιας μέρας το χρόνο όπου το κοινό θα μπορούσε να συγκεντρωθεί, να ανταλλάξει απόψεις και εμπειρίες και να συζητήσει για τα θέματα αυτά με τον αρμόδιο εκπρόσωπο του Δήμου. Αυτό πιθανόν να βοηθούσε και στην ενίσχυση της κοινωνικής συνοχής.

Τέλος, ειδικά για την περιοχή των Αδάμων, λόγω της γεωμορφολογικής ιδιαιτερότητας και της εδαφικής ετερογένειας, θα πρέπει να ληφθούν τόσο «δομικά» μέτρα πρόληψης (ποιότητα, ανθεκτικότητα και είδος κατασκευών) όσο και «μη δομικά» μέτρα όπως κανονισμοί για χρήση γης, πολεοδομικοί κανονισμοί, νέοι οικοδομικοί κώδικες κλπ.

11.3 Παρατηρήσεις

Στην παρούσα εργασία μελετήσαμε αρχικά το θεωρητικό πλαίσιο της αντίληψης διακινδύνευσης, στην συνέχεια την σχέση αντίληψης διακινδύνευσης με τις φυσικές καταστροφές και τέλος μέσω της βιβλιογραφικής ανασκόπησης καταγράψαμε τις πληροφορίες και τα συμπεράσματα από αντίστοιχες έρευνες που διενεργήθηκαν στις τοπικές κοινωνίες σε διάφορες χώρες.

Με βάση όλα τα παραπάνω, σχεδιάσαμε και εφαρμόσαμε την μεθοδολογία διερεύνησης της αντίληψης διακινδύνευσης των κατοίκων της Κηφισιάς, προσαρμοσμένη στα δεδομένα της περιοχής και στα μέσα που διαθέταμε για την διεξαγωγή της έρευνας. Πιστεύουμε ότι καλύπτει ικανοποιητικά τις βασικές αρχές και τις απαιτήσεις ενός προτύπου το οποίο προσπαθεί να καθιερώσει η διεθνής επιστημονική κοινότητα όσον αφορά στη συγκέντρωση πληροφοριών, στην επεξεργασία των δεδομένων και στην προσβασιμότητα στα στοιχεία της έρευνας. Είναι απαραίτητο η μεθοδολογία να είναι επιστημονικά τεκμηριωμένη και να μπορεί να εφαρμοστεί και σε άλλες αντίστοιχες περιπτώσεις (Alexander D. 1993, Kind D.2002, Bird D.K. 2009).

Είναι ευνόητο ότι η μεθοδολογία που παρουσιάσαμε δεν είναι ούτε οριστική ούτε ανέκκλητη και σίγουρα επιδέχεται βελτίωση. Για παράδειγμα, με την επιλογή μεγαλύτερου δείγματος θα δινόταν η δυνατότητα κάποιοι παράγοντες να προσδιοριστούν με μεγαλύτερη ακρίβεια μέσω δε της στατιστικής επεξεργασίας των αποτελεσμάτων να προκύψουν και συσχετισμοί διαφόρων παραγόντων. Στην περίπτωση αυτή περνάμε σε άλλη κλίμακα η οποία προϋποθέτει: διεξαγωγή της έρευνας από ομάδα εξειδικευμένων ατόμων, εξασφάλιση των απαιτούμενων χρηματικών πόρων και το βασικότερο από όλα ενημέρωση του κοινού από επίσημο φορέα σχετικά με την έρευνα ώστε να καθίσταται ευκολότερη η προσέγγισή του. Απολογιστικά μπορούμε να πούμε ότι η μεγαλύτερη δυσκολία στην έρευνά μας ήταν η προσέγγιση του κοινού το οποίο δύσκολα πλέον «ανοίγει την πόρτα του».

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Ελληνική

Γκαζέτας Γ., Μπουκοβάλας Γ., Πρωτονοτάριος Ι., Παπαδημητρίου Α., Ψαρρόπουλος Π., Γερόλυμος Ν., Αντωνίου Α., Κουρετζής Γ., Κάλλου Π., Μελέτη του Σεισμού της Αθήνας της 7-9-99 : Υπολογιστική εκτίμηση των επιταχύνσεων στις πλειόσειστες περιοχές, Έκθεση προς το Τεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδος, Απόφαση ΔΕ Γ/18/33/99 Αθήνα (2001)

ΔΗΜΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ επίσημη ιστοσελίδα (www.kifissia.gr)

ΕΘΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ – ΤΟΜΕΑΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΣΕΙΣΜΟΠΛΗΚΤΩΝ ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗΣ (1984): Στατιστικά στοιχεία βλαβών-επισκευών σεισμοπλήκτων κτισμάτων της περιοχής Αν. Αττικής. Συνέδριο «Σεισμοί και Κατασκευές», Τομ. 1, 484-520, Συλλ. Πολ. Μηχαν. Ελλ. Αθήνα 1984

ΕΚΚΕ και Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Κοινωνικός και Οικονομικός Άτλας της Ελλάδος Τόμος 1^{ος} : ΟΙ ΠΟΛΕΙΣ σ. 30 (Β' έκδοση 2002)

Ιωακειμίδου Α., Σεισμός Αθήνας 1999: Κατανομή των καταστροφών, Ρυθμός αποκατάστασης, Μεταπτυχιακή Διατριβή Ειδίκευσης, Ε.Κ.Π.Α – Τ.Ε.Ι. Σερρών (2008)

Κέρπελης Π., Αποτίμηση της αντισεισμικής συνείδησης και συμπεριφοράς των μαθητών Γ' γυμνασίου στο νομό Αττικής, Μεταπτυχιακή Διατριβή Ειδίκευσης, Ε.Κ.Π.Α – Τ.Ε.Ι. Σερρών (2008)

Λέκκας Ε., Σούκης Κ., Λόζιος Σ., Αντωνίου Β., Χρήση των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών (G.I.S.) στον αντισεισμικό σχεδιασμό και την οργάνωση του Δήμου Χαλανδρίου, Πρακτικά 5^{ου} Πανελληνίου Γεωγραφικού Συνεδρίου (Νοέμβριος 1999)

Λέκκας, Ε. «Φυσικές και τεχνολογικές καταστροφές» Β' έκδοση Εκδόσεις Access Αθήνα 2000 σελ. 42,43,53-59, 61,62, 268, 269

Λελάκης Γ. Χ., Εκπαιδευτική Έρευνα, Η έρευνα της Δημοσκοπήσεως Κεφάλαιο ΙΙΙ, ΟΕΔΒ 1992

Μάλλιαρης Π. Εισαγωγή στο Μάρκετινγκ, Εκδόσεις Σταμούλη (2001) ISBN 960-351-367-9 σ. 178-192

Μάργαρης Σ., Εισαγωγή στην αντίληψη του ρίσκου με χρήση διαγραμμάτων επιρροής, Διπλωματική εργασία, ΕΜΠ, Σχολή Ναυπηγών Μηχανολόγων Μηχανικών, ΑΘΗΝΑ 2009

Μαρίνος Π., Τσιαμπάος Γ., Μπουκοβάλας Γ., Σαμπατακάκης Ν., Αντωνίου Α., Προβιά Κ., Γεωλογική Γεωτεχνική Μελέτη Λεκανοπεδίου Αθηνών, Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ/Ο.Α.Σ.Π., Αθήνα 2002

Μαριολάκος Η. & Παπανικολάου Δ. (1987): Είδος παραμόρφωσης και σχέση παραμόρφωσης σεισμικότητας στο Ελληνικό τόξο. Πρακτ. 2ου Συνεδ. Ελλ. Γεωλ. Ετ., Αθήνα 1984, Δελτ. Ελλην. Γεωλ. Εταιρ., XIX, 59-76.

NOMAPXIAKH AYTOΔIOIKHSH ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ- ΦΥΣΙΚΕΣ
ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΕΣ -Μάθε και προφυλάξου σελ. 22, (2009)

Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας (ΟΑΣΠ), Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ): Κοινωνικές και ψυχολογικές επιπτώσεις των σεισμών του 1999 στους κατοίκους του Λεκανοπεδίου της Πρωτεύουσας: Η περίπτωση του Ιλίου (Τελική έκθεση 2003)

Παπανικολάου Δ., Λέκκας Ε., Δανάμος Γ., Λόζιος Σ. & συν. (1999): Γεωλογικές – τεκτονικές – γεωμορφολογικές συνθήκες της περιοχής Δυτικής Αττικής που επλήγη από το σεισμό της 7-9-99. Ενημερ. Δελτ. Ευρωπ. Κέντρ. Πρόλ. & Πρόγ. Σεισμ., 3, 30-34.

Παπανικολάου Δ., Λόζιος Σ., Σίδερης Χ., Κράνης Χ., Δανάμος Γ., Σούκης Κ., Σκούρτσος Ε., Μπάση Κ., Γεωλογική Γεωτεχνική Μελέτη Λεκανοπεδίου Αθηνών, Αθήνα 2002, Υ.ΠΕ.ΧΩ.ΔΕ/ Ο.Α.Σ.Π.

Παπανικολάου Δ. - Μαριολάκος Η. - Λέκκας Ε. – Λόζιος Σ. (1988); Μορφοτεκτονικές παρατηρήσεις στη λεκάνη του Ασωπού και την παραλιακή ζώνη Ωρωπού. Συμβολή στη νεοτεκτονική της βόρειας Αττικής. Πρακτ. 3ου Συνεδρ. Ελλην. Γεωλ. Ετ., Δελτ. Ελλην. Γεωλ. Εταιρ., XX, 251-267.

Παπανικολάου, Δ. & Λόζιος Σ. (1990): Συγκριτική νεοτεκτονική δομή έντονης (Κορινθία) και ασθενούς (Αττική – Κυκλάδες) δραστηριότητας. Συνεδ. Ελλ. Γεωλ. Ετ., Αθήνα 1990, Περίληψη Γεωενημέρωση, Τ. 9-10, σελ. 7.

Πετρόπουλος Ν., Ζησιάδης Α., Ιωαννίδης Κ., Παπαδόπουλος Τ., Πύρρος Δ., «Ο Σεισμός της Πάρνηθας: Αυτό-αξιολόγηση και Προτάσεις Φορέων για την Οργάνωση της Πολιτικής Προστασίας», Κέντρο Ερευνών Εκτάκτων Αναγκών (Κ.ΕΡ.Ε.Α.), Ερευνητικό Πρόγραμμα Ο.Α.Σ.Π., Δεκέμβριος 2003, Κεφ. II Κοινωνική Δυναμική των Φυσικών Καταστροφών

Σύνδεσμος Δήμων & Κοινοτήτων για την Προστασία και Ανάπλαση του Πεντελικού (Σ.Π.Α.Π.), Σχέδιο Αντιπυρικής Περιόδου 2009 (Απρίλιος 2009)

Ταργουζίδης Α. ΕΛ.ΙΝ.Υ.Α.Ε., Ελληνικό Ινστιτούτο Υγιεινής και Ασφάλειας της Εργασίας, Το Φαινόμενο του Εργατικού Ατυχήματος: Μοντέλα ατυχημάτων, Ανθρώπινο λάθος, Αντίληψη κινδύνου (2007) ISBN: 978-960-7678-87-4

Τσιώλης Γ.: Η σχέση ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας στις κοινωνικές επιστήμες: Από την πολεμική των «παραδειγμάτων» στις συνθετικές προσεγγίσεις; Δαφέρμος Μ., Σαματάς Μ., Κουκουριτάκης Μ. & Χιωτάκης Σ.(επιμ.) Οι κοινωνικές επιστήμες στον 21ο αιώνα. Επίμαχα θέματα και προκλήσεις. Αθήνα: Πεδίο, 2011.

Ξενόγλωσση

Ackroyd S., Hughes J. Data Collection in Context, Longman Editions (1992) ISBN 0-582-05311-0

Armas I., Earthquake risk perception in Bucharest, Romania, Risk Analysis, Vol. 26, No 5, 1223-1234 (2006)

Bird, D.K. and Dominey-Howes, D.: Testing the use of a “questionnaire survey instrument” to investigate public perceptions of tsunami hazard and risk in Sydney, Australia, Nat. Hazards, 45, pp99–122, (2008)

Bird D.K., The use of questionnaires for acquiring information on public perception of natural hazards and risk mitigation- a review of current knowledge and practice, Nat. Hazards Earth Syst. Sci, 9, 13007-1325 (2009)

Bird K., Gísladóttir G., Dominey-Howes D., Different communities, different perspectives: issues affecting residents’ response to a volcanic eruption in southern Iceland, Bull Volcanol DOI 10.1007/s00445-011-0464-1(April 2011)

Bostrom A., Atman C., Fischhoff B. & Morgan G. (1994) ‘Evaluating Risk Communications: Completing and Correcting Mental Models of Hazardous Processes, Part II’. Risk Analysis, 14(5), 789-798

Bulmer, M.: Questionnaires, 1st edition, Sage Benchmarks in Social Science Research Methods, edited by: Bulmer, M., Sage Publications, London, 354 pp., 2004

Carnrite C.L., Earthquake hazard awareness and mitigative action: A case study of two communities, Simon Frazer University, Canada (1996)

Cigler, B.A., “Current policy issues in mitigation,” In L.K. Comfort (Ed), Managing disaster: strategies and policy perspectives, Duke University Press, Durham and London, 1988, pp. 39-52.

Creswell W.J., Research Design., Qualitative, Quantitative and Mixed Methods Approaches, Sage Publications 2003, pp18-19 ISBN 0-7619-2442-6

Dash B., Sharma V., Measuring Community Preparedness: A monitoring Tool, ProVention Consortium &Asian Disaster Preparedness Center (ADPC), Applied Research Grants for Disaster Risk Reduction Round I (2003-2004), published by ADPC April 2007

Dominey-Howes D., Minos-Minopoulos D., Perception on hazard and risk on Santorini. J. Volcanol Geothermal Res 137:285-310 (2004)

Douglas, Mary. Risk Acceptability According to the Social Sciences. Russell Sage Foundation, 1985

Douglas M., Wildavsky A., Risk and Culture: An Essay on the Selection on Technological and Environmental Dangers (Berkeley: University of California Press (1982)

Douglas M., Risk and Blame: Essays in Cultural Theory, New York Routledge, 1992

Dwyer A., Zoppou C., Nielsen O., Roberts S., Quantifying Social Vulnerability: A methodology for identifying those at risk to natural hazards, Geoscience Australia, Record 2004/14

Enders J., Measuring community awareness and preparedness for emergencies, Australian Journal for Emergency Management, 16, 52-58 (2001)

Eraybar K., Okazaki K., Ilki A., An exploratory study on perceptions of seismic risk and mitigation in two districts of Istanbul, Disasters: The Journal of Disaster Studies, Policy and Management, Volume 34, Issue 1 pp. 71–92, January 2010
<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1467-7717.2009.01115.x/abstract>

Fischhoff, B., Slovic, P., Lichtenstein, S., Read, S., & Combs, B. (1978). How safe is safe enough? A psychometric study of attitudes towards technological risks and benefits. Policy Sciences, 9, pp.127-152.

Household Natural Hazards Preparedness Survey, Oregon Showcase, Oregon Natural Hazards Workgroup, Community Service Center, University of Oregon, USA (2007)
<http://www.oregonshowcase.org>

ISO / IEC Guide 73 (International Organization for Standardization- risk management vocabulary)

Johannesdottir G., Gisladdottir G., People living under threat of volcanic hazard in southern Iceland: vulnerability and risk perception, Nat. Hazards Earth Syst. Sci., 10, 407-420 (2010)

Johnson B.B. & Covello V.T. (1987) The social and cultural construction of risk. Dordrecht, The Netherlands: Reidel

Kasperson, R. E., Renn, O., Slovic, P., Brown, H. S., Emel, J., Goble, R., Kasperson, J. X., & Ratick, S. The social amplification of risk: A conceptual framework. Risk Analysis, 8, 177-187 (1988).

Lekkas E., The Athens earthquake (7 September 1999) : intensity distributions and controlling factors, Engineering Geology 59, 297-311 (2001)

Mariolakos I., Fountoulis I., Mariolakos D., Endreadakis M. & Georgakopoulos A., Geodynamic phenomena observed during the Athens earthquake ($M_s=5.9$) 7-9-99. Ann. Geol. Pays Hellen., 38, fasc. B, pp.175-186(2000)

Okazaki K., Ilki A., Ahmad N., Kandel C. R., Rahayu H., Study on risk perception concerning housing safety against earthquakes (2007)

The 14th World Conference on Earthquake Engineering, October 12-17, 2008, Beijing, China <http://www.ipred-iisee.org/IPRED2/abstractbook.pdf>

Oppenheim A.N., Questionnaire design and Attitude Measurement p. 24 ch.2
Heinemann Educational Books Ltd. ISBN 0-435-82675-1 (1966)

Otway H. & von Winterfeldt D. (1982) 'Beyond acceptable risk: On the social acceptability of technologies'. Policy Sciences, 14, 247-256

Pagneux E., Gisladdottir G., Jonsdottir S., Public perception of flood hazard and flood risk in Iceland: a case study in a watershed prone to ice-jam floods Nat. Hazards DOI 10.1007/s11069-010-9665-8 (2010)

Papadimitriou P., Kaviris G., Voulgaris N., Kassaras I., Delibasis N., Makropoulos K., The September 7, 1999 Athens earthquake sequence recorded by the cornet network: Preliminary results of source parameters determination of the mainshock. Ann. Geol. Pays Hellen. Memoire J. Drakopoulos, 1e serie, T. XXXVIII, Fasc. B. 29-39, Αθήνα 2000

Professor Papanikolaou D.I., in collaboration with: Dr. E. Lekkas, Dr. Ch. Sideris, Dr. I. Foundoulis, Dr. G. Danamos, Dr. Ch. Kranis, Dr. L. Lozios and at the contribution of: I. Antoniou, E. Vassilakis, S. Vassilopoulou, P. Nomikou, I. Papanikolaou, E. Skourtsos and K. Soukis, Geology and tectonics of Western Attika in relation to the 7-9-99 earthquake, Dept. of Dynamic, Tectonic and Applied Geology, University of Athens, Newsletter of E.C.P.F.E, Issue No 3, Athens, December 1999

Patton Michael Quinn: Qualitative Research and Evaluation Methods, Sage Publications 1990 ISBN 0-7619-1971-6

Quarantelli, E.L., "Disaster education: its substantive content and the target audiences", Post-Congress Record of Proceedings Emergency '88, London: Great Britain Institute of Civil Defense, 1989, pp. 1-19.

Quarantelli, E.L., "Planning and management for the prevention and mitigation of natural disasters especially in a metropolitan context: initial questions and issues which need to be addressed", In Planning for Crisis Relief, Vol. 3, Planning and Management for the Prevention and Mitigation from Natural Disasters in Metropolis, Nagoya, Japan: UN Center for Regional Development, 1989, pp. 1-17.

Sarantakos S., Social Research, 2nd edition, Palgrave Macmillan Hampshire, 464 pp., 2005

Sigve Oltedal, Bjørg-Elin Moen, Hroar Klempe, Torbjørn Rundmo, Explaining risk perception, An evaluation of cultural theory, Rotunde publikasjoner Rotunde no. 85, 2004, Editor: Torbjørn Rundmo
Norwegian University of Science and Technology, Department of Psychology ISBN 82-7892-025-7

Sjöberg L., Factors in Risk Perception, Risk Analysis, Vol. 20, No. 1, 2000

“Slimak & Dietz, 2006 Koger” cited in Susan M., and Deborah Du Nann. Winter. The Psychology of Environmental Problems: Psychology for Sustainability. 3rd ed. New York: Psychology, 2010. 216-217

Slovic P. 1998. The Risk Game. Reliability Engineering and System Safety. 59. pp. 73-77.

Slovic P., Weber E., Perception of Risk Posed by Extreme Events, presented for discussion at the conference “Risk Management strategies in an Uncertain World”, Palisades, New York, April 12-13, 2002

Slovic P. 1987. Perception of Risk. Science, vol. 236, April, pp 280-285
Cited in Weyman A. K., Kelly C. J., 1999. Risk Perception and Risk Communication: A Review of Literature. HSE Contract Research Report 248/1999. Available at: www.hse.gov.uk

Slovic P., Kunreuther H. & White G. (1974) ‘Decision processes, rationality and adjustment to natural hazards’. In G F White (ed), Natural hazards: Local, national, global (pp 187-205), New York: Oxford University Press

Slovic P., Fischhoff B. & Lichtenstein S. (1980) ‘Facts and fears: Understanding perceived risk’. In R C Swing & W A Alberts, Jr (ed), Societal risk assessment: How safe is safe enough? (pp 181-216). New York: Plenum

Slovic P., Layman M., Kraus N., Flynn J., Chalmers J. & Gesell G. (1991) ‘Perceived risk, stigma, and potential economic impacts of a high-level nuclear waste repository in Nevada’. Risk Analysis, 11, 683-696

Starr Chauncey, “Social benefit versus Technological Risk: What is our society willing to pay for Safety?” Science 165: pp 1232-1238(1969)

Tashakkori A., Teddlie Ch., Mixed Methodology, Combining Qualitative and Quantitative Approaches, Applied Social Research Methods, Vol. 46 (1998), p. 44, Sage publications ISBN 0-7619-071-3

Thompson C. P., Mingay D. 1991. Estimating the Frequency of Everyday Events. Applied Cognitive Psychology 5, pp. 497 – 510. Cited in: Sjöberg L. 2000. Factors in Risk Perception. Risk Analysis. Vol. 20, No. 1

Tversky A., Kahneman D. 1974. Judgement under Uncertainty: Heuristics and Biases. Science, vol. 185, pp. 1127 – 1131.

UNISDR (2009) United Nations International Strategy for Disaster Risk Reduction: UNISDR Terminology on Disaster Risk Reduction May 2009)
http://unisdr.org/files/7817_UNISDRTerminologyEnglish.pdf

Wachtendorf T., Sheng X., Influence of social demographic characteristics and past earthquake experience on earthquake risk perception, Disaster Research Center, University of Delaware. Newark, DE, USA (2002)
<http://dspace.udel.edu:8080/dspace/handle/19716/731>

Wildavski A., Dake K. Theories of risk perception: Who Fears What and Why ?Journal of the American Academy of Arts and Sciences, 119(4) pp. 41-60 (1990)

Williamson J., Weyman A. 2005. Review of the Public Perception of Risk and Stakeholder Engagement Health and Safety Laboratory. HSL/2005/16. Available at www.hse.gov.uk

Weyman A. K., Kelly C J. 1999. Risk Perception and Risk Communication: A review of Literature. Contract Research Report 248/1999. Health and Safety Executive. Available at www.hse.gov.uk

Yang S., Gao H., Liu L., He L., Fan C., Tang W., Analysis on public earthquake risk perception: Based on questionnaire, 3rd International Conference on Cartography and GIS, Nessebar, Bulgaria (June 2010)

Zajonc R.B. (1980) 'Feeling and thinking: Preferences need no inferences'. American Psychologist, 35, 151-175

Παράρτημα Ι
ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ

A. Δημογραφικά χαρακτηριστικά και πληροφορίες για το πρόσωπο και το νοικοκυριό

1. Πότε εγκατασταθήκατε στο Δήμο Κηφισιάς ?

.....

2. Με τι κριτήρια επιλέξατε να εγκατασταθείτε στην περιοχή αυτή του Δήμου Κηφισιάς?

Υπήρχε ήδη οικόπεδο ή κατοικία	1
Δεν προϋπήρχε οικόπεδο ή κατοικία αλλά σας άρεσε η περιοχή	2
Έχετε εύκολη πρόσβαση στον τόπο εργασίας σας	3
Άλλο (παρακαλούμε διευκρινίστε).....	4

3. Πότε κτίστηκε η κατοικία σας?

.....

4. Υπάρχουν στην οικογένεια παιδιά ή έχετε την ευθύνη παιδιών που πηγαίνουν σχολείο?

ΝΑΙ	1	Εάν ΝΑΙ τότε Ερωτ.46
ΟΧΙ	2	

5.

ΦΥΛΟ		ΗΛΙΚΙΑ	
Ανδρας	1	18-30	1
Γυναίκα	2	31-50	2
		51-70	3
		>70	4
		Δ. Α.	5

6. ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ

ΤΟΜΕΑΣ	
I	1
II	2
III	3
IV	4
V	5
VI	6

7. ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ

Ιδιοκτήτης	1
Ενοικιαστής	2
Φιλοξενούμενος	3
Άλλο	4
Δ. Α.	5

8. ΣΠΟΥΔΕΣ (Μορφωτικό επίπεδο)

Δημοτικό	1
Γυμνάσιο	2
Λύκειο	3
Πτυχίο ΤΕΙ	4
Πτυχίο ΑΕΙ	5
Μεταπτυχιακό	6
Διδακτορικό	7
Ιδιωτική σχολή/ ΙΕΚ	8
Δ.Α.	9

9. ΣΥΝΘΕΣΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟΥ

ΗΛΙΚΙΑ	ΑΡΙΘΜΟΣ	
<6		1
6-12		2
>12-18		3
>18		4
Δ. Α.		5

Β. Προσωπική γνώση και εμπειρία για το σεισμό

10. Κατά τη διάρκεια της ζωής σας θυμάστε να αισθανθήκατε σεισμό?

ΝΑΙ	1	
ΟΧΙ	2	Εάν ΟΧΙ τότε Ερωτ.13

11. Παρακαλούμε σημειώστε ΤΟΠΟ και ΧΡΟΝΟ

.....

12. Θυμάστε ποια ήταν η πρώτη αντίδραση αμέσως μετά το σεισμό (δηλαδή τα πρώτα 30 δευτερόλεπτα) και τι κάνατε στη συνέχεια ?

α. Πρώτη αντίδραση αμέσως μετά το σεισμό	
β. Τι κάνατε στη συνέχεια ?	

13. Διαταράχθηκε η οικογενειακή σας ζωή μετά το σεισμό?

ΝΑΙ	1	
ΟΧΙ	2	Εάν ΟΧΙ τότε Ερωτ.15

14. Τι είδους πρόβλημα υπήρξε?

-ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ-

Θάνατος (συγγενικού ή φιλικού προσώπου)	1
Τραυματισμός (προσωπικός ή συγγενικού ή φιλικού προσώπου)	2
Ψυχολογικά προβλήματα(προσωπικά ή συγγενικού ή φιλικού προσώπου)	3
Προσωρινή αλλαγή κατοικίας	4
Μόνιμη αλλαγή κατοικίας	5
Απώλεια θέσης εργασίας κάποιου μέλους της οικογένειας λόγω ζημιών στο χώρο εργασίας	6
Αλλαγή σχολείου λόγω ακαταλληλότητας του κτιρίου	7
Άλλο	8

15. Κατά τη διάρκεια του σεισμού πανικοβάλλαστε?

Πάντοτε	1
Συχνά	2
Καμιά φορά	3
Ποτέ	4
Δεν πανικοβάλλομαι αλλά φοβάμαι πάντα	5

Δεν γνωρίζω	6
-------------	---

16. Κάποιο συγγενικό ή φιλικό σας πρόσωπο τραυματίστηκε ή υπήρξε θάνατος ή επηρεάστηκε ψυχολογικά ή αντιμετώπισε πρόβλημα μετά από κάποιο σεισμικό γεγονός?

-ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ-

Θάνατος	1
Τραυματισμός	2
Ψυχολογικά προβλήματα	3
Άλλο.....	4
ΟΧΙ/ ΚΑΝΕΝΑ	5

17. Πόσο πιθανό πιστεύετε το γεγονός να ξαναγίνει σεισμός στη περιοχή σας?

Πολύ πιθανό	1
Πιθανό	2
Λίγο πιθανό	3
Καθόλου πιθανό	4
ΔΕ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	5

Γ. Αντίληψη διακινδύνευσης

18. Σας έχει απασχολήσει το θέμα των καταστροφών στην περιοχή σας μετά από ένα σεισμό ?

Πάρα πολύ	1
Πολύ	2
Μέτρια	3
Λίγο	4
Καθόλου	5

19. Πιστεύετε ότι η πιθανότητα να εκδηλωθούν καταστροφές στην περιοχή σας μετά από σεισμό είναι:

Δεν υφίσταται	1
Πολύ χαμηλή	2
Χαμηλή	3
Μέτρια	4
Υψηλή	5
Πολύ υψηλή	6
Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ	7

Παρακαλούμε σχολιάστε.....

20. Στο υποθετικό σενάριο εκδήλωσης ενός σεισμικού γεγονότος στη περιοχή σας αναφέρετε 3 (τρεις) επιπτώσεις που θα θεωρούσατε ως τις σοβαρότερες?

A		
B		
Γ		

Δ. Κοινωνική ενημερότητα

Δ1. Ενημερότητα

21. Γνωρίζετε ποιόν αντισεισμικό κανονισμό ακολούθησε η κατασκευή?

ΝΑΙ	1
ΟΧΙ	2

22. Γνωρίζετε αν υπάρχει μελέτη γεωλογικής καταλληλότητας για την περιοχή που κατοικείτε?

ΝΑΙ	1
ΟΧΙ	2

23. Σε περίπτωση σεισμού ποιος πιστεύετε ότι είναι ο πλέον κατάλληλος για να σας ενημερώσει για την κατάσταση που επικρατεί στην περιοχή σας?

Κυβέρνηση	1
ΜΜΕ	2
Δημοτική Αρχή	3
Αστυνομία	4
Πυροσβεστική	5
Στρατός	6
ΟΑΣΠ	7
Αστεροσκοπείο	8
Άλλο	9
Δεν γνωρίζω	10

24. Εκτός από τα συνήθη τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης (ΕΚΑΒ- Ελληνική Αστυνομία και Πυροσβεστική) γνωρίζεται ότι μπορείτε να καλέσετε και το διεθνές τηλεφωνικό αριθμό **112** για φυσικές καταστροφές?

ΝΑΙ	1
ΟΧΙ	2

Δ2. Δραστηριότητες ενημερότητας

25. Έχετε παρακολουθήσει κάποια ενημερωτική εκδήλωση ή έχετε πληροφορηθεί για τρόπους αντισεισμικής προστασίας?

ΝΑΙ	1	
ΟΧΙ	2	Εάν ΟΧΙ τότε Ερωτ.28

26. Πόσος χρόνος μεσολάβησε από την τελευταία φορά ?

Λιγότερο από 6 μήνες	1
6 - 12 μήνες	2
1-2 χρόνια	3
3-5 χρόνια	4
Περισσότερο από 5 χρόνια	5

27. Από ποιόν φορέα πληροφορηθήκατε?

Ερυθρό Σταυρό	1
Πυροσβεστική υπηρεσία	2
Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας	3
MME	4
ΟΑΣΠ	5
Τοπικές αρχές	6
Internet	7
Πανεπιστημιακό ή ερευνητικό ίδρυμα	8
Ενημερωτικά φυλλάδια	9
Άλλο.....	10

Δ3. Ασκήσεις Ετοιμότητας

28. Έχετε συμμετάσχει σε ασκήσεις ετοιμότητας ?

ΝΑΙ	1	
ΟΧΙ	2	Εάν ΟΧΙ τότε Ερωτ.32

29. Πόσες φορές έχετε συμμετάσχει?

.....

30. Ποιός ήταν ο φορέας της διοργάνωσης?

.....

31. Πόσος χρόνος μεσολάβησε από την τελευταία φορά που παρακολουθήσατε ασκήσεις ετοιμότητας?

Λιγότερο από 6 μήνες	1
6 - 12 μήνες	2
1-2 χρόνια	3
3-5 χρόνια	4
Περισσότερο από 5 χρόνια	5

32. Θα επιθυμούσατε να ενημερωθείτε / εκπαιδευθείτε πάνω σε θέματα που αφορούν στους τρόπους προστασίας πριν- κατά τη διάρκεια και μετά το σεισμό?

ΝΑΙ	1	
ΟΧΙ	2	Εάν ΟΧΙ τότε Ερωτ.34

33. Ποιος πιστεύετε ότι είναι ο πλέον κατάλληλος φορέας για το σκοπό αυτό ?

Πυροσβεστική υπηρεσία	1
Ερυθρός Σταυρός	2
Τοπικές Αρχές	3
Στρατός	4
ΟΑΣΠ	5
Πανεπιστημιακό ή ερευνητικό ίδρυμα	6
Ενημερωτικές εκδηλώσεις – Σεμινάρια	7
MME	8
Internet	9
Άλλο.....	10

34. Γιατί ΔΕΝ επιθυμείτε να ενημερωθείτε / εκπαιδευθείτε πάνω σε θέματα που αφορούν στους τρόπους προστασίας πριν- κατά τη διάρκεια και μετά το σεισμό?

.....

Δ4. Σχέδιο Εκτάκτων Αναγκών Δήμου

35. Γνωρίζετε αν υπάρχει σχέδιο έκτακτης ανάγκης για το Δήμο Κηφισιάς σε περίπτωση εκδήλωσης σεισμού?

ΝΑΙ	1	
ΟΧΙ	2	Τότε Ερωτ.37
Δεν γνωρίζω	3	Τότε Ερωτ.37

36. Γνωρίζετε τι ενέργειες πρέπει να ακολουθήσετε?

ΝΑΙ	1
ΟΧΙ	2

37. Αν ΔΕΝ υπάρχει σχέδιο έκτακτης ανάγκης πιστεύετε ότι είναι αναγκαίο να δημιουργηθεί ένα για το Δήμο Κηφισιάς?

ΝΑΙ	1	
ΟΧΙ	2	Εάν ΟΧΙ τότε Ερωτ.38

38. Αν δεν υπάρχει σχέδιο έκτακτης ανάγκης ΓΙΑΤΙ πιστεύετε ότι ΔΕΝ είναι αναγκαίο να δημιουργηθεί ένα για το Δήμο Κηφισιάς?

.....

Ε. Ετοιμότητα

39. Έχετε προβλέψει ασφαλιστική κάλυψη για ζημιές από σεισμό?

ΝΑΙ	1	
ΟΧΙ	2	Εάν ΟΧΙ τότε Ερωτ.40
Δεν γνωρίζω	3	

40. Ποιος είναι ο κυριότερος λόγος που ΔΕΝ έχετε προβλέψει ασφαλιστική κάλυψη για ζημιές από σεισμό ?

Δεν το σκεφθήκατε/ δεν γνωρίζατε	1
Δεν είναι απαραίτητο	2
Υψηλό κόστος	3
Δεν υπάρχει σαν ασφαλιστική κάλυψη	4
Υψηλό ποσοστό απαλλαγής	5
Άλλο	6

41. Υπάρχει οικογενειακό σχέδιο έκτακτης ανάγκης σε περίπτωση σεισμού?

ΝΑΙ	1
ΟΧΙ	2
Δεν γνωρίζω	3

42. Ένα οικογενειακό σχέδιο έκτακτης ανάγκης πρέπει να περιέχει πληροφορίες για :

Τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης	1
Το χώρο συνάντησης των μελών της οικογένειας στην περίπτωση που δεν βρίσκονται όλοι μαζί	2
Το πλησιέστερο ασφαλή τόπο συγκέντρωσης της περιοχής	3
Που βρίσκονται οι διακόπτες παροχής ηλεκτρικού ρεύματος , φυσικού αερίου , νερού	4
Που βρίσκεται το βαλιτσάκι με τα είδη έκτακτης ανάγκης	5
Που βρίσκονται ο/οι πυροσβεστήρες	6
Άλλο	7

Τι από τα παραπάνω προβλέπονται στο δικό σας σχέδιο ?
-ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ-

43. Υπάρχει βαλιτσάκι με είδη έκτακτης ανάγκης ?

ΝΑΙ	1	Τότε Ερωτ. 44
ΟΧΙ	2	Τότε Ερωτ. 45
Δεν γνωρίζω	3	Τότε Ερωτ. 45

44. Εάν υπάρχει βαλιτσάκι με είδη έκτακτης ανάγκης τι από τα παρακάτω περιέχει?
-ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ-

Κουτί Α΄ Βοηθειών	1
Πυροσβεστήρα	2
Σφυρίχτρα	3
Φακό με μπαταρίες	4
Ραδιόφωνο με μπαταρίες	5
Ξηρά τροφή, κονσέρβες	6
Εμφιαλωμένο νερό	7
Άλλο.....	8

45. Κατά τη διάρκεια ενός σεισμού αντικείμενα πέφτουν και σπάζουν, καθώς και έπιπλα ανατρέπονται προκαλώντας πολλές φορές σοβαρούς τραυματισμούς .

Στον δικό σας χώρο έχετε μεριμνήσει για κάποιο από τα παρακάτω?
-ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ ΠΟΛΛΑΠΛΗ ΑΠΑΝΤΗΣΗ-

Στερέωση επίπλων , όπως βιβλιοθήκες ,ντουλάπες στους τοίχους	1
Στερέωση συσκευών, όπως τηλεόραση, βίντεο και στερεοφωνικό πάνω σε έπιπλα ή ράφια με αυτοκόλλητες ταινίες ή μεταλλικά ελάσματα	2
Τοποθέτηση εύθραυστων μεγάλων ή ακριβών αντικειμένων σε χαμηλά ράφια ή βιτρίνες που κλειδώνουν	3
Αποφυγή τοποθέτησης αντικειμένων μεγάλου βάρους πάνω από το κρεβάτι ή τον καναπέ	4
Στερέωση καθρεπτών ,κάδρων ή ραφιών με κλειστά άγκιστρα στους τοίχους	5
Αποθήκευση εύφλεκτων ή επικίνδυνων ουσιών όπως καθαριστικά, λιπαντικά χημικά κλπ σε ντουλάπια με σύρτες .	6
Άλλο.....	7

46. Έχετε ενημερωθεί για το σχολικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης ώστε να γνωρίζετε το σημείο συγκέντρωσης των μαθητών?

(Η ερώτηση γίνεται αν ΝΑΙ στην Νο 4)

ΝΑΙ	1
ΟΧΙ	2

ΣΧΟΛΙΑ- ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

Παράρτημα II_1

ΠΙΝΑΚΕΣ ΑΝΑΛΥΤΙΚΩΝ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

Πότε εγκατασταθήκατε στο Δήμο Κηφισιάς ?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ							
SPLIT AREAS		A1	TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
≤1980	Column N %		54	7	14	38	4	24	13
1981-1998	Column N %		32	11	13	19	17	8	32
1999+	Column N %		14	9	10	19	5	14	43
Total	Count		147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Ο πίνακας <u>δεν έχει</u> προκύψει από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων μέσω SPSS .									

Πότε εγκατασταθήκατε στο Δήμο Κηφισιάς ?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ					
CONSOLIDATED AREAS		A1	TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
≤1980	Column N %	53	22	37	28	13	
1981-1998	Column N %	32	24	19	25	32	
1999+	Column N %	15	23	18	18	41	
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0	
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Ο πίνακας δεν έχει προκύψει από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων μέσω SPSS .							

Με τι κριτήρια επιλέξατε να εγκατασταθείτε στην περιοχή αυτή του Δήμου Κηφισιάς?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ							
		SPLIT AREAS	A2	TOTAL	I	II	III	IV	V
Υπήρχε ήδη οικόπεδο ή κατοικία	Column N %		65,3	69,2	65,0	83,3	41,7	73,1	44,1
Δεν προϋπήρχε οικόπεδο ή κατοικία αλλά σας άρεσε η περιοχή	Column N %		29,3	23,1	30,0	9,5	58,3	23,1	50,0
Έχετε εύκολη πρόσβαση στον τόπο εργασίας σας	Column N %		3,4	7,7	5,0	4,8	0,0	3,8	0,0
Άλλο (παρακαλούμε διευκρινίστε)	Column N %		2,0	0,0	0,0	2,4	0,0	0,0	5,9
Total	Count		147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Με τι κριτήρια επιλέξατε να εγκατασταθείτε στην περιοχή αυτή του Δήμου Κηφισιάς? CONSOLIDATED AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		A2	TOTAL	I&II	III	IV&V
Υπήρχε ήδη οικόπεδο ή κατοικία	Column N %	65,3	66,7	83,3	63,2	44,1
Δεν προϋπήρχε οικόπεδο ή κατοικία αλλά σας άρεσε η περιοχή	Column N %	29,3	27,3	9,5	34,2	50,0
Έχετε εύκολη πρόσβαση στον τόπο εργασίας σας	Column N %	3,4	6,1	4,8	2,6	0,0
Άλλο (παρακαλούμε διευκρινίστε)	Column N %	2,0	0,0	2,4	0,0	5,9
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Πότε κτίστηκε η κατοικία σας?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ							
SPLIT AREAS		A3	TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
≤1960	Column N %	14	0	19	28	10	33	10	
1961-1985	Column N %	45	8	12	37	3	20	20	
1986-1995	Column N %	17	8	4	12	32	8	36	
1996-2001	Column N %	14	10	20	30	0	10	30	
2002+	Column N %	10	27	20	20	0	6	27	
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0	
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Ο πίνακας <u>δεν έχει</u> προκύψει από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων μέσω SPSS .									

Πότε κτίστηκε η κατοικία σας? CONSOLIDATED AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		A3	TOTAL	I&II	III	IV&V
≤1960	Column N %	14	19	28	43	10
1961-1985	Column N %	45	20	37	23	20
1986-1995	Column N %	17	12	12	40	36
1996-2001	Column N %	14	30	30	10	30
2002+	Column N %	10	47	20	6	27
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0
ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Ο πίνακας <u>δεν έχει</u> προκύψει από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων μέσω SPSS .						

Υπάρχουν στην οικογένεια παιδιά ή έχετε την ευθύνη παιδιών που πηγαίνουν σχολείο?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ								
		SPLIT AREAS	A4	TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
NAI	Column N %			32,0	38,5	40,0	28,6	8,3	26,9	41,2
OXI	Column N %			68,0	61,5	60,0	71,4	91,7	73,1	58,8
Total	Count			147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Υπάρχουν στην οικογένεια παιδιά ή έχετε την ευθύνη παιδιών που πηγαίνουν σχολείο?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ					
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI	
CONSOLIDATED AREAS		A4					
NAI	Column N %		32,0	39,4	28,6	21,1	41,2
OXI	Column N %		68,0	60,6	71,4	78,9	58,8
Total	Count		147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

ΦΥΛΛΟ SPLIT AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ							
		A5	TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
Άνδρας	Column N %		37,4	38,5	65,0	31,0	8,3	38,5	38,2
Γυναίκα	Column N %		62,6	61,5	35,0	69,0	91,7	61,5	61,8
Total	Count		147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

ΦΥΛΛΟ CONSOLIDATED AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ					
		A5	TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
Άνδρας	Column N %		37,4	54,5	31,0	28,9	38,2
Γυναίκα	Column N %		62,6	45,5	69,0	71,1	61,8
Total	Count		147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

ΗΛΙΚΙΑ		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ							
SPLIT AREAS		A5	TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
18-30	Column N %		6,1	0,0	10,0	4,8	8,3	7,7	5,9
31-50	Column N %		36,7	46,2	35,0	47,6	25,0	19,2	38,2
51-70	Column N %		41,5	46,2	30,0	33,3	41,7	53,8	47,1
>70	Column N %		15,6	7,7	25,0	14,3	25,0	19,2	8,8
Total	Count		147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

ΗΛΙΚΙΑ CONSOLIDATED AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		A5	TOTAL	I&II	III	IV&V
18-30	Column N %	6,1	6,1	4,8	7,9	5,9
31-50	Column N %	36,7	39,4	47,6	21,1	38,2
51-70	Column N %	41,5	36,4	33,3	50,0	47,1
>70	Column N %	15,6	18,2	14,3	21,1	8,8
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		SPLIT AREAS	A7	TOTAL	I	II	III	IV
Ιδιοκτήτης	Column N %	88,4	100,0	80,0	85,7	83,3	92,3	91,2
Ενοικιαστής	Column N %	6,1	0,0	0,0	11,9	0,0	7,7	5,9
Φιλοξενούμενος	Column N %	5,4	0,0	20,0	2,4	16,7	0,0	2,9
Άλλο	Column N %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑΚΟ ΚΑΘΕΣΤΩΣ		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
CONSOLIDATED AREAS	A7					
Ιδιοκτήτης	Column N %	88,4	87,9	85,7	89,5	91,2
Ενοικιαστής	Column N %	6,1	0,0	11,9	5,3	5,9
Φιλοξενούμενος	Column N %	5,4	12,1	2,4	5,3	2,9
Άλλο	Column N %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

ΣΠΟΥΔΕΣ (Μορφωτικό επίπεδο)		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
SPLIT AREAS	A8							
Δημοτικό	Column N %	4,8	0,0	15,0	9,5	0,0	0,0	0,0
Γυμνάσιο	Column N %	4,1	15,4	5,0	7,1	0,0	0,0	0,0
Λύκειο	Column N %	23,1	23,1	20,0	28,6	33,3	23,1	14,7
Πτυχίο ΤΕΙ	Column N %	10,9	23,1	15,0	7,1	0,0	11,5	11,8
Πτυχίο ΑΕΙ	Column N %	27,9	15,4	20,0	19,0	33,3	46,2	32,4
Μεταπτυχιακό	Column N %	16,3	15,4	15,0	14,3	16,7	7,7	26,5
Διδακτορικό	Column N %	5,4	0,0	5,0	2,4	8,3	3,8	11,8
Ιδιωτική σχολή/ ΙΕΚ	Column N %	6,8	7,7	5,0	11,9	0,0	7,7	2,9
Δ.Α.	Column N %	0,7	0,0	0,0	0,0	8,3	0,0	0,0
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

ΣΠΟΥΔΕΣ (Μορφωτικό επίπεδο)		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
CONSOLIDATED AREAS		A8				
Δημοτικό	Column N %	4,8	9,1	9,5	0,0	0,0
Γυμνάσιο	Column N %	4,1	9,1	7,1	0,0	0,0
Λύκειο	Column N %	23,1	21,2	28,6	26,3	14,7
Πτυχίο ΤΕΙ	Column N %	10,9	18,2	7,1	7,9	11,8
Πτυχίο ΑΕΙ	Column N %	27,9	18,2	19,0	42,1	32,4
Μεταπτυχιακό	Column N %	16,3	15,2	14,3	10,5	26,5
Διδακτορικό	Column N %	5,4	3,0	2,4	5,3	11,8
Ιδιωτική σχολή/ ΙΕΚ	Column N %	6,8	6,1	11,9	5,3	2,9
Δ.Α.	Column N %	0,7	0,0	0,0	2,6	0,0
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Κατά τη διάρκεια της ζωής σας θυμάστε να αισθανθήκατε σεισμό?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ							
		SPLIT AREAS	B10	TOTAL	I	II	III	IV	V
ΝΑΙ	Column N %		98,0	100,0	100,0	97,6	100,0	96,2	97,1
ΟΧΙ	Column N %		2,0	0,0	0,0	2,4	0,0	3,8	2,9
Total	Count		147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Κατά τη διάρκεια της ζωής σας θυμάστε να αισθανθήκατε σεισμό? CONSOLIDATED AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
ΝΑΙ	Column N %	98,0	100,0	97,6	97,4	97,1
ΟΧΙ	Column N %	2,0	0,0	2,4	2,6	2,9
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Παρακαλούμε σημειώστε ΤΟΠΟ και ΧΡΟΝΟ SPLIT AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
1981 + ΚΗΦΙΣΙΑ	Column N %	33,3	7,7	25,0	50,0	16,7	42,3	26,5
1981 + ΕΚΤΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ	Column N %	30,6	30,8	35,0	16,7	16,7	23,1	55,9
1999 + ΚΗΦΙΣΙΑ	Column N %	65,3	84,6	70,0	73,8	83,3	42,3	55,9
1999 + ΕΚΤΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ	Column N %	25,2	15,4	10,0	16,7	8,3	53,8	32,4
ΑΛΛΟΣ ΣΕΙΣΜΟΣ +ΚΗΦΙΣΙΑ	Column N %	4,1	0,0	10,0	2,4	8,3	3,8	2,9
ΑΛΛΟΣ ΣΕΙΣΜΟΣ +ΕΚΤΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ	Column N %	12,9	7,7	5,0	16,7	8,3	15,4	14,7
ΔΕΝ ΘΥΜΑΜΑΙ/ ΔΕΝ ΕΧΩ ΕΜΠΕΙΡΙΑ	Column N %	2,0	0,0	0,0	2,4	0,0	3,8	2,9
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Παρακαλούμε σημειώστε ΤΟΠΟ και ΧΡΟΝΟ CONSOLIDATED AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
1981 + ΚΗΦΙΣΙΑ	Column N %	33,3	18,2	50,0	34,2	26,5
1981 + ΕΚΤΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ	Column N %	30,6	33,3	16,7	21,1	55,9
1999 + ΚΗΦΙΣΙΑ	Column N %	65,3	75,8	73,8	55,3	55,9
1999 + ΕΚΤΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ	Column N %	25,2	12,1	16,7	39,5	32,4
ΑΛΛΟΣ ΣΕΙΣΜΟΣ +ΚΗΦΙΣΙΑ	Column N %	4,1	6,1	2,4	5,3	2,9
ΑΛΛΟΣ ΣΕΙΣΜΟΣ +ΕΚΤΟΣ ΚΗΦΙΣΙΑΣ	Column N %	12,9	6,1	16,7	13,2	14,7
ΔΕΝ ΘΥΜΑΜΑΙ/ ΔΕΝ ΕΧΩ ΕΜΠΕΙΡΙΑ	Column N %	2,0	0,0	2,4	2,6	2,9
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Πρώτη αντίδραση αμέσως μετά το σεισμό SPLIT AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
ΚΑΜΙΑ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ/ ΑΚΙΝΗΤΟΣ-Η	Column N %	40,3	46,2	40,0	39,0	16,7	56,0	36,4
ΚΙΝΗΣΗ ΑΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	Column N %	29,2	23,1	30,0	34,1	41,7	28,0	21,2
ΚΙΝΗΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΡΙΤΟΥ	Column N %	13,9	23,1	15,0	7,3	33,3	4,0	18,2
ΚΙΝΗΣΗ ΜΕ ΠΑΝΙΚΟ/ΦΟΒΟ	Column N %	1,4	7,7	0,0	2,4	0,0	0,0	0,0
ΔΕΝ ΚΑΤΑΛΑΒΑ ΤΙ ΗΤΑΝ/ ΔΕΝ ΕΙΧΑ ΑΝΤΙΛΗΨΗ	Column N %	12,5	0,0	5,0	14,6	8,3	12,0	21,2
ΔΕΝ ΘΥΜΑΜΑΙ	Column N %	2,8	0,0	10,0	2,4	0,0	0,0	3,0
Total	Count	144,0	13,0	20,0	41,0	12,0	25,0	33,0

Πρώτη αντίδραση αμέσως μετά το σεισμό CONSOLIDATED AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
ΚΑΜΙΑ ΑΝΤΙΔΡΑΣΗ/ ΑΚΙΝΗΤΟΣ-Η	Column N %	40,3	42,4	39,0	43,2	36,4
ΚΙΝΗΣΗ ΑΥΤΟΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ	Column N %	29,2	27,3	34,1	32,4	21,2
ΚΙΝΗΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΡΙΤΟΥ	Column N %	13,9	18,2	7,3	13,5	18,2
ΚΙΝΗΣΗ ΜΕ ΠΑΝΙΚΟ/ΦΟΒΟ	Column N %	1,4	3,0	2,4	0,0	0,0
ΔΕΝ ΚΑΤΑΛΑΒΑ ΤΙ ΉΤΑΝ/ ΔΕΝ ΕΙΧΑ ΑΝΤΙΛΗΨΗ	Column N %	12,5	3,0	14,6	10,8	21,2
ΔΕΝ ΘΥΜΑΜΑΙ	Column N %	2,8	6,1	2,4	0,0	3,0
Total	Count	144,0	33,0	41,0	37,0	33,0

Τι κάνατε στη συνέχεια ? SPLIT AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΣΤΟ ΧΩΡΟ	Column N %	19,4	0,0	25,0	12,2	25,0	32,0	21,2
ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΓΙΑ ΚΑΠΟΙΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ (ΟΙΚΙΑ/ΕΡΓΑΣΙΑ)	Column N %	40,3	61,5	35,0	43,9	33,3	24,0	45,5
ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΕΚΤΟΣ ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΒΡΑΔΥ	Column N %	7,6	15,4	5,0	9,8	8,3	8,0	3,0
ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΕ ΤΑ ΠΟΔΙΑ/ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ/ΜΗΧΑΝΗ	Column N %	23,6	15,4	20,0	26,8	25,0	32,0	18,2
ΚΙΝΗΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΡΙΤΟΥ	Column N %	7,6	7,7	15,0	4,9	8,3	4,0	9,1
ΔΕΝ ΘΥΜΑΜΑΙ	Column N %	1,4	0,0	0,0	2,4	0,0	0,0	3,0
Total	Count	144,0	13,0	20,0	41,0	12,0	25,0	33,0

Τι κάνατε στη συνέχεια ? CONSOLIDATED AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΣΤΟ ΧΩΡΟ	Column N %	19,4	15,2	12,2	29,7	21,2
ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ ΓΙΑ ΚΑΠΟΙΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ (ΟΙΚΙΑ/ΕΡΓΑΣΙΑ)	Column N %	40,3	45,5	43,9	27,0	45,5
ΠΑΡΑΜΟΝΗ ΕΚΤΟΣ ΣΠΙΤΙΟΥ ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΒΡΑΔΥ	Column N %	7,6	9,1	9,8	8,1	3,0
ΠΡΟΣΠΑΘΕΙΑ ΜΕΤΑΒΑΣΗΣ ΣΤΟ ΣΠΙΤΙ ΜΕ ΤΑ ΠΟΔΙΑ/ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΟ/ΜΗΧΑΝΗ	Column N %	23,6	18,2	26,8	29,7	18,2
ΚΙΝΗΣΗ ΓΙΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΡΙΤΟΥ	Column N %	7,6	12,1	4,9	5,4	9,1
ΔΕΝ ΘΥΜΑΜΑΙ	Column N %	1,4	0,0	2,4	0,0	3,0
Total	Count	144,0	33,0	41,0	37,0	33,0

Διαταράχθηκε η οικογενειακή σας ζωή μετά το σεισμό? SPLIT AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
ΝΑΙ	Column N %	38,1	61,5	40,0	38,1	58,3	26,9	29,4
ΟΧΙ	Column N %	61,9	38,5	60,0	61,9	41,7	73,1	70,6
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Διαταράχθηκε η οικογενειακή σας ζωή μετά το σεισμό? CONSOLIDATED AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
NAI	Column N %	38,1	48,5	38,1	36,8	29,4
OXI	Column N %	61,9	51,5	61,9	63,2	70,6
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Τι είδους πρόβλημα υπήρξε?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
SPLIT AREAS	B14							
Τραυματισμός (προσωπικός ή συγγενικού ή φιλικού προσώπου)	Column N %	7,1	0,0	25,0	12,5	0,0	0,0	0,0
Ψυχολογικά προβλήματα(προσωπικά ή συγγενικού ή φιλικού προσώπου	Column N %	60,7	50,0	75,0	75,0	42,9	71,4	40,0
Προσωρινή αλλαγή κατοικίας	Column N %	50,0	62,5	37,5	43,8	28,6	42,9	80,0
Μόνιμη αλλαγή κατοικίας	Column N %	8,9	25,0	12,5	6,3	0,0	0,0	10,0
Απώλεια θέσης εργασίας κάποιου μέλους της οικογένειας λόγω	Column N %	1,8	0,0	0,0	6,3	0,0	0,0	0,0
Άλλο	Column N %	25,0	0,0	12,5	25,0	42,9	71,4	10,0
Total	Count	56,0	8,0	8,0	16,0	7,0	7,0	10,0

Τι είδους πρόβλημα υπήρξε? CONSOLIDATED AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
Τραυματισμός (προσωπικός ή συγγενικού ή φιλικού προσώπου)	Column N %	7,1	12,5	12,5	0,0	0,0
Ψυχολογικά προβλήματα(προσωπικά ή συγγενικού ή φιλικού προσώπου)	Column N %	60,7	62,5	75,0	57,1	40,0
Προσωρινή αλλαγή κατοικίας	Column N %	50,0	50,0	43,8	35,7	80,0
Μόνιμη αλλαγή κατοικίας	Column N %	8,9	18,8	6,3	0,0	10,0
Απώλεια θέσης εργασίας κάποιου μέλους της οικογένειας λόγω	Column N %	1,8	0,0	6,3	0,0	0,0
Άλλο	Column N %	25,0	6,3	25,0	57,1	10,0
Total	Count	56,0	16,0	16,0	14,0	10,0

Κατά τη διάρκεια του σεισμού πανικοβάλλεστε?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
SPLIT AREAS		B15						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
Πάντοτε	Column N %	16,3	23,1	5,0	28,6	16,7	3,8	14,7
Συχνά	Column N %	7,5	0,0	10,0	7,1	8,3	7,7	8,8
Καμιά φορά	Column N %	15,0	46,2	15,0	9,5	8,3	15,4	11,8
Ποτέ	Column N %	36,1	30,8	50,0	38,1	25,0	38,5	29,4
Δεν πανικοβάλλομαι αλλά φοβάμαι πάντα	Column N %	22,4	0,0	20,0	14,3	41,7	30,8	29,4
Δεν γνωρίζω	Column N %	2,7	0,0	0,0	2,4	0,0	3,8	5,9
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Κατά τη διάρκεια του σεισμού πανικοβάλλεστε?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ					
CONSOLIDATED AREAS		B15	TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
Πάντοτε	Column N %		16,3	12,1	28,6	7,9	14,7
Συχνά	Column N %		7,5	6,1	7,1	7,9	8,8
Καμιά φορά	Column N %		15,0	27,3	9,5	13,2	11,8
Ποτέ	Column N %		36,1	42,4	38,1	34,2	29,4
Δεν πανικοβάλλομαι αλλά φοβάμαι πάντα	Column N %		22,4	12,1	14,3	34,2	29,4
Δεν γνωρίζω	Column N %		2,7	0,0	2,4	2,6	5,9
Total	Count		147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Κάποιο συγγενικό ή φιλικό σας πρόσωπο τραυματίστηκε ή υπήρξε θάνατος ή επηρεάσθηκε ψυχολογικά ή αντιμετώπισε πρόβλημα μετά από κάποιο σεισμικό γεγονός?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ								
		SPLIT AREAS	B16	TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
Θάνατος	Column N %			17,7	38,5	20,0	16,7	8,3	19,2	11,8
Τραυματισμός	Column N %			8,2	46,2	15,0	2,4	0,0	3,8	2,9
Ψυχολογικά προβλήματα	Column N %			12,9	15,4	15,0	9,5	16,7	15,4	11,8
Άλλο	Column N %			24,5	0,0	10,0	31,0	25,0	46,2	17,6
OXI/ KANENA	Column N %			51,7	38,5	55,0	50,0	58,3	42,3	61,8
Total	Count			147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Κάποιο συγγενικό ή φιλικό σας πρόσωπο τραυματίστηκε ή υπήρξε θάνατος ή επηρεάστηκε ψυχολογικά ή αντιμετώπισε πρόβλημα μετά από κάποιο σεισμικό γεγονός?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
CONSOLIDATED AREAS		B16				
Θάνατος	Column N %	17,7	27,3	16,7	15,8	11,8
Τραυματισμός	Column N %	8,2	27,3	2,4	2,6	2,9
Ψυχολογικά προβλήματα	Column N %	12,9	15,2	9,5	15,8	11,8
Άλλο	Column N %	24,5	6,1	31,0	39,5	17,6
OXI/ KANENA	Column N %	51,7	48,5	50,0	47,4	61,8
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Πόσο πιθανό πιστεύετε το γεγονός να ξαναγίνει σεισμός στη περιοχή σας?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
SPLIT AREAS	B17							
Πολύ πιθανό	Column N %	52,4	38,5	70,0	54,8	50,0	53,8	44,1
Πιθανό	Column N %	38,1	30,8	20,0	42,9	33,3	34,6	50,0
Λίγο πιθανό	Column N %	5,4	30,8	0,0	2,4	8,3	3,8	2,9
Καθόλου πιθανό	Column N %	1,4	0,0	0,0	0,0	8,3	3,8	0,0
ΔΕ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	Column N %	2,7	0,0	10,0	0,0	0,0	3,8	2,9
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Πόσο πιθανό πιστεύετε το γεγονός να ξαναγίνει σεισμός στη περιοχή σας? CONSOLIDATED AREAS B17		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
Πολύ πιθανό	Column N %	52,4	57,6	54,8	52,6	44,1
Πιθανό	Column N %	38,1	24,2	42,9	34,2	50,0
Λίγο πιθανό	Column N %	5,4	12,1	2,4	5,3	2,9
Καθόλου πιθανό	Column N %	1,4	0,0	0,0	5,3	0,0
ΔΕ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ	Column N %	2,7	6,1	0,0	2,6	2,9
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Σας έχει απασχολήσει το θέμα των καταστροφών στην περιοχής σας μετά από ένα σεισμό ? SPLIT AREAS Γ18		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
Πάρα πολύ	Column N %	15,6	30,8	30,0	11,9	8,3	3,8	17,6
Πολύ	Column N %	25,2	38,5	25,0	28,6	16,7	30,8	14,7
Μέτρια	Column N %	22,4	15,4	25,0	21,4	41,7	15,4	23,5
Λίγο	Column N %	14,3	15,4	10,0	16,7	16,7	11,5	14,7
Καθόλου	Column N %	22,4	0,0	10,0	21,4	16,7	38,5	29,4
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Σας έχει απασχολήσει το θέμα των καταστροφών στην περιοχής σας μετά από ένα σεισμό ? CONSOLIDATED AREAS Γ18		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
Πάρα πολύ	Column N %	15,6	30,3	11,9	5,3	17,6
Πολύ	Column N %	25,2	30,3	28,6	26,3	14,7
Μέτρια	Column N %	22,4	21,2	21,4	23,7	23,5
Λίγο	Column N %	14,3	12,1	16,7	13,2	14,7
Καθόλου	Column N %	22,4	6,1	21,4	31,6	29,4
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Πιστεύετε ότι η πιθανότητα να εκδηλωθούν καταστροφές στην περιοχή σας μετά από σεισμό είναι: SPLIT AREAS Γ19		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
Δεν υφίσταται	Column N %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Πολύ χαμηλή	Column N %	5,4	0,0	5,0	4,8	8,3	3,8	8,8
Χαμηλή	Column N %	12,2	7,7	10,0	7,1	8,3	23,1	14,7
Μέτρια	Column N %	51,7	53,8	35,0	45,2	75,0	57,7	55,9
Υψηλή	Column N %	23,1	15,4	35,0	35,7	0,0	15,4	17,6
Πολύ υψηλή	Column N %	3,4	15,4	15,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ	Column N %	4,1	7,7	0,0	7,1	8,3	0,0	2,9
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Πιστεύετε ότι η πιθανότητα να εκδηλωθούν καταστροφές στην περιοχή σας μετά από σεισμό είναι : CONSOLIDATED AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
Δεν υφίσταται	Column N %	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Πολύ χαμηλή	Column N %	5,4	3,0	4,8	5,3	8,8
Χαμηλή	Column N %	12,2	9,1	7,1	18,4	14,7
Μέτρια	Column N %	51,7	42,4	45,2	63,2	55,9
Υψηλή	Column N %	23,1	27,3	35,7	10,5	17,6
Πολύ υψηλή	Column N %	3,4	15,2	0,0	0,0	0,0
Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ	Column N %	4,1	3,0	7,1	2,6	2,9
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Στο υποθετικό σενάριο εκδήλωσης ενός σεισμικού γεγονότος στη περιοχή σας αναφέρετε 3 επιπτώσεις που θα θεωρούσατε ως τις σοβαρότερες? – Α SPLIT AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
ΥΛΙΚΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	Column N %	30,6	30,8	25,0	26,2	16,7	42,3	35,3
ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΑΠΩΛΕΙΕΣ	Column N %	56,5	61,5	70,0	64,3	50,0	50,0	44,1
ΥΠΟΔΟΜΕΣ/ΔΙΚΤΥΑ/ΥΓΙΕΙΝΗ	Column N %	7,5	0,0	5,0	4,8	16,7	3,8	14,7
ΠΥΡΚΑΓΙΑ	Column N %	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9
ΑΠΟΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ	Column N %	4,8	7,7	0,0	4,8	16,7	3,8	2,9
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Στο υποθετικό σενάριο εκδήλωσης ενός σεισμικού γεγονότος στη περιοχή σας αναφέρετε 3 επιπτώσεις που θα θεωρούσατε ως τις σοβαρότερες? – Α CONSOLIDATED AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
ΥΛΙΚΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	Column N %	30,6	27,3	26,2	34,2	35,3
ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΑΠΩΛΕΙΕΣ	Column N %	56,5	66,7	64,3	50,0	44,1
ΥΠΟΔΟΜΕΣ/ΔΙΚΤΥΑ/ΥΓΙΕΙΝΗ	Column N %	7,5	3,0	4,8	7,9	14,7
ΠΥΡΚΑΓΙΑ	Column N %	0,7	0,0	0,0	0,0	2,9
ΑΠΟΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ	Column N %	4,8	3,0	4,8	7,9	2,9
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Στο υποθετικό σενάριο εκδήλωσης ενός σεισμικού γεγονότος στη περιοχή σας αναφέρετε 3 επιπτώσεις που θα θεωρούσατε ως τις σοβαρότερες? – Β SPLIT AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
ΥΛΙΚΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	Column N %	57,1	63,6	62,5	65,8	77,8	39,1	48,3
ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΑΠΩΛΕΙΕΣ	Column N %	16,7	18,2	18,8	10,5	11,1	17,4	24,1
ΥΠΟΔΟΜΕΣ/ΔΙΚΤΥΑ/ΥΓΙΕΙΝΗ	Column N %	14,3	9,1	6,3	13,2	11,1	17,4	20,7
ΠΥΡΚΑΓΙΑ	Column N %	3,2	0,0	0,0	2,6	0,0	4,3	6,9

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	Column N %	4,8	0,0	6,3	7,9	0,0	8,7	0,0
ΑΠΟΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ	Column N %	2,4	9,1	0,0	0,0	0,0	8,7	0,0
ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ	Column N %	1,6	0,0	6,3	0,0	0,0	4,3	0,0
Total	Count	126,0	11,0	16,0	38,0	9,0	23,0	29,0

Στο υποθετικό σενάριο εκδήλωσης ενός σεισμικού γεγονότος στη περιοχή σας αναφέρετε 3 επιπτώσεις που θα θεωρούσατε ως τις σοβαρότερες? - Β CONSOLIDATED AREAS Γ20		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
ΥΛΙΚΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	Column N %	57,1	63,0	65,8	50,0	48,3
ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΑΠΩΛΕΙΕΣ	Column N %	16,7	18,5	10,5	15,6	24,1
ΥΠΟΔΟΜΕΣ/ΔΙΚΤΥΑ/ΥΓΙΕΙΝΗ	Column N %	14,3	7,4	13,2	15,6	20,7
ΠΥΡΚΑΓΙΑ	Column N %	3,2	0,0	2,6	3,1	6,9
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	Column N %	4,8	3,7	7,9	6,3	0,0
ΑΠΟΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ	Column N %	2,4	3,7	0,0	6,3	0,0
ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ	Column N %	1,6	3,7	0,0	3,1	0,0
Total	Count	126,0	27,0	38,0	32,0	29,0

Στο υποθετικό σενάριο εκδήλωσης ενός σεισμικού γεγονότος στη περιοχή σας αναφέρετε 3 επιπτώσεις που θα θεωρούσατε ως τις σοβαρότερες? – Γ		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
SPLIT AREAS	Γ20							
ΥΛΙΚΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	Column N %	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	7,7
ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΑΠΩΛΕΙΕΣ	Column N %	12,0	25,0	0,0	11,8	25,0	0,0	15,4
ΥΠΟΔΟΜΕΣ/ΔΙΚΤΥΑ/ΥΓΙΕΙΝΗ	Column N %	36,0	75,0	0,0	35,3	50,0	30,0	30,8
ΠΥΡΚΑΓΙΑ	Column N %	2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0	0,0
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	Column N %	12,0	0,0	0,0	17,6	0,0	20,0	7,7
ΑΠΟΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ	Column N %	28,0	0,0	100,0	29,4	25,0	30,0	23,1
ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ	Column N %	8,0	0,0	0,0	5,9	0,0	10,0	15,4
Total	Count	50,0	4,0	2,0	17,0	4,0	10,0	13,0

Στο υποθετικό σενάριο εκδήλωσης ενός σεισμικού γεγονότος στη περιοχή σας αναφέρετε 3 επιπτώσεις που θα θεωρούσατε ως τις σοβαρότερες? - Γ CONSOLIDATED AREAS Γ20		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
ΥΛΙΚΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	Column N %	2,0	0,0	0,0	0,0	7,7
ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΑΠΩΛΕΙΕΣ	Column N %	12,0	16,7	11,8	7,1	15,4
ΥΠΟΔΟΜΕΣ/ΔΙΚΤΥΑ/ΥΓΙΕΙΝΗ	Column N %	36,0	50,0	35,3	35,7	30,8
ΠΥΡΚΑΓΙΑ	Column N %	2,0	0,0	0,0	7,1	0,0
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	Column N %	12,0	0,0	17,6	14,3	7,7
ΑΠΟΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ	Column N %	28,0	33,3	29,4	28,6	23,1
ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ	Column N %	8,0	0,0	5,9	7,1	15,4
Total	Count	50,0	6,0	17,0	14,0	13,0

Στο υποθετικό σενάριο εκδήλωσης ενός σεισμικού γεγονότος στη περιοχή σας αναφέρετε 3 επιπτώσεις που θα θεωρούσατε ως τις σοβαρότερες?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
SPLIT AREAS	Γ20							
ΥΛΙΚΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	Column N %	80	85	75	86	75	77	79
ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΑΠΩΛΕΙΕΣ	Column N %	75	85	85	79	67	65	71
ΥΠΟΔΟΜΕΣ/ΔΙΚΤΥΑ/ΥΓΙΕΙΝΗ	Column N %	32	31	10	31	42	31	44
ΠΥΡΚΑΓΙΑ	Column N %	10	0	5	2	0	8	9
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	Column N %	8	0	10	14	0	15	3
ΑΠΟΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ	Column N %	16	15	5	17	25	23	12
ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ	Column N %	4	0	0	2	0	8	6
Total	Count							

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Ο πίνακας δεν έχει προκύψει από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων μέσω SPSS .

Υπολογίσαμε τον συνολικό αριθμό των ατόμων που αναφέρθηκε σε κάθε μία από τις επιπτώσεις **για κάθε αρχικό τομέα**.

Στο υποθετικό σενάριο εκδήλωσης ενός σεισμικού γεγονότος στη περιοχή σας αναφέρετε 3 επιπτώσεις που θα θεωρούσατε ως τις σοβαρότερες? CONSOLIDATED AREAS Γ20		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
ΥΛΙΚΕΣ ΖΗΜΙΕΣ	Column N %	80	79	86	76	79
ΑΝΘΡΩΠΙΝΕΣ ΑΠΩΛΕΙΕΣ	Column N %	75	85	79	66	71
ΥΠΟΔΟΜΕΣ/ΔΙΚΤΥΑ/ΥΓΙΕΙΝΗ	Column N %	32	18	31	34	44
ΠΥΡΚΑΓΙΑ	Column N %	10	0	2	5	9
ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΙΣ	Column N %	8	3	14	11	3
ΑΠΟΣΤΑΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗ/ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΝΑΣΦΑΛΕΙΑ	Column N %	16	12	17	24	12
ΑΔΥΝΑΜΙΑ ΑΠΟΚΡΙΣΗΣ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΜΗΧΑΝΙΣΜΟΥ	Column N %	4	3	2	5	6
Total	Count					

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΗ: Ο πίνακας δεν έχει προκύψει από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων μέσω SPSS .
Υπολογίσαμε τον συνολικό αριθμό των ατόμων που αναφέρθηκε σε κάθε μία από τις επιπτώσεις **για τους τελικούς τομείς**.

Γνωρίζετε ποιόν αντισεισμικό κανονισμό ακολούθησε η κατασκευή? SPLIT AREAS Δ21		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
NAI	Column N %	34,0	61,5	40,0	21,4	33,3	38,5	32,4
OXI	Column N %	66,0	38,5	60,0	78,6	66,7	61,5	67,6
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Γνωρίζετε ποιόν αντισεισμικό κανονισμό ακολούθησε η κατασκευή? CONSOLIDATED AREAS Δ21		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
ΝΑΙ	Column N %	34,0	48,5	21,4	36,8	32,4
ΟΧΙ	Column N %	66,0	51,5	78,6	63,2	67,6
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Γνωρίζετε αν υπάρχει μελέτη γεωλογικής καταλληλότητας για την περιοχή που κατοικείτε? SPLIT AREAS Δ22		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
NAI	Column N %	14,3	15,4	25,0	9,5	16,7	15,4	11,8
OXI	Column N %	85,7	84,6	75,0	90,5	83,3	84,6	88,2
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Γνωρίζετε αν υπάρχει μελέτη γεωλογικής καταλληλότητας για την περιοχή που κατοικείτε? CONSOLIDATED AREAS Δ22		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
NAI	Column N %	14,3	21,2	9,5	15,8	11,8
OXI	Column N %	85,7	78,8	90,5	84,2	88,2
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Σε περίπτωση σεισμού ποιος πιστεύετε ότι είναι ο πλέον κατάλληλος για να σας ενημερώσει για την κατάσταση που επικρατεί στην περιοχή σας? SPLIT AREAS Δ23		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
Κυβέρνηση	Column N %	12,2	0,0	10,0	14,3	33,3	7,7	11,8
MME	Column N %	22,4	23,1	20,0	23,8	25,0	34,6	11,8
Δημοτική Αρχή	Column N %	45,6	46,2	45,0	42,9	41,7	46,2	50,0
Αστυνομία	Column N %	7,5	0,0	10,0	11,9	0,0	7,7	5,9
Πυροσβεστική	Column N %	15,0	23,1	5,0	21,4	0,0	7,7	20,6
ΟΑΣΠ	Column N %	19,0	23,1	10,0	31,0	25,0	3,8	17,6
Αστεροσκοπείο	Column N %	19,0	7,7	5,0	23,8	25,0	30,8	14,7
Άλλο	Column N %	10,9	7,7	10,0	4,8	25,0	15,4	11,8
Δεν γνωρίζω	Column N %	0,7	0,0	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Σε περίπτωση σεισμού ποιος πιστεύετε ότι είναι ο πλέον κατάλληλος για να σας ενημερώσει για την κατάσταση που επικρατεί στην περιοχή σας? CONSOLIDATED AREAS Δ23		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
Κυβέρνηση	Column N %	12,2	6,1	14,3	15,8	11,8
MME	Column N %	22,4	21,2	23,8	31,6	11,8
Δημοτική Αρχή	Column N %	45,6	45,5	42,9	44,7	50,0
Αστυνομία	Column N %	7,5	6,1	11,9	5,3	5,9
Πυροσβεστική	Column N %	15,0	12,1	21,4	5,3	20,6
ΟΑΣΠ	Column N %	19,0	15,2	31,0	10,5	17,6
Αστεροσκοπείο	Column N %	19,0	6,1	23,8	28,9	14,7
Άλλο	Column N %	10,9	9,1	4,8	18,4	11,8
Δεν γνωρίζω	Column N %	0,7	3,0	0,0	0,0	0,0
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Εκτός από τα συνήθη τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης (ΕΚΑΒ- Ελληνική Αστυνομία και Πυροσβεστική) γνωρίζεται ότι μπορείτε να καλέσετε και το διεθνή τηλεφωνικό αριθμό 112 για φυσικές καταστροφές? SPLIT AREAS Δ24		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
NAI	Column N %	27,2	30,8	30,0	23,8	25,0	19,2	35,3
OXI	Column N %	72,8	69,2	70,0	76,2	75,0	80,8	64,7
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Εκτός από τα συνήθη τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης (ΕΚΑΒ- Ελληνική Αστυνομία και Πυροσβεστική) γνωρίζεται ότι μπορείτε να καλέσετε και το διεθνή τηλεφωνικό αριθμό 112 για φυσικές καταστροφές? CONSOLIDATED AREAS Δ24		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
NAI	Column N %	27,2	30,3	23,8	21,1	35,3
OXI	Column N %	72,8	69,7	76,2	78,9	64,7
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Έχετε παρακολουθήσει κάποια ενημερωτική εκδήλωση ή έχετε πληροφορηθεί για τρόπους αντισεισμικής προστασίας? SPLIT AREAS Δ25		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
NAI	Column N %	55,1	61,5	50,0	45,2	75,0	42,3	70,6
OXI	Column N %	44,9	38,5	50,0	54,8	25,0	57,7	29,4
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Έχετε παρακολουθήσει κάποια ενημερωτική εκδήλωση ή έχετε πληροφορηθεί για τρόπους αντισεισμικής προστασίας? SPLIT AREAS Δ25		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
NAI	Column N %	55,1	54,5	45,2	52,6	70,6
OXI	Column N %	44,9	45,5	54,8	47,4	29,4
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Πόσος χρόνος μεσολάβησε από την τελευταία φορά ? SPLIT AREAS Δ26		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
Λιγότερο από 6 μήνες	Column N %	24,7	37,5	10,0	26,3	44,4	36,4	12,5
6 - 12 μήνες	Column N %	4,9	0,0	20,0	10,5	0,0	0,0	0,0
1-2 χρόνια	Column N %	7,4	12,5	10,0	5,3	0,0	9,1	8,3
3-5 χρόνια	Column N %	12,3	12,5	0,0	5,3	11,1	27,3	16,7
Περισσότερο από 5 χρόνια	Column N %	50,6	37,5	60,0	52,6	44,4	27,3	62,5
Total	Count	81,0	8,0	10,0	19,0	9,0	11,0	24,0

Πόσος χρόνος μεσολάβησε από την τελευταία φορά ? CONSOLIDATED AREAS Δ26		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
Λιγότερο από 6 μήνες	Column N %	24,7	22,2	26,3	40,0	12,5
6 - 12 μήνες	Column N %	4,9	11,1	10,5	0,0	0,0
1-2 χρόνια	Column N %	7,4	11,1	5,3	5,0	8,3
3-5 χρόνια	Column N %	12,3	5,6	5,3	20,0	16,7
Περισσότερο από 5 χρόνια	Column N %	50,6	50,0	52,6	35,0	62,5
Total	Count	81,0	18,0	19,0	20,0	24,0

Από ποιόν φορέα πληροφορηθήκατε? SPLIT AREAS Δ27		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
Πυροσβεστική υπηρεσία	Column N %	2,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	8,3
Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας	Column N %	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	4,2
MME	Column N %	44,4	62,5	50,0	47,4	55,6	54,5	25,0
ΟΑΣΠ	Column N %	7,4	12,5	0,0	10,5	0,0	9,1	8,3
Τοπικές αρχές	Column N %	8,6	12,5	10,0	5,3	0,0	18,2	8,3
Internet	Column N %	7,4	0,0	30,0	0,0	22,2	0,0	4,2
Πανεπιστημιακό ή ερευνητικό ίδρυμα	Column N %	1,2	0,0	0,0	0,0	0,0	9,1	0,0
Ενημερωτικά φυλλάδια	Column N %	16,0	12,5	40,0	10,5	0,0	9,1	20,8
Άλλο	Column N %	42,0	25,0	30,0	52,6	44,4	27,3	50,0
Total	Count	81,0	8,0	10,0	19,0	9,0	11,0	24,0

Από ποιόν φορέα πληροφορηθήκατε? CONSOLIDATED AREAS Δ27		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
Πυροσβεστική υπηρεσία	Column N %	2,5	0,0	0,0	0,0	8,3
Επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας	Column N %	1,2	0,0	0,0	0,0	4,2
MME	Column N %	44,4	55,6	47,4	55,0	25,0
ΟΑΣΠ	Column N %	7,4	5,6	10,5	5,0	8,3
Τοπικές αρχές	Column N %	8,6	11,1	5,3	10,0	8,3
Internet	Column N %	7,4	16,7	0,0	10,0	4,2
Πανεπιστημιακό ή ερευνητικό ίδρυμα	Column N %	1,2	0,0	0,0	5,0	0,0
Ενημερωτικά φυλλάδια	Column N %	16,0	27,8	10,5	5,0	20,8
Άλλο	Column N %	42,0	27,8	52,6	35,0	50,0
Total	Count	81,0	18,0	19,0	20,0	24,0

Έχετε συμμετάσχει σε ασκήσεις ετοιμότητας ? SPLIT AREAS Δ28		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
ΝΑΙ	Column N %	23,8	30,8	20,0	16,7	33,3	23,1	29,4
ΟΧΙ	Column N %	76,2	69,2	80,0	83,3	66,7	76,9	70,6
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Έχετε συμμετάσχει σε ασκήσεις ετοιμότητας ?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
CONSOLIDATED AREAS		Δ28				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
NAI	Column N %	23,8	24,2	16,7	26,3	29,4
OXI	Column N %	76,2	75,8	83,3	73,7	70,6
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Πόσες φορές έχετε συμμετάσχει?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
SPLIT AREAS		Δ29						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
0	Column N %	76,2	69,2	80,0	83,3	66,7	76,9	70,6
1	Column N %	8,2	7,7	5,0	2,4	16,7	11,5	11,8
2	Column N %	5,4	15,4	10,0	4,8	0,0	0,0	5,9
3	Column N %	4,8	7,7	5,0	7,1	0,0	0,0	5,9
4	Column N %	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8	0,0
5	Column N %	2,7	0,0	0,0	2,4	8,3	3,8	2,9
6	Column N %	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	3,8	0,0
10	Column N %	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9
20	Column N %	0,7	0,0	0,0	0,0	8,3	0,0	0,0
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Πόσες φορές έχετε συμμετάσχει?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
CONSOLIDATED AREAS		Δ29				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
0	Column N %	76,2	75,8	83,3	73,7	70,6
1	Column N %	8,2	6,1	2,4	13,2	11,8
2	Column N %	5,4	12,1	4,8	0,0	5,9
3	Column N %	4,8	6,1	7,1	0,0	5,9
4	Column N %	0,7	0,0	0,0	2,6	0,0
5	Column N %	2,7	0,0	2,4	5,3	2,9
6	Column N %	0,7	0,0	0,0	2,6	0,0
10	Column N %	0,7	0,0	0,0	0,0	2,9
20	Column N %	0,7	0,0	0,0	2,6	0,0
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Ποιός ήταν ο φορέας της διοργάνωσης?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
SPLIT AREAS		Δ30						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
ΣΧΟΛΕΙΟ	Column N %	62,9	100,0	50,0	42,9	50,0	83,3	60,0
ΕΡΓΑΣΙΑ	Column N %	20,0	0,0	0,0	42,9	50,0	16,7	10,0
ΟΑΣΠ	Column N %	5,7	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0	10,0
ΟΤΑ/ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	Column N %	11,4	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0	30,0
ΑΛΛΟ (πρόσκοποι / σύλλογοι / στρατός)	Column N %	8,6	0,0	25,0	14,3	25,0	0,0	0,0
Total	Count	35,0	4,0	4,0	7,0	4,0	6,0	10,0

Ποιός ήταν ο φορέας της διοργάνωσης? CONSOLIDATED AREAS Δ30		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
ΣΧΟΛΕΙΟ	Column N %	62,9	75,0	42,9	70,0	60,0
ΕΡΓΑΣΙΑ	Column N %	20,0	0,0	42,9	30,0	10,0
ΟΑΣΠ	Column N %	5,7	12,5	0,0	0,0	10,0
ΟΤΑ/ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ	Column N %	11,4	12,5	0,0	0,0	30,0
ΑΛΛΟ (πρόσκοποι / σύλλογοι / στρατός)	Column N %	8,6	12,5	14,3	10,0	0,0
Total	Count	35,0	8,0	7,0	10,0	10,0

Πόσος χρόνος μεσολάβησε από την τελευταία φορά που παρακολουθήσατε ασκήσεις ετοιμότητας ? SPLIT AREAS Δ31		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
Λιγότερο από 6 μήνες	Column N %	8,6	0,0	0,0	14,3	50,0	0,0	0,0
6 - 12 μήνες	Column N %	2,9	0,0	25,0	0,0	0,0	0,0	0,0
1-2 χρόνια	Column N %	8,6	25,0	25,0	0,0	0,0	0,0	10,0
3-5 χρόνια	Column N %	14,3	0,0	0,0	14,3	0,0	33,3	20,0
Περισσότερο από 5 χρόνια	Column N %	65,7	75,0	50,0	71,4	50,0	66,7	70,0
Total	Count	35,0	4,0	4,0	7,0	4,0	6,0	10,0

Πόσος χρόνος μεσολάβησε από την τελευταία φορά που παρακολουθήσατε ασκήσεις ετοιμότητας ? CONSOLIDATED AREAS Δ31		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
Λιγότερο από 6 μήνες	Column N %	8,6	0,0	14,3	20,0	0,0
6 - 12 μήνες	Column N %	2,9	12,5	0,0	0,0	0,0
1-2 χρόνια	Column N %	8,6	25,0	0,0	0,0	10,0
3-5 χρόνια	Column N %	14,3	0,0	14,3	20,0	20,0
Περισσότερο από 5 χρόνια	Column N %	65,7	62,5	71,4	60,0	70,0
Total	Count	35,0	8,0	7,0	10,0	10,0

Θα επιθυμούσατε να ενημερωθείτε / εκπαιδευθείτε πάνω σε θέματα που αφορούν στους τρόπους προστασίας πριν- κατά τη διάρκεια και μετά το σεισμό? SPLIT AREAS Δ32		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
ΝΑΙ	Column N %	78,9	84,6	70,0	83,3	75,0	73,1	82,4
ΟΧΙ	Column N %	21,1	15,4	30,0	16,7	25,0	26,9	17,6
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Θα επιθυμούσατε να ενημερωθείτε / εκπαιδευθείτε πάνω σε θέματα που αφορούν στους τρόπους προστασίας πριν- κατά τη διάρκεια και μετά το σεισμό? CONSOLIDATED AREAS Δ32		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
ΝΑΙ	Column N %	78,9	75,8	83,3	73,7	82,4
ΟΧΙ	Column N %	21,1	24,2	16,7	26,3	17,6
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Ποιος πιστεύετε ότι είναι ο πλέον κατάλληλος φορέας για το σκοπό αυτό ? SPLIT AREAS Δ33		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
Πυροσβεστική υπηρεσία	Column N %	23,3	27,3	28,6	20,0	22,2	26,3	21,4
Ερυθρός Σταυρός	Column N %	6,0	0,0	14,3	2,9	0,0	21,1	0,0
Τοπικές Αρχές	Column N %	28,4	9,1	35,7	25,7	44,4	26,3	32,1
ΟΑΣΠ	Column N %	50,9	72,7	21,4	62,9	55,6	47,4	42,9
Πανεπιστημιακό ή ερευνητικό ίδρυμα	Column N %	17,2	27,3	7,1	22,9	11,1	15,8	14,3
Ενημερωτικές εκδηλώσεις – Σεμινάρια	Column N %	3,4	0,0	7,1	0,0	0,0	5,3	7,1
MME	Column N %	8,6	9,1	14,3	0,0	11,1	21,1	7,1
Internet	Column N %	6,9	0,0	7,1	5,7	11,1	10,5	7,1
Total	Count	116,0	11,0	14,0	35,0	9,0	19,0	28,0

Ποιος πιστεύετε ότι είναι ο πλέον κατάλληλος φορέας για το σκοπό αυτό ? CONSOLIDATED AREAS Δ33		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
Πυροσβεστική υπηρεσία	Column N %	23,3	28,0	20,0	25,0	21,4
Ερυθρός Σταυρός	Column N %	6,0	8,0	2,9	14,3	0,0
Τοπικές Αρχές	Column N %	28,4	24,0	25,7	32,1	32,1
ΟΑΣΠ	Column N %	50,9	44,0	62,9	50,0	42,9
Πανεπιστημιακό ή ερευνητικό ίδρυμα	Column N %	17,2	16,0	22,9	14,3	14,3
Ενημερωτικές εκδηλώσεις – Σεμινάρια	Column N %	3,4	4,0	0,0	3,6	7,1
MME	Column N %	8,6	12,0	0,0	17,9	7,1
Internet	Column N %	6,9	4,0	5,7	10,7	7,1
Total	Count	116,0	25,0	35,0	28,0	28,0

Γιατί ΔΕΝ επιθυμείτε να ενημερωθείτε / εκπαιδευθείτε πάνω σε θέματα που αφορούν στους τρόπους προστασίας πριν- κατά τη διάρκεια και μετά το σεισμό? SPLIT AREAS Δ34		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
Είμαι ενημερωμένος/η – Γνωρίζω τι πρέπει να κάνω	Column N %	32,3	50,0	33,3	28,6	0,0	57,1	16,7
Είμαι εκπαιδευμένος/η- Εκπαιδεύομαι (εργασία)	Column N %	9,7	0,0	0,0	14,3	0,0	0,0	33,3
Αδυναμία εκπαίδευσης λόγω ηλικίας	Column N %	22,6	50,0	16,7	28,6	33,3	14,3	16,7
Αυτά που διδάσκουν δεν είναι αποτελεσματικά	Column N %	6,5	0,0	16,7	0,0	0,0	0,0	16,7
Δεν με απασχολεί το θέμα/ Δεν θέλω να το σκέφτομαι/Δεν υπάρχει ανάγκη/Λίγες πιθανότητες για φυσικές καταστροφές	Column N %	19,4	0,0	33,3	0,0	66,7	28,6	0,0
Δεν έχω χρόνο	Column N %	6,5	0,0	0,0	28,6	0,0	0,0	0,0
Το κυριότερο είναι η καλή κατασκευή των σπιτιών	Column N %	3,2	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	16,7
Total	Count	31,0	2,0	6,0	7,0	3,0	7,0	6,0

Γιατί ΔΕΝ επιθυμείτε να ενημερωθείτε / εκπαιδευθείτε πάνω σε θέματα που αφορούν στους τρόπους προστασίας πριν- κατά τη διάρκεια και μετά το σεισμό? CONSOLIDATED AREAS Δ34		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
Είμαι ενημερωμένος/η – Γνωρίζω τι πρέπει να κάνω	Column N %	32,3	37,5	28,6	40,0	16,7
Είμαι εκπαιδευμένος/η- Εκπαιδεύομαι (εργασία)	Column N %	9,7	0,0	14,3	0,0	33,3
Αδυναμία εκπαίδευσης λόγω ηλικίας	Column N %	22,6	25,0	28,6	20,0	16,7
Αυτά που διδάσκουν δεν είναι αποτελεσματικά	Column N %	6,5	12,5	0,0	0,0	16,7
Δεν με απασχολεί το θέμα/ Δεν θέλω να το σκέφτομαι/Δεν υπάρχει ανάγκη/Λίγες πιθανότητες για φυσικές καταστροφές	Column N %	19,4	25,0	0,0	40,0	0,0
Δεν έχω χρόνο	Column N %	6,5	0,0	28,6	0,0	0,0
Το κυριότερο είναι η καλή κατασκευή των σπιτιών	Column N %	3,2	0,0	0,0	0,0	16,7
Total	Count	31,0	8,0	7,0	10,0	6,0

Γνωρίζετε αν υπάρχει σχέδιο έκτακτης ανάγκης για το Δήμο Κηφισιάς σε περίπτωση εκδήλωσης σεισμού? SPLIT AREAS Δ35		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
NAI	Column N %	6,8	7,7	15,0	2,4	8,3	3,8	8,8
OXI	Column N %	2,0	15,4	5,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	Column N %	91,2	76,9	80,0	97,6	91,7	96,2	91,2
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Γνωρίζετε αν υπάρχει σχέδιο έκτακτης ανάγκης για το Δήμο Κηφισιάς σε περίπτωση εκδήλωσης σεισμού? CONSOLIDATED AREAS Δ35		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
NAI	Column N %	6,8	12,1	2,4	5,3	8,8
OXI	Column N %	2,0	9,1	0,0	0,0	0,0
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	Column N %	91,2	78,8	97,6	94,7	91,2
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Γνωρίζετε τι ενέργειες πρέπει να ακολουθήσετε? SPLIT AREAS Δ36		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
NAI	Column N %	40,0	0,0	66,7	0,0	0,0	0,0	66,7
OXI	Column N %	60,0	100,0	33,3	100,0	100,0	100,0	33,3
Total	Count	10,0	1,0	3,0	1,0	1,0	1,0	3,0

Γνωρίζετε τι ενέργειες πρέπει να ακολουθήσετε?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
CONSOLIDATED AREAS Δ36		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
NAI	Column N %	40,0	50,0	0,0	0,0	66,7
OXI	Column N %	60,0	50,0	100,0	100,0	33,3
Total	Count	10,0	4,0	1,0	2,0	3,0

Αν ΔΕΝ υπάρχει σχέδιο έκτακτης ανάγκης πιστεύετε ότι είναι αναγκαίο να δημιουργηθεί ένα για το Δήμο Κηφισιάς?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
SPLIT AREAS Δ37		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
NAI	Column N %	98,5	100,0	100,0	100,0	90,9	100,0	96,7
OXI	Column N %	1,5	0,0	0,0	0,0	9,1	0,0	3,3
Total	Count	137,0	12,0	17,0	42,0	11,0	25,0	30,0

Αν ΔΕΝ υπάρχει σχέδιο έκτακτης ανάγκης πιστεύετε ότι είναι αναγκαίο να δημιουργηθεί ένα για το Δήμο Κηφισιάς?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
CONSOLIDATED AREAS Δ37		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
NAI	Column N %	98,5	100,0	100,0	97,2	96,7
OXI	Column N %	1,5	0,0	0,0	2,8	3,3
Total	Count	137,0	29,0	42,0	36,0	30,0

Έχετε προβλέψει ασφαλιστική κάλυψη για ζημιές από σεισμό?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
SPLIT AREAS E39		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
NAI	Column N %	44,9	30,8	35,0	35,7	66,7	42,3	61,8
OXI	Column N %	44,9	69,2	55,0	50,0	16,7	53,8	26,5
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	Column N %	10,2	0,0	10,0	14,3	16,7	3,8	11,8
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Έχετε προβλέψει ασφαλιστική κάλυψη για ζημιές από σεισμό?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
CONSOLIDATED AREAS E39		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
NAI	Column N %	44,9	33,3	35,7	50,0	61,8
OXI	Column N %	44,9	60,6	50,0	42,1	26,5
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	Column N %	10,2	6,1	14,3	7,9	11,8
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Ποιος είναι ο κυριότερος λόγος που ΔΕΝ έχετε προβλέψει ασφαλιστική κάλυψη για ζημιές από σεισμό ? SPLIT AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
Δεν το σκεφθήκατε/ δεν γνωρίζατε	Column N %	27,3	22,2	45,5	28,6	0,0	7,1	44,4
Δεν είναι απαραίτητο	Column N %	9,1	11,1	9,1	14,3	0,0	14,2	0,0
Υψηλό κόστος	Column N %	37,9	44,4	27,3	38,1	50,0	57,1	11,1
Άλλο	Column N %	25,8	22,2	18,2	19,0	50,0	21,5	44,4
Total	Count	66,0	9,0	11,0	21,0	2,0	14,0	9,0

Ποιος είναι ο κυριότερος λόγος που ΔΕΝ έχετε προβλέψει ασφαλιστική κάλυψη για ζημιές από σεισμό ? CONSOLIDATED AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
Δεν το σκεφθήκατε/ δεν γνωρίζατε	Column N %	27,3	35,0	28,6	6,3	44,4
Δεν είναι απαραίτητο	Column N %	9,1	10,0	14,3	12,5	0,0
Υψηλό κόστος	Column N %	37,9	35,0	38,1	56,3	11,1
Άλλο	Column N %	25,8	20,0	19,0	24,9	44,4
Total	Count	66,0	20,0	21,0	16,0	9,0

Υπάρχει οικογενειακό σχέδιο έκτακτης ανάγκης σε περίπτωση σεισμού? SPLIT AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
ΝΑΙ	Column N %	12,2	7,7	10,0	9,5	8,3	19,2	14,7
ΟΧΙ	Column N %	87,8	92,3	90,0	90,5	91,7	80,8	85,3
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Υπάρχει οικογενειακό σχέδιο έκτακτης ανάγκης σε περίπτωση σεισμού? CONSOLIDATED AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
ΝΑΙ	Column N %	12,2	9,1	9,5	15,8	14,7
ΟΧΙ	Column N %	87,8	90,9	90,5	84,2	85,3
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Ένα οικογενειακό σχέδιο έκτακτης ανάγκης πρέπει να περιέχει πληροφορίες για : SPLIT AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
Τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης	Column N %	51,7	41,7	40,0	74,2	70,0	28,6	48,3
Το χώρο συνάντησης των μελών της οικογένειας στην περίπτωση σεισμού	Column N %	23,7	16,7	33,3	19,4	20,0	28,6	24,1
Το πλησιέστερο ασφαλή τόπο συγκέντρωσης της περιοχής	Column N %	22,0	8,3	20,0	32,3	40,0	28,6	6,9
Που βρίσκονται οι διακόπτες παροχής ηλεκτρικού ρεύματος , φυσικού αερίου	Column N %	83,1	91,7	86,7	80,6	80,0	76,2	86,2

Που βρίσκεται το βαλιτσάκι με τα είδη έκτακτης ανάγκης	Column N %	7,6	16,7	20,0	0,0	0,0	9,5	6,9
Που βρίσκονται ο/οι πυροσβεστήρες	Column N %	44,1	33,3	53,3	32,3	50,0	57,1	44,8
Άλλο	Column N %	6,8	8,3	6,7	3,2	0,0	19,0	3,4
Total	Count	118,0	12,0	15,0	31,0	10,0	21,0	29,0

Ένα οικογενειακό σχέδιο έκτακτης ανάγκης πρέπει να περιέχει πληροφορίες για : CONSOLIDATED AREAS Δ42		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
Τηλέφωνα έκτακτης ανάγκης	Column N %	51,7	40,7	74,2	41,9	48,3
Το χώρο συνάντησης των μελών της οικογένειας στην περίπτωση σεισμού	Column N %	23,7	25,9	19,4	25,8	24,1
Το πλησιέστερο ασφαλή τόπο συγκέντρωσης της περιοχής	Column N %	22,0	14,8	32,3	32,3	6,9
Που βρίσκονται οι διακόπτες παροχής ηλεκτρικού ρεύματος , φυσικού αερίου	Column N %	83,1	88,9	80,6	77,4	86,2
Που βρίσκεται το βαλιτσάκι με τα είδη έκτακτης ανάγκης	Column N %	7,6	18,5	0,0	6,5	6,9
Που βρίσκονται ο/οι πυροσβεστήρες	Column N %	44,1	44,4	32,3	54,8	44,8
Άλλο	Column N %	6,8	7,4	3,2	12,9	3,4
Total	Count	118,0	27,0	31,0	31,0	29,0

Υπάρχει βαλιτσάκι με είδη έκτακτης ανάγκης ? SPLIT AREAS Ε43		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
ΝΑΙ	Column N %	6,8	15,4	15,0	0,0	0,0	11,5	5,9
ΟΧΙ	Column N %	92,5	84,6	85,0	100,0	100,0	88,5	91,2
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	Column N %	0,7	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	2,9
Total	Count	147,0	13,0	20,0	42,0	12,0	26,0	34,0

Υπάρχει βαλιτσάκι με είδη έκτακτης ανάγκης ? CONSOLIDATED AREAS Ε43		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
ΝΑΙ	Column N %	6,8	15,2	0,0	7,9	5,9
ΟΧΙ	Column N %	92,5	84,8	100,0	92,1	91,2
ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΩ	Column N %	0,7	0,0	0,0	0,0	2,9
Total	Count	147,0	33,0	42,0	38,0	34,0

Ένα οικογενειακό σχέδιο έκτακτης ανάγκης πρέπει να περιέχει πληροφορίες για : SPLIT AREAS Δ44		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
Κουτί Α΄ Βοηθειών	Column N %	66,7	100,0	100,0	0,0	0,0	33,3	50,0
Πυροσβεστήρα	Column N %	44,4	50,0	50,0	0,0	0,0	33,3	50,0
Σφυρίχτρα	Column N %	66,7	50,0	100,0	0,0	0,0	66,7	50,0
Φακό με μπαταρίες	Column N %	100,0	100,0	100,0	0,0	0,0	100,0	100,0
Ραδιόφωνο με μπαταρίες	Column N %	44,4	50,0	50,0	0,0	0,0	66,7	0,0
Ξηρά τροφή, κονσέρβες	Column N %	33,3	50,0	0,0	0,0	0,0	33,3	50,0
Εμφιαλωμένο νερό	Column N %	44,4	50,0	0,0	0,0	0,0	66,7	50,0
Άλλο	Column N %	33,3	50,0	0,0	0,0	0,0	33,3	50,0
Total	Count	9,0	2,0	2,0	0,0	0,0	3,0	2,0

Ένα οικογενειακό σχέδιο έκτακτης ανάγκης πρέπει να περιέχει πληροφορίες για : CONSOLIDATED AREAS Δ44		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
Κουτί Α΄ Βοηθειών	Column N %	66,7	100,0	0,0	33,3	50,0
Πυροσβεστήρα	Column N %	44,4	50,0	0,0	33,3	50,0
Σφυρίχτρα	Column N %	66,7	75,0	0,0	66,7	50,0
Φακό με μπαταρίες	Column N %	100,0	100,0	0,0	100,0	100,0
Ραδιόφωνο με μπαταρίες	Column N %	44,4	50,0	0,0	66,7	0,0
Ξηρά τροφή, κονσέρβες	Column N %	33,3	25,0	0,0	33,3	50,0
Εμφιαλωμένο νερό	Column N %	44,4	25,0	0,0	66,7	50,0
Άλλο	Column N %	33,3	25,0	0,0	33,3	50,0
Total	Count	9,0	4,0	0,0	3,0	2,0

Κατά τη διάρκεια ενός σεισμού αντικείμενα πέφτουν και σπάζουν, καθώς και έπιπλα ανατρέπονται προκαλώντας πολλές φορές σοβαρούς τραυματισμούς . Έχετε μεριμνήσει για κάποιο από τα παρακάτω? SPLIT AREAS Δ44		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
Στερέωση επίπλων , όπως βιβλιοθήκες, ντουλάπες στους τοίχους	Column N %	62,3	41,7	66,7	70,3	45,5	43,5	78,1
Στερέωση συσκευών, όπως τηλεόραση, βίντεο και στερεοφωνικό	Column N %	24,6	25,0	26,7	32,4	18,2	21,7	18,8
Τοποθέτηση εύθραυστων μεγάλων ή ακριβών αντικειμένων σε χαμηλά σημεία	Column N %	48,5	41,7	73,3	51,4	27,3	43,5	46,9
Αποφυγή τοποθέτησης αντικειμένων μεγάλου βάρους πάνω από το κρεβάτι	Column N %	84,6	91,7	86,7	91,9	81,8	73,9	81,3
Στερέωση καθρεπτών ,κάδρων ή ραφιών με κλειστά άγκιστρα στους τοίχους	Column N %	53,8	41,7	46,7	64,9	54,5	56,5	46,9
Αποθήκευση εύφλεκτων ή επικίνδυνων ουσιών όπως καθαριστικά με ασφαλή τρόπο	Column N %	70,8	58,3	40,0	86,5	72,7	78,3	65,6
Total	Count	130,0	12,0	15,0	37,0	11,0	23,0	32,0

Κατά τη διάρκεια ενός σεισμού αντικείμενα πέφτουν και σπάζουν, καθώς και έπιπλα ανατρέπονται προκαλώντας πολλές φορές σοβαρούς τραυματισμούς . Έχετε μεριμνήσει για κάποιο από τα παρακάτω? CONSOLIDATED AREAS Δ44		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
Στερέωση επίπλων , όπως βιβλιοθήκες, ντουλάπες στους τοίχους	Column N %	62,3	55,6	70,3	44,1	78,1
Στερέωση συσκευών, όπως τηλεόραση, βίντεο και στερεοφωνικό	Column N %	24,6	25,9	32,4	20,6	18,8
Τοποθέτηση εύθραυστων μεγάλων ή ακριβών αντικειμένων σε χαμηλά σημεία	Column N %	48,5	59,3	51,4	38,2	46,9
Αποφυγή τοποθέτησης αντικειμένων μεγάλου βάρους πάνω από το κρεβάτι	Column N %	84,6	88,9	91,9	76,5	81,3
Στερέωση καθρεπτών ,κάδρων ή ραφιών με κλειστά άγκιστρα στους τοίχους	Column N %	53,8	44,4	64,9	55,9	46,9
Αποθήκευση εύφλεκτων ή επικίνδυνων ουσιών όπως καθαριστικά με ασφαλή τρόπο	Column N %	70,8	48,1	86,5	76,5	65,6
Total	Count	130,0	27,0	37,0	34,0	32,0

Έχετε ενημερωθεί για το σχολικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης ώστε να γνωρίζετε το σημείο συγκέντρωσης των μαθητών? SPLIT AREAS E46		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
ΝΑΙ	Column N %	19,1	20,0	12,5	8,3	0,0	42,9	21,4
ΟΧΙ	Column N %	80,9	80,0	87,5	91,7	100,0	57,1	78,6
Total	Count	47,0	5,0	8,0	12,0	1,0	7,0	14,0

Έχετε ενημερωθεί για το σχολικό σχέδιο έκτακτης ανάγκης ώστε να γνωρίζετε το σημείο συγκέντρωσης των μαθητών? CONSOLIDATED AREAS E46		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ - ΤΟΜΕΑΣ				
		TOTAL	I&II	III	IV&V	VI
ΝΑΙ	Column N %	19,1	15,4	8,3	37,5	21,4
ΟΧΙ	Column N %	80,9	84,6	91,7	62,5	78,6
Total	Count	47,0	13,0	12,0	8,0	14,0

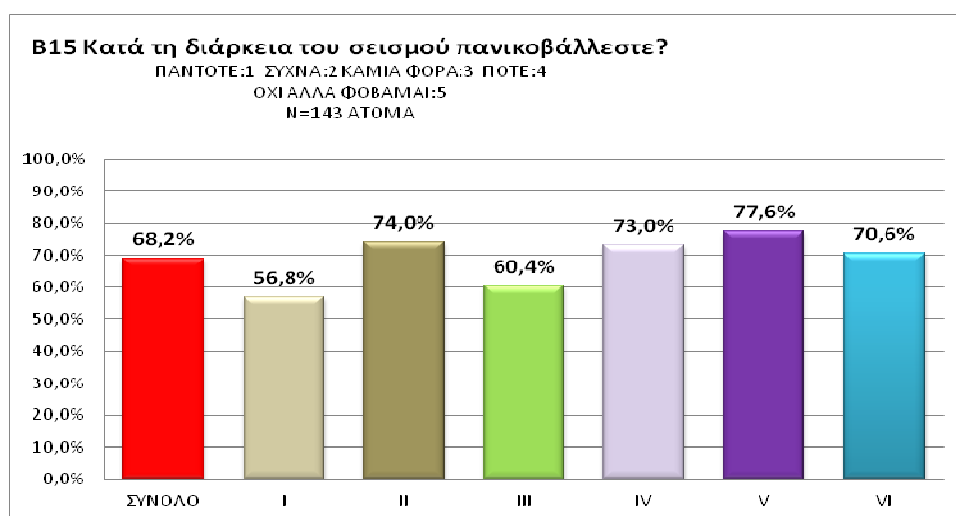
Παράρτημα II_2

ΠΙΝΑΚΕΣ ΥΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΔΕΙΚΤΩΝ

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ (ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ)								
Κατά τη διάρκεια του σεισμού πανικοβάλλεστε?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
SPLIT AREAS	B15	TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
Πάντοτε		24	3	1	12	2	1	5
Συχνά		11	0	2	3	1	2	3
Καμιά φορά		22	6	3	4	1	4	4
Ποτέ		53	4	10	16	3	10	10
Δεν πανικοβάλλομαι αλλά φοβάμαι πάντα		33	0	4	6	5	8	10
Δεν γνωρίζω		4	0	0	1	0	1	2
Total	Count	147	13	20	42	12	26	34

Κατά τη διάρκεια του σεισμού πανικοβάλλεστε?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
SPLIT AREAS	B15	TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ							
Πάντοτε	1	24	3	1	12	2	1	5
Συχνά	2	11	0	2	3	1	2	3
Καμιά φορά	3	22	6	3	4	1	4	4
Ποτέ	4	53	4	10	16	3	10	10
Δεν πανικοβάλλομαι αλλά φοβάμαι πάντα	5	33	0	4	6	5	8	10
Total	Count	143	13	20	41	12	25	32

Κατά τη διάρκεια του σεισμού πανικοβάλλεστε?		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
SPLIT AREAS	B15	TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	ΔΕΙΚΤΕΣ (βαθμολογία Χ αρ. ατόμων/σύνολο ατόμων)						
Πάντοτε	1	0,17	0,23	0,05	0,29	0,17	0,04	0,16
Συχνά	2	0,15	0	0,20	0,15	0,17	0,16	0,19
Καμιά φορά	3	0,46	1,38	0,45	0,29	0,25	0,48	0,37
Ποτέ	4	1,48	1,23	2,00	1,56	1,00	1,60	1,25
Δεν πανικοβάλλομαι αλλά φοβάμαι πάντα	5	1,15	0	1,00	0,73	2,08	1,60	1,56
Total	ΔΕΙΚΤΕΣ	3,41	2,84	3,70	3,02	3,67	3,88	3,53
TOTAL % (100=5)	ΔΕΙΚΤΕΣ %	68,2	56,8	74,0	60,4	73,4	77,6	70,6

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ (ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ)								
Πόσο πιθανό πιστεύετε το γεγονός να ξαναγίνει σεισμός στη περιοχή σας? SPLIT AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
Πολύ πιθανό	B17	77	5	14	23	6	14	15
Πιθανό		56	4	4	18	4	9	17
Λίγο πιθανό		8	4	0	1	1	1	1
Καθόλου πιθανό		2	0	0	0	1	1	0
ΔΕ ΓΝΩΡΙΖΩ/ΔΕΝ ΑΠΑΝΤΩ		4	0	2	0	0	1	1
Total	Count	147	13	20	42	12	26	34

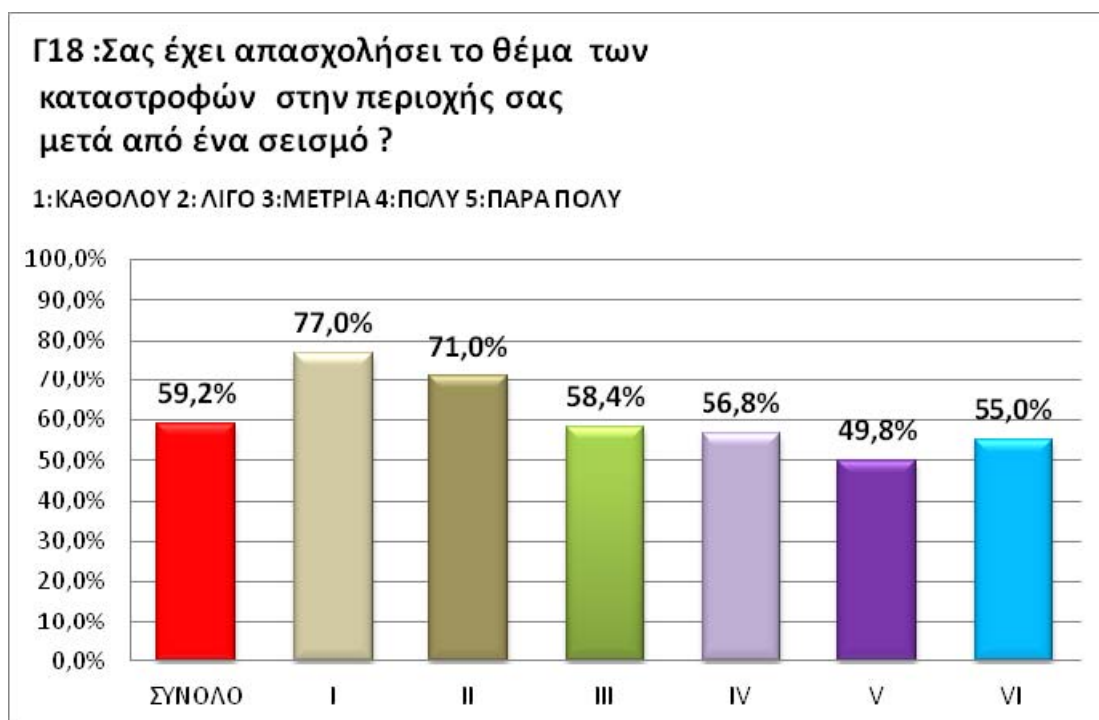
Πόσο πιθανό πιστεύετε το γεγονός να ξαναγίνει σεισμός στη περιοχή σας? SPLIT AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ							
Πολύ πιθανό	4	77	5	14	23	6	14	15
Πιθανό	3	56	4	4	18	4	9	17
Λίγο πιθανό	2	8	4	0	1	1	1	1
Καθόλου πιθανό	1	2	0	0	0	1	1	0
Total	Count	143	13	18	42	12	25	33

Πόσο πιθανό πιστεύετε το γεγονός να ξαναγίνει σεισμός στη περιοχή σας? SPLIT AREAS		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	ΔΕΙΚΤΕΣ (βαθμολογία Χ αρ. ατόμων/σύνολο ατόμων)						
Πολύ πιθανό	4	2,15	1,54	3,11	2,19	2,00	2,24	1,82
Πιθανό	3	1,17	0,92	0,67	1,29	1,00	1,08	1,55
Λίγο πιθανό	2	0,11	0,62	0	0,05	0,17	0,08	0,06
Καθόλου πιθανό	1	0,01	0	0	0	0,08	0,04	0
Total	ΔΕΙΚΤΕΣ	3,44	3,08	3,78	3,53	3,25	3,44	3,43
TOTAL % (100=4)	ΔΕΙΚΤΕΣ %	86,0	77,0	94,5	88,3	81,3	86,0	85,8

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ (ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ)								
Σας έχει απασχολήσει το θέμα των καταστροφών στην περιοχής σας μετά από ένα σεισμό ? SPLIT AREAS Γ18		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ							
Πάρα πολύ	5	23	4	6	5	1	1	6
Πολύ	4	37	5	5	12	2	8	5
Μέτρια	3	33	2	5	9	5	4	8
Λίγο	2	21	2	2	7	2	3	5
Καθόλου	1	33	0	2	9	2	10	10
Total	Count	147	13	20	42	12	26	34

Σας έχει απασχολήσει το θέμα των καταστροφών στην περιοχής σας μετά από ένα σεισμό ? SPLIT AREAS Γ18		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	ΔΕΙΚΤΕΣ (βαθμολογία Χ αρ. ατόμων/σύνολο ατόμων)						
Πάρα πολύ	5	0,78	1,54	1,50	0,60	0,42	0,19	0,88
Πολύ	4	1,00	1,54	1,00	1,14	0,67	1,23	0,59
Μέτρια	3	0,67	0,46	0,75	0,64	1,25	0,46	0,70
Λίγο	2	0,29	0,31	0,20	0,33	0,33	0,23	0,29
Καθόλου	1	0,22	0	0,10	0,21	0,17	0,38	0,29
Total	ΔΕΙΚΤΕΣ	2,96	3,85	3,55	2,92	2,84	2,49	2,75
TOTAL % (100=5)	ΔΕΙΚΤΕΣ %	59,2	77,0	71,0	58,4	56,8	49,8	55,0

ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΤΟΜΩΝ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ (ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ)								
Πιστεύετε ότι η πιθανότητα να εκδηλωθούν καταστροφές στην περιοχή σας μετά από σεισμό είναι: SPLIT AREAS Γ19		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
Δεν υφίσταται		0	0	0	0	0	0	0
Πολύ χαμηλή		8	0	1	2	1	1	3
Χαμηλή		18	1	2	3	1	6	5
Μέτρια		76	7	7	19	9	15	19
Υψηλή		34	2	7	15	0	4	6
Πολύ υψηλή		5	2	3	0	0	0	0
Δεν γνωρίζω / Δεν απαντώ		6	1	0	3	1	0	1
Total	Count	147	13	20	42	12	26	34

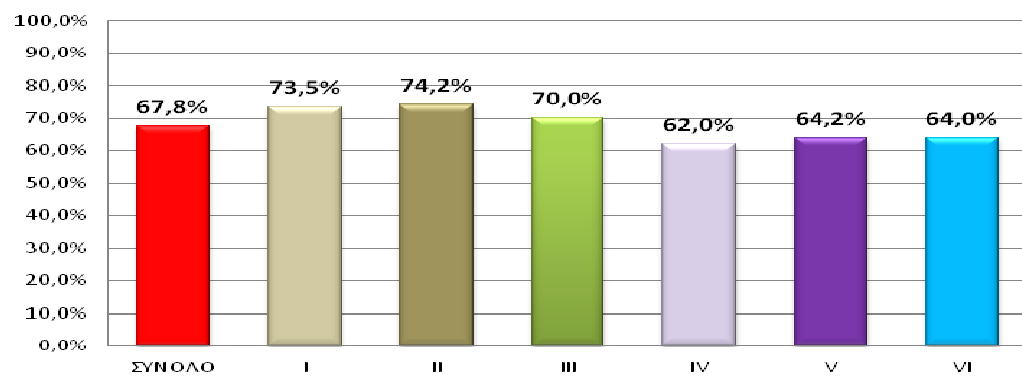
Πιστεύετε ότι η πιθανότητα να εκδηλωθούν καταστροφές στην περιοχή σας μετά από σεισμό είναι: SPLIT AREAS Γ19		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ							
Δεν υφίσταται	1	0	0	0	0	0	0	0
Πολύ χαμηλή	2	8	0	1	2	1	1	3
Χαμηλή	3	18	1	2	3	1	6	5
Μέτρια	4	76	7	7	19	9	15	19
Υψηλή	5	34	2	7	15	0	4	6
Πολύ υψηλή	6	5	2	3	0	0	0	0
Total	Count	141	12	20	39	11	26	33

Πιστεύετε ότι η πιθανότητα να εκδηλωθούν καταστροφές στην περιοχή σας μετά από σεισμό είναι: SPLIT AREAS Γ19		ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
		TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
	ΒΑΘΜΟΛΟΓΙΑ	ΔΕΙΚΤΕΣ (βαθμολογία Χ αρ. ατόμων/σύνολο ατόμων)						
Δεν υφίσταται	1	0	0	0	0	0	0	0
Πολύ χαμηλή	2	0,11	0	0,10	0,10	0,18	0,08	0,18
Χαμηλή	3	0,38	0,25	0,30	0,23	0,27	0,69	0,45
Μέτρια	4	2,16	2,33	1,40	1,95	3,27	2,31	2,30
Υψηλή	5	1,21	0,83	1,75	1,92	0	0,77	0,91
Πολύ υψηλή	6	0,21	1,00	0,90	0	0	0	0
Total	ΔΕΙΚΤΕΣ	4,07	4,41	4,45	4,20	3,72	3,85	3,84
TOTAL % (100=6)	ΔΕΙΚΤΕΣ %	67,8	73,5	74,2	70,0	62,0	64,2	64,0

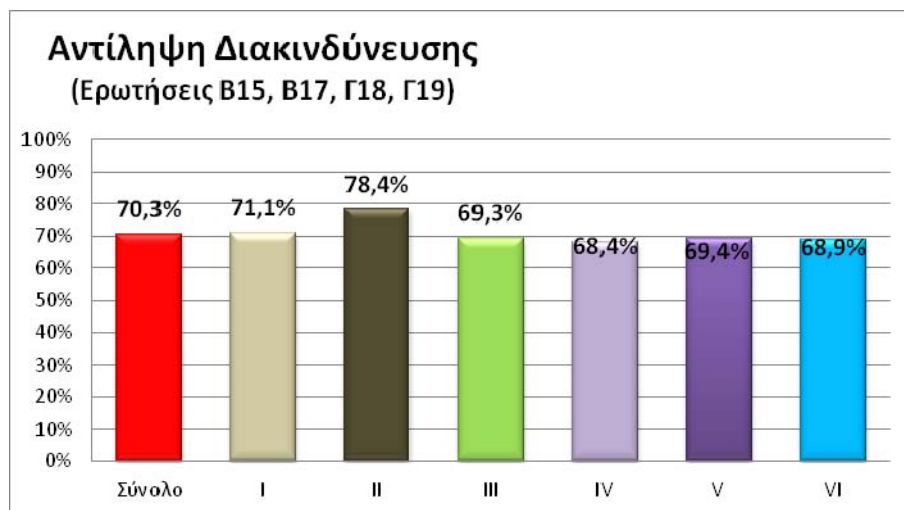
**Γ19:Πιστεύετε ότι η πιθανότητα να εκδηλωθούν
καταστροφές στην περιοχή σας μετά
από σεισμό είναι:**

ΔΕΝ ΥΦΙΣΤΑΤΑΙ:1 ΠΟΛΥ ΧΑΜΗΛΗ:2

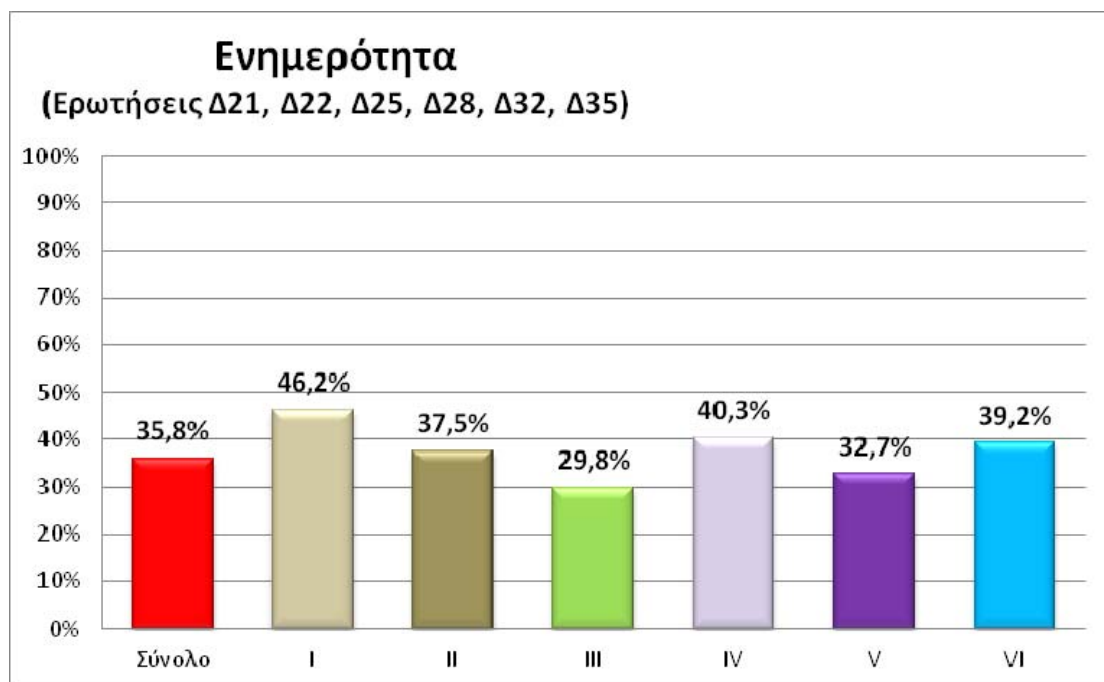
ΧΑΜΗΛΗ:3 ΜΕΤΡΙΑ:4 ΥΨΗΛΗ:5 ΠΟΛΥ ΥΨΗΛΗ:6 (N=141 ΑΤΟΜΑ)

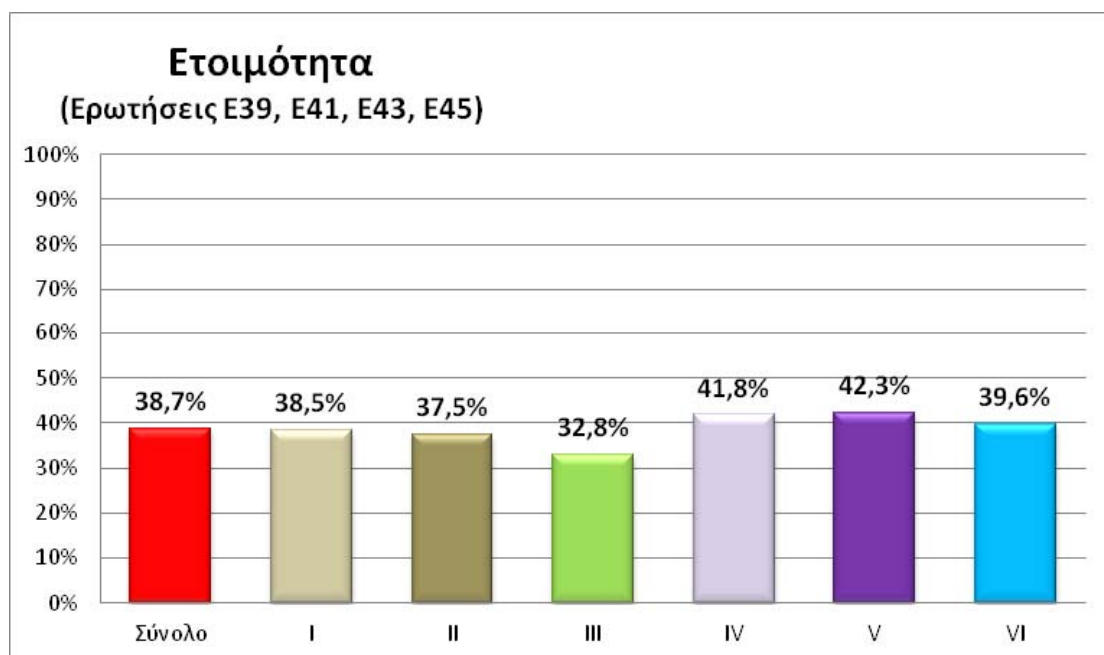
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΤΙΛΗΨΗΣ ΔΙΑΚΙΝΔΥΝΕΥΣΗΣ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
	TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
	ΔΕΙΚΤΕΣ %						
Κατά τη διάρκεια του σεισμού πανικοβάλλεστε? B15	68,2	56,8	74,0	60,4	73,4	77,6	70,6
Πόσο πιθανό πιστεύετε το γεγονός να ξαναγίνει σεισμός στη περιοχή σας? B17	86,0	77,0	94,5	88,3	81,3	86,0	85,8
Σας έχει απασχολήσει το θέμα των καταστροφών στην περιοχής σας μετά από ένα σεισμό ? Γ18	59,2	77,0	71,0	58,4	56,8	49,8	55,0
Πιστεύετε ότι η πιθανότητα να εκδηλωθούν καταστροφές στην περιοχή σας μετά από σεισμό είναι: Γ19	67,8	73,5	74,2	70,0	62,0	64,2	64,0
ΔΕΙΚΤΗΣ {(B15+B17+Γ18+Γ19)/4}	70,3	71,1	78,4	69,3	68,4	69,4	68,9

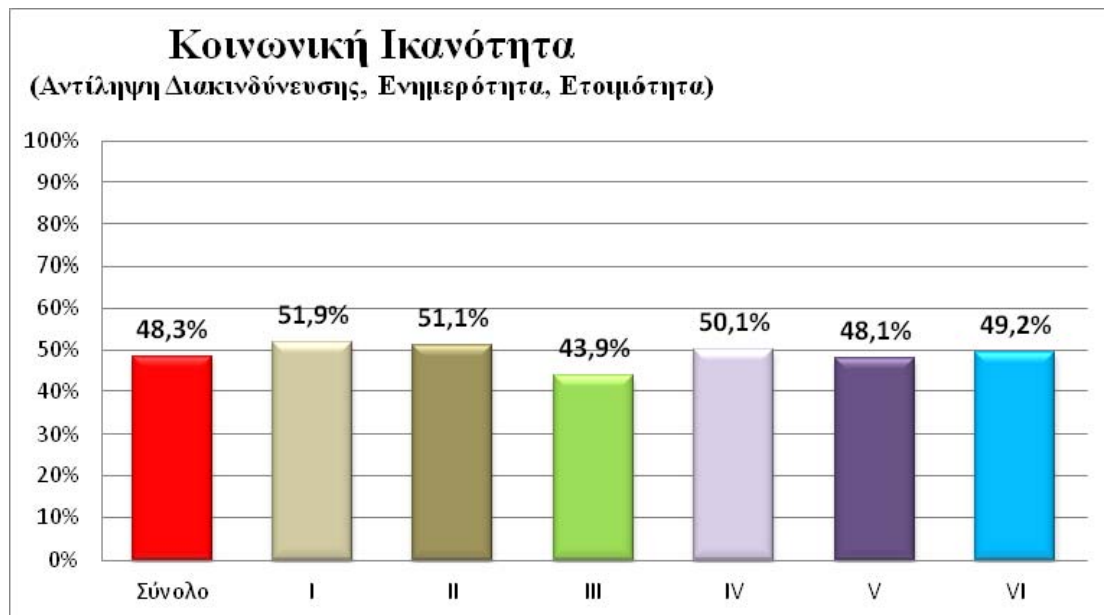
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑΣ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
	TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
	ΔΕΙΚΤΕΣ % = ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΗΣΕ ΝΑΙ (ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ)						
Γνωρίζετε ποιόν αντισεισμικό κανονισμό ακολούθησε η κατασκευή? Δ21	34,0	61,5	40,0	21,4	33,3	38,5	32,4
Γνωρίζετε αν υπάρχει μελέτη γεωλογικής καταλληλότητας για την περιοχή που κατοικείτε? Δ22	14,3	15,4	25,0	9,5	16,7	15,4	11,8
Έχετε παρακολουθήσει κάποια ενημερωτική εκδήλωση ή έχετε πληροφορηθεί για τρόπους αντισεισμικής προστασίας? Δ25	55,1	61,5	50,0	45,2	75,0	42,3	70,6
Έχετε συμμετάσχει σε ασκήσεις ετοιμότητας ? Δ28	23,8	30,8	20,0	16,7	33,3	23,1	29,4
Θα επιθυμούσατε να ενημερωθείτε / εκπαιδευθείτε πάνω σε θέματα που αφορούν στους τρόπους προστασίας πριν- κατά τη διάρκεια και μετά το σεισμό? Δ32	78,9	84,6	70,0	83,3	75,0	73,1	82,4
Γνωρίζετε αν υπάρχει σχέδιο έκτακτης ανάγκης για το Δήμο Κηφισιάς σε περίπτωση εκδήλωσης σεισμού? Δ35 ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΟΣΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΑΝ ΝΑΙ & ΟΧΙ ΔΕΝ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΟΣΟΙ ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ (134 ΑΤΟΜΑ)	8,8	23,1	20,0	2,4	8,3	3,8	8,8
ΔΕΙΚΤΗΣ%{(Δ21+Δ22+Δ25+Δ28+Δ32+Δ35)/6}	35,8	46,2	37,5	29,8	40,3	32,7	39,2

ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
	TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
	ΔΕΙΚΤΕΣ % = ΠΟΣΟΣΤΟ ΠΟΥ ΑΠΑΝΤΗΣΕ ΝΑΙ (ΣΥΝΟΛΙΚΑ ΚΑΙ ΑΝΑ ΤΟΜΕΑ)						
Έχετε προβλέψει ασφαλιστική κάλυψη για ζημιές από σεισμό? E39	44,9	30,8	35,0	35,7	66,7	42,3	61,8
Υπάρχει οικογενειακό σχέδιο έκτακτης ανάγκης σε περίπτωση σεισμού? E41	12,2	7,7	10,0	9,5	8,3	19,2	14,7
Υπάρχει βαλιτσάκι με είδη έκτακτης ανάγκης ? E43	6,8	15,4	15,0	0,0	0,0	11,5	5,9
Κατά τη διάρκεια ενός σεισμού αντικείμενα πέφτουν και σπάζουν, καθώς και έπιπλα ανατρέπονται προκαλώντας πολλές φορές σοβαρούς τραυματισμούς. Στον δικό σας χώρο έχετε μεριμνήσει για κάποιο από τα παρακάτω? E45 <u>ΔΕΝ ΣΥΜΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΟΣΟΙ ΔΕΝ ΓΝΩΡΙΖΟΥΝ Η ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΚΑΝΕΙ ΤΙΠΟΤΕ (17ΑΤΟΜΑ)</u>	91,0	100,0	90,0	86,0	92,0	96,0	76,0
ΔΕΙΚΤΗΣ%{(E39+E41+E43+E45)/4}	38,7	38,5	37,5	32,8	41,8	42,3	39,6

ΔΕΙΚΤΗΣ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΙΚΑΝΟΤΗΤΑΣ	ΠΕΡΙΟΧΗ ΚΑΤΟΙΚΙΑΣ-ΤΟΜΕΑΣ						
	TOTAL	I	II	III	IV	V	VI
	ΔΕΙΚΤΕΣ %						
ΔΕΙΚΤΗΣ ΑΝΤΙΛΗΨΗΣ ΔΙΑΚΙΝΔΥΝΕΥΣΗΣ (Α)	70,3	71,1	78,4	69,3	68,4	69,4	68,9
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΝΗΜΕΡΟΤΗΤΑΣ (Β)	35,8	46,2	37,5	29,8	40,3	32,7	39,2
ΔΕΙΚΤΗΣ ΕΤΟΙΜΟΤΗΤΑΣ (Γ)	38,7	38,5	37,5	32,8	41,8	42,3	39,6
ΔΕΙΚΤΗΣ%{(Α+Β+Γ)/3}	48,3	51,9	51,1	43,9	50,1	48,1	49,2

Παράρτημα ΙΙΙ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ – ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΛΛΙΚΡΑΤΗΣ – ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ

N. 3852/2010 (ΦΕΚ 87/7.6.2010)

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ (ΑΤΤΙΚΗΣ) (άρθρο 210)

Αφορά σε λειτουργίες
μητροπολιτικού χαρακτήρα
στον τομέα πολιτικής
προστασίας και ασφάλειας
που υπερβαίνουν τα
διοικητικά όρια του δήμου

Εκπόνηση σχεδίων έκτακτης ανάγκης

Συγκρότηση και λειτουργία μητροπολιτικού πολιτικού οργάνου για
την πρόληψη και αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών

Διαχείριση και εφαρμογή προγραμμάτων Πολιτικής Προστασίας

Σχεδιασμός αναδασώσεων και αντιχειμαρρικής προστασίας και η
μέριμνα για την κατάρτιση πολυετών προγραμμάτων περιφερειακού
επιπέδου

Μέριμνα για το σχεδιασμό της αντιπυρικής προστασίας και οργάνωση
της αρωγής και συνεργασίας των εμπλεκόμενων κρατικών και άλλων
φορέων και των Ο.Τ.Α. στο έργο της καταστολής των δασικών
πυρκαγιών

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ- ΔΕΥΤΕΡΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (άρθρο 186)

Τομέας Πολιτικής Προστασίας και Διοικητικής Μέριμνας

Συντονισμός και η επίβλεψη του έργου της πολιτικής προστασίας για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των καταστροφών, εντός των ορίων της εδαφικής της περιφέρειας, στο πλαίσιο και του ν. 3013/2002 (ΦΕΚ 102 Α'), όπως ισχύει.

Ευθύνη για την εφαρμογή του ετήσιου εθνικού σχεδιασμού πολιτικής προστασίας, κατά το σκέλος που τα οικεία προγράμματα, μέτρα και δράσεις εφαρμόζονται σε επίπεδο περιφέρειας.

Διατύπωση εισηγήσεων για το σχεδιασμό πολιτικής προστασίας της περιφέρειας, προκειμένου να αποτελέσουν αντικείμενο της εισήγησης για τον ετήσιο εθνικό σχεδιασμό πολιτικής προστασίας από τη Διυπουργική Επιτροπή

Υποβολή εισήγησης στον Γενικό Γραμματέα Πολιτικής Προστασίας για την έκδοση απόφασης κήρυξης κατάστασης έκτακτης ανάγκης πολιτικής προστασίας, στις περιπτώσεις τοπικών καταστροφών

Έκδοση αποφάσεων κήρυξης κατάστασης έκτακτης ανάγκης, προκειμένου για τοπικές καταστροφές μικρής έντασης

Σχεδιασμός και η οργάνωση θεμάτων πρόληψης, ενημέρωσης και αντιμετώπισης των καταστροφών ή καταστάσεων έκτακτης ανάγκης, καθώς και η διάθεση και ο συντονισμός της δράσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσω των προς την κατεύθυνση αυτή

Συντονισμός όλων των υπηρεσιών της περιφέρειας, καθώς και του δημόσιου και ιδιωτικού δυναμικού

και μέσων για την εξασφάλιση της ετοιμότητας, την αντιμετώπιση των καταστροφών και την αποκατάσταση των ζημιών. Η έκδοση απόφασης για την επίταξη προσωπικών υπηρεσιών, καθώς και κινητών και ακινήτων, σύμφωνα με τις ρυθμίσεις του άρθρου 41 του ν. 3536/2007 (ΦΕΚ 42 Α') Συμμετοχή στην εκπόνηση προγραμμάτων αντιτυρικής προστασίας δασικών εκτάσεων, στο σχεδιασμό και στη μελέτη μεθόδων και μέσων για την πρόληψη και καταστολή τους Συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς για την καταστολή των δασικών πυρκαγιών Συμμετοχή στο συντονισμό και στην αξιοποίηση των εναέριων και επίγειων μέσων, στο πλαίσιο συνεργασίας με τους αρμόδιους φορείς, για τη δασοπυρόσβεση.		
Αντιπεριφερειάρχες (άρθρο 160) Ο περιφερειάρχης αναθέτει σε όλους τους αντιπεριφερειάρχες την άσκηση τομέων αρμοδιοτήτων της περιφέρειας και μπορεί, επίσης, να τους μεταβιβάζει την άσκηση συγκεκριμένων αρμοδιοτήτων του.	Αρμοδιότητες αντιπεριφερειάρχων που αφορούν στην Πολιτική Προστασία	Έχουν την ευθύνη της διάθεσης και του συντονισμού δράσης του απαραίτητου δυναμικού και μέσων για την πρόληψη, ετοιμότητα, αντιμετώπιση και αποκατάσταση των φυσικών και άλλων καταστροφών στην περιφερειακή ενότητά τους, σύμφωνα με τις οδηγίες και τις κατευθύνσεις που τους παρέχει ο περιφερειάρχης Προεδρεύουν του Συντονιστικού Οργάνου Πολιτικής Προστασίας της περιφερειακής ενότητας
Σύσταση και λειτουργία Εκτελεστικής Επιτροπής (άρθρο 173) Η εκτελεστική επιτροπή αποτελείται από τον περιφερειάρχη, ως πρόεδρο, και τους αντιπεριφερειάρχες	Η Εκτελεστική Επιτροπή είναι Συλλογικό Συντονιστικό και Εκτελεστικό Όργανο της Περιφέρειας Αρμοδιότητες εκτελεστικής επιτροπής Περιφέρειας που αφορούν στην Πολιτική Προστασία	Εισηγείται τα σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και φυσικών καταστροφών, σε εναρμόνιση με τα αντίστοιχα σχέδια της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας
ΔΗΜΟΣ - ΠΡΩΤΟΣ ΒΑΘΜΟΣ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ (άρθρο 7)		
Σύσταση και λειτουργία Εκτελεστικής Επιτροπής (άρθρο 63) Σε όλους τους δήμους που έχουν περισσότερους από έναν αντιδήμαρχο συνιστάται εκτελεστική επιτροπή στην οποία μετέχουν ο δήμαρχος	Αρμοδιότητες εκτελεστικής επιτροπής Δήμου που αφορούν στην Πολιτική Προστασία	Εισηγείται τα σχέδια αντιμετώπισης εκτάκτων αναγκών και φυσικών καταστροφών, σε εναρμόνιση με τα αντίστοιχα σχέδια της περιφέρειας και του Υπουργείου Προστασίας του Πολίτη.

και οι αντιδήμαρχοι		
Πρόεδρος ή εκπρόσωπος τοπικής κοινότητας (Δημοτικής ενότητας) (άρθρο 82)	Αρμοδιότητες που αφορούν στην Πολιτική Προστασία	Καταγράφει τα μέσα και το ανθρώπινο δυναμικό που μπορεί να συμβάλει στην αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών και είναι υπεύθυνος της ομάδας πυρασφάλειας της τοπικής κοινότητας. Για την κατάρτιση του σχεδίου πρόληψης πυρκαγιών και άλλων φυσικών καταστροφών συνεργάζεται με τα αρμόδια όργανα του δήμου ενώ κατά τη διάρκεια επιχειρήσεων αντιμετώπισης πυρκαγιών ή φυσικών καταστροφών τίθεται στη διάθεση των αρμοδίων αρχών
Υπηρεσιακές μονάδες δήμων (άρθρο 97)	Αφορούν στην εσωτερική οργάνωση των δήμων	Περιβάλλοντος – Πολιτικής Προστασίας